

**T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

2021 YILI İDARE FAALİYET RAPORU

Şubat 2022

“Memleket mutlaka modern, medeni ve yeni olacaktır. Bizim için bu hayat davasıdır.”

K. Atatürk

Murat KURUM
Çevre, Şehircilik ve
İklim Değişikliği Bakanı

BAKAN'IN MESAJI

2021 yılı; sağlık, ekonomik ve sosyal açıda tüm insanlığa etkisi devam eden Kovid-19 salgın koşullarının yanı sıra, küresel iklim değişikliğine bağlı olarak ülkemizde ve Dünyada daha önceki yıllarda görülmemiş büyüklükte sellerin, heyelanların ve yangınların yaşandığı bir yıl oldu.

İklim değişikliğinin etkilerini önce Marmara Denizinde afet noktasına varan müsilaj sorununu yaşadık. Bakanlık olarak; müsilaj sorununu gündeme geldiği ilk andan itibaren titizlikle takip ettik, başlattığımız 7/24 kurtarma seferberliği ile deniz yüzeyini tamamen msilajdan arındırdık ve uzun vadeli kalıcı czmleri içeren Bütünleşik Stratejik Planımızı uygulamaya koyduk.

Akabinde; aşırı sıcaklar ve kuraklığa bağlı olarak başta Antalya ve Muğla olmak üzere ülkemizin birçok yerinde emsali görülmemiş büyüklükteki yangınlar yaşadık. Yangınlardan etkilenen bölgelerimizde vatandaşlarımızın yanında olarak cok hızlı bir şekilde hasar tespit calışmalarını tamamladık.

Ayrıca, yangından etkilenen özel cvre koruma bölgeleri ve doğal sit alanlarında ekosistemin onarımı amacıyla biyoeşitlilikte oluşan zararların tespiti ve restorasyon calışmalarını gerçekleştirdik.

İklim değişikliğinin bir başka olumsuz sonucunu da özellikle Karadeniz Bölgesinde Kastamonu, Sinop, Bartın, Rize ve Giresun'da gerçekleşen sel afetleriyle yaşadık. Pek cok vatandaşımızı kaybettiğimiz bu sellerde kurtarma ve hasar tespit calışmalarını en hızlı şekilde tamamladık.

Yaşanan tüm bu sel ve yangın afetleri sonrasında, nasıl Elazığ'da ve Malatya'da söz verip yaptığımız gibi, afet bölgelerimizin tamamında yaptığımız konutları 1 yılda tamamlayacak ve vatandaşlarımıza teslim edeceğiz.

2021 yılında etkilerini cok yoğun olarak yaşadığımız küresel iklim değişikliği ile mücadele edilmesi amacıyla Meclisimizce Paris İklim Anlaşması onaylanarak yürürlüğe girdi. Tüm insanlığın ve dünyamızın geleceği için küresel iklim değişikliği ile mücadelede kapasitemizi arttıracak şekilde Bakanlığımızın kurumsal yapısı gclendirildi.

Paris İklim Anlaşması kapsamında uyum politikalarımızı çevreye saygılı iklim dostu şehirler sloganıyla daha da geliştirecek ve Ülkemizce belirlenen “2053 net sıfır emisyon” hedefine “Yeşil Kalınma” hamlesi ile ulaşacağız.

Bu çalışmaların yanı sıra, “Sürdürülebilir Çevre, Medeniyetimizi Yaşatan, Çevreye Saygılı ve İklim Dostu Şehirler” vizyonu ile çevreye ve şehirciliğe dair geniş bir sorumluluk üstlenen Bakanlığımız; Ülkemizin ‘Yeşil Kalkınma’ hedeflerine ulaşmasını sağlamak üzere; çevrenin korunması ve iklim değişikliği ile mücadele edilmesi, kültürümüzü yansıtan, yatay mimariyi esas alan, planlama, kentsel dönüşüm ve güvenli yapılaşma görevlerini etkin bir şekilde yürütmektedir.

Bu güne kadar çevrenin korunmasından, doğal varlıkların korunmasına, kentsel dönüşümden planlama çalışmalarına, güvenli yapılaşmadan hazine taşınmazlarının yönetimine, yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerden akıllı şehir uygulamalarına kadar pek çok alanda gerçekleştirdiğimiz hizmet ve faaliyetlere bundan sonra da aynı özveri ile devam edeceğiz.

Bu vesile ile 2021 yılında Bakanlığımız çalışmalarında katkısı bulunan tüm kurum ve kuruluşlara ve yoğun gayretler ile emek gösteren tüm Bakanlık personeline teşekkür eder yaptığımız çalışmaların Ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

İÇİNDEKİLER

BAKAN SUNUŞU	IV
TABLolar DİZİNİ	9
ŞEKİLLER DİZİNİ	11
KISALTMALAR	13
1.GENEL BİLGİLER.....	17
1.1 Misyon ve Vizyon.....	17
1.2 Yetki, Görev ve Sorumluluklar	17
1.3 İdareye İlişkin Bilgiler.....	20
1.3.1 Tarihçe	20
1.3.2 Fiziksel Yapı.....	23
1.3.3 Teşkilat Yapısı	23
1.3.4 Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar	25
1.3.5 İnsan Kaynakları.....	27
1.3.6 Sunulan Hizmetler	29
1.3.7 Bakanlık Taşra Teşkilatı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri).....	41
1.3.8 Bağlı ve İlgili Kuruluşlar.....	42
1.3.9 Yönetim ve İç Kontrol Sistemi.....	44
2.AMAÇ ve HEDEFLER	49
2.1. Temel Değerler	49
2.2. İdarenin Amaç ve Hedefleri.....	49
2.3. Temel Politikalar ve Öncelikler	53
3.FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	59
3.1 Mali Bilgiler.....	59
3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları.....	59
3.1.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	74
3.1.3. Mali Denetim Sonuçları	83
3.1.4. Diğer Hususlar	84
3.2 Performans Bilgileri	86
3.2.1 Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri	86
3.2.2 Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	94
3.2.2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler	94
3.2.2.2. Performans Denetim Sonuçları	114
3.3. Stratejik Planın Değerlendirilmesi	115
3.4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi	148

4.KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	152
4.1 Stratejik Planda Öngörülemeyen Kurumsal Kapasite İhtiyaçları	152
4.2 Üstünlükler	152
4.3 Zayıflıklar	152
4.4 Değerlendirme.....	153
5.ÖNERİ VE TEDBİRLER.....	156
6.EKLER (BİRİMLERE AİT FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ)	159

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Mevcut Kurum Donanım Envanteri.....	26
Tablo 2. Mevcut Kurum Platform Yazılım Envanteri	26
Tablo 3. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı.....	27
Tablo 4. Bakanlık Personelinin Merkez ve Taşra Birimlerine Göre Dağılımı	27
Tablo 5. Bakanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı.....	27
Tablo 6. Bakanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı	28
Tablo 7. Bakanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı	28
Tablo 8. Bakanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı	28
Tablo 9. 2021 Yılı Bütçesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Tahsis Edilen Ödenekler	59
Tablo 10. 2021 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Ait Bütçe Gerçekleşmeleri.....	59
Tablo 11. 2021 Yılı Mali Yılı Harcamaları Faaliyet Dağılımı	60
Tablo 12. 2021 Bütçe Gerçekleşme Tablosu (Ekonomik II. Düzey)	61
Tablo 13. 2021 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ödenek ve Harcama Durumu (TL)	64
Tablo 14. 2021 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ekonomik Kodlara Göre Ödenek ve Harcama Durumu (TL)	66
Tablo 15. Birimler Bazında 2021 Yılı Yatırım Programı Gerçekleşmeleri (TL).....	68
Tablo 16. 2021 Yılında Genel Bütçe Dışındaki Bütçe Türlerinden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları (Şartlı Bağış ve Yardımlar).....	69
Tablo 17. 2021 Yılında Diğer Genel Bütçeli İdarelerden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları	73
Tablo 18. Bilanço.....	74
Tablo 19. Faaliyet Sonuçları Tablosu.....	77
Tablo 20. Özkaynak Değişim Tablosu.....	81
Tablo 21. Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu.....	82
Tablo 22. Bakanlık 2020-2021 Dönemi Hizmet Maliyeti Tabloları (TL)	84
Tablo 23. Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (Form 3)	94
Tablo 24. Performans Göstergesi Sonuçları Formu (Form 4).....	106
Tablo 25. 2021 Yılı ÇED Karar Sayıları.....	221
Tablo 26. Geçici Faaliyet Belgesi, Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi Sayıları	224
Tablo 27. 2021 Yılı Egzoz Denetimleri	225
Tablo 28. 2021 Yılı İthalat ve İhracat İzinleri Sayıları.....	226
Tablo 29. 2021 Yılında Tesis Edilen Faaliyetler	235
Tablo 30. 2021 Yılında Laboratuvar Deney Hizmetleri Alanı İle İlgili Veriler	241

Tablo 31. 2021 Yılında Enerji Verimliliği Alanı İle İlgili Veriler	242
Tablo 32. 2021 Yılında Yapı Kooperatifi Alanı İle İlgili Veriler	242
Tablo 33. 2021 Yılında Belgelendirme ile İlgili Veriler.....	242
Tablo 34. Taşınmazların Tiplerine Göre Dağılımı	246
Tablo 35. Hazinesinin Özel Mülkiyetindeki Taşınmazların Cinslerine Göre Dağılımı.....	247
Tablo 36. Hazine Adına Tescilli Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı	247
Tablo 37. Yıllara Göre 2886 Sayılı Kanun Uyarınca Yapılan Trampa İşlemleri.....	248
Tablo 38. Yıllara Göre İdari Yoldan Tescil İstatistiği	248
Tablo 39. Yıllara Göre Tespit İstatistiği.....	248
Tablo 40. Ağaçlandırma Yapılmak Üzere Kiraya Verilen Hazine Taşınmazları	249
Tablo 41. 2021 Yılında Verilen İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Talimatları	250
Tablo 42. Genel İrtifak Hakkı İşlemleri	250
Tablo 43. Yatırım ve Teşvik Dairesince Teşvik Mevzuatı Kapsamında Ön İzin Verilen Taşınmazların 2016-2021 Yılları İtibariyle Dağılımı	251
Tablo 44. 2021 Yılında Tahsis Edilen Taşınmazların İdarelere Göre Dağılımı.....	251
Tablo 45. Genel Bütçeli Kuruluşlara Ait Lojman Adetlerinin Yıllara Göre Dağılımı	252
Tablo 46. Satışı Yapılan Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı*	252
Tablo 47. 2021 Yılında İhalelere İştirak Edilmesi Yönünde Verilen İzale-i Şuyu Talimatları	253
Tablo 48. 2016-2021 Yıllarında 3194 Sayılı İmar Kanununun 11 inci Maddesi Uyarınca Terk Talimatı Verilen Taşınmazların Dağılımını Gösterir Tablo	255
Tablo 49. Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Yatırım Faaliyetleri	268
Tablo 50. Yapı Denetim Faaliyetleri	273
Tablo 51. İç Denetim Kapsamında Yapılan Denetim/Danışmanlık/İzleme Faaliyetleri.....	282
Tablo 52. 2020-2021 Yılları Alo 181 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Hattına Ait İstatistiksel Veriler	287
Tablo 53. Yazılı, Görsel Basın ve İnternet Medyasındaki Haber Sayıları	292
Tablo 54. Yemek Servisi Hizmetinden Yararlanan Birimler	293
Tablo 55. 2021 Yılı Gider Bütçesi.....	298
Tablo 56. 2021 Yılı Gelir Bütçesi.....	298

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Organizasyon Şeması.....	24
Şekil 2. Son Beş Yıl Ödenek Harcama Durumu Grafiği (TL)	64

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AA	Avrupa evre Ajansı
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
BEP-TR	Binalarda Enerji Performansı Yazılımı
BEKRA	Büyük Endüstriyel Kaza Risklerinin Azaltılması
BİDEP	Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planı
BM	Birleşmiş Milletler
CİMER	Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemleri
ÇED	evresel Etki Değerlendirmesi
İSOP	evre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı
DEN-İZ	Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı
e-ÇED	evrimii ÇED Süreci Yönetim
EKB	Enerji Kimlik Belgesi
EKÖK	Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol
EUNIS	Euoropean Union Nature Information System
GYO	Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı
GZFT	Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler
HEY	Hava Emisyon Yönetimi
HEYGEL	Hava Emisyon Yönetim Sistemin Geliştirilmesi
HEYS	Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi
IPA	AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
IUCN	Dünya Doğa Koruma Birliği
İTÜ	İstanbul Teknik Üniversitesi
JETCO	Ortak Ekonomik ve Ticaret Komite
KAYSİS	Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi
KDGPA	Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı
KEK	Karma Ekonomik Komisyon
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KÖİ	Kamu-Özel Sektör İş birliği
KOK	Kalıcı Organik Kirleticiler
KÖYDES	Köylerin Altyapısının Desteklenmesi
KSTK	Türkiye’de Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı
MARPOL	Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesi Sözleşmesi
MEBİS	Milli Emlak Bilgi Sistemi
MELBES	Merkezi Laboratuvar Belirleme Sistemi
MEOP	Milli Emlak Otomasyon Projesi
MOYDEN	Motor Yağı Değişim Noktaları
MPTS	Mobil Plaka Tanıma Sistemi

MSP	Mekânsal Stratejik Planı
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OTİM	Ozon Tabakasını İncelten Maddeler
ÖÇKB	Özel Çevre Koruma Bölgesi
PCB	Poliklorlu Bifenil
PESTLE	Politik, Ekonomik, Sosyal, Teknolojik, Yasal ve Çevresel
RYTEİE	Riskli Yapıların Tespit Edilmesine İlişkin Esaslara
SAİS	Sürekli Atıksu İzleme Çalışmaları
SEÖS	Sürekli Emisyon Ölçüm Sistemleri
SİM	Sürekli İzleme Merkezi
PGD	Piyasa Gözetimi ve Denetimi
SÇD	Stratejik Çevresel Değerlendirme
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TUCBS	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
UNDP	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
YOİKK	Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurumu

1

GENEL BİLGİLER

1. GENEL BİLGİLER

1.1 Misyon ve Vizyon

2019-2023 Stratejik Planına göre;

Vizyonumuz;

“Sürdürülebilir Çevre, Medeniyetimizi Yaşatan Şehirler”

Misyonumuz;

“Doğal çevreyi korumak, sürdürülebilir şehirler ve yerleşmeler oluşturmak üzere; şehirlerimizin kimliğini canlandıran ve yatay mimariyi esas alan planlama, dönüşüm, güvenli yapılaşma, taşınmaz yönetimi ve konut sektörü ile çevreye yönelik tüm hizmetleri düzenleyici ve denetleyici bir anlayışla yapmak.”

1.2 Yetki, Görev ve Sorumluluklar

1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çerçevesinde, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın görev ve yetkileri şunlardır:

- Yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair imar, çevre, yapı ve yapım mevzuatını hazırlamak, uygulamaları izlemek ve denetlemek, Bakanlığın görev alanı ile ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlamak, geliştirmek, uygulanmasını sağlamak ve ilgililerin kayıtlarını tutmak,
- Çevrenin korunması, iyileştirilmesi, çölleşme ve erozyonla mücadele ile çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik prensip ve politikaların belirlenmesi amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, standart ve ölçütler geliştirmek, programlar hazırlamak; bu çerçevede eğitim, araştırma, projelendirme, eylem planları ve kirlilik haritalarını oluşturmak, bunların uygulama esaslarını tespit etmek ve izlemek, iklim değişikliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Faaliyetleri sonucu alıcı ortamlara katı, sıvı ve gaz halde atık bırakarak kirlilik oluşturan veya oluşturması muhtemel her türlü tesis ve faaliyetin, çevresel etkilerini değerlendirmek, alıcı ortamlar ile ilgili ölçüm ve izleme çalışmalarını yapmak, bahse konu tesis ve faaliyetleri izlemek, izin vermek, denetlemek ve gürültünün kontrol edilmesini sağlamak,
- Her tür ve ölçekteki fiziki planlara ve bunların uygulanmasına yönelik temel ilke, strateji ve standartları belirlemek ve bunların uygulanmasını sağlamak, Cumhurbaşkanınca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı, milli güvenliğe dair tesisler, askeri yasak bölgeler, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesislerine ilişkin etütleri, harita, her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini resen yapmak, yaptırmak,

onaylamak ve başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarelerce ruhsatlandırma yapılmaması halinde resen ruhsat ve yapı kullanma izni vermek,

- Mekânsal strateji planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle hazırlamak ve mahalli idarelerin plan kararlarının bu stratejilere uygunluğunu denetlemek,
- Milli Savunma Bakanlığının inşaat, milli ve NATO alt yapı hizmetleri ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı genel müdürlüklere kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapım yetkisi verilmiş olan özel ihtisas işleri hariç talepleri halinde kamu kurum ve kuruluşlarına ait bina ve tesislerin ihtiyaç programlarını hazırlamak, her türlü etüt, proje ve maliyet hesaplarını yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, inşa, güçlendirme, tadilat ve esaslı onarımlarını yapmak, yaptırmak ve denetlemek veya denetlenmesini sağlamak,
- Yapı denetimi sistemini oluşturarak, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak ve kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan veya yaptırılanlar da dâhil olmak üzere yapıların can ve mal emniyeti ile mevzuata ve tekniğine uygunluk bakımından denetimini yapmak veya yaptırmak, tespit edilen aykırılık ve noksanlıkların giderilmesini istemek ve sağlamak, yapılarda enerji verimliliğini artırıcı düzenlemeleri yapmak, buna ilişkin faaliyetleri yönetmek ve izlemek, yapı malzemelerinin denetimine ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin iş ve işlemleri yapmak,
- Konut sektörüne ilişkin strateji geliştirme ve programlama iş ve işlemlerini yürütmek, yapı kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayacak tedbirleri almak ve İskân Kanunu uyarınca Bakanlığa verilen görevleri yapmak,
- Gecekondu, kıyı alanları ve tesisleri ile niteliğinin bozulması nedeniyle orman ve mera dışına çıkarılan alanlar dâhil kentsel ve kırsal alan ve yerleşmelerde yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamalarında idarelerce uyulacak usul ve esasları belirlemek, Bakanlıkça belirlenen finans ve ticaret merkezleri, fuar ve sergi alanları, eğlence merkezleri, şehirlerin ana giriş düzenlemeleri gibi şehirlerin marka değerini artırmaya ve şehrin gelişmesine katkı sağlayacak özel proje alanlarına dair her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ve yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma, ruhsat ve yapım işlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyeti kurulmasını temin etmek; 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile 775 sayılı Gecekondu Kanunu uyarınca Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan uygulamalara ilişkin her tür ve ölçekte etüt, harita, plan ve parselasyon planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak, ruhsat işlerini gerçekleştirmek, yapı kullanma izinlerini vermek ve bu alanlarda kat mülkiyetinin kurulmasını sağlamak,
- Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan veya mülkiyeti hazineye, kamu kurum veya kuruluşlarına veya gerçek kişilere veya özel hukuk tüzel kişilerine

ait olan taşınmazlar üzerinde kamu veya özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan yatırımlara ilişkin olarak ilgililerince hazırlanan veya hazırlatıldığı halde yetkili idarece üç ay içinde onaylanmayan etüt, harita, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını, parselasyon planlarını ve değişikliklerini ilgililerinin valilikten talep etmesi ve valiliğin Bakanlığa teklifte bulunması üzerine bedeli mukabilinde yapmak, yaptırmak ve onaylamak, başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde yetkili idarece verilmemesi halinde bedeli mukabilinde resen yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni ile işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermek,

- Depreme karşı dayanıksız yapılar ile imar mevzuatına, plan, proje ve eklerine aykırı yapıların ve bunların bulunduğu alanların dönüşüm projelerini ve uygulamalarını yapmak veya yaptırmak,
- Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak, yaptırmak, mahalli idarelerin planlama, harita, altyapı ve üstyapıya ilişkin faaliyetleri ile ilgili kent bilgi sistemlerinin kurulması, kullanılması ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi ile entegre olmasını desteklemek,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda mahalli idarelerin idari ve teknik kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalarda bulunmak ve bunlara teknik destek sağlamak,
- Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak,
- Küresel iklim değişikliği ve bununla ilgili gerekli tedbirlerin alınması için plan ve politikaların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,
- Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası çalışmaların izlenmesi ve bunlara katkıda bulunulması maksadıyla ulusal düzeyde yapılan hazırlıkları ilgili kuruluşlarla işbirliği halinde yürütmek,
- 23/9/1980 tarihli ve 2302 sayılı Atatürk'ün Doğumunun 100 üncü Yılı'nın Kutlanması ve "Atatürk Kültür Merkezi Kurulması" Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi ile belirlenen Atatürk Kültür Merkezi alanını iyileştirme, güzelleştirme, yenileme ve ihya etmek amacıyla; Kültür ve Turizm Bakanlığının da görüşü alınarak, bu alan için her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı ile yapı projelerini yapmak, yaptırmak, onaylamak, kamulaştırma ve ruhsatlandırma işlemleri ile diğer iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesini sağlamak,
- Mahalli idareleri ve bunların merkezi idare ile olan alaka ve münasebetlerini düzenlemek,
- Kamu mallarına ilişkin politikaları tespit etmek amacıyla çalışma yapmak, hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin edinim, yönetim ve elden çıkarılmasına ilişkin işlemleri yürütmek, kamu idarelerinin taşınmazları ile ilgili kayıt ve yönetim esaslarını belirlemek,

- Toprağın korunması, tabii kaynakların geliştirilmesi ve iklim değişikliği ile mücadele amacıyla; çölleşme ve erozyonla mücadele, çığ, heyelan ve sel kontrolü ile entegre havza ıslahı plan ve projelerini yapmak, yaptırmak, bu plan ve projeleri uygulamak,
- Çölleşme ve erozyonla mücadele amacıyla su havzalarının geliştirilmesine yönelik ulusal ve bölgesel düzeyde planlama yapmak, politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak,
- Çölleşme, erozyon ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında; ağaçlandırma ve ormanla ilgili görevleri yürüten kurumlarla koordinasyon sağlanarak gerekli hallerde orman sınırları dışında özel ağaçlandırma dahil her tür çalışmayı yapmak/yaptırmak, bu maksatla dış mekânlarda kullanılan ağaç veya bitki türlerinin üretimine yönelik fidanlık kurmak/kurdurmak ve bu amaçlar doğrultusunda yatırım yapacak olan gerçek veya tüzel kişileri desteklemek
- Kanunlarla ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen diğer görevleri yapmak.

1.3 İdareye İlişkin Bilgiler

1.3.1 Tarihçe

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte teşkilat, görev ve yetkileri yeniden düzenlenerek hizmet yarışındaki konumu ve önemini arttırarak sürdürmektedir.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında, Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı'nın çevre tarafı, Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ve Mülga Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı'nın tek çatı altında birleştirilmesiyle 04.07.2011 tarihinde kurulmuş ve teşkilat, görev ve yetkileri 10.07.2018 tarihinde yayımlanan 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile yeniden düzenlenmiştir. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının tarihsel gelişimi dört ayrı başlık altında değerlendirilmiştir.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

1848 yılında "Nafia Nezareti" adı altında çalışmalarına başlayan Bayındırlık Bakanlığı, 26.05.1934 tarihli ve 2443 sayılı Kuruluş Kanunu ile demiryolları, limanlar, karayolları ve köprüler inşa etmek, PTT tesislerini kurup işletmek, su işlerini düzenlemek, devlet daire ve müesseselerinin her türlü yapı işlerini yapmakla görevlendirilmiştir.

1958 yılında, 7116 sayılı Kanun ile İmar ve İskân Bakanlığı kurulmuş olup, bölge, şehir, kasaba ve köylerin planlanması, mesken politikası, yapı malzemesi konuları ile uğraşmak, afetlerden önce ve sonra gerekli tedbirleri almak, kentsel altyapıyı gerçekleştirmek ve belediyelerle ilişkileri düzenlemek konularında görevlendirilmiştir.

3.07.1972 tarihli ve 1609 sayılı Kanun ile Bayındırlık Bakanlığı'nın kuruluşu ve görevleri yeniden düzenlenmiştir. 13.12.1983 tarih ve 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İmar ve İskân Bakanlığı ile birleştirilmesi sonucu Bayındırlık ve İskân Bakanlığı adını almıştır.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, şehirleşme ve yapılaşma alanlarında gerçekleştirdiği alt ve üst yapı hizmetleri ile ülkemizin kalkınmasında 150 yılı aşkın süre önemli işlevleri yerine getirmiştir.

Çevre ve Orman Bakanlığı

Çevrenin korunmasına ilişkin çeşitli kanunlarda yer alan hükümler, 1970'li yıllara kadar farklı bakanlık ve kuruluşlar tarafından kendi ilgi alanları ile alakalı olarak uygulanmıştır. Çevre alanında ilk bağımsız yapılanma, 12.02.1973 tarihli ve 7/5836 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Çevre Sorunları Koordinasyon Kurulu"nun oluşturulmasıyla gerçekleştirilmiştir. Bu Kurul, daha sonra 16.04.1974 tarihli ve 7/8329 sayılı Kararname ile "Çevre Koordinasyon Kurulu"na dönüştürülmüştür.

Çevrenin korunmasına yönelik temel politikaların belirlenmesi, konuyla ilgili plan ve projelerin hazırlanması, bunların uygulanmasında ilgili bakanlık ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması maksadıyla 27.07.1978 tarihli ve 7/16041 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Başbakanlık Çevre Örgütü" kurulmuştur.

Ülkemizde çevre konularını bütünlük olarak ele almak üzere 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu yürürlüğe girmiştir. 08.06.1984 tarihli ve 222 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip, katma bütçeli bir kurum olarak Çevre Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Çevre Kanunu'nu uygulamakla sorumlu kılınmıştır. 389 sayılı Çevre Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile çevre örgütlenmesi Müsteşarlık düzeyine çıkarılmıştır. 19.10.1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle çevre koruma ile ilgili diğer bir kurum olarak Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip "Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı" kurulmuştur.

Çevre Müsteşarlığı, çevre alanında daha etkili bir kurumsal yapı oluşturmak maksadıyla 09.08.1991 tarihli ve 443 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre Bakanlığı olarak yapılandırılmıştır. 01.05.2003 tarihli 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlıkları birleştirilerek Çevre ve Orman Bakanlığı kurulmuştur. Bakanlığın kurulması ile İl Çevre Müdürlüklerinin faaliyete geçmeleri sağlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı

1976 tarihinde Barselona’da imzalanan “Akdeniz’in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi”ne dayalı olarak, 12.06.1988 tarih ve 88–13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince Başbakanlığa bağlı Özel Çevre Koruma Bölgesi Başkanlığı geçici olarak ihdas edilmiştir.

Söz konusu protokole ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 9 uncu maddesinde yer alan “Bakanlar Kurulu, ülke ve dünya ölçeğinde ekolojik önemi haiz olan, çevre kirlenme ve bozulmalarına duyarlı alanların, doğal güzelliklerinin gelecek nesillere ulaşmasını emniyet altına almak üzere, gerekli düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla Özel Çevre Koruma Bölgesi tespit ve ilan etmeye, bu alanlarda uygulanacak koruma ve kullanma esasları ile plan ve projelerin hangi Bakanlıkça yürütüleceğini belirlemeye haizdir” hükmüne göre; 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kurulmuş; 444 sayılı KHK ile 21.08.1991 tarihinde Çevre Bakanlığına bağlanmıştır. Kurum, 01.05.2003 tarih ve 4856 sayılı Kanun ile Çevre ve Orman Bakanlıklarının birleşmesi üzerine Çevre ve Orman Bakanlığına bağlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı; 08.07.2011 tarih ve 27988 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan “Bazı Kuruluşların Bağlı ve İlgili Oldukları Bakanlıkların Değiştirilmesine Dair Tezkeresi” ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlanmıştır.

17.08.2011 tarihli ve 28028 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı kapatılarak Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Bakanlık Makamının 18.08.2011 tarihli Olur’u ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilatı içindeki yerini almıştır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Kurulması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 04.07.2011 tarihli ve 27984 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur.

Mülga Çevre ve Orman Bakanlığının çevre kanadı ile Mülga Bayındırlık ve İskân Bakanlığının tek çatı altında bir araya getirilmesiyle kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görev, yetki ve sorumlulukları, 17.08.2011 tarihli ve 28028 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 648 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile daha da güçlendirilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri, 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiş; organizasyon şemasında da görüldüğü gibi merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardan meydana gelmektedir.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın Kurulması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak yeniden yapılandırılmıştır. Bu kapsamda, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının teşkilat, görev ve yetkilerine; "çölleşme ve erozyonla mücadele" görevleri eklenmiş, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü Bakanlığın bünyesindeki merkezi birimleri arasına katılmış; Meteoroloji Genel Müdürlüğü ile aynı Kararname ile kurulan İklim Değişikliği Başkanlığı da Bakanlığa bağlı kuruluşlar arasına dahil edilmiştir.

1.3.2 Fiziksel Yapı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Merkez Binası; Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No:278 Çankaya/ANKARA adresindeki hizmet binasında hizmet vermektedir. Bakanlık Laboratuvarları Haymana Yolu 5. km. Gölbaşı/ANKARA adresindeki binasında hizmet vermektedir.

1.3.3 Teşkilat Yapısı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiştir. Bakanlığın teşkilat şeması aşağıdaki gibidir;

Şekil 1. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Organizasyon Şeması

1.3.4 Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Bakanlık internet sitesinden verilen hizmetler aşağıda sunulmaktadır.

Şehircilik Uygulamaları

- Atlas.gov.tr
- Akıllı Şehirler
- Binalarda Enerji Kimlik Belgesi
- Binaların Gürültüye Karşı Korunması (Akustik Uzman Listesi)
- e-Kooperatif Yapı Kooperatifleri Sistemi
- HAYAT - Hafriyat ve Yıkıntı Atığı Kontrol ve Takip Sistemi
- Kentsel Dönüşüm Bilgi Sistemi
- Müteahhit ve Müellif Bilgi Sistemi
- Onaylanmış Kuruluşlar (Yapı Malzemeleri)
- Plan İşlem Numarası (PİN)
- Riskli Yapı Tespiti ile Yetkili Kuruluşlar
- Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Uzmanlığı Başvurusu
- Türkiye Ulusal Coğrafi Veri Portalı
- Yapı Denetim Sistemi
- Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi
- Yapı Müteahhitliği Bilgi Sistemi

Çevre Uygulamaları

- Ambalaj Bilgi Sistemi
- Atık Yönetim Uygulaması
- Atıksu Arıtma Tesisleri Bilgi Sistemi
- BEKRA Bildirim Sistemi
- Büyük Yakma Tesisleri Bilgi Sistemi
- Çevre Referans Laboratuvar Bilgi Sistemi
- Çevrimiçi Çevre İzinleri
- E-ÇED
- Elektrikli ve Elektronik Eşya Üretici Kayıt Uygulaması
- Endüstriyel Uçucu Organik Bileşiklerin Kontrolü
- Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü
- Finansman Bilgi Sistemi
- Gemi Atık Takip Sistemi
- Gönül Karbon Piyasası Proje Kayıt Sistemi
- Güvenlik Bilgi Formu
- İklim Değişikliği Ulusal Plan Uygulaması
- Kimyasal Kayıt Sistemi
- Kimyasal Madde Envanter Bilgi Sistemi
- Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemi
- Madeni Yağ Bilgi Sistemi

- Mavi Kart Atık Takip Sistemi
- Ozon Tabakasını İncelten Gazların Kontrolü
- Ömrünü Tamamlamış Araç Bilgi Sistemi
- PCB Envanter Sistemi
- Sit Alanları Yönetim Bilgi Sistemi
- Temiz Hava Eylem Planı İzleme Sistemi
- Tescil Edilmiş Sit Alanları
- Ulusal Emisyon (Baca Gazı) İzleme Ağı
- Ulusal Gerçek Zamanlı Atık Su İzleme Sistemi
- Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı

Kurumsal Uygulamalar

- Bakanlığın Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Fiyat Listesi
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Kurumsal Uygulamalar Portalı
- E-Sertifika ve Sınav Sonuç Uygulaması
- Kurumsal E-Posta Sistemi Web Mail
- Kurumsal Risk Yönetimi
- SGB NET
- Sosyal Tesis Muhasebe Takip Sistemi
- Uzaktan Eğitim Portalı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının donanım envanteri dağılımı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1. Mevcut Kurum Donanım Envanteri

Donanım Bileşeni	Adet
Sunucu Bilgisayar (Fiziksel)	157
Sunucu Bilgisayar (Sanal)	1.122
Depolama Birimi	18
Yedekleme Birimi	7

Tablo 2. Mevcut Kurum Platform Yazılım Envanteri

Yazılım Bileşeni	Adet
Sunucu İşletim Sistemi (Windows)	841
Sunucu İşletim Sistemi (Diğer)	279
Veri tabanı Yönetim Sistemi (İşlemci Sayısı)	35
Masaüstü İşletim Sistemi	3.271
Masaüstü Üretkenlik Paketi	1.507
E-Posta Sunucusu	6

1.3.5 İnsan Kaynakları

31.12.2021 tarihi itibari ile Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın merkez ve taşra teşkilatında toplam 17.219 personel istihdam edilmiştir.

Tablo 3. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

Personel Sayısı	Merkez			Taşra			Genel Toplam		
	Dolu	Boş	Toplam	Dolu	Boş	Toplam	Dolu	Boş	Toplam
Memur	2929	4386	7315	10967	8.802	19.769	13.896	13.220	27.084
İşçi	541	820	1361	1692	1635	3327	2233	2455	4.688
4/B Sözleşmeli	26	20	46	828	51	879	854	71	925
36/A Sözleşmeli	2	118	120	0	0	0	2	118	120
6306 Sözleşmeli	81	84	165	141	89	230	222	173	395
Bilişim Uzmanı (Söz.)	12	13	25	0	0	0	12	13	25
Yurt Dışı	0	10	10	0	0	0	0	10	10
Döner Sermaye	0	22	22	0	0	0	0	22	22
Toplam	3.591	5.473	9.064	13.628	10.577	24.205	17.219	16.082	33.269

Tablo 4. Bakanlık Personelinin Merkez ve Taşra Birimlerine Göre Dağılımı

Birimi	Personel Sayısı	Oran (%)
Merkez	3.591	20,85
Taşra	13.628	79,15
Toplam	17.219	100,00

Tablo 5. Bakanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyet	Personel Sayısı	Oran (%)
Kadın	5.390	31,30
Erkek	11.829	68,70
Toplam	17.219	100,00

Yaş Grubu	18-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61 ve üzeri	Toplam
Kişi	157	721	2.496	3.601	3.212	2.473	2.078	1.590	891	17.219

Tablo 6. Bakanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı	Oran (%)
İlköğretim	1.049	6,09
Lise	2.163	12,56
Ön Lisans	1.993	11,57
Lisans	10.151	58,95
Lisans Üstü	1.732	10,06
Doktora	131	0,76
Toplam	17.219	100,00

Tablo 7. Bakanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı	Oran (%)
Memur		
<i>Genel İdare Hizmetleri</i>	6.345	36,85
<i>Teknik Hizmetleri Sınıfı</i>	7.111	41,30
<i>Sağlık Hizmetleri Sınıfı</i>	106	0,62
<i>Yardımcı Hizmetleri Sınıfı</i>	283	1,64
<i>Avukatlık Hizmetleri</i>	51	0,30
Memur Toplamı	13.896	80,70
İşçi	2.233	12,97
4/B Sözleşmeli	854	4,96
36/A Sözleşmeli	2	0,01
6303 Sözleşmeli	222	1,29
Bilişim Uzmanı (Sözleşmeli)	112	0,07
Toplam	17.219	100

Tablo 8. Bakanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Yıl Aralığı	Personel Sayısı	Oran (%)
0-5	3.484	20,23
6-10	3.754	21,80
11-15	3.328	19,33
16-20	1513	8,79
21-25	1.890	10,98
26 yıl ve üzeri	3.250	18,87
Toplam	17.219	100

1.3.6 Sunulan Hizmetler

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

- Avrupa Birliği ile ilişkilerde ve Avrupa Birliği'ne yönelik mevzuat ve uyum çalışmaları ile ekonomik ve teknik iş birliğine yönelik çalışmalarda Bakanlık hizmetlerinin süratli, düzenli, etkili ve verimli bir şekilde yürütülmesi için gerekli irtibat ve eşgüdümü sağlamak,
- Avrupa Birliği ile mali ilişkiler çerçevesindeki operasyonel programları yürütmek ve fonların uygulanmasını koordine etmek,
- İlgili mevzuat, Avrupa Birliği müktesebatı ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde operasyonel programları hazırlamak ve uygulamak,
- Uluslararası alanda faaliyet gösteren kuruluşlarla Bakanlığın görev alanına giren konularda uluslararası sözleşmeler de dahil olmak üzere ilişkileri düzenlemek, gerekli irtibat ve eşgüdümü sağlamak,
- Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak Avrupa Birliği mevzuatı ve uygulamaları konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak, yaptırmak ve ilgililere duyurmak,
- Desteklenecek proje ve faaliyetlere ilişkin olarak, projelerin seçimini yapmak, önceliklendirmek, ihale ve sözleşmelerini yapmak ve yürütülmesini sağlamak, ödemelerini gerçekleştirmek ve muhasebeleştirmek, buna ilişkin kontrol, izleme ve değerlendirmeleri yapmak,
- İlgili kurum ve makamlara görevleri ile ilgili bilgi, belge ve raporların intikalini sağlamak ve operasyonel programın özelliğine göre yapısal fonların kullanımı için gerekli hazırlıkları yapmak,
- Bakanlık faaliyetleri çerçevesinde yurtdışından gelen heyetler ve Bakanlıktan yurtdışına gönderilecekler ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- Yurtdışı ilişkilerle ilgili protokol işlemlerinin yürütülmesini sağlamak,

Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Mahallî idarelerin altyapı sistemleri ile ilgili genel planlama, programlama, fizibilite, projelendirme, işletme, finansman ihtiyacı ve yatırım önceliklerine; teknik altyapı tesislerinin mekânsal strateji planları ile çevre düzeni ve imar planlarına uygun olarak planlanmasına, projelendirilmesine ve yapılmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu konulardaki her türlü etüt, proje, yapı ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- Teknik altyapı tesisleri ve altyapı birlikleri kurulması konusunda mahallî idareler arasında iş birliği ve koordinasyonu sağlamak, rehberlikte bulunmak ve teknik altyapı tesislerine ilişkin envanteri tutmak.
- 97 nci maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendi kapsamındaki uygulamalara ilişkin her türlü altyapı, katlı ve köprülü kavşak gibi yapıların projelerini yapmak veya yaptırmak, bu alanlarda mülk sahiplerinden altyapı katılım bedellerinin tahsiline ilişkin düzenlemeler yapmak.
- Gecekondu alanları ile vasfının bozulmasından dolayı orman ve mera dışına çıkarılan alanlara ilişkin iyileştirme, yenileme ve dönüşüm uygulamaları ile afet

riski altındaki alanların dönüştürülmesine ilişkin mevzuat ve 775 sayılı Kanun uyarınca ıslah, tasfiye, dönüşüm ve iyileştirme bölgelerinin tespitine, ilanına, program ve öncelik sırasına dair usul ve esasları belirlemek.

- Dönüşüm, yenileme ve transfer alanlarının belirlenmesi, dönüşüm alanı ilan edilen alanlardaki yapıların tespiti ile arsa ve arazi düzenleme ve değerlendirme iş ve işlemlerinin yapılmasını sağlamak; dönüşüm uygulamalarında hak sahipliği, uzlaşma, gerektiğinde acele kamulaştırma, paylı mülkiyete ayırma, birleştirme, finansman düzenlemelerinde bulunma, dönüşüm alanları içindeki gayrimenkullerin değer tespitlerini yapma ve Bakanlıkça belirlenen esaslar ve proje çerçevesinde hak sahipleri ile anlaşmalar sağlama, gerektiğinde yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni verme, kat mülkiyeti tesisi, tescili ve imar hakkı transferi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- Belediye Kanununun 73üncü maddesi kapsamındaki uygulamalara ilişkin dönüşüm alanı ilanı ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek.

Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü

- Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulmasına, kullanılmasına ve geliştirilmesine dair iş ve işlemleri yapmak ve yaptırmak.
- Çağdaş coğrafi bilgi teknolojilerinin ülkede etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını teşvik etmek ve eşgüdümü sağlamak.
- Coğrafi veri ve bilginin ulusal düzeyde üretimine, kalitesine ve paylaşımına yönelik standartlar ile bunlara ilişkin temel politika ve stratejilerin belirlenmesini sağlamak amacıyla çalışmalar yapmak ve gerekli mevzuatı hazırlamak.
- Coğrafi bilgi sistemleri konusunda ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarca gerçekleştirilen çalışmalarda ülkemizi temsil etmek, iş birliği ve uyum çalışmalarını koordine etmek.
- Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamına giren tüm konularda, resmi ve özel kurum ve kuruluşlarca üretilen verilerin Bakanlık birimlerince kullanılmasını ve değerlendirilmesini sağlamak.
- Bakanlık hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için Bakanlık mekânsal veri altyapısının oluşturulması ve geliştirilmesi ile Bakanlığın ihtiyaç duyacağı her türlü verinin iletilmesi ve temin edilmesi konularında çalışmalar yürütmek.
- Kent bilgi sistemlerinin standart ve yaygın bir şekilde oluşturulması için gerekli düzenlemeler yapmak.
- Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamında resmi ve özel kurum ve kuruluşlarca üretilen mekânsal verilerin sunulduğu portalı kurmak ve işletmek.
- Uluslararası veri paylaşım ağlarına katılmak.
- Coğrafi bilgi sistemleri ile ilgili sertifikasyon ve akreditasyon çalışmalarının yapılmasını sağlamak.
- Coğrafi bilgi sistemleri uygulamalarını bütünleyen navigasyon, yönetim, otomasyon ve dokümantasyon sistemleri ile uzaktan algılama tekniği konularında uygulama, düzenleme, geliştirme ve izleme faaliyetlerini yürütmek.
- Bakanlığın bilgi işlem hizmetlerini yürütmek.

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü

- Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü ile ilgili mevzuatı hazırlamak, standart Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kontrolü ile ilgili mevzuatı hazırlamak, standart geliştirmek, ölçüm, tespit ve kalite ölçütlerini belirlemek; alıcı ortam özelliklerine göre çevre kirliliği yönünden görüş vermek.
- Hava kalitesinin korunması, hava kirliliği, gürültü ve titreşimin azaltılması veya bertaraf edilmesi için hedef ve ilkelerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak; temiz hava eylem planları yapmak ve yaptırmak; konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli çalışmalar yapmak, ölçüt ve standartları belirlemek.
- Temiz üretim ve entegre kirlilik önleme çalışmalarına yönelik politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve ilgili mevzuatı hazırlamak.
- Yenilenebilir enerji kaynakları başta olmak üzere, temiz enerji kullanımını teşvik etmek, yakıtların hava kirliliğine yol açmayacak şekilde kullanılabilmesi için hedef ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü ve titreşim ile ilgili ölçütleri belirlemek.
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile nükleer güvenlik konusunda iş birliği yapmak.
- Etkili bir çevre yönetimi gerçekleştirmek, atık ve kimyasalların çevre ile uyumunu sağlamak üzere gerekli ekonomik araçları belirlemek ve bu konuda standartlar geliştirmek.
- Motorlu kara taşıtlarının egzoz emisyonlarının kontrolü için idari, mali ve teknik usul ve esaslar ile standartları belirlemek.
- Yeraltı ve yerüstü sularının, denizlerin ve toprağın korunması, kirliliğin önlenmesi veya bertaraf edilmesi maksadıyla kirletici unsurlar ile kirliliğin giderilmesi ve kontrolüne ilişkin usul ve esasları tespit etmek ve uygulamayı sağlamak, acil müdahale planları yapmak ve yaptırmak, çevrenin korunması maksadıyla uygun teknolojileri belirlemek ve bu maksatla kurulacak tesislerin vasıflarını tespit etmek ve bu çerçevede gerekli tedbirleri almak ve aldirmek.
- Atık ve kimyasalların yönetimine ilişkin hedef, politika ve ölçütlerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- Atıksu arıtma tesislerinin tasarım esaslarını ve kriterlerini Tarım ve Orman Bakanlığı ile birlikte belirlemek, onay işlemlerini yürütmek.
- Atıkların kaynağında en aza indirilmesi, sınıflara ayrılması, toplanması, taşınması, geçici depolanması, geri kazanılması, bertaraf edilmesi, yeniden kullanılması, arıtılması, enerjiye dönüştürülmesi ve nihai depolanması konularında politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak.
- İlgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde atıkların taşınması ile tehlikeli atıkların taşınma lisanslarına ilişkin esasları belirlemek, uygulanmasını sağlamak, izlemek, atık ve kimyasallarla kirlenmiş alanların mevcut kirlilik durumlarını tespit etmek,

çevre ve insan sağlığına yönelik risklere ve kirlenmiş alanların iyileştirilmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve yaptırmak.

- Yasaklanacak ve kısıtlanacak yakıt, atık ve kimyasalların ve bunlar ile çevre kirliliğine yol açabilecek diğer maddelerin ithalat ve ihracatına ilişkin ölçütleri belirlemek, uygulanmasını sağlamak.
- Ulusal çevre stratejisi ve eylem planlarının hazırlanmasına ilişkin çalışmaları yürütmek ve koordinasyonu sağlamak.
- Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelmeye ile ilgili tedbirlerin alınmasına yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak amacıyla diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlamak.
- Mahalli çevre kurullarının çalışmalarını takip etmek ve yönlendirmek.
- Yerleşik alanlarda bina ve sair yapılarda görüntü kirliliğine yol açan uygulamaları önleyici tedbirler almak.
- Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası çalışmaları izlemek ve yürütmek.

Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

- Çevresel etki değerlendirme ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarını yapmak ve bu konuda gerekli kararları almak, izlemek ve denetlemek.
- Çevre kirliliğini önleme ve çevre kalitesini iyileştirmeye yönelik her türlü faaliyet ve tesisi izlemek, gerekli tedbirleri almak ve aldirmek, denetlemek, çevre izni ve lisansı vermek.
- Çevre kirliliğine neden olan faaliyet ve tesislerin emisyon, deşarj ve atıklar ile arıtma ve bertaraf sistemlerini izlemek ve denetlemek.
- Serbest bölgeler dâhil olmak üzere, ülke genelinde çevreye olumsuz etkileri olan atık ve kimyasallar ile hava kirliliği, gürültü, titreşim ve iyonlaştırıcı olmayan radyasyon ile ilgili faaliyetleri izlemek, yeraltı ve yerüstü sularına, denizlere ve toprağa olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti belirlemek, denetlemek, tehlikeli hallerde veya gerekli durumlarda faaliyetleri durdurmak.
- Temiz hava merkezlerinin kurulması ve yönetilmesiyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek.
- Motorlu kara taşıtları egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek, izlemek ve denetlemek.
- Alıcı ortamları izlemek, buna ilişkin altyapıyı oluşturmak, çevre kirliliği ile ilgili olarak ölçüm ve analiz ölçütlerini belirlemek, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak; çevreyle ilgili her türlü ölçüm, izleme, analiz ve kontroller yapacak laboratuvarlar kurmak, kurdurmak, bunların akreditasyon işlemlerini yapmak, yaptırmak; alıcı ortamlar konusunda ölçüm yapacak kuruluşları belirlemek.
- Her türlü atık bertaraf tesisine lisans vermek, bunları izlemek ve denetlemek.
- Bakanlığın görev alanına giren ürünlerin ilgili mevzuat ve teknik düzenlemelere uygunluğunu ve güvenilirliğini tespit etmek amacıyla denetim yapmak, yaptırmak, yetkili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak.

- Çevre envanterini ve çevre durum raporlarını hazırlamak ve Avrupa Çevre Ajansı ile ilişkileri yürütmek.
- Görev alanına giren faaliyetleri izlemek ve denetlemek, uluslararası çalışmalarını izlemek ve ulusal düzeyde uygulanmasını sağlamak.

Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

- Toprağın korunması, tabii kaynakların geliştirilmesi ve iklim değişikliği ile mücadele amacıyla; havza bütünlüğü esas alınarak çölleşme ve erozyonla mücadele, çığ, heyelan ve sel kontrolü ile entegre havza ıslahı plan ve projelerini yapmak, yaptırmak, bu plan ve projelerin gerektirdiği etüt ve proje işlerini yürütmek, projeleri uygulamak, uygulanmasını izlemek, kurumlara proje desteği sağlamak, bu iş ve işlemlerle ilgili politika ve stratejilerin belirlenmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlamak.
- Çölleşme ve erozyonla mücadele amacıyla su havzalarının geliştirilmesine yönelik ulusal ve bölgesel düzeyde planlama yapmak politika ve stratejiler belirlemek.
- Çölleşme, erozyon ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında; ağaçlandırma ve ormanla ilgili görevleri yürüten kurumlarla koordinasyon sağlanarak gerekli hallerde orman sınırları dışında özel ağaçlandırma dahil her tür çalışmayı yapmak/yaptırmak, bu maksatla dış mekanlarda kullanılan ağaç veya bitki türlerinin üretimine yönelik fidanlık kurmak/kurdurmak ve bu amaçlar doğrultusunda yatırım yapacak olan gerçek veya tüzel kişileri desteklemek.
- Üniversiteler ve Ar-Ge kuruluşlarıyla birlikte araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürütmek, izleme ve değerlendirme sistemleri kurmak, eğitim, yayın ve tanıtım faaliyetlerinde bulunmak.
- Görev alanına giren konularda etüt, araştırma iş tanımı, analiz ve birim fiyat tespiti yapmak, yaptırmak, onaylamak uygulama esaslarını tespit etmek.
- Çölleşme ve erozyonla mücadele ile iklim ve çevre amaçlı kullanıma uygun uydu gönderimi veya uydu verilerinin teminine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Görev alanına giren konularda ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ile kararların ulusal düzeyde uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek, ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak.
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- 26.09.2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.

Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü

- Yerleşme, yapılaşma ve arazi kullanımına yön veren, her tür ve ölçekte fiziki planlara ve uygulamalara esas teşkil eden üst ölçekli mekânsal strateji planlarını ve çevre düzeni planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak hazırlamak, hazırlatmak, onaylamak ve uygulamanın bu stratejilere göre yürütülmesini sağlamak.

- Kentlerde ve kırsal alanlarda arazi kullanımına ilişkin temel ilke, strateji ve standartların belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Havza ve bölge bazındaki çevre düzeni planları da dâhil her tür ve ölçekteki çevre düzeni planlarının ve imar planlarının yapılmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, havza veya bölge bazında çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak, onaylamak ve bu planların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak.
- Sektörel planların havza veya bölge düzeyindeki mekânsal strateji planlarına ve çevre düzeni planlarına uyumlu hazırlanmasını sağlamak.
- Risk yönetimi ve sakınım planlarının yapılmasına ve onaylanmasına ilişkin kuralları belirlemek ve izlemek, plana esas jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- 97 nci maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen konularla ilgili olarak her ölçekteki imar planı ve imar uygulamalarını, kentsel tasarım projelerini yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Arazi ve arsa düzenlemesi ve parselasyon planlarının hazırlanmasına ilişkin genel ilke, strateji ve esasların belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Cumhurbaşkanınca belirlenen proje kapsamı içerisinde kalmak kaydıyla kamuya ait tescilli araziler ile tescil dışı araziler ve muvafakatleri alınmak koşuluyla özel kişi veya kuruluşlara ait arazilerin yeniden fonksiyon kazandırılıp geliştirilmesine yönelik olarak her tür ve ölçekte etüt, harita, plan, parselasyon planı, kamulaştırma, arazi ve arsa düzenlemesi yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Belediyelerin mücavir alanları ile köylerin yerleşik alanlarının sınırlarının tespitine ilişkin usul ve esasları belirlemek ve tespit edilen sınırları onaylamak.
- İdarelerin ihtilafı halinde, genel imar düzeni ve uyumunu sağlamak üzere, her türlü etüt, harita ve imar planı, plan değişikliği, plan revizyonu, parselasyon planı hazırlanması, onaylanması ve uygulanmasında koordinasyon sağlamak, ihtilafları gidermek, gerektiğinde ihtilaf konusu işi resen yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Her tür ve ölçekteki fiziki planların birbiriyle uyumunu ve mekânsal strateji planları hedeflerine ve kararlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak, ilgili idareler tarafından Bakanlıkça verilen süre içinde yapılmayan il çevre düzeni planlarını yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak.
- Bütünleşik kıyı alanları yönetimi ve planlaması çalışmaları, kıyı alanlarının düzenlenmesine dair iş ve işlemler ile bu alanlara ilişkin jeolojik ve jeoteknik etütleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, kıyı kenar çizgisini tespit etmek, onaylamak ve tescilini sağlamak.
- Kıyı ve dolgu alanları ile bu alanların fonksiyonel ve fiziksel olarak devamı niteliğindeki geri sahalarına ilişkin her tür ve ölçekteki etüt, harita ve planları yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak ve bunların uygulanmasını sağlamak.

- Cumhurbaşkanınca yetkilendirilen alanlar ile merkezi idarenin yetkisi içindeki kamu yatırımları, mülkiyeti kamuya ait arsa ve araziler üzerinde yapılacak her türlü yapı, milli güvenliğe dair tesisler, askeri yasak bölgeler, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun hükümleri çerçevesinde yapılacak binalar, genel sığınak alanları, özel güvenlik bölgeleri, enerji ve telekomünikasyon tesisleri ile ilgili altyapı, üstyapı ve iletim hatları, yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde üretim tesisleri ve depoları, akaryakıt ve sıvılaştırılmış petrol gazı istasyonları gibi alanlar ile ilgili her tür ve ölçekteki planların yapılmasına ilişkin esasları belirlemek, bunlara ilişkin her tür ve ölçekteki harita, etüt, plan ve parselasyon planlarını gerektiğinde yapmak, yaptırmak ve resen onaylamak. Planlamaya ilişkin iş ve işlemlerde, bakanlıklar, mahalli idareler ve meslek kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamak, planlama sürecinin iyileştirilmesini ve geliştirilmesini temin etmek.

Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

- Yerleşme ve yapılaşmaya yönelik mimarlık, mühendislik, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapmak, uygulamaları denetlemek ve izlemek.
- Gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapılar ile ilgili genel ilke, strateji ve standartların belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak ve uygulanmasını sağlamak.
- Planlama, harita yapımı, arazi ve arsa düzenlemesi, değerlendirme, parselasyon, etüt ve proje müellifliği, harita plan, proje ve yapım kontrol müşavirliği, her türlü altyapı ve tesisat dâhil olmak üzere yapı müteahhitliği gibi hizmet alanlarında çalışan gerçek veya tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ve kayıtlarının tutulmasına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara tescil ve yeterlik belgeleri vermek veya verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.
- Planlı ve plansız alanlardaki projelendirme ve yapılaşmaya, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izinlerinin ulusal adres veri tabanına dayalı olarak düzenlenmesine ilişkin usul, esas ve standartları belirlemek.
- Planlama, projelendirme, yapım ve kamulaştırma iş ve işlemlerinde görev alacak bilirkişilerin niteliklerine ve mesleki yeterliklerine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Yöresel mimarinin ve yapılarda yerel malzemenin kullanımının teşvik edilmesi, binalarda enerji verimliliğinin sağlanması ve ileri yapım teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine ait her türlü yapıların denetlenmesinde görev alan mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarını denetlemek, ilgili idareler ile denetim ve müşavirlik kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

- Yapım işlerinde görev alan şantiye şefleri, fen elemanları ve yetki belgeli ustaların faaliyetlerinin, durumlarına göre, ilgili idarelerce veya meslek kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.
- Kamuya ve özel sektöre ait her türlü yapı ve tesisin projelerinin ve yapım işlerinin denetlenmesinde görev alacak mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarının, yapı denetim kuruluşlarının ve müşavirlik kuruluşlarının niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.
- Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek.
- Çevre yönetimi, çevre denetimi ve çevresel etki değerlendirilmesi iş ve işlemlerinde görev alanların niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.
- Çevresel etki değerlendirmesi raporu hazırlanmasında, çevre laboratuvarları, çevre danışmanlık firmaları ile belediyelerin çevre koruma tesislerinin projelerinde ve işletilmesinde görev alacak elemanları eğitmek, proje ve tesis ölçütlerini geliştirmek ve mesleki yetkinliği artırmak.
- Konut politikalarının belirlenmesine yönelik çalışmalarda bulunmak, belirlenmiş politika, plan ve stratejilere göre uygulamayı temin ve sonuçlarını takip etmek,
- Yapı kooperatiflerinin ve üst birliklerinin kurulması, işleyişi ve denetlenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek, kuruluş kayıtlarının ve sicillerinin tutulmasını sağlamak ve uygulamaları denetlemek.
- Yapılarda kullanılacak malzemelerin kullanım amacına uygunluğuna dair esasları belirlemek, koordinasyon ve yetkilendirme çalışmalarını yürütmek, yapı malzemelerine ilişkin standartların hazırlanıp yayımlanmasını sağlamak.
- Yapı malzemelerinin üretim, satış, nakil ve kullanma safhalarında her türlü mekânda ve ortamda gözetim ve denetimini yapmak, yapı malzemesi numunelerinin test ve deneylerini ilgili standarda göre yapmak, yaptırmak ve laboratuvar altyapısını geliştirmek.

Milli Emlak Genel Müdürlüğü

- Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin yönetimine ilişkin hizmetleri, gerektiğinde diğer kamu idareleri ile iş birliği yaparak yürütmek.
- Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralanması, trampası ve üzerinde sınırlı aynî hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi işlemlerini yapmak.
- Devlete intikali gereken taşınır ve taşınmazlarla hakların Hazineye maledilmesi işlemlerini yürütmek, taşınmazların tescilini, taşınır malların tasfiyesini sağlamak.

- Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları; kamu idarelerine tahsis etmek ve tahsis amacının ortadan kalkması veya amaç dışı kullanılması halinde tahsisi kaldırmak; tahsisi kaldırılan taşınmazlar üzerinde Hazine dışındaki kamu idarelerine ait yapı ve tesisleri tasfiye etmek, tasfiyeye ilişkin esas ve usulleri belirlemek.
- Devlete ait konutları yönetmek ve kamu idarelerine ait konutların yönetimi konusundaki politikaların belirlenmesi amacıyla çalışmalar yapmak, her yıl yurt içi ve yurtdışındaki kamu konutlarının kira ve yakıt bedelleri ile işletme, bakım ve onarım esaslarını tespit etmek.
- Hazineye ait taşınmazların envanter kayıtlarını tutmak ve diğer kamu idarelerinin taşınmazlarının envanter kayıtlarının tutulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek.
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin kamulaştırdığı yerlerin Hazine adına tescilini sağlamak.
- Kanunlar ve antlaşmalar gereğince muayyen zümrelere izafetle el konulması gereken para, mal ve hakların işlemlerini yapmak ve tasfiyelerini sonuçlandırmak.
- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin hizmet dışı kalan taşınmazlarının satışını yapmak.
- Kamu idarelerine ait taşınmazların yönetim esaslarını belirlemek.
- Kamu idarelerinin taşınmaz edinme ve yönetimine ilişkin olarak hazırlayacakları mevzuat tasarıları hakkında görüş bildirmek.
- Kamu mallarına ilişkin politikaları tespit etmeye yönelik çalışmalar yapmak.
- Görev alanına giren konularda ilgili mevzuatla Bakanlığa verilen görevleri yürütmek.
- Görev alanına giren konulardaki alacakların süresinde ve mevzuata uygun olarak takip edilerek tahsil aşamasına getirilmesi için gerekli tedbirleri almak.
- Teşkilat ve görev alanına giren konularda uzmanları aracılığıyla teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma yapmak ve bu işlerin yürütülmesi amacıyla uygun görülen büyük il merkezlerinde denetim grupları kurmak.
- Cumhurbaşkanınca uygulama usul ve esasları belirlenen projeler kapsamında; Hazinenin özel mülkiyetindeki taşınmazlar ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri geliştirmek, değerlendirmek, kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmazları satın almak, trampa etmek, kamulaştırma ve toplulaştırma yapmak.

Personel Genel Müdürlüğü

- Bakanlığın personel planlaması ve politikası ile ilgili çalışmaları yapmak, personel sisteminin geliştirilmesi için tekliflerde bulunmak.
- Bakanlık personelinin atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerini yürütmek.
- Bakanlığın eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

- Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların tescil, onay ve ilanına dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tescil etmek.
- Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerinin tespit, tescil, onay, değişiklik ve ilanına dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tespit ve tescil etmek, yönetmek ve yönetilmesini sağlamak.
- Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların kullanma ve yapılaşmaya yönelik ilke kararlarını belirlemek ve her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak, değiştirmek, onaylamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak.
- Tabiat varlıkları, doğal, tarihi, arkeolojik ve kentsel sitler ile koruma statüsü bulunan diğer alanların çakıştığı yerlerde koruma ve kullanma esaslarını ilgili bakanlıkların görüşünü alarak belirlemek ve bu alanların kısmen veya tamamen hangi idarelerce yönetileceğine karar vermek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak ve onaylamak.
- Orman alanları dışında yer alan korunması gerekli taşınmaz tabiat varlıkları, koruma alanları ve doğal sit alanlarının Bakanlıkça belirlenen ilke kararlarına, onaylanan planlara uygun olarak kullanılmak üzere tahsisini gerçekleştirmek, uygulamaların tahsis şartlarına uygun olarak gerçekleşmesini izlemek ve denetlemek.
- Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerine ilişkin olarak; hâlihazır haritaları aldırarak, gerekli görülen projeleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, her türlü araştırma ve inceleme yapmak, yaptırmak, izlemek, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yürütmek, kullanım yasağı getirilen alanların kamulaştırma veya benzer yollarla kamunun eline geçirilmesini sağlamak, kontrol ve denetim yapmak, gerekli görülen alanların korunması ve kirliliğin önlenmesi amacıyla yatırım yapmak veya ilgili idarelerin yatırım projelerini desteklemek, bu alan ve bölgelerde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere ilişkin her türlü tasarrufta bulunmak, işletmek, işlettirmek ve kullanım izinlerini vermek, korunan alanlara ilişkin insan ve finansman kaynağı sağlamak.

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait her türlü yapılar ile ilgili genel ilkeleri, stratejileri ve standartları belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.
- Kamu yatırımlarının projeleri ve yapımla ilgili iş ve işlemlere ilişkin usul ve esaslar ile etüt ve projelerin niteliklerini belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.
- 97 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi ile Bakanlığa verilen görevleri yürütmek.
- 5543 sayılı İskân Kanunu ile Bakanlığa verilen görevleri yapmak.

- 5543 sayılı Kanun uyarınca daimî iskân için kamu kurum ve kuruluşlarınca yaptırılacak her türlü yapılara ve konutlara ilişkin etüt ve planlama işlerini yapmak veya yaptırmak, onaylamak veya onaylanmasını sağlamak, daimi iskân için yaptırılacak her türlü yapıların inşaatlarını yapmak veya yaptırmak.

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

- Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek.
- Mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek.
- Mahalli idarelerin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapmak, istatistiki bilgileri toplamak, değerlendirmek ve yayımlamak.
- Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek.
- Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Bakanlık teşkilatının her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili olarak teftiş, inceleme ve soruşturmalar yapmak.
- Bakanlığın amaçlarını daha iyi gerçekleştirmek, mevzuata, plan ve programlara uygun çalışmasını temin etmek amacıyla gerekli teklifleri hazırlamak ve Bakana sunmak.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

- 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22.12.2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve malî hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.

Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

- Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapım ve yapım ile ilgili danışmanlık hizmet işlerine ilişkin olarak akdedilen sözleşmelerin yürütülmesinden doğan yeni fiyat tespiti anlaşmazlıkları hariç olmak üzere diğer anlaşmazlıkları ilgili idarenin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak ve yeni fiyat tespiti anlaşmazlıklarında ise tarafları bağlayacak şekilde fiyatı kesin olarak tespit etmek.
- Çevre ve imar mevzuatının yürütülmesinden doğan anlaşmazlıkları ilgili idarelerin talebine istinaden inceleyip karara bağlamak.
- Teknik veya fiziki yönden birbirini etkileyen plan ve yapım işleri ile ilgili olarak, kamu kurum ve kuruluşları arasında doğan anlaşmazlıkları, taraf olan idarelerin birlikte talep etmeleri halinde inceleyip karara bağlamak.
- Plan, çevre, yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerine ilişkin konularda kamu kurum ve kuruluşları ile yapı kooperatiflerine görüş vermek.

- Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili şartname, tip sözleşme, yıllık rayiç, birim fiyat, birim fiyatlara ait analiz ve tarifleri hazırlamak ve yayımlamak.
- Yapı, tesis ve onarım işleri ihalelerinde kullanılan müteahhitlik karneleri ve iş bitirme belgelerinin yıllara ait değerlendirme katsayılarını, mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak yapı yaklaşık birim maliyetlerini ve proje ve kontrollük işlerinde uygulanacak fiyat artış oranlarını tespit etmek ve yayımlamak.
- Bakanlığın görev alanı ile ilgili olarak yurt içinde ve yurt dışında meydana gelen teknik gelişmeleri izlemek, değerlendirmek ve bunlardan faydalı görülenler hakkında teklifte bulunmak.
- Bakanlık birimleri arasında teknik konularda uygulama birliği ve koordinasyonu sağlamak.

Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı

- Bakanlığın görev alanına giren konularda yazılı, işitsel ve görsel dokümanların basım ve yayımını desteklemek.
- Bakanlığın görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları ve özel kuruluşlarla iş birliği yapmak, plan ve programların hazırlanmasında, uygulanmasında ve halkın eğitilmesinde Milli Eğitim Bakanlığı ile bilimsel ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği yapmak.
- Eğitim amacıyla Bakanlığın görev alanıyla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi toplamak, değerlendirmek, yayımlamak, film, slayt, fotoğraf ve benzeri belgeleri hazırlamak, hazırlatmak, arşiv, dokümantasyon ve kütüphane hizmetlerini yürütmek.
- Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelerin faaliyet ve araştırma programlarına Bakanlığın görev alanına giren konuları katmak için ortak çalışmalar yapmak, gerektiğinde ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak, bilgi, belge ve eğitimcilerin mübadelesinin sağlanması çalışmalarını yürütmek.
- Çevre değerlerini ortaya çıkarmak ve tanıtmak amacıyla gerekli çalışmaları yapmak, çevre eğitimi konusunda uluslararası kuruluşların program, proje ve faaliyetlerini izlemek, uluslararası ve kurumlar arası enformasyon hizmetlerini yerine getirmek.
- Bakanlığın görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları ile meslek kuruluşlarına mesleki eğitim vermek veya verdirmek.

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri çerçevesinde, kiralama ve satın alma işlerini yürütmek, temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri hizmetleri yapmak veya yaptırmak.
- Bakanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.
- Genel evrak ve arşiv faaliyetlerini düzenlemek ve yürütmek.

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Bakanın resmi ve özel yazışmalarını yürütmek,
- Bakanın her türlü protokol ve tören işlerini düzenlemek ve yürütmek.
- Bakanın ziyaret, davet, karşılama ve uğurlama, ağırlama, milli ve dini bayramlarla ilgili hizmetlerini düzenlemek, yürütmek ve diğer kuruluşlarla koordine etmek.

Bölge Temiz Hava Merkezi Müdürlükleri

- Bölgesel veri işletim merkezi, kalibrasyon laboratuvarı, analitik laboratuvarı ve hava kalitesi izleme ağı; işletim idaresini sağlamak, kabin, cihaz, donanım ve ekipmanlarının bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak.
- Bölge için emisyon envanteri oluşturmak.
- Bölgesel ölçekte hava kalitesi modellemesi yapmak.
- Kalibrasyon planlarını hazırlamak, onaylamak, ulusal ve uluslararası kabul görmüş standartlara uygun kalibrasyon işlemlerini yapmak veya yaptırmak.
- Bölgesel Hava Kalitesi İzleme Ağından elde edilen hava kalitesi ölçüm verilerinin validasyonlarını, analiz ve değerlendirmelerini yapmak, Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı Veri İşletme Merkezi ile gerekli eşgüdüm ve iş birliğini sağlamak.
- Bölgesel olarak veri analizi ve kaynak ilişkilendirmesi yapmak.
- Hava kalitesi limit değerlerinin aşılması durumlarını değerlendirmek, aşılması durumunda gerekli tedbirlerin alınması için yetkili kurumları ve kamuoyunu bilgilendirmek.

1.3.7 Bakanlık Taşra Teşkilatı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri)

Bakanlık Taşra Teşkilatı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının taşra teşkilatı 81 ilde bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinden oluşmaktadır.

İl Müdürlükleri tarafından yürütülen hizmetler başlıkları itibari ile aşağıda verilmiştir:

- İmar ve planlama iş ve işlemlerinin yürütülmesi,
- Kooperatif iş ve işlemlerinin yürütülmesi,
- Proje ve yapım işlerinin yürütülmesi,
- Yapı malzemeleri piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Yapı denetim faaliyetlerinin yürütülmesi,
- ÇED hizmetlerinin yürütülmesi,
- Çevre izinleri ve çevre denetimlerinin yürütülmesi,
- Çevre yönetimi faaliyetlerinin yürütülmesi,
- Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu faaliyetleri ve doğal sit alanlarında iş ve işlemlerin yürütülmesi,
- Altyapı ve kentsel dönüşüm hizmetleri ile ilgili olarak 6306 sayılı Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin yürütülmesi,

- İl müdürlüğü bünyesindeki bilgi teknolojileri, insan kaynakları ve destek hizmetlerinin yürütülmesi.

1.3.8 Bağlı ve İlgili Kuruluşlar

Bakanlığın bağlı kuruluşları Türkiye Çevre Ajansı, İklim Değişikliği Başkanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ), Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM), ilgili kuruluşu İller Bankası Anonim Şirketi (İLBANK A.Ş.), ilişkili kuruluşu ise Türkiye Emlak Bankası AŞ'dir.

Türkiye Çevre Ajansı

Türkiye Çevre Ajansı, Çevre kirliliğini önlemek ve yeşil alanların korunmasını, iyileştirilmesini ve geliştirilmesini sağlamak ile ulusal ölçekte depozito yönetim sistemi kurulmasına, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere 24.12.2020 tarihli ve 7261 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

İklim Değişikliği Başkanlığı

İklim Değişikliği Başkanlığı, küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere 21.10.2021 tarihli ve 31643 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuştur.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, merkez teşkilatı ile birlikte 22 Bölge Müdürlüğü, 957 Tapu Müdürlüğü ve 81 Kadastro Müdürlüğünden oluşmaktadır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü; tapu sicillerini tutan, taşınmazlarla ilgili her türlü akitli ve akitsiz tapu işlemleri ile tescil işlerini yapan, sicil ve belgelerin arşivlenerek korunmasını sağlayan, ülkemizin kadastrounu yaparak değişikliklerini takip eden, tapu planlarının yenilenmesini ve güncellenmesini sağlayarak bunlara ilişkin kontrol ve denetim hizmetlerini yürüten bir kuruluştur.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü

Bakanlığın bağlı kuruluşu olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü, can ve mal güvenliğini önceleyen, hayat kalitesini artırıcı, sektörel beklentileri karşılayan, sosyo-ekonomik fayda sağlayan, kesintisiz, kaliteli ve güvenilir meteorolojik ürün ve hizmetler sunan kurumdur. Meteoroloji Genel Müdürlüğü merkez teşkilatının yanı sıra 16 Bölge Müdürlüğünden oluşmaktadır.

İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü

Bakanlığın ilgili kuruluşu olan İller Bankası Anonim Şirketi, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip bir kalkınma ve yatırım bankasıdır.

Bankanın amacı, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile münhasıran bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin finansman ihtiyacını karşılamak, bu idarelerin sınırları içinde yaşayan halkın mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirmek, bu idarelere danışmanlık hizmeti vermek ve teknik mahiyetteki kentsel projeler ile altyapı ve üstyapı işlerinin yapılmasına yardımcı olmak ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmektir.

Banka; harita, imar planı, jeolojik ve jeoteknik etüt, içme suyu, kanalizasyon, her türlü arıtma, katı atık, deniz deşarjı, jeotermal enerji uygulamaları, belediye hizmet binaları, soğuk hava deposu, terminal, köprülü kavşak, işhanı, hal, okul, otel, kaplıca ve peyzaj projeleri gibi geniş bir alanda belediyelerimize yatırım hizmetleri vermekte ve her türlü finansman ihtiyaçlarını orta ve uzun vadeli olarak temin etmektedir.

Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

TOKİ, 1984 yılında 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu ile ülkemizdeki konut sorununun giderilmesi amacıyla kurulmuş bir kamu idaresidir.

Ülkemizde konut ve kentleşme politikalarının üretilmesi ve uygulanması amacıyla 35 yıldır, sağlıklı ve yaşanabilir kentsel çevrelerde yeterli ve nitelikli konut üretiminin sağlanması yönünde çalışmalarını sürdürmektedir.

TOKİ'nin kuruluş amacı konutu olmayan ihtiyaç sahibi alt ve orta gelir grubu ailelerin, kira öder gibi uzun vadelerde güvenli, nitelikli ve erişilebilir konut sahibi olmalarını sağlamaktır. Ayrıca kamu kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu eğitim, sağlık, güvenlik, spor gibi hizmet binalarının yapımını da üstlenmektedir. Şehit aileleri ile görev malullerine konut kredi desteği sağlamakta, tescilli binaların restorasyonu için krediler vermektedir.

Türkiye Emlak Katılım Bankası AŞ

Türkiye Emlak Katılım Bankası 1926 yılında Türkiye Emlak ve Eytam Bankası adıyla kurulmuş, Türkiye Cumhuriyeti'nin büyüme ve kalkınma yolculuğunda önemli bir finansal aktör olmuştur. 2001 yılında tasfiye sürecine alınan bankanın 2018 yılı Ağustos ayında bir Katılım Bankası olarak tekrar faaliyete geçirilmesi üzere çalışmalara başlanmıştır.

Yapı malzemeleri üreticileri ve kullanıcıları (inşaat) sektörü başta olmak üzere ülkemizin büyüme ve kalkınmasında itici güç olan üretim ve lojistik gibi sektörlerin finans piyasasındaki en yakın iş ortağı olmayı hedefleyen Türkiye Emlak Katılım Bankası; Öncelikle yapı malzemeleri üreticileri ve kullanıcıları için tedarik zinciri finansmanı ve yönetimine, uzun vadeli fiyatlandırma ve likidite riskinin yönetimine, alım hakkına dayalı kira sertifikası, ipotek teminatlı menkul kıymetlerin sermaye piyasasına kazandırılması ve yeni yatırımcıların piyasaya girişinin sağlanmasına, mevcut yapı stokunun kredi işlemlerine dayanak varlık oluşturulması için gerekli olan ürünlere ve gayrimenkul ediniminin sistematik ve planlanabilir hale getirilmesi için gerekli olan ürünlere yönelik iş planlarını hayata geçirecektir.

1.3.9 Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

Bakanlık faaliyetleri, kamu iç kontrol standartlarına uygun şekilde ve hizmetlerin etkinliğini artırmaya yönelik olarak Bakanlık tüm birimlerinin birbiriyle uyum içinde çalışması ile birlikte başarılı bir şekilde yürütülmektedir. Bakanlık tarafından kamu mali sisteminin değişen koşullara uygun olacak şekilde daha etkin, hesap verebilir ve şeffaf bir yapıya sahip olmak ve kamu iç kontrol standartlarına uyum kapasitesi artırmak amacıyla çalışmalar devam etmektedir.

Bu kapsamda etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve sürekli olarak geliştirilmesi ve Bakanlık birimlerinin iç kontrol çalışmalarında yol gösterici olması amacıyla İç Kontrol Web Sayfası tasarlanmıştır. Söz konusu web sayfasına iç ve dış paydaşlar her harcama biriminin kendi web sayfasında bulunan iç kontrol sekmesinden ulaşabileceklerdir. Bakanlık oluşturulan gerekli yazılı prosedür ve talimatlar, birimlere ait iş süreçleri, organizasyon yapısı, teşkilat şemaları, hassas görevler vb. iç kontrol çalışmaları bu uygulama ile erişilebilir hale getirilerek iç kontrol sisteminin daha çok benimsenmesi ve bilinirliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Harcama birimlerinde ortak yürütülen mali ve mali olmayan iş süreçlerine ait süreç kartları ve iş akış şemaları ise “Harcama Birimleri Ortak Süreçler” olarak iç kontrol web sayfasında bulunmaktadır. Kamu İç Kontrol Standartlarına uyum kapsamında Bakanlık eylem planları ve Kamu İç Kontrol Standartları İzleme bileşeni gereğince sistemin etkinliğini değerlendiren ve gerekli önlemlerin yer aldığı her yıl hazırlanan Bakanlık İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporları “Eylem Planları ve Raporlar” kısmında yer almaktadır. İç Kontrol Çalışma Formları başlığı altında tüm iç kontrol ve süreç yönetimi çalışmaları standart formlar yer almaktadır. Birimler ihtiyaç halinde bu boş formlardan faydalanarak çalışmalarını revize edebilir veya yeni baştan oluşturabilmektedirler.

Süreç Yönetimi, süreçlerin bugün nasıl çalıştığını anlamak ve iyileştirebilmek için kurumun tüm süreçlerinin belirlenmesi, tanımlanması, belgelenmesi, sahip atanması, düzenli olarak süreç performans göstergelerinin izlenerek, değerlendirilmesi ve gerektiğinde küçük iyileştirmelerin ya da yeniden tasarımların yapılmasıdır. İş akış şemaları hazırlanmasının; işbirliği ve iş bölümü çalışmalarının etkinliğinin artmasına,

süreçlerde rol alanları netleştirilmesine, yetki ve sorumluluklar belirlenmesine hatta ortaya çıkan sonuçlar ile performans göstergelerinin belirlenmesine yardımcı olabilmektedir. Bu kapsamda geçmiş yıllarda Bakanlık birimlerinde her Daire Başkanlıkları/Şube Müdürlükleri iş ve faaliyetlerine ilişkin süreçler ve buna bağlı alt süreçler belirlenmiştir. Sürecin amacı, kapsamı, kaynakları, girdi ve çıktıları gibi süreci tanımlayıcı kavram ve ifadelerin yer aldığı süreç kartları oluşturulmuştur.

Sürecin iç ve dış paydaşlar tarafından rahat bir şekilde anlaşılmasına olanak sağlayacak şekilde süreçlerin şekilsel gösterimi olan “iş akış şemaları” çizilmiştir. Son olarak her birime ait süreç başlıkları ana süreçler, süreçler ve alt süreçler olarak kategorize edilerek tek bir tabloda süreç envanteri şeklinde birleştirilmiştir.

Kurumsal risk yönetimi, kurumlar tarafından, stratejik amaç ve hedeflerini gerçekleştirmelerini etkileyebilecek olay veya durumların bütünsel bakış açısı ile belirlenmesi, ölçülmesi, önceliklendirilmesi sayesinde söz konusu olay veya durumların gerçekleşme ihtimalinin veya gerçekleştiğinde ortaya çıkaracağı zararın azaltılması ve ayrıca ortaya çıkabilecek fırsatların etkin değerlendirilmesi için uygulanan kapsamlı ve sistematik bir yaklaşımdır. Geleneksel risk yönetimi yaklaşımından farklı olarak riskleri daha geniş bir perspektifle ele alan kurumsal risk yönetimi yaklaşımı, risklerin fırsat boyutu da göz önünde bulundurularak ve kurumların stratejik amaç ve hedefleri ile ilişkilendirilerek değerlendirilmelerine ve önceliklendirilmelerine dayanır.

Stratejik plan kapsamında Bakanlığın iç ve dış konularına ilişkin GZFT, PESTLE, Stratejik Hedef Tabloları, Kaynak ile İhtiyaç ve tespit analizleri yapılarak stratejik risk yönetim süreci takip edilmiştir. Stratejik risklere ilişkin değerlendirme süreci Bakanlığın yürürlükte olan Stratejik Plan çalışmaları kapsamında yürütülmektedir. Bakanlık 2019-2023 Stratejik Planında belirlenmiş misyonumuza uygun olarak 7 amaç ve 28 hedef belirlenmiş ve bu hedeflere varılmasını güvence altına almayı sağlayan hedeflere ilişkin riskler tanımlanmıştır. 28 hedefe yönelik toplam 85 risk bu riskleri minimize etmek için 152 adet kontrol belirlenmiştir. Tespit edilen riskler, risk puanlarına veya önem derecelerine göre önceliklendirilmiştir.

Belirlenmiş olan hedef risklerinin ayrıntıları ile tanımlanıp değerlendirilmesi ve bu riskleri minimize edecek veya tam olarak ortadan kaldıracak önlemlerin alınması amacıyla “Risk Yönetimi Prosedürü” ve Risk yönetim sürecinin daha iyi anlaşılması ve risk değerlendirmesine ilişkin uygulamada tereddütlere düşülmemesi amacıyla prosedürde yer alan konuların detaylarına “Risk Değerlendirme Talimatı” hazırlanmıştır. Bu prosedür ve talimata uygun şekilde her hedef için ayrı olarak “Risk Kontrol Matrisi Formu” oluşturulmuştur. Matris formlarında yer alan risklerin puanına göre önceliklendirilmesi ve tüm risklerin tek formda konsolide edilmesi amacıyla “Risk Envanteri Formu” hazırlanmıştır. Risk Kontrol Matrisi Formu ile Risk Envanter Formu en az yılda bir kez gözden geçirilmekte olup herhangi bir değişiklik olması durumunda da bu formlar revize edilecektir. Ayrıca birimlere ait süreçlere ilişkin operasyonel düzeyde risk ve kontrol belirleme çalışmaları devam etmektedir.

Bakanlıktaki her birim iç kontrol web sayfasında iç kontrol çalışma formları menüsü altında bulunan İşlevsel Teşkilat Şeması çalışma formunu doldurarak birimine ait iç kontrol web sayfasına yüklemektedir. Görev, Yetki ve Sorumluluklar El Kitabı Bakanlık birimlerinde Daire Başkanlıkları ve Daire Başkanlıklarına bağlı Şube Müdürlüklerinin hepsi için ayrı ayrı hazırlanmıştır. Görev Dağılım Listesi Bakanlık birimlerinde Daire Başkanlıkları ve Daire Başkanlıklarına bağlı Şube Müdürlüklerinde faaliyetlerine ilişkin görevlerin ve bu görevlerde çalışan asil ve yedek personelin yer aldığı liste olup ihtiyaç halinde güncellenmektedir.

Bakanlık hizmet kalitesini geliştirmek ve verimliliğini artırmak, Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumun sağlanması için, hiç yapılmaması, hatalı veya geç yapılması halinde kurumun işleyişini aksatacak ya da memura, çalışma arkadaşlarına veya üçüncü kişilere zarar verebilecek olan görevlerin, kim tarafından, nasıl ve ne zaman yürütüleceği ve gerektiğinde nasıl kontrol edileceğini belirlemek üzere standart bir yöntem için Hassas Görev Tespit Prosedürü hazırlanmıştır. Bu kapsamda Bakanlık birimleri her Daire Başkanlıkları/Şube Müdürlükleri bazında Hassas Görev Tespit Formunu ve Hassas Görev Envanter Formunu doldurmuştur.

Bakanlık hizmet kalitesini geliştirmek, verimliliğini artırmak ve Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumun sağlanması için, Kamu İç Kontrol Standartları "Standart: 14 Raporlama" kısmında yer alan genel şartların gereğini yerine getirmek için faaliyetlerin gözetimi Bakanlık birim ve personel görevleriyle ve faaliyetleriyle ilgili yatay dikey raporlama ağının yazılı olarak belirlenmesi amacıyla Rapor Tespit Talimatı hazırlanmıştır.

Rapor Tespit Talimatı doğrultusunda Birim ve personelin görevleri ve faaliyetleriyle ilgili hazırlanması gereken raporlar hakkında bilgilendirilmesi amacıyla her birim tarafından Rapor Tespit Tablosu oluşturulmuştur.

2

AMAÇ VE HEDEFLER

2. AMAÇ ve HEDEFLER

2.1. Temel Değerler

2019-2023 Stratejik Planına göre temel değerlerimiz;

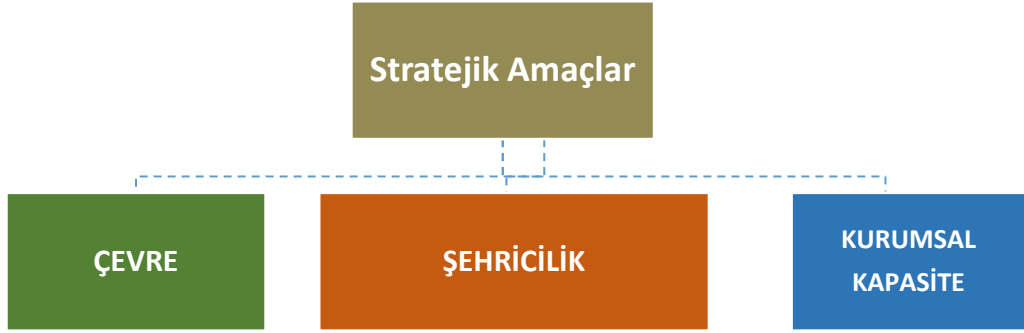
- Çözüm Odaklılık
- Bilimsellik
- Hizmet Sunumunda Eşitlik
- Katılımcılık
- Güvenilirlik
- Hesap Verebilirlik

2019-2023 Stratejik Planında çevre ve şehircilik ile ilgili anahtar kavramlar;

- Sıfır atık, çevresel sürdürülebilirlik
- Doğa ile uyumlu, iklim değişikliğine adaptasyonu yüksek, çevreye duyarlı şehirler
- Akıllı şehirler
- Afetlere hazırlıklı hayat kalitesi yüksek yerleşimler
- Mahalle ve sokağı yeniden canlandıran planlama
- Dikey değil yatay mimari
- Kimlikli şehirler
- İl dönüşüm stratejileri; hızlı, yerinde, gönüllü dönüşüm
- Tarihi, kültürel ve ekolojik şehirler
- Güçlü yerel yönetimler ve yönetim
- Kamu taşınmazlarının etkin yönetimi

2.2. İdarenin Amaç ve Hedefleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı “Çevre, Şehircilik ve Kurumsal Kapasite” başlıklarından oluşmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın 2019-2023 Dönemi Stratejik Planı kapsamında; 7 amaç, 28 hedef ve 140 gösterge belirlenmiştir.

Amaç 1.
Çevrenin ve Tabiatın Korunması, İklim Değişikliği ile Mücadele

Amaç 2.
ÇED, İzin ve Lisansların Hızlandırılması, Etkin Denetim ve İzleme

Amaç 3.
Yeni Şehircilik Vizyonu ile Planlama ve Kentsel Dönüşüm

Amaç 4.
Akıllı Şehirler ve Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri

Amaç 5.
Enerji Etkin ve Çevreye Duyarlı Yapılaşma

Amaç 6.
Yerel Yönetimlerin Hizmet Kalitesinin Artırılması

Amaç 7.
Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi

ÇEVRENİN VE TABİATIN KORUNMASI, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE

Stratejik Amaç 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.

Hedef 1.1. Sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, atıkların geri dönüşüm yoluyla ülke ekonomisine kazandırılması sağlanacak ve vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.

Hedef 1.2. İklim değişikliği ile mücadele edilecek, Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programında yer alan çevre altyapı ve teknik destek projeleri gerçekleştirilecektir.

Hedef 1.3. Bisiklet ve yeşil yürüyüş yolları arttırılacak, çevresel gürültü kirliliği azaltılacak, hava kalitesi iyileştirilecek, kara ve deniz kaynaklı kirleticiler azaltılacaktır.

Hedef 1.4. Ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan sayıları arttırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.

Hedef 1.5. Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planların tamamlanarak altyapı eksikliklerinin giderilerek korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

ÇED, İZİN VE LİSANSLARIN HIZLANDIRILMASI, ETKİN DENETİM VE İZLEME

Stratejik Amaç 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.

Hedef 2.1. Çevresel etki değerlendirmesi süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

Hedef 2.2. Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek, Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği artırılacak toplumsal farkındalık artırılarak çevre etiket sistemi yaygınlaştırılacaktır.

Hedef 2.3. E-denetim sistemi, akıllı denetim uygulaması olarak geliştirilecek, risk değerlendirme esaslı çevre denetimleri yaygınlaştırılacak, çevresel göstergeler geliştirilecektir.

Hedef 2.4. Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, alıcı ortamlara yönelik ölçüm, analiz, izleme altyapısı güçlendirilecektir.

YENİ ŞEHİRCİLİK ANLAYIŞIYLA PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

Stratejik Amaç 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak

Hedef 3.1. Şehirlerimizde yaşayan insanların hayat kalitesini arttırmak ve doğayla içi çe yaşam alanları oluşturmak üzere 81 ilde millet bahçeleri yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m² alanda Millet Bahçesi çalışmaları yürütülecektir.

Hedef 3.2. Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, sosyal dokuyu dikkate alan, topoğrafya ve yatay mimariyi esas alarak mahalle kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal strateji, imar planlama, harita, etüt, arsa ve arazi düzenlemeleri ve kentsel tasarım çalışmaları yapılacaktır.

Hedef 3.3. Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, şehirlerde kentsel ve sosyal teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.

Hedef 3.4. Kentsel dönüşüm; afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesi benimsenerek, her ilimizin kendine özgü dönüşüm stratejileriyle hızlandırılacak, yeni finansal model ve yaklaşımlar geliştirilerek tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içerecek şekilde mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, kent dokusuyla uyumlu ve alan bazlı olarak yürütülecektir.

Hedef 3.5. Hazine taşınmazları ekonominin ve paydaşların ihtiyaçlarını dikkate alarak etkili bir yaklaşımla yönetilecektir.

AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ

Stratejik Amaç 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak.

Hedef 4.1. E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacaktır.

Hedef 4.2. Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılabacaktır.

Hedef 4.3. Akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizması yerel yönetimlerle birlikte oluşturulacaktır.

ENERJİ ETKİN VE ÇEVREYE DUYARLI YAPILAŞMA

Stratejik Amaç 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.

Hedef 5.1. Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, binalarda enerji verimliliği artırılabacaktır.

Hedef 5.2. Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.

Hedef 5.3. Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.

Hedef 5.4. 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır.

Hedef 5.5. İnşaat sektöründe yerli malzeme kullanımını teşvik ve yapım uygulamalarıyla ilgili araştırma, geliştirme çalışmaları yapılacak, çevre ve imar mevzuatı ile yapım sözleşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve sorunların çözümüne katkıda bulunulacaktır.

YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTTIRILMASI

Stratejik Amaç 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.

H 6.1. Yerel yönetimlerin mali kapasitesi artırılabacaktır.

H 6.2. Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliği geliştirilecek, hizmet standartları belirlenecektir.

H 6.3. Büyükşehir belediye modelinin uygulamasının takibi ve uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

Stratejik Amaç 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.

Hedef 7.1. Bakanlığın kurumsal kimliği ile danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilecek, stratejik yönetim, iç denetim ve uluslararası ilişkiler faaliyetleri güçlendirilecektir.

Hedef 7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital olgunluk seviyesi artırılacaktır.

Hedef 7.3. Bakanlığın “Tanıtım ve İletişim Stratejisi” hazırlanacak, nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için “İnsan Kaynakları Yönetim Stratejisi” ve “Eğitim Stratejisi” geliştirilecek ve uygulanacaktır.

2.3. Temel Politikalar ve Öncelikler

Her geçen yıl daha yoğun bir şekilde yaşadığımız sel, heyelan ve yangın gibi afetler, küresel iklim değişikliği konusunda uluslararası işbirliğini de içerecek şekilde daha yoğun ve etkin bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır.

Paris İklim Anlaşmasının Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilmesi ile birlikte Ülkemizin küresel iklim değişikliği ile mücadelede kapasitesini arttıracak şekilde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının kurumsal yapısı güçlendirilmiştir.

Bu bağlamda, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 29.10.2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile "Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Ülkemizin Paris İklim Anlaşmasına taraf olması ile birlikte belirlenen “2053 net sıfır emisyon” hedefi ile sürdürülebilir, yeşil ekonomiyi ve yeşil teknolojileri destekleyen ve tüm sektörlerde döngüsel ekonomi çerçevesinde yatırımların hayata geçirileceği yeni bir süreç başlatılmıştır.

Ülkemizin döngüsel ekonomiye geçişinde en önemli uygulama Sıfır Atık Sisteminin yaygınlaştırılması olacaktır. Uygulama ile 2023 yılına kadar tüm Türkiye’de Sıfır Atık Sisteminin kurulumunun tamamlanması sağlanacaktır. Sıfır Atık Projesi ile geri kazanım oranı %13’ten %22,4’e çıkmıştır. 2023 yılına kadar bu oranın en az % 35’e çıkarılması hedeflenmektedir. 2021 yılında 31.477 kurum ve kuruluş binasına sıfır atık yönetim sistemi kurulmuştur.

Marmara Denizini koruma çalışmaları kapsamında bakanlıklar, valilikler, belediyeler, bilim insanları, STK’lar ve özel sektörün katılımıyla 22 maddelik Marmara Denizi Eylem Planı oluşturulmuştur.

Şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturulması, kentsel yeşil alan standartlarının ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi amacıyla 81 ilde 81 milyon m2 alanda Millet Bahçesi yapılması hedefi doğrultusunda, çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda yaklaşık 15 milyon m2 büyüklüğünde 124 millet bahçesi tamamlanmıştır. Toplam büyüklüğü yaklaşık 54 milyon m2 olan 303 adet millet bahçesinde çalışmalar devam etmektedir.

1 Ocak 2019'dan itibaren perakende satış noktalarında plastik alışveriş poşetlerin ücretli hale gelmesiyle alışverişte kişi başına plastik poşetlerin kullanılmasında %75 oranında azalma sağlanmıştır. Böylelikle poşet kaynaklı 354 bin ton plastik atığın oluşumu engellenmiştir.

Çevrenin korunması, kirliliğin önlenmesi, atıksu arıtma ve atık yönetimi hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve bütüncül yönetiminin sağlanması, şehirlerimizin daha yaşanabilir, ferah yaşam alanlarına dönüştürülmesi amacıyla içme suyu, atık su ve katı atık yönetimi alanında çevre altyapı yatırım projeleri hayata geçirilmiştir.

İklim değişikliği, çölleşme ve erozyonla mücadele çalışmaları gerçekleştirilmiş olup, 2022 yılında bu konudaki kapasite arttırılacak, doğal afetlerle mücadele için sürdürülebilir arazi yönetim modeli geliştirilecektir.

Çevresel izin ve lisanslar ile bu süreçlerde görev alacak firmalara ilişkin başta denetim hizmetleri olmak üzere iş ve işlemler etkin biçimde yürütülmektedir. Çevre denetimleri, e-denetim sistemi üzerinden risk değerlendirmeleri de dikkate alınarak daha etkin hale getirilmektedir.

Çevre etiketi uygulaması, tüketicilerin daha yeşil ürün ve hizmetleri ayırt edebilmelerine yardımcı olmak amacıyla başlatılmış bir uygulamadır. Ulusal Çevre Etiket Sisteminin kurulmasına yönelik olarak Ülkemizde enerji verimliliği, atıkların azaltılması ve ürün yönetimini teşvik edecek, çevre ve insan sağlığını koruyacak, daha az kaynakla tasarruf sağlayacak, ilave pazarlara açılma imkânı sağlayacak, çevre dostu ve insan sağlığı ürünlerin kullanılması ve tüketilmesinde bilinci artıracak faaliyetlerin yürütülmesine devam edilecektir.

Yeşil kalkınmanın sağlanması için, yatırım ortamının gelişmesini desteklemek amacıyla, yeşil alan üreten, sürdürülebilir tarım yapan vatandaşlarımız ve temiz enerji yatırımı planlayan yatırımcılarımız hazine taşınmazları ile desteklenmektedir.

Korunan alanların tespit, tescil, araştırma, izleme ve doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, korunan alanlarda planlama, uygulama, projelendirme ve eksik altyapı tesislerinin tamamlanması çalışmaları yürütülmüştür. Ülkemizin yaklaşık yüzde 11,9'u korunan alan statüsündedir. Bakanlık 2023 yılı itibariyle korunan alanları ülke yüzölçümünün yüzde 17'sine ulaştırmayı hedeflemektedir.

Bakanlık tarafından, yerleşim ölçeğindeki kentsel dönüşümün bütüncül şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla, yatay mimariyi ve mahalle kültürünün korunmasını esas alan, insan odaklı, sağlıklı, güvenli ve kimlikli şehircilik anlayışıyla, şehirleri afetlere hazırlamak için Türkiye'nin her yerinde kentsel dönüşüm ve sosyal konut hedefiyle çalışmalara devam etmektedir.

Ayrıca, sel ve heyelan riski altındaki alanların dönüşümü, tarihi kent merkezleri ve meydanların dönüşümü, sanayi alanlarının taşınması ve dönüşümü, tarım köy projeleriyle kırsal dönüşüm çalışmaları da sürdürülmektedir.

Kapsayıcı, yaşanabilir, yenilikçi, rekabetçi, iklim değişikliğine ve afetlere duyarlı, dayanıklı ve sürdürülebilir ülke mekânı vizyonu ile tüm paydaş kurumların da katılımı sağlanarak hazırlanan Türkiye Mekânsal Strateji Planının 2021 yılında tamamlanmış olup 2022 yılında uygulamaya konması hedeflenmektedir.

Türkiye'de, enerji kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması, israfın önlenmesi ve çevrenin korunmasını sağlamak için amacı ile verilen Enerji Kimlik Belgesine sahip bina sayısı 1 milyonu geçmiştir. Binalarda enerji verimliliği çalışmaları Bakanlık faaliyet alanları içerisinde önem ve önceliğini korumaya devam edecektir.

Yerel yönetimlerin; vatandaşa daha etkin, kaliteli, şeffaf ve hesap verilebilir hizmet sağlayacakları yazılımlar geliştirilmiştir. Söz konusu yazılımlar E-Belediye Bilgi Sistemi ile entegre edilmiş, böylelikle mükerrer veri üretiminin önüne geçerek, kaynak tasarrufu sağlanmıştır.

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı da mekânsal stratejik planının en önemli ayağını oluşturmaktadır. Bu çerçevede; bilim ve teknolojinin tüm imkânlarını kullanarak, akıllı şehir uygulamalarını 81 ilde yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı ile akıllı şehir uygulamalarını, bölgesel ve ulusal bir ölçekte gerçekleştirmek için tüm illerin birbirine entegre olduğu yeni bir sistemi hayata geçirmek amacıyla çalışmalar sürdürülmektedir. Böylelikle şehirlerimiz akıllı şehir uygulamaları ile gelişecek ve günlük hayat bu uygulamalarla kolaylaşacak ve şehirlerimiz dünya şehirleriyle yarışacak düzeye gelecektir.

3

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

3.1 Mali Bilgiler

Mali bilgiler, amaçların gerçekleştirilebilmesi için, kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akımları hakkında bilgi verir.

3.1.1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Bakanlığa ait mali bilgilerin yer aldığı tablolar ve açıklamalar bütünlük, güvenilirlik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın muhasebe kayıtları ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı e-Bütçe sistemi verilerine dayanılarak hazırlanmıştır.

7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu 31.12.2020 tarihli ve 31351 sayılı Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bakanlığa 2021 yılında tahsis edilen ödenek durumuna aşağıda yer verilmiştir

Tablo 9. 2021 Yılı Bütçesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Tahsis Edilen Ödenekler

Yıl	Tüm Kurumlara Tahsis Edilen Genel Bütçe Toplamı (TL)	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Tahsis Edilen Başlangıç Ödeneği (TL)	Oran (%)
2021	1.328.254.386.000	3.378.164.000	0,25

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na 2021 yılında 3.378.164.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla yılsonu ödeneği 10.258.469.844 TL olmuştur. Bu ödeneğin % 96 sına karşılık 9.847.781.908 TL'lik kısmı harcanmıştır. 2021 yılı ödenek ve harcamalarının ekonomik sınıflandırmaya ve birimlere göre dağılımı aşağıda verilmektedir.

Tablo 10. 2021 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Ait Bütçe Gerçekleşmeleri

Ekonomik Sınıflandırma	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)	Gerçekleşme (%)
1. Personel Giderleri	1.612.347.000	1.771.669.166	1.748.509.613	98,70
2. SG Kurumlarına Devlet Piri Giderleri	274.484.000	306.361.192	297.047.796	97,00
3. Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	114.221.000	385.692.732	331.890.491	85,05
5. Cari Transferler	674.912.000	2.388.938.457	2.384.907.380	99,84
6. Sermaye Giderleri	407.939.000	3.851.432.685	3.603.814.940	93,58
7. Sermaye Transferleri	276.711.000	1.536.825.612	1.472.504.507	95,82
8. Borç Verme	17.550.000	17.550.000	9.107.181	51,90
Toplam	3.378.164.000	10.258.469.844	9.847.781.908	95,96

* 2021 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2021 tarihinde alınmıştır.

Harcamaya dönüşen 9.847.781.908 TL 'den;

- % 17,75'i Personel Giderleri
- % 3,02'si Sos. Güv. Kur Devlet Pri. Gid.
- % 3,37'si Mal ve Hizmet Alım Giderleri
- % 24,22'si Cari Transferler
- % 36,59'u Sermaye Giderleri
- % 14,95'i Sermaye Transferleri
- % 0,09'u Borç Verme kodundan gerçekleşmiştir.

Tablo 11. 2021 Yılı Mali Yılı Harcamaları Faaliyet Dağılımı

Kodu	Açıklama	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Harcama (TL)
18	Genel Kamu Hizmetleri	114.221.000	157.121.000	150.835.447
19	Savunma Hizmetleri	231.072.000	286.303.572	275.226.230
20	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	225.260.000	190.254.008	177.919.214
2	Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.505.790.000	6.375.528.947	6.135.358.174
10	Çevre Koruma Hizmetleri	170.000.000	160.000.000	160.000.000
21	İskân ve Toplum Refahı Hizmetleri	766.508.000	2.221.925.362	2.141.995.250
22	Sağlık Hizmetleri	135.477.000	188.851.213	185.049.228
98	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	229.836.000	678.485.742	621.398.366
GENEL TOPLAM		3.378.164.000	10.258.469.844	9.847.781.908

* 2021 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2022 tarihinde alınmıştır.

Tablo 12. 2021 Bütçe Gerçekleşme Tablosu (Ekonomik II. Düzey)

Ekonomik Kodlar		2021				
Kod	Açıklama	KBÖ	Eklene	Düşülen	Toplam Ödenek	Harcama
01	Personel Giderleri	1.612.347.000	412.522.366	253.200.200	1.771.669.166	1.748.509.613
01.1	Memurlar	1.277.163.000	261.218.800	180.293.800	1.358.088.000	1.351.888.865
01.2	Sözleşmeli Personel	77.580.000	7.554.600	13.759.600	71.375.000	68.658.509
01.3	İşçiler	257.127.000	142.758.466	59.146.300	340.739.166	326.968.793
01.4	Geçici Süreli Çalışanlar	477.000	990.500	500	1.467.000	993.446
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	274.484.000	73.019.392	41.142.200	306.361.192	297.047.796
02.1	Memurlar	210.111.000	43.108.200	28.008.200	225.211.000	219.903.847
02.2	Sözleşmeli Personel	12.497.000	1.408.000	1.408.000	12.497.000	11.227.094
02.3	İşçiler	51.848.000	28.503.192	11.726.000	68.625.192	65.916.855
02.4	Geçici Süreli Çalışanlar	28.000	0	0	28.000	0
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	114.221.000	277.391.027	5.919.295	385.692.732	331.893.571
03.2	Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	34.471.000	9.957.703	41.450	44.387.253	42.653.385
03.3	Yolluklar	18.609.000	3.369.785	2.304.904	19.673.881	15.627.112
03.4	Görev Giderleri	3.940.000	248.890.800	869.500	251.961.300	209.069.312
03.5	Hizmet Alımları	49.383.000	10.625.301	1.870.428	58.137.873	55.394.374
03.6	Temsil Ve Tanıtma Giderleri	584.000	0	0	584.000	274.959
03.7	Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	4.450.000	4.547.439	237.600	8.759.839	7.479.048
03.8	Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	2.759.000	0	595.413	2.163.587	1.376.569
03.9	Tedavi Ve Cenaze Giderleri	25.000	0	0	25.000	18.814
04	Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
05	Cari Transferler	674.912.000	1.724.419.057	10.392.600	2.388.938.457	2.384.907.380
05.2	Hazine Yardımları	170.000.000	991.886.000	10.000.000	1.151.886.000	1.151.699.569
05.3	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	465.315.000	728.637.251	0	1.193.952.251	1.192.093.785
05.4	Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	597.000	0	392.600	204.400	5.280
05.6	Yurtdışına Yapılan Transferler	39.000.000	3.895.806	0	42.895.806	41.108.746

06	Sermaye Giderleri	407.939.000	3.526.045.685	82.552.000	3.851.432.685	3.603.814.940
06.9	Diğer Sermaye Giderleri	407.939.000	3.526.045.685	82.552.000	3.851.432.685	3.603.814.940
07	Sermaye Transferleri	276.711.000	1.291.049.612	30.935.000	1.536.825.612	1.472.504.507
07.1	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	70.253.000	230.926.000	426.000	300.753.000	241.004.942
07.2	Yurtdışı Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
08	Borç Verme	17.550.000	0	0	17.550.000	9.107.181
08.1	Yurtiçi Borç Verme	17.550.000	0	0	17.550.000	9.107.181
GENEL TOPLAM		3.378.164.000	7.304.447.139	424.141.295	10.258.469.844	9.847.784.988

* 2021 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2022 tarihinde alınmıştır.

2021 yılı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması icmal tablosunda görüleceği gibi bütçe gideri türü, ödenek ve harcamaları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

“01 Personel Giderleri” için Bakanlık bütçesine 1.612.347.000 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 412.522.366 TL eklenmiş ve 253.200.200 TL düşülmüş olup, toplam ödenek 1.771.669.166 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %99,5’i olan 1.748.509.613 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“02 Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri” için Bakanlık bütçesine 274.484.000 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 73.019.392 TL eklenmiş ve 41.142.200 TL düşülmüş olup, toplam ödenek 306.361.192 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %97,9’u olan 297.047.796 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

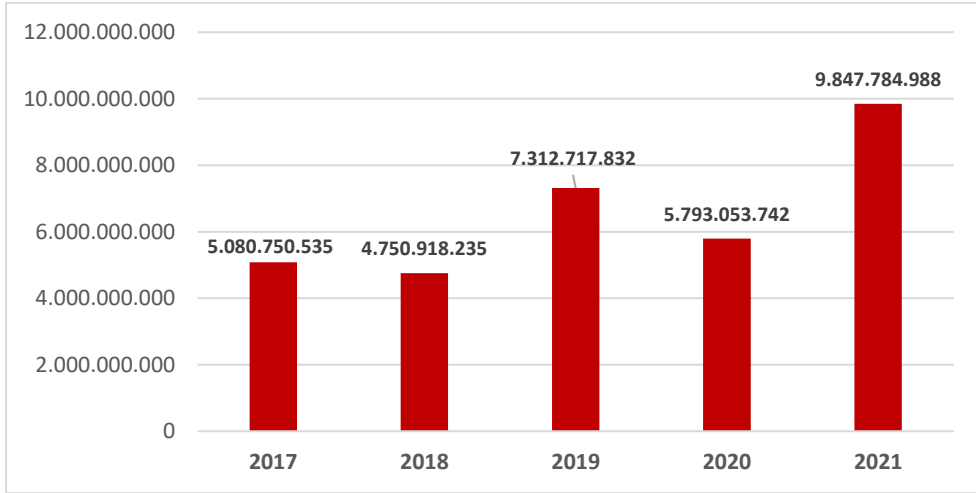
“03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri” için Bakanlık bütçesine 114.221.000 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 277.391.027 TL ödenek eklenmiş ve 5.919.295 TL ödenek düşülmüştür. Bu eklemeler ve düşmeler neticesinde toplam ödenek 385.692.732 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %67,4’ü olan 331.893.571 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“05 Cari Transferler” için Bakanlık bütçesine 674.912.000 TL ödenek ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 1.724.419.057 TL ödenek eklenmiş ve 10.392.600 TL ödenek düşülmüştür. Bu aktarmalar neticesinde toplam ödenek 2.388.938.457 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %99,9’u olan 2.384.907.380 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“06 Sermaye Giderleri” için Bakanlık bütçesine 407.939.000 TL ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 3.526.045.685 TL ödenek eklenmiş olup, 82.552.000 TL ödenek düşülmüştür. Bu ekleme ve düşmeler neticesinde toplam ödenek 3.851.432.685 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %83,2’si olan 3.603.814.940 TL yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“07 Sermaye Transferleri” için Bakanlık bütçesine 276.711.000 TL ödenek ayrılmıştır. Yıl içerisinde yapılan aktarmalarla 1.291.049.612 TL ödenek eklenmiş olup, 30.935.000 TL ödenek düşülmüştür. Bu ekleme ve düşmeler neticesinde toplam ödenek 1.536.825.612 TL olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu ödeneğin %97,1’i olan 1.472.504.507 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

“08 Borç Verme” için Bakanlık bütçesine 17.550.000 TL ödenek ayrılmıştır. Bu ödeneğin % 44,1’i olan 9.107.181 TL ödenek yılsonu itibarıyla harcamaya dönüşmüştür.

Şekil 2. Son Beş Yıl Ödenek Harcama Durumu Grafiği (TL)

Tablo 13. 2021 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ödenek ve Harcama Durumu (TL)

Harcama Birimi	2021 Başlangıç Ödeneği	2021 Revize Ödeneği	31.12.2021 İtibariyle Harcama	Gerçekleşme Oranı (%)
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	47.329.000	47.320.200	38.705.725	81,79
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	285.203.000	1.731.185.212	1.668.312.706	96,37
ÇED, İzin Ve Denetim Genel Müdürlüğü	83.515.000	91.693.100	84.901.899	92,60
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	356.239.000	1.107.113.199	1.078.177.403	97,39
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	483.952.000	1.417.823.400	1.416.626.674	99,92
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	25.151.000	24.260.000	22.858.575	94,22
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	41.845.000	46.747.400	38.036.122	81,36
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	52.243.000	60.456.806	55.248.509	91,39
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	103.830.000	64.824.950	54.002.475	83,30
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	9.717.000	10.960.800	9.432.779	86,06
Milli Emlak Genel Müdürlüğü	95.475.000	162.304.500	154.146.137	94,97
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	13.463.000	19.932.700	19.558.425	98,12
Strateji Geliştirme Başkanlığı	184.591.000	169.764.500	168.450.246	99,22
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı	4.182.000	9.238.000	8.915.138	96,50
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	8.604.000	315.235.000	272.469.920	86,43
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	3.375.000	3.623.200	3.299.931	91,07
Personel Genel Müdürlüğü	8.314.000	10.737.000	10.511.796	97,90

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	68.048.000	96.808.830	94.392.970	97,50
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	1.473.000	1.614.000	1.431.395	88,69
Özel Kalem Müdürlüğü	39.504.000	11.596.900	10.619.057	91,57
İl Müdürlükleri	1.462.111.000	1.462.111.000	1.462.111.000	100,00
TOPLAM	2.827.733.000	6.229.299.219	5.793.053.742	93,00

* 2021 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 26.01.2022 tarihinde alınmıştır.

Tablo 14. 2021 Yılı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Harcama Birimlerinin Ekonomik Kodlara Göre Ödenek ve Harcama Durumu (TL)

Ekonomik Sınıflandırma	Personel Giderleri		Sosyal Güvenlik K.D.P.G		Mal ve Hizmet Alım G.		Cari Transferler		Sermaye Giderleri		Sermaye Transferleri		Borç Verme	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
ÇŞİD Bakanlığı	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Harcama Birimleri	Toplam Ödenek	Harcama	Toplam Ödenek	Harcama	Toplam Ödenek	Harcama	Toplam Ödenek	Harcama	Toplam Ödenek	Harcama	Toplam Ödenek	Harcama	Toplam Ödenek	Harcama
Özel Kalem Müdürlüğü	9.140.200	8.722.397	1.188.800	1.092.591	1.267.900	804.249	0	0	0	0	0	0	0	0
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı	16.539.600	16.361.921	2.437.600	2.329.717	955.500	866.786	0	0	0	0	0	0	0	0
Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	60.199.513	58.776.389	12.934.719	12.409.575	20.273.997	19.998.885	3.010.600	3.010.600	390.000	197.521	0	0	0	0
Personel Genel Müdürlüğü	9.151.800	8.992.453	1.423.000	1.400.507	162.200	118.836	0	0	0	0	0	0	0	0
Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	1.997.200	1.857.429	354.000	275.640	1.272.000	1.166.862	0	0	0	0	0	0	0	0
Strateji Geliştirme Başkanlığı	7.452.500	7.291.997	1.079.600	1.066.359	217.400	76.890	160.015.000	160.015.000	1.000.000	0	0	0	0	0
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	10.941.800	10.696.096	1.634.200	1.500.757	241.500.000	199.234.925	0	0	61.159.000	61.038.142	0	0	0	0
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği	970.000	841.397	196.400	158.174	447.600	431.824	0	0	0	0	0	0	0	0
Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı	7.857.400	7.710.255	1.219.600	1.134.900	161.000	69.983	0	0	0	0	0	0	0	0
İl Müdürlükleri	1.353.680.453	1.339.476.862	236.056.473	230.498.129	79.492.085	72.721.074	7.279.651	5.430.210	3.178.721.486	2.989.558.293	0	0	0	0
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	22.950.200	22.491.639	3.883.000	3.721.178	962.000	857.217	0	0	19.525.000	11.635.692	0	0	0	0
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	28.188.400	27.518.208	4.175.200	4.022.055	1.670.000	1.552.479	990.501.000	989.239.786	10.050.000	6.285.412	696.600.612	639.694.766	0	0
ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	44.428.000	43.699.477	7.514.800	7.050.511	14.950.300	14.676.848	0	0	24.800.000	19.475.063	0	0	0	0

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	71.228.600	68.706.540	12.267.000	11.579.183	1.603.000	1.093.395	3.704.400	3.505.280	400.760.199	384.188.184	600.000.000	600.000.000	17.550.000	9.107.181
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	22.863.000	22.505.165	3.416.400	3.232.753	1.396.000	1.250.782	1.183.647.000	1.183.637.975	501.000	0	206.000.000	206.000.000	0	0
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	19.262.800	19.119.859	3.214.400	3.139.419"	322.800	132.280	0	0	1.460.000	467.017	0	0	0	0
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	16.977.200	16.583.164	2.677.200	2.587.397	7.030.000	6.903.184	0	0	20.063.000	11.962.377	1.560.000	505546,39	0	0
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	9.986.800	9.751.247	1.619.200	1.461.621	303.000	136.582	40.780.806	40.068.529	0	0	7.767.000	3.830.529	0	0
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	19.459.400	19.356.130	3.047.600	2.988.371	1.387.950	765.362	0	0	14.472.000	7.913.400	26.458.000	22.979.212	0	0
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	7.563.800	7.406.378	1.282.000	1.149.002	615.000	419.559	0	0	1.500.000	457.840	0	0	0	0
Milli Emlak Genel Müdürlüğü	30.830.500	30.644.611	4.740.000	4.249.958	9.703.000	8.615.568	0	0	117.031.000	110.636.000	0	0	0	0

* 2021 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 18.01.2022 tarihinde alınmıştır.

Tablo 15. Birimler Bazında 2021 Yılı Yatırım Programı Gerçekleşmeleri (TL)

Birim Adı	Proje Sayısı	Revize Proje Tutarı	2021 Yatırım		Gerçekleşme Oranı (%)
			Revize Ödeneği	31.12.2021 İtibariyle Harcama	
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	7	45.720.000	19.300.000	11.492.912,00	59,5
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	10	616.367.000	72.536.000	12.974.577,00	17,9
Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	5	211.997.000	32.190.000	23.509.850,00	73,0
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	21	5.131.894.111	323.943.000	295.015.045,25	91,1
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	2	7.500.000	501.000	0,00	0,0
Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	3	3.485.000	1.460.000	444.714,54	30,5
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	8	119.413.000	48.475.000	35.402.091,52	73,0
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	2	3.355.191.000	7.767.000	3.830.529,00	49,3
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	20	261.690.000	59.280.000	48.196.051,07	81,3
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	3	1.619.177.000	1.500.000	457.840,00	30,5
Milli Emlak Genel Müdürlüğü	1	3.000.000	3.000	0,00	0,0
Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü	3	36.157.000	17.000.000	16.854.856,00	99,1
Strateji Geliştirme Başkanlığı - İl Müdürlükleri	4	172.244.000	20.735.000	14.150.017,65	68,2
Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı	2	390.000	390.000	197.521,00	50,6
GENEL TOPLAM	83	11.584.225.111	605.080.000	462.526.005,03	76,4
Genel Bütçe Kaynağı Kullanılan Projeler	69	11.233.180.111	518.400.000	397.102.719,26	76,6
Döner Sermaye Kaynağı Kullanılan Projeler	14	351.045.000	86.680.000	65.423.285,77	75,5
"06.4-Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması" Ödeneği	4		129.890.000	120.649.268,16	92,9

* 2021 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 22.01.2022 tarihinde alınmıştır.

Tablo 16. 2021 Yılında Genel Bütçe Dışındaki Bütçe Türlerinden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları (Şartlı Bağış ve Yardımlar)

2021 Yılı Bütçe Tertipleri		2022 Yılı Bütçesi	Açıklama	2020 Yılından	2021 Yılında	2021 Yılısonu	2021 Yılısonu	2021 Yılısonu	2022 Yılına
Alt Faaliyet	Tertip	Ödeneğin Devredileceği Tertip							
14677- AFAD Yönetimi Başkanlığı Yatırımları	2.55.154.14677-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14677-0020.0067-08-06.05	Afet Konutları Yapım İşleri	225.951,19	120.484.398,65	120.710.349,84	118.500.613,54	2.209.736,30	2.209.736,30
8319- ÇŞB İl Müdürlükleri Hizmet Binaları İnşaatı	2.55.154.8319-0020.0067-08-06.05	2.55.154.8319-0020.0067-08-06.05	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	610.812,02	0,00	610.812,02	253.856,96	356.955,06	356.955,06
16882- İLKSAN Yatırımları	2.55.154.16882-0020.0067-08-06.05	2.55.154.16882-0020.0067-08-06.05	İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı (İLKSAN) tarafından Ankara Çankaya Çayyolu Mah. 62305 Ada 4 Parselde Okul Yapımı işinin %10u	271.518,00	5.379.344,21	5.650.862,21	384.087,64	5.266.774,57	5.266.774,57
14672- İŞKUR Yatırımları	2.55.154.14672-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14672-0020.0067-08-06.05	Türkiye İş Kurumu'nun (İŞKUR) 2012K160-43481 proje numarası ile İŞ-KUR Hizmet Binası İnşaatları Projesi	147.430.802,64	25.300.000,00	172.730.802,64	21.563.219,05	151.167.583,59	151.167.583,59
	2.55.154.566-0020.0033-08-06.05	2.55.154.19956-0020.0033-08-06.05	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden 2015K090010 numaralı "Özel Proje Alanları" projesi detay programında yer alan "Diyarbakır Dicle Vadisi Kırklar Tepesi Rekreasyon Alanı İnşaatı" projesi için tahsis edilen ödenek.	59.834,53	0,00	59.834,53	0,00	59.834,53	59.834,53
14676- Kredi ve Yurtlar Kurumu GM Yatırımları	2.55.154.14676-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14676-0020.0067-08-06.05	Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Yatırımları	3.678.889,43	0,00	3.678.889,43	1.581.200,00	2.097.689,43	2.097.689,43
18402- Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırımları	2.55.154.18402-0020.0067-08-06.07	2.55.154.18402-0020.0067-08-06.07	Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın (YTB) Başkanlık Hizmet Binası Tadilatı İş	0,00	1.433.342,00	1.433.342,00	0,00	1.433.342,00	1.433.342,00
16884- MAPEG Yatırımları	2.55.154.16884-0020.0067-08-06.05	2.55.154.16884-0020.0067-08-06.05	Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün (MAPEG) "Çelik Konstrüksiyon Ek Hizmet Binası Temini Proje Bedeli"	242.783,41	0,00	242.783,41	167.176,50	75.606,91	75.606,91
16883- Milli Piyango Genel Müdürlüğü Yatırımları	2.55.154.16883-0020.0067-08-06.07	2.55.154.16883-0020.0067-08-06.07	Milli Piyango Genel Müdürlüğü Yatırımları	131.228,32	0,00	131.228,32	0,00	131.228,32	131.228,32

16885- Sağlık Bakanlığı Yatırımları	2.55.154.16885-0020.0067-08-06.05	2.55.154.16885-0020.0067-08-06.05	Sağlık Bakanlığı Yatırımları	53.960,31	0,00	53.960,31	0,00	53.960,31	53.960,31
14663- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yatırımları	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.05	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün Hizmet Binaları Yapım İşleri	12.115.982,25	6.500.000,00	18.615.982,25	18.558.026,61	57.955,64	57.955,64
	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.07	2.55.154.14663-0020.0067-08-06.07	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün Hizmet Binaları Onarım İşleri	10.406.390,29	27.933.070,00	38.339.460,29	35.443.091,68	2.896.368,61	2.896.368,61
14671- Ticaret Bakanlığı Yatırımları	2.55.154.14671-0020.0067-08-06.07	2.55.154.14671-0020.0067-08-06.07	Ticaret Bakanlığı Yatırımları	21.432,20	0,00	21.432,20	0,00	21.432,20	21.432,20
14674- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Yatırımları	2.55.154.14674-0020.0067-08-06.05	2.55.154.14674-0020.0067-08-06.05	Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Yatırımları	743.924,55	0,00	743.924,55	0,00	743.924,55	743.924,55
18862- Türkiye Büyük Millet Meclisi Yatırımları	2.55.154.18862-0020.0067-08-06.07	2.55.154.18862-0020.0067-08-06.07	Kamu Denetçiliği Kurumu (KDK) tarafından Hizmet Binası Tadilatı İşi	0,00	246.848,26	246.848,26	0,00	246.848,26	246.848,26
554- Çevre Kanunu Gelirleri ile Yürütülen Faaliyetler	21.51.142.554-0020.0031-08-07.01	21.51.142.554-0020.0031-08-07.01	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden yerel yönetimlerin çevre alt yapı projelerini desteklemek amacıyla eklenmiştir. IPA Projeleri	0,00	24.500.000,00	24.500.000,00	24.485.331,96	14.668,04	14.668,04
	21.51.142.554-0020.0031-08-07.03	21.51.142.554-0020.0031-08-07.03	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden yerel yönetimlerin çevre alt yapı projelerini desteklemek amacıyla eklenmiştir.	38.114.611,74	116.500.000,00	154.614.611,74	153.528.501,21	1.086.110,53	1.086.110,53
551- Kara ve Deniz Kaynaklı Kirlenmelerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi	21.51.139.551-0020.0031-08-05.06	21.51.139.551-0020.0031-08-05.06	22. Taraf Ülkeler toplantısının Türkiye'nin ev sahipliğinde 7-10 Aralık 2021 tarihinde Antalya'da gerçekleştirilmesi için 60.000 Avro (615.000 TL) tutarındaki meblağın ev sahibi ülke tarafından Barselona Sözleşmesinin Sekreteryasının hesabına aktarılması için eklendi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden	0,00	1.015.000,00	1.015.000,00	373.710,70	641.289,30	641.289,30

557- İklim Değişikliğine Uyum	21.52.145.557-0020.0031-08-05.06	21.52.145.557-0020.0031-08-05.06	Ülkemizin Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanı ile birlikte Ulusal İklim Değişikliği Stratejisi ve İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı'nın güncellenme çalışmalarını yapabilmesi amacıyla Küresel Çevre Fonu Projesi Kapsamında UNDP'ye Aktarılacak Tutar. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden	0,00	1.100.000,00	1.100.000,00	666.506,00	433.494,00	433.494,00
581- Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	98.901.9012.581-0020.0037-08-05.06	98.901.9012.581-0020.0037-08-05.06	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden Ülkemizin taraf olduğu uluslararası anlaşmalardan doğan katkı payları ve üyelik aidatlarının ödenmesi için eklenmiştir.	5,79	0,00	5,79	0,00	5,79	5,79
575- Genel Destek Hizmetleri	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.10	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.10	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	50,00	4.420.000,00	4.420.050,00	4.318.987,05	101.062,95	101.062,95
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.20	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.20	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği tmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	50,00	70.000,00	70.050,00	31.948,42	38.101,58	38.101,58
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.30	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.30	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	50,00	620.000,00	620.050,00	520.231,28	99.818,72	99.818,72
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.40	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.40	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	1.663,04	480.000,00	481.663,04	303.845,30	177.817,74	177.817,74
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.50	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.50	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	50,00	1.280.000,00	1.280.050,00	1.178.633,75	101.416,25	101.416,25
	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.90	98.900.9006.575-0020.0004-08-01.03.90	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	50,00	0,00	50,00	0,00	50,00	50,00
	98.900.9006.575-0020.0004-08-02.03	98.900.9006.575-0020.0004-08-02.03	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	1.519,40	1.530.000,00	1.531.519,40	1.395.731,19	135.788,21	135.788,21
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.10	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.10	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	10.000,00	52.865.000,00	52.875.000,00	52.806.868,27	68.131,73	68.131,73
	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.20	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.20	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	10.000,00	865.000,00	875.000,00	767.047,09	107.952,91	107.952,91

98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.30	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.30	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	10.000,00	11.500.000,00	11.510.000,00	11.176.626,07	333.373,93	333.373,93
98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.40	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.40	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	409.252,73	2.950.000,00	3.359.252,73	2.370.559,50	988.693,23	988.693,23
98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.50	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.50	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	10.000,00	14.700.000,00	14.710.000,00	14.350.757,94	359.242,06	359.242,06
98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.90	98.900.9006.575-0020.0067-08-01.03.90	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	10.000,00	251.000,00	261.000,00	157.247,36	103.752,64	103.752,64
98.900.9006.575-0020.0067-08-02.03	98.900.9006.575-0020.0067-08-02.03	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	125.672,70	17.520.000,00	17.645.672,70	17.472.718,96	172.953,74	172.953,74
98.900.9006.575-0020.0004-08-03.02	98.900.9006.575-0020.0004-08-03.02	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	97,24	0,00	97,24	81,31	15,93	15,93
98.900.9006.575-0020.0067-08-03.02	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.02	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	323.805,48	7.500.000,00	7.823.805,48	7.600.986,39	222.819,09	222.819,09
98.900.9006.575-0020.0067-08-03.03.10	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.03.10	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	593.317,95	1.000.000,00	1.593.317,95	1.430.368,42	162.949,53	162.949,53
98.900.9006.575-0020.0067-08-03.05	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.05	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	1.006.300,79	6.500.000,00	7.506.300,79	7.371.958,86	134.341,93	134.341,93
98.900.9006.575-0020.0067-08-03.07	98.900.9006.575-0020.0067-08-03.07	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	201.238,91	4.000.000,00	4.201.238,91	3.958.821,45	242.417,46	242.417,46
98.900.9006.575-0020.0067-08-05.03	98.900.9006.575-0020.0067-08-05.03	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	489.651,03	1.500.000,00	1.989.651,03	463.913,73	1.525.737,30	1.525.737,30
8322- Hizmet Binası Onarım ve Mefruşat-Makine-Teçhizat Alımı	98.900.9006.8322-0020.0067-08-06.01	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	10.384,94	0,00	10.384,94	5.900,00	4.484,94	4.484,94
	98.900.9006.8322-0020.0067-08-06.07	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü ödeneklerinden eklenmiştir.	61.802,37	0,00	61.802,37	32.189,36	29.613,01	29.613,01
TOPLAM			217.383.083,25	459.943.003,12	677.326.086,37	503.220.743,55	174.105.342,82	174.105.342,82

Tablo 17. 2021 Yılında Diğer Genel Bütçeli İdarelerden Bakanlık Bütçesine Yapılan Ödenek Aktarmaları

Tertip	Kurum	2021 Yılı İçinde Bakanlığa Aktarılan Ödenek	2021 Yılı Sonu İtibariyle Harcama	2021 Yılı Sonu İtibariyle Kalan ve Tenkis Olan Ödenek
19.49.133.545-0020.0040-01-03.04.90	0015-ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI	3.000.000,00	3.000.000,00	0,00
2.55.154.14658-0020.0067-01-06.05	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	326.188,00	321.550,00	4.638,00
2.55.154.14659-0020.0067-01-06.05	0033-GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	19.934.792,00	18.618.443,56	1.316.348,44
2.55.154.14659-0020.0067-01-06.07	0033-GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	3.786.620,00	140.420,00	3.646.200,00
2.55.154.14660-0020.0067-01-06.05	0031-TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	3.246.597,70	2.997.364,02	249.233,68
2.55.154.14662-0020.0067-01-06.05	0038-DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	398.000,00	396.940,20	1.059,80
2.55.154.14662-0020.0067-01-06.07	0011-DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	101.104,00	101.104,00	0,00
2.55.154.14662-0020.0067-01-06.07	0038-DEVLET ARŞİVLERİ BAŞKANLIĞI	7.411.500,00	6.834.179,09	577.320,91
2.55.154.14662-0020.0067-01-06.07	0041-STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI	315.800,00	315.800,00	0,00
2.55.154.14664-0020.0067-01-06.05	0034-TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.728.000,00	25.555.908,15	2.172.091,85
2.55.154.14665-0020.0067-01-06.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	622.672.364,00	620.145.614,35	2.526.749,65
2.55.154.14666-0020.0067-01-06.05	0027-SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	11.142.227,00	11.139.944,08	2.282,92
2.55.154.14666-0020.0067-01-06.07	0027-SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	1.859.785,00	1.857.109,45	2.675,55
2.55.154.14668-0020.0067-01-06.05	0004-YARGITAY	1.772.863.578,00	1.772.863.578,00	0,00
2.55.154.14669-0020.0030-01-06.02	0008-ADALET BAKANLIĞI	225.000,00	142.780,00	82.220,00
2.55.154.14669-0020.0067-01-06.05	0008-ADALET BAKANLIĞI	11.706.000,00	11.582.137,41	123.862,59
2.55.154.14670-0020.0067-01-06.09	0025-MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	3.217.362,00	3.067.384,35	149.977,65
2.55.154.14673-0020.0067-01-06.05	0023-TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI	30.000.000,00	21.053.902,11	8.946.097,89
2.55.154.14675-0020.0067-01-06.05	0029-DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.214.295,00	1.214.239,50	55,50
2.55.154.14678-0020.0067-01-06.05	0016-AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI	40.207.550,00	40.207.550,00	0,00
2.55.154.19707-0020.0067-01-06.05	0004-YARGITAY	65.224.965,19	65.224.965,19	0,00
2.55.154.19709-0020.0033-01-07.03	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	600.000.000,00	600.000.000,00	0,00
2.55.154.566-0020.0033-01-03.02	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	300.000,00	299.839,50	160,50
2.55.154.566-0020.0033-01-03.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	200.000,00	143.073,01	56.926,99
2.55.154.566-0020.0067-01-03.02	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	500.000,00	500.000,00	0,00
2.55.154.566-0020.0067-01-03.05	0026-JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	100.000,00	100.000,00	0,00
2.55.154.566-0020.0067-01-06.09	0025-MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI BAŞKANLIĞI	6.649.043,98	6.643.946,60	5.097,38
98.900.9006.8325-0020.0067-01-06.07	0012-HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI	80.280,00	80.280,00	0,00
TOPLAM		3.234.411.051,87	3.214.548.052,57	19.862.999,30

3.1.2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Tablo 18. Bilanço

B İ L A N Ç O							
Kamu İdaresi Kodu	20			Yıl:2021			
Kamu İdaresi Adı	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI						
AKTİF HESAPLAR				PASİF HESAPLAR			
	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI	
1 DÖNEN VARLIKLAR	2.237.186.771,92	3.768.173.733,23	4.848.810.102,27	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.872.317.095,92	4.200.534.223,88	6.299.135.652,95
10 HAZİR DEĞERLER	124.247.968,97	163.365.644,80	179.824.960,70	32 FAALİYET BORÇLARI	108.519.206,17	279.484.271,27	717.371.224,83
100 KASA HESABI	147.667,59	268.655,55	104.333,07	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	16.050.384,00	19.138.839,52	615.414.443,13
101 ALINAN ÇEKLER HESABI	2.367.918,27	2.367.918,27	561.167,87	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI	89.674.750,17	260.345.431,75	101.956.781,70
102 BANKA HESABI	119.131.303,97	157.815.461,45	169.654.664,74	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	2.794.072,00	0,00	0,00
104 PROJE ÖZEL HESABI	2.600.931,70	2.090.389,55	2.974.790,85	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	2.689.757.949,91	3.805.533.935,11	5.303.897.578,27
105 DÖVİZ HESABI	0,56	58,27	2.938,05	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	102.578.232,31	140.845.530,58	179.873.729,96
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	0,00	-2.554,29	333 EMANETLER HESABI	2.587.179.717,60	3.664.688.404,53	5.124.023.848,31
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	0,00	763.233,02	6.443.402,70	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	58.985.251,55	88.814.237,46	243.543.531,43
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	146,88	59.928,69	86.217,71	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	4.216.832,77	3.693.741,83	5.160.233,16
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	15.251,99	15.345,81	93,91	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	16.587.548,37	14.647.776,21	110.778.095,58
117 MENKUL VARLIKLAR HESABI	15.251,99	15.345,81	93,91	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	38.180.870,41	70.472.719,42	127.605.202,69
12 FAALİYET ALACAKLARI	1.525.668.836,60	2.787.622.851,62	3.752.089.598,65	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	13.529.654,28	23.880.764,79	29.736.747,07
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	493.572.213,66	498.071.874,84	541.101.459,15	372 KİDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	13.529.654,28	23.880.764,79	29.736.747,07
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	4.758.918,91	6.598.319,32	7.242.190,99	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.524.933,76	2.818.493,59	4.585.049,74
122 GELİRLERDEN TEÇİLLİ VE TEHİRİLİ ALACAKLAR HESABI	8.892,51	0,00	662,89	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	1.524.933,76	2.818.493,59	4.585.049,74
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	260.491,05	405.879,13	413.960,19	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	100,25	2.521,66	1.521,61
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	1.027.068.320,47	2.282.546.778,33	3.203.331.325,43	397 SATIŞ FAZLALARI HESABI	100,25	2.521,66	1.521,61
13 KURUM ALACAKLARI	3.288.260,00	3.298.760,00	3.298.760,00	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	170.928.930,06	184.749.203,15	236.612.330,90
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	1.116.740,00	1.127.240,00	1.127.240,00	43 DİĞER BORÇLAR	1.785.464,61	1.605.664,92	3.340.027,21
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI	2.171.520,00	2.171.520,00	2.171.520,00	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.785.464,61	1.605.664,92	3.340.027,21
14 DİĞER ALACAKLAR	38.083.566,61	38.748.840,17	45.252.502,70	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	168.140.931,48	181.939.438,87	231.990.556,40
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	38.083.566,61	38.748.840,17	45.252.502,70	472 KİDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	168.140.931,48	181.939.438,87	231.990.556,40
15 STOKLAR	27.795.742,70	46.303.763,85	56.665.437,59	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.002.533,97	1.204.099,36	1.281.747,29
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	27.795.742,70	46.303.763,85	56.665.437,59	480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI	1.002.533,97	1.204.099,36	1.281.747,29
16 ÖN ÖDEMELER	53.073.985,25	61.355.463,28	69.498.979,61	5 ÖZ KAYNAKLAR	1.977.640.508.581,66	2.000.580.582.804,25	2.017.274.359.689,87
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	53.073.985,25	61.355.463,28	69.498.979,61	50 NET DEĞER	2.025.684.637.764,59	2.061.730.809.479,93	2.086.011.035.443,60
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	3.181,10	9.431,10	10.053,60	500 NET DEĞER HESABI	2.025.684.637.764,59	2.061.730.809.479,93	2.086.011.035.443,60
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	6.250,00	6.872,50	51 DEĞER HAREKETLERİ	46.638.494.536,65	42.451.614.496,75	41.016.061.232,81
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	3.181,10	3.181,10	3.181,10	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	46.638.494.536,65	42.451.614.496,75	41.016.061.232,81
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	465.009.978,70	667.453.632,60	742.169.715,51				

B İ L A N Ç O

Kamu İdaresi Kodu 20

Yıl:2021

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

AKTİF HESAPLAR				PASİF HESAPLAR			
	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI		2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
197 SAYIM NOKSANLARI HESABI	2.879,24	2.879,24	2.879,24	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	68.580.315.717,37	71.264.854.905,95	75.105.658.361,61
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR HESABI	465.007.099,46	667.450.753,36	742.166.836,27	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	68.580.315.717,37	71.264.854.905,95	75.105.658.361,61
2 DURAN VARLIKLAR	1.978.446.567.835,72	2.001.197.692.498,05	2.018.961.297.571,45	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-37.777.157.219,94	-166.190.469.368,28	-177.787.895.307,29
22 FAALİYET ALACAKLARI	809.925.511,05	1.599.333.412,65	2.693.978.022,31	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-37.777.157.219,94	-166.190.469.368,28	-177.787.895.307,29
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	817.492,61	540.077,80	3.134.055,63	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-125.485.782.217,01	-8.676.226.710,10	-7.070.500.040,86
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.048.526,43	1.228.684,25	1.370.500,44	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-125.485.782.217,01	-8.676.226.710,10	-7.070.500.040,86
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI	808.059.492,01	1.597.564.650,60	2.689.473.466,24				
23 KURUM ALACAKLARI	348.933.248,58	353.658.210,54	361.686.483,60				
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	348.933.248,58	353.658.210,54	361.686.483,60				
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	33.401.507,03	33.401.507,03	33.401.507,03				
242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	200.000.000,00	200.000.000,00	200.000.000,00				
247 SERMAYE TAHHÜTLERİ HESABI (-)	-166.598.492,97	-166.598.492,97	-166.598.492,97				
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.977.256.816.894,92	1.999.213.623.112,73	2.015.872.141.222,54				
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	1.834.966.265.560,69	1.835.332.813.029,75	1.852.180.970.129,35				
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	43.010.374.238,21	43.058.671.548,69	43.081.981.997,99				
252 BİNALAR HESABI	263.488.623.364,93	289.878.108.521,03	289.739.467.841,42				
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	113.617.709,74	125.558.094,91	144.984.866,69				
254 TAŞITLAR HESABI	53.426.074,22	59.984.328,87	75.674.561,40				
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	205.752.943,73	230.960.205,56	257.549.414,92				
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-169.538.686.897,31	-175.476.961.182,43	-178.575.769.599,00				
258 YAPILMAMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	4.843.500.070,49	5.952.820.084,20	8.952.744.563,23				
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	113.943.830,22	51.668.482,15	14.537.446,54				
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	-1.339.498,91	0,00	0,00				
260 HAKLAR HESABI	103.651.782,68	115.165.122,96	131.268.106,84				
264 ÖZEL MALİYETLER HESABI	2.214.962,74	2.214.962,74	2.214.962,74				
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-107.206.244,33	-117.380.085,70	-133.483.069,58				
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHHAKKUKLAR	0,00	0,00	4.236,27				
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	0,00	4.236,27				
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	-1.169.826,95	-2.323.744,90	86.099,70				
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	72.248.906,01	84.079.274,24	90.248.297,02				

BİLANÇO

Kamu İdaresi Kodu 20

Yıl:2021

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

AKTİF HESAPLAR	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
299 BİRİKİMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-73.418.732,96	-86.403.019,14	-90.162.197,32

AKTİF TOPLAMI 1.980.683.754.607,64 2.004.965.866.231,28 2.023.810.107.673,7 PASİF TOPLAMI 1.980.683.754.607,64 2.004.965.866.231,28 2.023.810.107.673,72

Bilanço Dipnotları :	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	1.323.676.166,16	1.531.739.689,31	1.955.627.789,30
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	1.323.676.166,16	1.531.739.689,31	1.955.627.789,30
912 KİŞİLERE AIT MENKUL KIYMETLER HESABI	57.141,41	87.663,42	174.654,33
913 KİŞİLERE AIT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI	57.141,41	87.663,42	174.654,33
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	2.210.010.982,89	2.211.403.649,63	1.454.684.999,86
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	2.210.010.982,89	2.211.403.649,63	1.454.684.999,86
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	196.532.410,05	207.750.105,37	335.509.977,21
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	196.532.410,05	207.750.105,37	335.509.977,21
990 KIRAYA VERİLEN, İRTİFAK HAKKI TESİS EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLARIN KAYITLI DEĞERLERİ HESABI	479.904.307,57	479.940.444,42	964.198.465,55
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	751.838.244,64	818.592.462,97	1.054.276.705,02
998 DİĞER NAZİM HESAPLAR HESABI	664.931.811,66	2.369.071.388,18	3.524.466.492,25
999 DİĞER NAZİM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	1.896.674.363,87	3.667.604.295,57	5.542.941.662,82

Tablo 19. Faaliyet Sonuçları Tablosu

KAMU İDARESİ KODU 20						FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU						MALİ YILI: 2021		
KAMU İDARESİ ADI ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI														
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI	
	Kod1	Kod2						Kod1	Kod2					
630	00	00	GİDERLER HESABI	133.364.951.466,81	15.906.721.603,60	14.732.013.895,77	600	00	00	GELİRLER HESABI	8.262.275.319,04	7.517.680.636,95	8.202.366.317,30	
630	01	00	Personel Giderleri	1.325.435.596,56	1.467.590.824,56	1.751.758.872,49	600	01	00	Vergi Gelirleri	229.591.450,31	248.607.193,41	523.778.442,83	
630	01	01	Memurlar	1.054.626.055,13	1.184.837.247,94	1.352.535.213,06	600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	137.845.853,38	148.439.143,51	275.381.401,72	
630	01	02	Sözleşmeli Personel	31.031.950,05	47.201.843,17	68.609.678,36	600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	65.431.371,65	69.037.604,92	213.918.390,38	
630	01	03	İşçiler	239.289.447,33	235.222.088,55	329.618.685,00	600	01	05	Damga Vergisi	26.288.050,24	30.881.858,15	34.256.521,75	
630	01	04	Geçici Süreli Çalışanlar	344.954,63	274.170,57	995.296,07	600	01	06	Harçlar	26.175,04	248.586,83	222.128,98	
630	01	05	Diğer Personel	143.189,42	55.323,39	0,00	600	03	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.268.189.814,48	1.828.250.212,18	2.767.949.247,80	
630	01	07	Milletvekilleri	0,00	150,94	0,00	600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	15.260.983,73	6.395.324,38	24.763.728,54	
630	02	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	219.899.045,30	248.165.400,68	297.047.795,71	600	03	02	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni ve	824.266,03	117.298,33	182.436,20	
630	02	01	Memurlar	174.056.765,47	193.929.179,29	219.898.354,39	600	03	04	Kurumlar Hasılatı	3.621.516,96	38.181.544,64	6.515.526,45	
630	02	02	Sözleşmeli Personel	5.349.271,33	7.981.178,71	11.216.277,47	600	03	06	Kira Gelirleri	2.243.235.034,86	1.782.374.790,75	2.728.254.004,81	
630	02	03	İşçiler	40.486.994,95	46.255.042,68	65.914.648,02	600	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.248.012,90	1.181.254,08	8.233.551,80	
630	02	99	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Geçikme Cezası ve Zamları	6.013,55	0,00	18.515,83	600	04	00	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	991.896.954,64	811.717.986,17	1.749.710.979,35	
630	03	00	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	485.000.047,07	171.796.391,21	357.048.927,62	600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	2.583.282,31	11.477.098,56	9.796.040,72	
630	03	01	Üretim Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	0,00	230.609,76	102.886,44	600	04	03	Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	14.455.048,93	30.354.147,40	394.180.482,92	
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	345.519.198,14	31.293.161,52	38.721.867,32	600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	613.481.293,23	486.397.571,09	726.231.688,27	
630	03	03	Yolluklar	16.262.100,94	10.651.004,70	15.635.756,77	600	04	05	Proje Yardımları	85.232,66	4.652.600,00	4.884.299,60	
630	03	04	Görev Giderleri	74.353.055,04	61.765.040,36	209.069.274,37	600	04	06	Özel Gelirler	361.292.097,51	278.836.569,12	614.618.467,84	
630	03	05	Hizmet Alımları	42.650.245,42	56.484.342,46	79.593.590,02	600	05	00	Diğer Gelirler	4.140.558.618,30	2.808.252.115,41	1.335.694.398,33	
630	03	06	Temsil ve Tanıtım Giderleri	263.912,91	199.366,86	254.929,74	600	05	01	Faiz Gelirleri	68.700.061,76	107.413.441,88	148.028.153,09	
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	4.411.652,75	4.615.382,09	6.847.017,73	600	05	02	Kiş ve Kurumlardan Alınan Paylar	216.459.235,22	81.894.264,33	48.313.634,96	
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.539.881,87	6.539.837,42	6.804.791,04	600	05	03	Para Cezaları	79.158.513,48	125.414.220,32	171.510.973,87	
630	03	09	Tedavi ve Cezası Giderleri	0,00	17.646,04	18.814,19	600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	3.776.240.807,84	2.493.530.188,88	967.841.636,41	
630	05	00	Cari Transferler	2.715.356.337,83	983.196.718,09	2.384.634.271,65	600	06	00	Sermaye Gelirleri	620.505.310,60	531.985.773,69	591.797.509,45	
630	05	02	Hazine Yardımları	254.623.997,41	316.102.476,63	1.146.601.198,63	600	06	01	Taşınmaz Satış Gelirleri	617.361.585,92	514.579.411,29	552.124.115,27	
630	05	03	Kar Amaçlı Gütme Kuruluşlara Yapılan Transferler	2.441.714.001,61	637.141.259,46	1.192.086.263,46	600	06	02	Taşınır Satış Gelirleri	3.143.724,68	17.406.362,40	34.282.374,59	
630	05	04	Hanehalkı ve İşletmelere Yapılan Transferler	719.430,75	114.752,35	5.280,00	600	06	09	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	0,00	0,00	5.391.019,59	
630	05	06	Yurt dışına Yapılan Transferler	18.298.908,06	29.717.584,65	42.039.645,54	600	11	00	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	4.680.722,67	1.280.276.109,11	1.226.942.966,93	
630	05	08	Gelirden Ayrılan Paylar	0,00	120.645,00	3.901.884,02	600	11	01	Doviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur	26.955,10	536.144,53	1.642.499,25	
630	07	00	Sermaye Transferleri	1.344.770.239,83	1.501.667.100,98	1.474.043.404,17								

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 20

Mali Yıl:2021

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
	Kod1	Kod2				
630	07	01	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	1.344.770.239,83	1.501.667.100,98	241.004.942,04
630	07	03	Hazine Yardımları	0,00	0,00	1.233.038.462,13
630	11	00	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	13.952.484,42	63.902.436,93	174.252.182,41
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kuru	172.175,22	146.179,22	3.434.492,19
630	11	04	Kuru Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimi	11.084.686,96	63.662.082,51	170.333.341,41
630	11	08	Kuru Değişiminde Değer ve Miktar Değişim Kaynaklı Giderler	0,00	117,00	63.452,19
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.695.622,24	94.058,20	420.896,62
630	13	00	Amortisman Giderleri	118.234.037.171,82	8.816.880.998,49	7.153.935.792,80
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	118.220.975.761,36	8.803.644.564,94	7.137.515.152,75
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	9.731.884,87	11.518.532,28	16.102.983,88
630	13	03	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3.329.525,59	1.717.901,27	317.656,17
630	14	00	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	103.941.699,57	64.761.851,08	443.256.563,83
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	68.635.615,70	17.635.311,12	19.529.771,16
630	14	02	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfağa Kullanılan Tüketim Malzemeleri	148.779,41	259.704,34	56.437,03
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	292.140,97	2.177.237,01	12.820.733,17
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Maddeleri	914.125,03	546.616,98	335.083,00
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	3.900.386,80	7.427.466,23	5.196.446,36
630	14	06	Giycek, Mefrusat ve Tuhafiyeye Malzemeleri	20.719.170,56	21.196.298,63	384.243.305,05
630	14	07	Yiyecek	702,00	12.250,56	35.253,00
630	14	08	İçecek	540,00	18.853,35	16.368,75
630	14	10	Zirai Maddeler	13.097,82	78.512,43	23.229,26
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	3.704.679,77	2.289.976,56	2.172.157,86
630	14	13	Yedek Parçalar	768.315,50	3.094.859,23	5.239.847,24
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	309.818,25	484.164,62	776.645,84
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	30.264,60	7.345,30	372.037,70
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu	27.517,60	173.200,40	496.866,15
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	21.238,30	15.793,49	45.337,00
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	4.455.307,26	9.344.260,83	11.897.045,26
630	15	00	Karşılık Giderleri	14.601.512,62	25.156.310,19	25.406.709,71
630	15	04	Kıdem Tazminatı Karşılıkları	14.601.512,62	25.156.310,19	25.406.709,71

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
	Kod1	Kod2				
600	11	04	Maddi Duran Varlıkların Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Fark	4.640.103,82	465.952.795,34	1.220.526.649,94
600	11	08	Kuru Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimi Kaynaklı Gelir	13.034,00	608.303.277,27	0,00
600	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	629,75	205.483.891,97	4.773.817,74
600	25	00	Kamu İdare Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİED Gelirleri	6.852.448,04	8.591.246,98	6.492.772,61
600	25	01	Genel Bütçe Kamu İdare Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİED Gelirleri	6.796.654,08	8.580.449,40	6.297.055,61
600	25	02	Özel Bütçe Kamu İdare Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİED Gelirleri	8.780,71	0,00	148.517,00
600	25	05	Mahalli İdare Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan VEİED Gelirleri	47.013,25	10.797,58	47.200,00
GELİRLER TOPLAMI (B)				8.262.275.319,04	7.517.680.636,95	8.202.366.317,30

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 20

Mali Yıl:2021

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
	Kod1	Kod2				
630	20	00	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	8.557.981.553,26	3.164.266,95	4.028.673,15
630	20	01	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	8.556.455.636,53	1.199.328,51	2.337.260,72
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	1.525.916,73	1.649.984,34	1.248.856,38
630	20	03	Kurum Alacaklarından Silinenler	0,00	314.954,10	442.556,05
630	25	00	Kamu İd Bedelsiz Olı Devr Mali Olmayan Varlıklardan Kay Gid	8.243.578,60	7.875.527,55	155.288.369,54
630	25	01	Genel Bütçe Kap Kamu İd Bedelsiz Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	8.137.589,72	7.838.593,55	154.993.083,15
630	25	02	Özel Bütçe Kap Kamu İd Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	105.988,88	0,00	0,00
630	25	04	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	0,00	0,00	0,02
630	25	05	Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Dev Var KayGid	0,00	36.934,00	295.286,37
630	30	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	146.669.039,46	100.447.043,84	262.958.066,88
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	146.669.039,46	100.447.043,84	262.958.066,88
630	99	00	Diğer Giderler	195.063.160,47	2.452.116.733,05	248.354.265,81
630	99	94	Hazine Taahhütlerinin Satışından Mahalli İdarelere Paylar	17.007.630,24	20.602.586,00	63.247.002,45
630	99	95	Tarım Alan Satışlarından Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı	60.678,86	3.972,32	124.272,01
630	99	96	Tarım Alan Satış İndirimi	5.280.707,33	49.091,66	4.118,62
630	99	97	2/B Satışlarından Vakıflar Genel Müdürlüğü Payı	127.275,84	18.477,76	881.111,28
630	99	98	2/B Satış İndirimi	262.981,64	694.389,51	997.736,14
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	172.323.886,56	2.430.748.215,80	183.100.025,31
GİDERLER TOPLAMI (A)				133.364.951.466,81	15.906.721.603,60	14.732.013.895,77

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		İNDİRİM, İADE VE İSKONTONUN TÜRÜ	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
	Kod1	Kod2				
610	00	00	İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI	383.106.069,24	287.185.743,45	540.852.462,39
610	01	00	Vergi Gelirleri	48.352.502,24	57.232.922,06	66.233.453,44
610	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	47.838.223,66	54.167.086,00	65.000.504,13
610	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	270.693,96	97.674,92	202.594,82
610	01	05	Damga Vergisi	215.989,84	2.957.929,79	976.565,60
610	01	06	Harçlar	27.594,78	10.231,35	53.788,89
610	03	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	70.806.146,69	46.036.124,93	42.236.071,73
610	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	925.078,02	1.613.086,29	1.355.793,85
610	03	02	Malların kullanma veya faaliyette bulunma izni ge	0,00	0,00	3.402,59
610	03	04	Kurumlar Hasılatı	14.894,18	0,00	0,00
610	03	06	Kira Gelirleri	69.866.174,49	44.376.499,03	40.876.875,29
610	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	46.539,61	0,00
610	04	00	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	120.068.995,33	1.484.624,74	1.007.976,34
610	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	306.125,00	0,00	0,00
610	04	05	Proje Yardımları	0,00	0,00	4.273,93
610	04	06	Özel Gelirler	119.762.870,33	1.484.624,74	1.003.702,41
610	05	00	Diğer Gelirler	60.490.892,66	61.146.669,14	38.152.181,56
610	05	01	Faiz Gelirleri	385.675,48	2.442.334,84	557.942,82
610	05	02	Kişİ ve Kurumlardan Alınan Paylar	3.781.505,46	1.307.159,61	1.831.650,77
610	05	03	Para Cezaları	2.271.999,24	4.360.776,52	5.049.545,71
610	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	54.051.712,48	53.036.398,17	30.713.042,26
610	06	00	Sermaye Gelirleri	83.387.532,32	121.285.402,58	393.222.779,32
610	06	01	Taşınmaz Satış Gelirleri	83.387.532,32	119.877.942,54	392.356.723,91
610	06	02	Taşınır Satış Gelirleri	0,00	1.407.460,04	856.880,41
610	06	09	Diğer Sermaye Satış Gelirleri	0,00	0,00	9.175,00
İNDİRİM, İADE VE İSKONTO TOPLAMI (C)				383.106.069,24	287.185.743,45	540.852.462,39

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 20

Mali Yıl:2021

Kamu İdaresi Adı ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

	2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI		2019 YILI	2020 YILI	2021 YILI
GİDERLER TOPLAMI (A)	133.364.951.466,81	15.906.721.603,60	14.732.013.895,77	NET GELİR (D= (B-C)	7.879.169.249,80	7.230.494.893,50	7.661.513.854,91
GELİRLER TOPLAMI (B)	8.262.275.319,04	7.517.680.636,95	8.202.366.317,30	ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)	0,00	0,00	0,00
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)	383.106.069,24	287.185.743,45	540.852.462,39	FAALİYET SONUCU [(D+E) - A](+/-)	-125.485.782.217,01	-8.676.226.710,10	-7.070.500.040,86

Tablo 20. Özkaynak Değişim Tablosu

31.12.2021 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU						
Kamu İdaresi Kodu	20					Yıl: 2021
Kamu İdaresi Adı	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI					
	2020			2021		
	ÖNCEKİ DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	ÖNCEKİ DÖNEM İÇİ HAREKETLER	ÖNCEKİ DÖNEM SONU BAKİYESİ	DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	DÖNEM İÇİ HAREKETLER	DÖNEM SONU BAKİYESİ
NET DEĞER	2.025.684.637.764,59	36.046.171.715,34	2.061.730.809.479,93	2.061.730.809.479,93	24.280.225.963,67	2.086.011.035.443,60
A- Denge Kayıtları	2.147.477.439,46	-22.950.526,35	2.124.526.913,11	2.124.526.913,11	3.640.173.442,79	5.764.700.355,90
B- Varlık Envanteri	232.728.138.178,90	206.865.789.686,67	439.593.927.865,57	439.593.927.865,57	83.948.276.907,98	523.542.204.773,55
C- Yükümlülük Envanteri	-114.563.200,84	-1.852.642,26	-116.415.843,10	-116.415.843,10	-28.984.435,68	-145.400.278,78
Ç- Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar	1.590.193.479,95	1.157.832.605,30	2.748.026.085,25	2.748.026.085,25	1.102.367.188,90	3.850.393.274,15
D- Enflasyon Düzeltme Farkları						
E- Diğer	1.789.333.391.867,12	-171.952.647.408,02	1.617.380.744.459,10	1.617.380.744.459,10	-64.381.607.140,32	1.552.999.137.318,78
DEĞER HAREKETLERİ	46.638.494.536,65	-4.186.880.039,90	42.451.614.496,75	42.451.614.496,75	-1.435.553.263,94	41.016.061.232,81
YEDEKLER						
GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	71.258.544.189,02	6.310.716,93	71.264.854.905,95	75.123.772.538,87	-18.114.177,26	75.105.658.361,61
GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-165.941.167.908,60	-249.301.459,68	-166.190.469.368,28	-178.725.613.711,30	937.718.404,01	-177.787.895.307,29
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	0,00	-8.676.226.710,10	-8.676.226.710,10	0,00	-7.070.500.040,86	-7.070.500.040,86
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler						

Tablo 21. Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu

BÜTÇELENEN VE GERÇEKLEŞEN TUTARLARIN KARŞILAŞTIRMA TABLOSU			
Kamu İdaresi Kodu	20	Yıl: 2021	
Kamu İdaresi Adı	ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI		
	Bütçelenen Tutarlar		Gerçekleşen Tutar
	Bütçe Ödeneği / Gelir Tahmini	Nihai Ödenek	
TAHSİLATLAR			
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	523.928.673,68
Sosyal Güvenlik Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00	2.750.856.061,23
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	0,00	0,00	1.400.465.992,58
Diğer Gelirler	0,00	0,00	657.488.844,51
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	4.226.585.852,55
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	561.207.422,60
Toplam Tahsilatlar	0,00	0,00	8.998.118.001,95
ÖDEMELER			
Personel Giderleri	1.612.347.000,00	1.771.669.165,77	1.748.509.613,27
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	274.484.000,00	306.361.192,10	297.047.795,71
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	114.221.000,00	385.692.732,34	331.893.571,39
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	674.912.000,00	2.388.938.456,82	2.384.907.379,50
Sermaye Giderleri	407.939.000,00	3.851.432.685,05	3.603.814.940,06
Sermaye Transferleri	276.711.000,00	1.536.825.611,74	1.472.504.506,93
Borç Verme	17.550.000,00	17.550.000,00	9.107.181,38
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam Ödemeler	3.378.164.000,00	10.258.469.843,82	9.847.784.988,24
NET TAHSİLATLAR/ÖDEMELER			0,91

3.1.3. Mali Denetim Sonuçları

Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, Bakanlık malî faaliyet, karar ve işlemleri hem iç hem de dış denetime tabidir. Bu mali kontrollerin kapsamı harcama öncesi ve aşamasında TBMM adına Sayıştay Başkanlığı tarafından kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenmesi ve sonuçlarının raporlanmasıdır.

Dış Denetim

6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca hesap verme sorumluluğu çerçevesinde Sayıştay Başkanlığı tarafından Bakanlığın 2020 yılı faaliyet ve işlemleri denetime tabi tutulmuştur. Sayıştay denetimleri sonucunda düzenlenen taslak denetim raporu harcama birimlerine dağıtılmış ve sorumlu birimlerden gelen bulgulara ait cevap yazıları koordine edilerek Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir. Bulgularda yer alan Bakanlık hesap ve işlemlerinde tespit edilen hata veya eksiklikler ile ilgili olarak gerekli önlemlerin alındığına ve düzeltmeler yapıldığına dair belgeler düzenlenmiş ve yazışmalar yapılmış olup üst yönetici bilgilendirilmiştir.

Taslak rapora ilişkin değerlendirmeleri ve açıklamaları sonucunda Sayıştay Başkanlığınca hazırlanan Nihai Denetim Raporu Bakanlığa gönderilmiş ve kamuoyuna duyurulmuştur. Tespit edilen 2020 yılına ait bulguları içeren nihai denetim raporu hakkında birimlere bilgilendirme yazıları yazılmıştır. Tespit edilen bulgulara ilişkin gerekli değerlendirmeler yapılarak, düzeltilmesi gereken hususlar hakkında çalışmalar devam etmektedir.

2020 Yılı Sayıştay Denetim Raporuna göre;

- Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, 6 Bulgu
- Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, 15 Bulgu
- Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, 12 Bulgu
- Milli Emlak Genel Müdürlüğü, 13 Bulgu
- Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, 3 Bulgu
- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, 8 Bulgu
- Personel Genel Müdürlüğü, 1 Bulgu
- Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, 1 Bulgu
- Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, 2 Bulgu
- Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 3 Bulgu
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, 4 Bulgu
- Ortak bulgular ve Tüm Birimler, 9 Bulgu
- Muhasebe Birimi, 9 Bulgu
- Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı, 12 Bulgu
- Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü, 7 Bulgu olmak üzere toplamda 87 Bulgu tespit edilmiştir.

3.1.4. Diğer Hususlar

2021 Yılı Hizmet Maliyetleri

Bu bölümde belirtilen dönem içerisinde Bakanlık birimlerinin merkez ve taşra birimlerinin yolluk, elektrik, yakacak, su, kırtasiye, haberleşme ve personel giderlerine ilişkin TL bazında maliyet analizleri yapılmıştır. Aşağıdaki tabloda merkez ve taşra teşkilatlarının 2020-2021 maliyetleri karşılaştırmalı olarak açıklanmaktadır.

Tablo 22. Bakanlık 2020-2021 Dönemi Hizmet Maliyeti Tabloları (TL)

Açıklama	2020			2021		
	Harcama	Personel Sayısı	Personel Başı Ortalama	Harcama	Personel Sayısı	Personel Başı Ortalama
Merkez	Yolluk Gideri	3.067.135	840	5.123.695		1.427
	Elektrik Gideri	9.764.661		11.296.769		3.146
	Yakacak Gideri	1.635.582		2.219.220		618
	Su Gideri	345.100		417.713		117
	Kırtasiye ve Büro Malzemesi Gideri	2.069.489	3.652	2.087.690	3.591	582
	Haberleşme Gideri	7.995.019		8.969.730		2.498
	Personel Gideri (Ücret, SGKDP dâhil)	394.690.670		475.582.417		132.438
	Taşra	Yolluk Gideri	7.391.610	518	10.503.417	
Elektrik Gideri		11.744.174		13.017.098		956
Yakacak Gideri		5.104.190		4.842.654		356
Su Gideri		1.224.529		1.331.714		98
Kırtasiye ve Büro Malzemesi Gideri		1.775.301	14.266	2.568.886	13.628	189
Haberleşme Gideri		1.623.236		2.000.741		147
Personel Gideri (Ücret, SGKDP dâhil)		1.323.028.175		1.569.974.992		115.203
Genel		Yolluk Gideri	10.458.745	584	15.627.112	
	Elektrik Gideri	21.508.835		24.313.867		1.413
	Yakacak Gideri	6.739.772		7.061.874		411
	Su Gideri	1.569.629		1.749.426		102
	Kırtasiye ve Büro Malzemesi Gideri	3.844.789	17.918	4.656.576	17.219	271
	Haberleşme Gideri	9.618.255		10.970.471		638
	Personel Gideri (Ücret, SGKDP dâhil)	1.717.718.845		2.045.557.409		118.797

* 2021 yılı harcama bilgileri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminden (e-bütçe) 22.01.2022 tarihinde alınmıştır..

Bakanlığın bazı hizmet maliyetlerine ilişkin 2020 ve 2021 yıllarını kapsayan bilgiler incelendiğinde aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır. Buna göre;

- 2020 yılında yolluk giderleri olarak ayrılan 12.868.779 TL ödeneye karşılık yılsonunda 10.458.745 harcanmıştır. 2021 yılında bu ödenek 18.609.000 olmuştur, buna karşılık yılsonu harcaması 15.627.112TL olarak gerçekleşmiştir. Yolluk giderlerinde personel başı ortalama harcama 2020 yılında 584 TL iken bu rakam 2021 yılında 908 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2020 yılında elektrik giderleri olarak ayrılan 12.262.000 ödeneye ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonunda 21.508.835 TL harcanmıştır. 2021 yılında bu ödenek 15.739.000 TL'ye yükseltilmiş ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonu harcaması 24.313.867 TL olarak gerçekleşmiştir. Elektrik giderlerinde personel başı ortalama harcama 2020 yılında 1200 TL iken bu rakam 2021 yılında 1.413 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2020 yılında yakacak giderleri olarak ayrılan 5.518.000 TL ödeneye karşılık yılsonunda 6.739.772 TL harcanmıştır. 2021 yılında bu ödenek 6.282.000 TL 'ye yükseltilmiş ve muhtelif ödenek eklemeleri neticesinde yılsonu harcaması 7.061.874 TL olarak gerçekleşmiştir. Yakacak giderlerinde personel başı ortalama harcama 2020 yılında 376 TL iken bu rakam 2021 yılında 411 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2020 yılında su giderleri olarak ayrılan 2.027.000 TL ödeneye ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonunda 1.569.629 TL harcanmıştır. 2021 yılında bu ödenek 2.247.000 TL'ye yükseltilmiş olup yılsonu harcaması 1.749.426 TL olarak gerçekleşmiştir. Su giderlerinde personel başı ortalama harcama 2020 yılında 88 TL iken bu rakam 2021 yılında 102 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2020 yılında kırtasiye ve büro malzemesi gideri olarak ayrılan 5.005.000 TL ödeneye ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonunda 3.844.789 TL harcanmıştır. 2021 yılında bu ödenek 5.727.000 TL'ye yükseltilmiş olup yılsonu harcaması 4.656.576 TL olarak gerçekleşmiştir. Kırtasiye ve büro malzemesi giderlerinde personel başı ortalama harcama 2020 yılında 215 TL iken bu rakam 2021 yılında 271 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2020 yılında haberleşme gideri olarak ayrılan 11.336.000 TL ödeneye karşılık yılsonunda 9.618.255 TL harcanmıştır. 2021 yılında bu ödenek 12.564.000 TL'ye yükseltilmiş buna karşılık yılsonu harcaması 10.970.471 TL olarak gerçekleşmiştir. Haberleşme giderlerinde personel başı ortalama harcama 2020 yılında 537 TL iken bu rakam 2021 yılında 638 TL olarak gerçekleşmiştir.
- 2020 yılında personel giderleri (SGKDP Dâhil) olarak ayrılan 1.673.441.000 TL ödeneye karşılık yılsonunda 1.717.718.845 TL harcanmıştır. 2021 yılında bu ödenek 1.886.831.000 TL'ye yükseltilmiş ve muhtelif ödenek eklemelerine karşılık yılsonu harcaması 2.045.557.409 TL olarak gerçekleşmiştir. Personel giderlerinde (SGKDP Dâhil), personel başı ortalama harcama 2020 yılında 95.866 TL iken bu rakam 2021 yılında 118.797 TL olarak gerçekleşmiştir.

3.2 Performans Bilgileri

3.2.1 Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program	Alt Program	Faaliyet	Faaliyet Açıklamaları
Enerji Arz Güvenliği, Verimliliği ve Enerji Piyasası	Enerji Verimliliği	Binalarda Enerji Verimliliği Faaliyetleri	Binalarda enerji verimliliği konusunda farkındalığı arttırmak, binalar ve yerleşmelerin doğal kaynakları ve enerjiyi verimli kullanarak çevreye olan olumsuz etkilerini azaltmak için değerlendirme ve belgelendirme sistemlerini oluşturmak, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler üzerinde çalışarak sonuçlarının uygulamaya konulmasını sağlamak amaçlanmaktadır.
Hazine Varlıklarının ve Yükümlülüklerinin Yönetimi	Hazine Taşınmazlarının Yönetimi	Hazine Taşınmazları Edinim Faaliyetleri	Hazine taşınmazlarının yönetiminin paydaş odaklı ve etkili bir yaklaşımla ele alınması, ülkemizin sektörel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak alternatif kullanım alanlarının belirlenmesi ve gerçek kişiler ile tüzel kişilerin taleplerini karşılayacak şekilde hizmet verilmesi amaçlanmaktadır.
		Hazine Taşınmazları Elden Çıkarma Faaliyetleri	Hazine taşınmazları, satış, kiralama, kullanma izni ve irtifak hakkı tesisi suretiyle kamu yararı gözetilerek etkin yöntemlerle ekonomiye kazandırılarak gelir artışı sağlanacaktır.
		Hazine Taşınmazlarına İlişkin Diğer Yönetim Faaliyetleri	Hazine taşınmazları üzerinde ağaçlandırma başta olmak üzere tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin yapılmasının desteklenmesi sağlanacak; kanunlarla verilen yetkiler çerçevesinde Hazinesinin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların edinim, yönetim ve elden çıkarma işlemleri yürütülecektir.
Ormanların ve Doğanın Korunması ile Sürdürülebilir Yönetimi	Korunan Alanların ve Tabiat Varlıklarının Korunması	Korunan Alanlarda ve Tabiat Varlıklarında Planlama ve Yatırım	Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerinde yaşayan insanların yaşam kalitesini ve standartlarını artıracak nitelikte, koruma kullanma dengesini gözeterek imar planları oluşturulacaktır. Bu yolla devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanların dengeli kullanımının sağlanması amaçlanmaktadır.
		Korunan Alanları ve Tabiat Varlıklarını Tespit, Tescil, Araştırma	Korunan alanların tescil, onay, ilan süreci yürütülecek; doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, nesli tehdit ve tehlike altındaki tür ve habitatların korunması ve izlenmesi sağlanacak ve yönetim planları hazırlanacaktır.

Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği	Çevre Kirliliğinin Önlenmesi ve Koruma	Atıksu Yönetimi	İlgili mevzuatta öngörülen şekilde atıksu arıtma tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesi hedeflenmiş olup, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda çevre ve insan sağlığının korunmasına yönelik atıksu arıtma tesisleri ve diğer çevresel altyapı çalışmaları için yerel yönetimlere teknik ve finansman desteği sağlanmaktadır.
		Çevre Kanunu Gelirleri İle Yürütülen Faaliyetler	Çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin iyileştirilmesi ve çevre ile ilgili yatırımların desteklenmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca çevre katkı payı ve geri kazanım katılım payı gelirleri elde edilmektedir. Bu gelirler ile belediyeler, il özel idareleri, birlikler ve kamu kurum ve kuruluşlarının çevre altyapı projeleri (çevre kirliliğinin giderilmesi, çöp konteyneri, sıfır atık ünitesi, atık su arıtma tesisi, kanalizasyon, derin deniz deşarjı, katı atık tesisi, bisiklet ve yürüyüş yolu, park projesi, çevre dostu ve sokak sağlıklılaştırılması) finanse edilmekte ve çevre temizlik araçları arazöz, yol süpürme aracı, vidanjör vb.) için şartlı nakdi yardımlar yapılmaktadır.
		Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), İzin ve Denetim	Türkiye'nin plan ve programlama sistemine Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) prosedürlerinin uygulanması, Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Türkiye'de etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gerekli koşulların (yasal, kurumsal, idari ve teknik) oluşturulması hedeflenmiştir. ÇED sürecinin elektronik ortamda gerçekleştirilmesinin sağlanmasıyla ilgili kurum, kuruluş ve halkın katkıları ile ÇED sürecinin şeffaflığı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır. ÇED başvurularının yönetmelik hükümlerinde yer alan süreler içinde sonuçlandırılması, stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık arttırması çalışmalarına katılanların ve kamu kurum/kuruluşları tarafından hazırlanan plan/programların SÇD'ye tabi tutulması için başvuruların değerlendirilmesi ve takibi amaçlanmaktadır.
		Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü	Hava kirliliği önlenerek hava kalitesi iyileştirilecek ve çevresel gürültü kirliliği azaltılacaktır. Hava kirliliğine etki eden ısınma, sanayi, ulaşım vb. tüm sektörlerin azot oksitler, metan içermeyen uçucu organik karbonlar, kükürt dioksit, amonyak, karbonmonoksit ve partiküler madde

			<p>kirleticileri bazında her yıl ulusal emisyon envanteri oluşturulacak ve bu kirleticiler için ulusal emisyon envanteri projeksiyonları hazırlanacaktır.</p>
		<p>Kara ve Deniz Kaynaklı Kirleticilerin Önlenmesi ve Kimyasalların Yönetimi</p>	<p>Deniz çevresinin kirlenmesini önlemek, azaltmak ve kontrol etmek, doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak amacıyla, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükteki ulusal mevzuat kapsamında denizlerimizde koruma çalışmaları yapılmaktadır. Kalıcı Organik Kirleticilere (KOK) ilişkin Stockholm Sözleşmesi gereğince Ülkemizin sözleşmede yer alan kimyasal maddeler ve bunları içeren stokların belirlenmesi ve bunların yönetimine yönelik gerekli çalışmalar yürütülmektedir.</p>
		<p>Katı Atık Yönetimi ve Sıfır Atık Uygulaması</p>	<p>Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaya devam edilmektedir. Sıfır Atık Projesinin ülke genelinde yaygınlaştırılması kapsamında mahalli idareler, kamu/kurum ve kuruluşları, bina ve yerleşkelerde sistem kurulmasının sıfır atık yönetmeliği uygulama takvimi doğrultusunda gerçekleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir.</p>
		<p>Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Kapsamındaki Destek Faaliyetleri</p>	<p>Avrupa Birliği tarafından IPA fonu ödeme planı Finansman Anlaşması ile belirlenmiştir. Proje bütçelerinin maksimum % 85'i AB IPA fonu katkısı, % 15'i ise ulusal katkıdan oluşmaktadır. Başvurusu yapılan altyapı ve kapasite artırım projelerinden Avrupa Komisyonunca kabul edilen projelerin uygulama süreci Çevre ve İklim Eylemi Sektörel Operasyonel Programı (ÇİSOP) Uygunluk tarihinin son günü olan 31.12.2026 tarihine kadar devam edecektir.</p>
<p>Sürdürülebilir Çevre ve İklim Değişikliği</p>	<p>İklim Değişikliği ile Mücadele ve Uyum</p>	<p>İklim Değişikliğine Uyum</p>	<p>İklim değişikliği uyum kapsamında Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi (https://iklimeuyum.org/), İklim Değişikliğine Uyum Konusunda Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Eğitimi Projesi (https://www.iklimiduy.org/) ve Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları (BİDEP) ile uluslararası çalışmalar devam etmektedir.</p>

		Sera Gazı Emisyonlarının Takibi	Kurulan online sistem aracılığıyla tesisler doğrulanmış emisyon raporlarını Bakanlığa sunmaktadır. Böylece kolay bir şekilde tesislerden kaynaklanan emisyonlar izlenmektedir.
		Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin Kontrolü	Ozon tabakasını incelten gazlar için maksimum ithalat miktarı için izin verilen yıllık kota miktarıdır.
Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi	Mekânsal Planlama ve Kentsel Dönüşüm	Açık ve Yeşil Alan Düzenlemeleri	Şehirlerin rehabilite edilerek bölge nüfusuna nitelikli bir kentsel yaşamın ve mekânın sağlanması, Aktivite alanlarının oluşturulması ile onlara ulaşılabilirliğin sağlanması ve insanların aktivite ihtiyaçlarının karşılanması, Kültürel etkinliklere ilgi oluşturulması ve daha yaşanabilir bir çevre sağlanarak kentsel kalitenin geliştirilmesi, İnsanların yaşamını ve faaliyetlerini sürdüreceği kentsel mekânlarda yaşam kalitesinin sağlanması gerçekleştirilecektir.
		Kentsel Dönüşüm Uygulamaları	Vatandaşlarımızın can, mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli alan ilan edilen alanlara ilişkin imar planı ve uygulama işlemleri Bakanlık tarafından yapılarak onaylanmaktadır. Kentsel dönüşümle, özgün kimliğini koruyan, deprem ve afetlere hazırlıklı, estetik ve çevre dostu dönüşüm anlayışıyla zayıf ve dayanıksız olan bağımsız birimlerin dönüşümü gerçekleştirilecektir.
		Mekânsal Planlama ve Uygulama	Sağlıklı, güvenli ve mekân kalitesi yüksek yerleşmeleri oluşturmak için; mekânsal planlama, afet zararlarını önlemeye yönelik kentsel dönüşüm proje ve uygulamaları hizmetlerini yürütmek, ulusal coğrafi bilgi sistemini kurmak ve Mekânsal Planlama sisteminin bütüncül bakışla ele alınması ve ulusal düzeyde mekânsal stratejilerin netleştirilmesi önem taşımaktadır. Planlama sisteminin en üst düzeyde ilke ve esaslarının ortaya konulması ve gerek kentsel gelişme ve kırsal planlama, gerekse kıyı alan ve bölgeleri bazında hedef ve stratejilerin hazırlanması Bakanlığın önemli hedefleri arasındadır.
Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi	Akıllı Şehirler Ve Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri	Akıllı Şehirlere İlişkin Faaliyetler	Ülkemizin akıllı şehir kapasitesinin geliştirilmesi, ekosistemine yönelik rehberlik sağlanması, standartlarının belirlenmesi ve olgunluklarının ilişkin çalışmaları kapsamaktadır.
		Ulusal Coğrafi Bilgi Hizmetleri	Coğrafi veri ve bilginin ulusal düzeyde üretimine, kalitesine ve paylaşımına yönelik standartların belirlenmesine, belirlenen

			<p>standartlara uygun olarak coğrafi veri ve servislerin uyumlaştırılmasının sağlanmasına ve Ulusal Coğrafi Bilgi Platformundan yayınlanmasına, ayrıca Bakanlığın ihtiyaç duyduğu uzaktan algılama verileri dahil her tür coğrafi verinin temin edilmesine; Coğrafi Bilgi Sistemi ile ilgili konularda Ulusal Meslek Standartları ve Yeterliliklerinin hazırlanmasına ve güncellenmesine; CBS alanında belgelendirme faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla gerek yapısal, gerekse yönetsel tüm zorunlulukları yerine getirmekle yükümlü olarak sınavlar yapılmasına ve nitelikli personel istihdamına ilişkin çalışmaları kapsamaktadır.</p>
		Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri	<p>Akıllı şehir uygulamalarının en başta gelen coğrafi uygulaması olan Kent Bilgi Sistemi – Kent Rehberi uygulamasının Bakanlık Bulut Kent Bilgi Sistemi üzerinden yerel yönetimlere tanımlanarak yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.</p>
Şehircilik ve Risk Odaklı Bütünleşik Afet Yönetimi	Çevreye Duyarlı ve Güvenli Yapılaşma	İskân Uygulamaları	<p>Kalkınma projelerinden HES, sulama, taşkın ve içme-kullanma suyu amaçlı barajlar, havaalanı, fabrika, maden rezervi, ekonomik ve savunma ile ilgili diğer tesislerin yapımı, tarihi ve doğal kıymetlerin korunması gibi amaçlara yönelik yapılacak kamulaştırmalar veya özel yasaların uygulanması sonucu taşınmazının tamamı veya bir kısmı kamulaştırılıp bu yerleri terk etmek zorunda kalanlar, göçebe iddiasıyla başvuruda bulunanlardan göçebe oldukları sonucuna varılanlar ile iskânlı göçmenler ilgili mevzuat paralelinde Mahalli İskân Komisyonları'nca hak sahibi kabul edilirlerse, tarımsal veya şehirselleştirilerek devlet eliyle iskân edilirler.</p>
		Kamu Binalarında Etüt, Proje ve Yapım Faaliyetleri	<p>Bu faaliyet ile Bakanlık tarafından yürütülen kamuya ilişkin bina yatırımlarına ait işlerin, bilimsellik, uzmanlık, mimari ve kültürel kaynakların etkin ve verimli kullanımı ve daha iyi bir yapı kalitesi anlayışı benimsenerek yapılması ve bu yapıların inşaat süresi içinde, belirlenen teknik standartlarda hizmete sunumu amaçlanmaktadır.</p>
		Yapı Denetimi Faaliyetleri	<p>Bakanlık tarafından yapılmakta olan denetim faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için; yapı denetim sisteminin uygulandığı illerde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşları, il teşkilatlarımız tarafından denetlenecek ve yapı denetim kuruluşlarının kurucularını ve teknik elemanlarını bilgilendirme ve bilinçlendirme</p>

			<p>seminerlerini düzenleme faaliyetlerine devam edilecektir. Yapı Denetim Sisteminin daha verimli ve etkin olması için “Ulusal Yapı Denetim Sistemi” yazılımı güncelleştirilecek, revize çalışmalarına devam edilecektir. Ulusal Yapı Denetim Sistemi yazılımı ile denetimde etkinlik hedeflenerek, güncellenmesi ile birlikte denetim sürecini oluşturan işlemler daha hızlı yapılacak olup, bürokrasinin azaltılması, evrak ve zaman israfının önlenmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca yapı denetim konusu ile ilgili Bakanlığa yapılmış olan müracaatların sahipleri, yapılan işlemlerin her aşamasından daha ayrıntılı bir şekilde bilgi sahibi olabileceklerdir.</p>
		Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi	<p>Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması sağlanacaktır.</p>
Yerel Yönetimlerin Güçlendirilmesi	Yerel Yönetimlerin Hizmet Kalitesinin Artırılması	Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin Artırılması ve Performans İzlemesi	<p>Yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerine ilişkin analiz ve değerlendirme çalışmaları yapılarak mevzuat önerisi hazırlanacak ve/veya tali mevzuat düzenlemesi yapılacaktır. Yerel yönetimlerin kurumsal kapasitenin artırılması amacıyla eğitim ihtiyaçları karşılanacaktır. Hizmet sunumunda standartlar belirlenerek uygulamada birlik sağlanacaktır.</p>
Yönetim ve Destek Programı	Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri	Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri	<p>Bakanlığın taraf olduğu adli ve idari davalarda, iç ve dış tahkim yargılamasında, icra işlemlerinde ve yargıya intikal eden diğer her türlü hukuki uyumsuzluklarda temsil edilmesi; idarelerce hizmet satın alma yoluyla temsil ettirilecek dava ve icra takipleri ve tahkim ile ilgili işlemlerin koordine edilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi; idare hizmetlerine ilişkin mevzuat, sözleşme, şartname ve uyumsuzluklar ile ilgili hukuki mütalaa bildirilmesi; idarenin amaçlarının daha iyi gerçekleştirilmesi, mevzuata, plan ve programa uygun çalışmalarının temin edilmesi amacıyla gerekli hukuki tekliflerin hazırlanması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.</p>
		İç Denetim	<p>Faaliyetlere (denetim, danışmanlık, izleme, eğitim) ilişkin açıklamalara aşağıda metin ve tablo olarak yer verilmiştir.</p>
		Kamuoyu İlişkilerinin Yürütülmesi	<p>Bakanlığın basın ve halkla ilişkiler faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi; 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin,</p>

			<p>süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırılması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.</p>
		<p>Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri</p>	<p>Bakanlığın görev, yetki, sorumluluk ve faaliyet alanına giren konularda Avrupa Birliği, diğer uluslararası kuruluşlar ve ülkelerle ilişkilerinin yürütülmesi ve bu konuda koordinasyonun sağlanmasına ilişkin iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.</p>
		<p>Teftiş, İnceleme ve Soruşturma</p>	<p>Bakanlığın her türlü faaliyet ve işlemleriyle ilgili teftiş, inceleme, soruşturma işlemlerinin yürütülmesi; idare amaçlarının ve görevlerinin daha iyi gerçekleştirilmesi; kurumun mevzuat, plan ve programlara uygun çalışmasının temin edilmesi amacıyla gerekli tekliflerin hazırlanması ve üst yönetime sunulması gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.</p>
<p>Yönetim ve Destek Programı</p>	<p>Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler</p>	<p>Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler</p>	<p>Gelişen teknoloji ile birlikte gerekli analiz çalışmalarının yapılarak Bakanlık bilgi işlem sistemlerinin işletilmesi, geliştirilmesi ile teknolojik kapasitelerinin artırılması; Yerel Yönetimlerin Hizmet Kapasitelerinin Artırılması ve Performans İzlemesi faaliyeti ile irtisaklı olarak ülkemizin tüm planlama sürecinin yönetilmesini sağlayan E-Plan Otomasyon sisteminin bakımı, yaygınlaştırılması ve bu hususta kullanıcı desteği sağlanması çalışmalarını kapsamaktadır.</p>
		<p>Diğer Destek Hizmetleri</p>	<p>Bakanlığın tüm programlarına hizmet etmekle birlikte yukarıda yer alan faaliyetler kapsamına girmeyen diğer destek hizmeti niteliğindeki iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.</p>
		<p>Engellilerin Erişebilirliğinin Sağlanması</p>	<p>Bakanlığın çalışma alanı içindeki, engellilerin erişebilirliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar bu faaliyet altında izlenecektir.</p>
		<p>Genel Destek Hizmetleri</p>	<p>Bakanlığın tüm programlarına hizmet eder nitelikte olan temizlik, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, onarım, taşıma ve benzeri mal ve hizmetlerin temini; fiziki çalışma ortamlarının düzenlenmesi, genel evrak ve arşiv hizmetlerinin yürütülmesi, sivil savunma ve seferberlik hizmetlerinin planlanması ve yürütülmesi gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.</p>

		İnşaat ve Yapı İşlerinin Yürütülmesi	Hazine adına kayıtlı olup idarelere tahsis edilen veya idareler adına kayıtlı olan taşınmazlara ilişkin her türlü yapım, kiralama, satım, işletme, bakım onarım ve benzeri iş, işlem ve süreçlerin yürütülmesine yönelik giderler bu faaliyet altında izlenecektir
		İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	Bakanlığın personel planlamasının yapılması; personel atama, nakil, terfi, emeklilik ve benzeri özlük işlemlerinin yürütülmesi; insan kaynağı kapasitesinin artırılmasına yönelik eğitimlerin planlanması ve düzenlenmesi gibi iş, işlem ve süreçlere yönelik giderleri bu faaliyet altında izlenecektir.
		Özel Kalem Hizmetleri	Üst yönetimin çalışma programının düzenlenmesi ile resmi ve özel yazışmalar, protokol, tören, ziyaret, davet, karşılama, ağırlama gibi hizmetlerin yürütülmesi amacıyla gerçekleştirilen iş, işlem ve süreçlere yönelik giderler bu faaliyet altında izlenecektir.
		Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	Bakanlık tarafından yürütülen ve idarenin tüm programlarına hizmet eder nitelikte olan mali yönetim ve kontrole ilişkin iş, işlem ve süreçlere yönelik giderler bu faaliyet altında izlenecektir.

3.2.2 Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

3.2.2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Tablo 23. Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu (Form 3)

Yıl:	2021					
Programın Adı:	ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI					
Alt Programın Adı:	ENERJİ VERİMLİLİĞİ					
Alt Program Hedefi:	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	A, B, C sınıfı enerji kimlik belgesi alan bina sayısı (kümülatif)	Adet	1.200.000	1.220.929	122	Aşıldı
2	Enerji kimlik belgesi alan bina sayısı	Adet	1.350.000	1.329.566	62	Ulaşılamadı
3	Enerji kimlik belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (kümülatif)	Adet	60.000	63.957	105	Aşıldı
4	Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı	Sayı	3	0	0	Ulaşılamadı
5	Yeni inşa edilen konutlardaki yıllık ortalama enerji ihtiyacı	Kilowatt Saat (KWh)	120	127	94	Kısmen Ulaşıldı
6	Yetkilendirilen enerji kimlik belgesi uzmanı sayısı	Adet	9.500	9.485	94	Kısmen Ulaşıldı
Değerlendirme	<p>Binalarda enerji verimliliği konusunda farkındalığın artırılması, mevcut binaların enerji kimlik belgesi alması ve enerji verimli hale gelmesinin sağlanması, binalar ve yerleşmelerin doğal kaynakları ve enerjiyi verimli kullanarak çevreye olan olumsuz etkilerini azaltmak için değerlendirme ve belgelendirme sistemlerinin oluşturulması, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler üzerinde çalışarak sonuçlarının uygulamaya konulmasının sağlanması çalışmaları yürütülmektedir.</p> <p>Henüz yetkilendirilmiş değerlendirme kuruluşu bulunmadığı için ulusal yeşil bina sertifikasının düzenlenememesi, binalarda enerji verimliliği ile ilgili farkındalığın düşük olması nedenleriyle program hedefinde yeterli düzeyde gerçekleşme sağlanamamıştır.</p> <p>Ülkemizde belirlenecek bina tiplerinde ve belli bir kullanım alanının üzerinde yapılacak olan yeni binaların "Neredeyse Sıfır Enerjili Bina (nSEB)" olarak yapılması zorunlu hale getirilmesi planlanmaktadır. Bu zorunluluk yenilenebilir enerji sistemi kullanan ve A, B, C sınıfı Enerji Kimlik Belgeli bina sayısına olumlu katkı sağlayacaktır.</p>					

Yıl:	2021					
Programın Adı:	HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ					
Alt Programın Adı:	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ					
Alt Program Hedefi:	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Başta ceviz ve badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	Metrekare	130.000.000	146.700.000	113	Aşıldı
2	Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmaz miktarı	Milyar TL	15,00	15,05	103	Aşıldı
3	Kamu konutlarında ihaleye çıkarılan bağımsız birim sayısı	Adet	10.000	10.877	137	Aşıldı
4	Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artışı oranı	Yüzde	10,00	22	220	Aşıldı
5	Mülkiyet sorununun çözümü için satışı veya devri yapılacak taşınmaz sayısı	Adet	600.000	603.385	121	Aşıldı
6	Satışı yapılan tarım arazisi parsel sayısı (kümülatif)	Adet	85.000	69.680	30	Ulaşılamadı
7	Tarımsal amaçlı olarak yapılan kiralama sözleşmesi (kümülatif)	Adet	70.000	54.367	11	Ulaşılamadı
8	Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	Metrekare	80.000.000	82.681.970	115	Aşıldı
Değerlendirme	<p>Hazine taşınmazlarının yönetiminin paydaş odaklı ve etkili bir yaklaşımla ele alınmakta, ülkemizin sektörel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak alternatif kullanım alanlarının belirlenmesi ve gerçek kişiler ile tüzel kişilerin taleplerinin karşılanması amaçlanmaktadır.</p> <p>Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, sektörel ve ekonomik ihtiyaçları göz önünde bulundurulmak suretiyle hazine taşınmazlarının tahsis, kiralama, irtifak hakkı tesisi ve satış işlemlerine ilişkin süreçlerin yürütülmesi planlanmaktadır.</p> <p>Mülkiyet sorunlarının çözümüne ilişkin olarak; 2/B satışları, Hazineye ait tarım arazilerinin satışı ve Hazine ile hissedar konumunda olan vatandaşlarımıza ilişkin olarak hissedarlığın giderilmesi işlemlerine devam edilmiştir.</p> <p>Belirlenen hedefler kapsamında bugüne kadar; yaklaşık 847 bin hak sahibine yaklaşık 603 bin adet taşınmaz satılmıştır. Hazineye ait tarım arazilerinin satışı kapsamında, bugüne kadar yaklaşık 69 bin 680 taşınmaz 92 bin hak sahibine satılmıştır. Vadeli ödemeyi tercih eden vatandaşlarımızın taksit ödemeleri devam etmektedir.</p> <p>Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılması hedefi kapsamında ekspertiz çalışmaları tamamlanan konutlardan 10 bini aşkın konutun satış talimatı verilmiştir.</p>					

Yıl:	2021					
Programın Adı:	ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ					
Alt Programın Adı:	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI					
Alt Program Hedefi:	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı	Oran	11	11,91	108	Aşıldı
2	Çevre düzenleme proje sayısı (doğal sit, özel çevre koruma bölgesi vb)	Adet	123	126	160	Aşıldı
3	İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı	Adet	60	52	27	Ulaşılamadı
4	Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	Adet	85	79	93	Ulaşılamadı
5	Korunan alanlara ilişkin mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı	Sayı	75	74	80	Kısmen Ulaşıldı
6	Onaylanan imar planı sayısı (kümülatif)	Adet	1.230	1.209	87	Kısmen Ulaşıldı
7	Su kalitesi izlenen nokta sayısı	Adet	255	258	101	Aşıldı
8	Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı	Adet	80	88	214	Aşıldı
9	Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan doğal sit alan sayısı (kümülatif)	Adet	50	88	166	Aşıldı
10	Tespit edilen ve tescili yapılan özel çevre koruma bölgesi sayısı (kümülatif)	Adet	20	19	50	Ulaşılamadı
11	Yeniden değerlendirilen alan sayısı	Adet	550	560	106	Aşıldı
Değerlendirme	<p>Çevre ve doğal kaynakları korumak, sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak, ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan sayıları artırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecek ve Ülke genelinde korunan alan sayısını artırarak çevre kalitesinin daha da iyileştirmek için çalışmalar devam edecektir.</p> <p>Korunan alanların tescil, onay, ilan süreci yürütülecek; doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, nesli tehdit ve tehlike altındaki tür ve habitatların korunması ve izlenmesi sağlanacak ve yönetim planları hazırlanacaktır. Son 2 yılda; korunan alan büyüklüğümüz %9,6'dan %11,9'a çıkarılmıştır. Doğal alan ve tür kaybını engellemek için bu oran OECD ortalaması olan %17'ye çıkarılacaktır. Bugün itibarıyla ülkemizdeki korunan alan büyüklüğümüz yaklaşık 93 bin km²'ye ulaşmış olup, 395 hektar büyüklüğünde 147 adet doğal sit alanı ilan edilmiştir. Marmara Denizi doğal yapısı, zengin flora-faunasıyla nadir alanlardan biridir. 200 balık türünün yaşadığı ve göç yapan pek çok türün yumurtlama alanı olan Marmara Denizi'ni Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilmiştir. İmar uygulamaları kapsamında yıl içerisinde gelen talepler doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.</p>					

Yıl:	2021					
Programın Adı:	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ					
Alt Programın Adı:	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA					
Alt Program Hedefi:	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Alışverişte kullanılan plastik torbaların azaltılma oranı	Yüzde	65	65	100	Ulaşıldı
2	Artılmış atık suların yeniden kullanılma oranı	Yüzde	3	3,55	118	Aşıldı
3	Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı	Yüzde	94	89	95	Kısmen Ulaşıldı
4	Başvurusu yapılan altyapı ve kapasite artırım projelerinden Avrupa Komisyonunca kabul edilen proje sayısı	Adet	1	1	100	Ulaşıldı
5	ÇED başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	Yüzde	99	99	100	Ulaşıldı
6	Çevre danışmanlık firmalarının denetlenme oranı	Oran	40	40	100	Ulaşıldı
7	Çevre etiket sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı	Adet	7	7	100	Ulaşıldı
8	Çevresel göstergeleri yayımlanan il sayısı	Adet	81	81	100	Ulaşıldı
9	Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı	Yüzde	88	86	98	Kısmen Ulaşıldı
10	E-izin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	Yüzde	96	98	102	Aşıldı
11	Entegre kirlilik önleme ve kontrol sistemine yönelik olarak değerlendirilen sektör sayısı	Adet	10	10	100	Ulaşıldı
12	Gürültü bariyeri alanı	Metrekare	35.000	36.765	105	Aşıldı
13	Hava kalitesi bilgisinin vatandaş erişimine sunulduğu ilçelerin toplam ilçeler içindeki payı	Yüzde	67,5	67,5	100	Ulaşıldı
14	Hava kalitesi haritaları sayısı (kümülatif)	Adet	5	5	100	Ulaşıldı
15	Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı	Adet	360	360	100	Ulaşıldı
16	Kalıcı organik kirleticiler (KOK) stoklarının belirlendiği il sayısı	Adet	30	30	100	Ulaşıldı
17	Mavi bayrağa sahip plaj sayısı	Adet	530	519	98	Kısmen Ulaşıldı
18	Risk değerlendirme esaslı çevre denetim planı yapan il sayısı	Adet	81	62	0	Ulaşılmadı

19	Sıfır atık programı uygulanan bina sayısı (kamu ve özel)	Adet	100.000	130.000	130	Aşıldı
20	Sıfır atık projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı	Yüzde	26	27,2	105	Aşıldı
21	Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı	Ton	9,5	9,6	101	Aşıldı
22	Stratejik Çevresel Etki Değerlendirmesi (SÇD) yürütülen plan veya program sayısı	Adet	17	20	250	Aşıldı
23	Sürekli atık su izleme ve sürekli emisyon izleme sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi	Yüzde	90	90	100	Ulaşıldı
24	Tamamlanan gürültü haritaları sayısı	Adet	66	66	100	Ulaşıldı
25	Toplam çevre denetimi sayısı	Adet	52.000	56.211	108	Aşıldı
26	Yayınlanan çevresel gösterge sayısı	Adet	93	93	100	Ulaşıldı
27	Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	Adet	35	35	100	Ulaşıldı
Değerlendirme	<p>Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaya devam edilmektedir.</p> <p>Atık yönetimine yönelik olarak yürütülmekte olan projelerin geliştirilmesi ile kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı artırılmaktadır.</p> <p>2018 yılı sonu itibariyle geri kazanım oranımız % 13 düzeyinde iken Sıfır Atık Uygulaması sayesinde 2021 yılında toplamda 7,2 milyon ton atık geri kazanılarak geri kazanım oranımız % 22,4'e çıkarılmış olup 2023 yılında bu oranın %35'e çıkarılması hedeflenmektedir. Belediyelerin katı atık bertaraf hizmetleri kapsamında 91 düzenli depolama sahası ile 1.195 belediyede 65,8 milyon nüfusa hizmet verilmektedir. 2021 yılı sonu itibariyle bu tesisler ile belediye nüfusunun %86'sına katı atık hizmeti verilmektedir.</p> <p>Çevre mevzuatında öngörülen şekilde atıksu arıtma tesislerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesi hedeflenmekte olup, Bakanlıkça, sürdürülebilir kalkınma ilkesi doğrultusunda çevre ve insan sağlığının korunmasına yönelik atıksu arıtma tesisleri ve diğer çevresel altyapı çalışmaları için yerel yönetimlere teknik ve finansman desteği de sağlanmaktadır.</p> <p>Hava kirliliğine etki eden ısınma, sanayi, ulaşım vb. tüm sektörlerin azot oksitler, metan içermeyen uçucu organik karbonla, kükürt dioksit, amonyak, karbonmonoksit ve partiküler madde kirleticileri bazında her yıl ulusal emisyon envanteri oluşturulmakta ve bu kirleticiler için ulusal emisyon envanteri projeksiyonları hazırlanmaktadır.</p> <p>Türkiye'nin üst ölçekli plan ve programlarına Stratejik Çevresel Değerlendirme (SÇD) prosedürlerinin uygulanması, Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'nin Türkiye'de etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için gerekli koşulların (yasal, kurumsal, idari ve teknik) oluşturulması amacıyla gerekli çalışmalar yürütülmektedir. ÇED süreci elektronik ortamda gerçekleştirilmesi ile, ilgili kurum, kuruluş ve halkın katkıları ile ÇED sürecinin şeffaflığı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi sağlanmaktadır.</p> <p>Çevresel açıdan daha riskli tesislerin daha sık denetlenmesini amaçlayan gösterge, gerekli planlama çalışmalarının aksaması, çevre denetim planı hazırlayabilmek için verilmesi gereken eğitimlerin korona virüs tedbirleri nedeniyle yapılamaması nedeni ile ön görülen seviyede gerçekleştirilememiştir.</p>					

Yıl:	2021					
Programın Adı:	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ					
Alt Programın Adı:	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM					
Alt Program Hedefi:	İklim değişikliği ile mücadele kapsamında sera gazı emisyonlarının kayıt altına alınması					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Ozon tabakasını incelten gazlar için izin verilen maksimum ithalat miktarı	Ton	100	63,95	64	Ulaşılmadı
2	Yerel iklim değişikliği eylem planı tamamlanan büyükşehir belediyesi sayısı	Adet	10	10	100	Ulaşıldı
Değerlendirme	<p>Sera gazı emisyonlarının takibine yönelik olarak kurulan online sistem üzerinden tesisler doğrulanmış sera gazı emisyon raporlarını Bakanlığa sunmaktadır. Yapılan eğitimler, hazırlanan kılavuzlar ve bilgilendirme yazıları ile mevzuat kapsamındaki tüm tesislerin sisteme dâhil olması sağlanmaktadır.</p> <p>Kurulan online sistem aracılığıyla tesisler doğrulanmış emisyon raporlarını Bakanlığa sunmaktadır. Böylece kolay bir şekilde tesislerden kaynaklanan emisyonlar izlenmektedir.</p> <p>Ozon tabakasını incelten gazlar için izin verilen maksimum ithalat talebinin azalması nedeniyle program hedefi gerçekleştirilememiştir. Ozon tabakasını incelten maddelerin ithalatındaki azalan talep çevresel açıdan olumlu bir gelişmedir.</p>					

Yıl:	2021					
Programın Adı:	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ					
Alt Programın Adı:	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ					
Alt Program Hedefi:	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Coğrafi bilgi sistemleri mesleki standart ve yeterlilik sayısı	Adet	7	7	100	Ulaşıldı
2	Coğrafi veri servisi temin edilen ve paylaşılan kurum sayısı	Adet	85	85	100	Ulaşıldı
3	Kente özgü hazırlanan ve rehberlik yapılan yerel akıllı şehir stratejisi ve yol haritası sayısı	Adet	81	81	100	Ulaşıldı
4	Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı	Adet	25	32	170	Aşıldı
5	Ulusal coğrafi bilgi sistemi stratejisi ve eylem planı dönemsel performans değerlendirme sayısı	Adet	2	2	100	Ulaşıldı
Değerlendirme	<p>Ülkemizdeki kentlerin akıllı kentlere dönüştürülebilmesi için ihtiyaçların analiz edilmesi ve öncelikli olarak strateji ve hedeflerin belirlenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, akıllı kent uygulamalarına ilişkin fizibilite etüdü yapmak ve yol haritası belirlemek, ilgili küresel eğilimleri ve ülke incelemelerini yapmak, ülkemiz kent profiline uygun olarak uygulanabilirlik koşullarını değerlendirmek ve katılımı sağlamak önem arz etmektedir.</p> <p>Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi altyapısı kurulumu çalışmaları kapsamında coğrafi verilerin yayımlanması ile ilgili ağ servislerine ilişkin esasların belirlenmesi çalışmaları sürdürülmektedir. Bu çalışmaların neticesinde, coğrafi veri üreticisi kurumların dağınık bir mimari ile ve/veya aynı coğrafi veriyi üreten farklı kurumlar arasından belirlenen kurumun veri yayın birimi olduğu yarı dağınık bir mimari ile coğrafi verileri veya servisleri ve bunlara ait metaverileri kullanıcılara sunması hedeflenmektedir.</p>					

Yıl:	2021					
Programın Adı:	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ					
Alt Programın Adı:	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA					
Alt Program Hedefi:	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı	Adet	2	1,14	57	Ulaşılamadı
2	Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı	Adet	6	2	33	Ulaşılamadı
3	Güncellenmiş rayiç ve birim fiyatlar ile tarif ve analiz listelerinde yerli malzeme kullanım oranı	Yüzde	65	65	100	Ulaşıldı
4	Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı	Adet	429	409	95	Kısmen Ulaşıldı
5	Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan veya satın alınan konut sayısı	Adet	3.660	3.807	133	Aşıldı
6	Kırsal konut projesi yapılan il sayısı	Adet	72	67	93	Ulaşılamadı
7	Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı)	Yüzde	97	98	101	Aşıldı
8	Plan yapımı yeterlilik belgesi düzenlenme sayısı	Adet	3.150	3.568	113	Aşıldı
9	Yapı malzemelerine ilişkin akredite olan merkez laboratuvar deney metodu sayısı	Adet	16	14	0	Ulaşılamadı
10	Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı	Adet	40	39	0	Ulaşılamadı
11	Yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetim denetim sayısı	Adet	18.700	11.957	64	Ulaşılamadı
Değerlendirme	<p>Kamuya ait bina yatırımlarını işlerinin, bilimsellik, uzmanlık, mimari ve kültürel kaynakların etkin ve verimli kullanımı ve daha iyi bir yapı kalitesi anlayışı benimsenerek yapılması ve bu yapıların inşaat süresi içinde, belirlenen teknik standartlarda hizmete sunumu gerçekleştirilmektedir.</p> <p>Bakanlık tarafından yapılmakta olan yapı denetimi faaliyetlerinin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için; yapı denetim sisteminin uygulandığı illerde faaliyet gösteren Yapı Denetim Kuruluşları, il teşkilatlarımız tarafından denetlenecek ve yapı denetim kuruluşlarının kurucularını ve teknik elemanlarını bilgilendirme ve bilinçlendirme seminerlerini düzenleme faaliyetlerine devam edilmektedir.</p> <p>Yapı Denetim Sisteminin daha verimli ve etkin olması için "Ulusal Yapı Denetim Sistemi" yazılımı güncellenerek, denetimde etkinliğin artırılması, denetim sürecini oluşturan işlemler daha hızlı yapılması sağlanmıştır.</p> <p>Yapı Malzemeleri mevzuatını yürütmek ve bu amaca yönelik gerekli yasal alanı düzenlemek üzere mevzuatın hazırlanması çalışmaları devam etmektedir.</p> <p>Yapı Malzemelerine ilişkin geliştirilen ulusal mevzuatımız ile yapı malzemelerinin güvenli olarak piyasaya arz edilmesine ve yapı işlerinde de güvenli olarak kullanılmasına katkı sağlamaktadır.</p>					

Salgın süreci ve ekonomik gelişmelere bağlı olarak yapı malzemeleri imalatının azalması ve İl Müdürlüklerindeki iş yoğunluğunun fazla olmasının denetim sayılarını düşürmesi sebebi ile hedefte yer alan bazı göstergelerin gerçekleşmeleri ön görülen değerlerden düşük kalmıştır.

Yıl:	2021					
Programın Adı:	ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ					
Alt Programın Adı:	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM					
Alt Program Hedefi:	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	'Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı' alan şehir (il veya ilçe) sayısı	Adet	6	0	0	Ulaşılamadı
2	'Özgün Mahalle' sertifikası alan mahalle sayısı	Adet	12	0	0	Ulaşılamadı
3	Bisiklet yolu mesafesi (kümülatif)	Kilometre	1.548	1.522	23	Ulaşılamadı
4	Çevre dostu sokak mesafesi (kümülatif)	Kilometre	24	8,14	10	Kısmen Ulaşıldı
5	Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahibi sayısı	Adet	140.000	150.271	107	Aşıldı
6	Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayısı	Adet	780	862	111	Aşıldı
7	Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu	Milyon TL	46.000.000	20.435.408	44	Ulaşılamadı
8	Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan kira yardımı miktarı	Milyon TL	800.000.000	1.052.590.086	132	Aşıldı
9	Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan il sayısı	Adet	45	37	67	Ulaşılamadı
10	Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı	Adet	110	260	236	Aşıldı
11	Mekânsal strateji planlaması projesinin tamamlanma oranı	Yüzde	100	100	100	Ulaşıldı
12	Millet bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü	Metrekare	55.000.000	67.774.809	123	Aşıldı
13	Millet bahçesi proje veya uygulama çalışması yürütülen il sayısı	Adet	81	80	100	Ulaşıldı
14	Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan il sayısı	Sayı	40	25	25	Ulaşılamadı
15	Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	Sayı	15	15	100	Ulaşıldı
16	Yenilikçi imar uygulaması yapılan illerde uygulamaya giren alanda ortalama nüfus yoğunluğu	Yüzde	110	110	100	Ulaşıldı
17	Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (kümülatif)	Kilometre	500	113	0	Ulaşılamadı

Değerlendirme	<p>Sağlıklı, güvenli ve mekân kalitesi yüksek yerleşmeleri oluşturmak için; mekânsal planlama, afet zararlarını önlemeye yönelik kentsel dönüşüm proje ve uygulamaları hizmetlerini yürütmek, ulusal coğrafi bilgi sistemini kurmak ve mekânsal planlama sisteminin bütüncül bakışla ele alınması ve ulusal düzeyde mekânsal stratejilerin netleştirilmesi önem taşımaktadır.</p> <p>Planlama sisteminin en üst düzeyde ilke ve esaslarının ortaya konulması ve gerek kentsel gelişme ve kırsal planlama, gerekse kıyı alan ve bölgeleri bazında hedef ve stratejilerin hazırlanması Bakanlığın önemli hedefleri arasındadır.</p> <p>Cumhurbaşkanlığı İcraat Programında, yaşanabilir çevre ve kimlikli şehirler oluşturulması için, trafik kaynaklı hava kirliliği etkilerinin azaltılması, beden ve ruh sağlığının korunması, yaşam kalitesinin artırılması ve çevre koruma bilincinin geliştirilmesi aynı zamanda kent estetiğine katkı sağlanması amacıyla yönelik olarak "Daha yeşil ve yaşanabilir şehirler hedefi kapsamında bisiklet yolu (3000 km) ve yeşil yürüyüş yolu (3000 km), 60 km çevre dostu sokak ve 60.000 m² gürültü bariyeri yapılması " hedefi doğrultusunda çalışmalar yapılmaktadır.</p> <p>Vatandaşlarımızın can, mal güvenliğinin ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli alan ilan edilen alanlara ilişkin imar planı ve uygulama işlemleri Bakanlıkça yapılarak onaylanmaktadır.</p> <p>Kentsel dönüşümle, özgün kimliği koruyan, deprem ve afetlere hazırlıklı, estetik ve çevre dostu dönüşüm anlayışıyla zayıf ve dayanıksız olan birimlerin dönüşümü gerçekleştirilmektedir.</p> <p>Hedefte yer alan bazı göstergelerin ön görülen seviyede gerçekleşmeme nedenleri; yerel yönetimlerin Bakanlığın vereceği (yeşil yürüyüş, bisiklet yolu) hibe desteği için başvuru yapmaması ve yerel yönetimlerin Bakanlığın vereceği hibe desteğinin dışında kalan %50 oranının kendi öz kaynaklarından yapacakları harcamalar için kaynak aktarımı yapamamaları, şehir beratı ve mahalle sertifikasına yönelik yapılacak il/ilçe, mahalle seçim çalışmalarının 2022 yılında yapılacak olması ve tarihi kent merkezi projelerinde; alanın koruma statüleri, uzlaşma süreçleri, inşaat aşamaları ve kamulaştırma süreçlerinin uzun zaman dilimlerine yayılmasıdır.</p>
----------------------	---

Yıl:	2021					
Programın Adı:	YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ					
Alt Programın Adı:	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI					
Alt Program Hedefi:	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi					
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Belediyeler ve bağlı idarelerinin özgelirlerinin giderlerini karşılama oranı	Yüzde	45	42,97	95	Kısmen Ulaşıldı
2	Büyükşehirlerde eğitim verilen itfaiye, zabıta ve teknik personel sayısı	Adet	1.500	9.722	648	Aşıldı
3	Eğitim verilen personel sayısı	Adet	70.000	250.000	357	Aşıldı
4	Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı	Adet	1	1	100	Ulaşıldı
5	Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu sayısı	Adet	4	0	0	Ulaşılamadı
Değerlendirme	<p>Belediyelerin şirketleri vasıtasıyla gördüğü kamu hizmetleri ile belediyelerin hizmet sunum süreçlerine ilişkin analiz ve değerlendirme çalışmaları yürütülmektedir. Belediyelerin eğitim ihtiyaçları karşılanacak ve belediyelere kariyer uzmanlık kadrolarının ihdası için gerekli mevzuat önerileri hazırlanmaktadır.</p> <p>Tüm kurum ve kuruluşları kapsayacak şekilde bürokrasinin azaltılması ve kamuda e-Dönüşüm çalışmaları ile kamu hizmetlerinin sunumunda süreçlerin sadeleştirilmesi, verilerin standartlaştırılması ve e-Devlet'in temel veri tabanı olacak şekilde yeniden yapılandırılması çalışmaları sürdürülmektedir.</p> <p>Bu kapsamda, yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerden, su abonelik işlemlerinin, e-Devlet Kapısı (www.turkiye.gov.tr) sistemine entegre edilerek, vatandaşların 7/24 elektronik ortamda, güvenli bir şekilde işlemlerini gerçekleştirmeleri, bu alanda daha etkin ve verimli hizmet sunumunun sağlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.</p> <p>Yerel hizmet standardizasyonu göstergesinde Covid-19 salgını nedeniyle proje süresinin uzatılmasından dolayı sapma gerçekleşmiştir.</p>					

Tablo 24. Performans Göstergesi Sonuçları Formu (Form 4)

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	ENERJİ VERİMLİLİĞİ	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması	A, B, C sınıfı enerji kimlik belgesi alan bina sayısı (kümülatif)	1.200.000	1.220.929	Aşıldı
			Enerji kimlik belgesi alan bina sayısı	1.350.000	1.329.566	Ulaşılamadı
			Enerji kimlik belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (kümülatif),	60.000	63.957	Aşıldı
			Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı	3	0	Ulaşılamadı
			Yeni inşa edilen konutlardaki yıllık ortalama enerji ihtiyacı	120	127	Kısmen Ulaşıldı
			Yetkilendirilen enerji kimlik belgesi uzmanı sayısı	9.500	9.485	Kısmen Ulaşıldı
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ, VERİMLİLİĞİ VE ENERJİ PİYASASI	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi	Korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı	11	11,9	Aşıldı
HAZİNE VARLIKLARININ VE YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN YÖNETİMİ	HAZİNE TAŞINMAZLARININ YÖNETİMİ	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi	Başta ceviz ve badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	130.000.000	146.700.000	Aşıldı
			Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmaz miktarı	15	15,0500	Aşıldı

			Kamu konutlarında ihaleye çıkarılan bağımsız birim sayısı	10.000	10.877	Aşıldı
			Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artışı oranı	10	22	Aşıldı
			Mülkiyet sorununun çözümü için satışı veya devri yapılacak taşınmaz sayısı	600.000	603.385	Aşıldı
			Satışı yapılan tarım arazisi parsel sayısı (kümülatif)	85.000	69.680	Ulaşılamadı
			Tarımsal amaçlı olarak yapılan kiralama sözleşmesi (kümülatif)	70.000	54.367	Ulaşılamadı
			Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü	80.000.000	82.681.970	Aşıldı
ORMANLARIN VE DOĞANIN KORUNMASI İLE SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ	KORUNAN ALANLARIN VE TABİAT VARLIKLARININ KORUNMASI	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi	Çevre düzenleme proje sayısı (doğal sit, özel çevre koruma bölgesi vb)	123	126	Aşıldı
			İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı	60	52	Ulaşılamadı
			Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	85	79	Ulaşılamadı
			Korunan alanlara ilişkin mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı	75	74	Kısmen Ulaşıldı
			Onaylanan imar planı sayısı (kümülatif)	1.230	1.209	Kısmen Ulaşıldı
			Su kalitesi izlenen nokta sayısı	255	258	Aşıldı
			Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı	80	88	Aşıldı

			Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan doğal sit alan sayısı (kümülatif)	50	83	Aşıldı
			Tespit edilen ve tescili yapılan özel çevre koruma bölgesi sayısı (kümülatif)	20	19	Ulaşılamadı
			Yeniden değerlendirilen alan sayısı	550	560	Aşıldı
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE KORUMA	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi	Alışverişte kullanılan plastik torbaların azaltılma oranı	65	65	Ulaşıldı
			Artılmış atık suların yeniden kullanılma oranı	3	3,55	Aşıldı
			Atık su arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı	94	89	Kısmen Ulaşıldı
			Başvurusu yapılan altyapı ve kapasite artırım projelerinden Avrupa Komisyonunca kabul edilen proje sayısı	1	1	Ulaşıldı
			ÇED başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı	99	99	Ulaşıldı
			Çevre danışmanlık firmalarının denetlenme oranı	40	40	Ulaşıldı
			Çevre etiket sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı	7	7	Ulaşıldı
			Çevresel göstergeleri yayımlanan il sayısı	81	81	Ulaşıldı
			Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı	88	85	Kısmen Ulaşıldı
			E-izin başvurularının süresi içinde	96	98	Aşıldı

			sonuçlandırılma oranı			
			Entegre kirlilik önleme ve kontrol sistemine yönelik olarak değerlendirilen sektör sayısı	10	10	Ulaşıldı
			Gürültü bariyeri alanı	35.000	36.765	Aşıldı
			Hava kalitesi bilgisinin vatandaş erişimine sunulduğu ilçelerin toplam ilçeler içindeki payı	67,5	67,5	Aşıldı
			Hava kalitesi haritaları sayısı (kümülatif)	5	5	Ulaşıldı
			Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı	360	360	Ulaşıldı
			Kalıcı organik kirleticiler (kok) stoklarının belirlendiği il sayısı	30	30	Ulaşıldı
			Mavi bayrağa sahip plaj sayısı	530	519	Kısmen Ulaşıldı
			Risk değerlendirme esaslı çevre denetim planı yapan il sayısı	81	62	Ulaşılamadı
			Sıfır atık programı uygulanan bina sayısı (kamu ve özel)	100.000	130.000	Aşıldı
			Sıfır atık projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı	26	27,2	Aşıldı
			Sıfır atık projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı	9,5	9,6	Aşıldı
			Stratejik Çevresel Etki Değerlendirmesi (SÇD) yürütülen plan veya program sayısı	17	17	Aşıldı

			Sürekli atık su izleme ve sürekli emisyon izleme sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi	90	90	Ulaşıldı
			Tamamlanan gürültü haritaları sayısı	66	66	Ulaşıldı
			Toplam çevre denetimi sayısı	52.000	56.211	Aşıldı
			Yayınlanan çevresel gösterge sayısı	93	93	Ulaşıldı
			Yetkili çevre laboratuvarlarında düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	35	35	Ulaşıldı
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM	İklım değişikliği ile m¼cadele kapsamında sera gazı emisyonlarının kayıt altına alınması	Ozon tabakasını incelten gazlar için izin verilen maksimum ithalat miktarı	100	63,95	Ulaşılamadı
			Yerel iklim değişikliği eylem planı tamamlanan büyükşehir belediyesi sayısı	10	10	Ulaşıldı
ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COğRAFI BİLGİ HİZMETLERİ	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması	Coğrafi bilgi sistemleri mesleki standart ve yeterlilik sayısı	7	7	Ulaşıldı
			Coğrafi veri servisi temin edilen ve paylaşılan kurum sayısı	85	85	Ulaşıldı
			Kente özg¼ hazırlanan ve rehberlik yapılan yerel akıllı şehir stratejisi ve yol haritası sayısı	81	81	Ulaşıldı
			Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı	25	32	Aşıldı
			Ulusal coğrafi bilgi sistemi stratejisi ve eylem planı dönemsel performans değerlendirme sayısı	2	2	Ulaşıldı

ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	ÇEVREYE DUYARLI VE GÜVENLİ YAPILAŞMA	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması	Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı	2	1,14	Ulaşılamadı
			Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı	6	2	Ulaşılamadı
			Güncellenmiş rayiç ve birim fiyatlar ile tarif ve analiz listelerinde yerli malzeme kullanım oranı	65	65	Ulaşıldı
			Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı	429	409	Kısmen Ulaşıldı
			Kendi Evini Yapana Yardım (KEYY) metodu ve Devlet eli ile yapılan veya satın alınan konut sayısı	3.660	3.807	Aşıldı
			Kırsal konut projesi yapılan il sayısı	72	67	Ulaşılamadı
			Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı)	97	98	Aşıldı
			Plan yapımı yeterlilik belgesi düzenlenme sayısı	3.150	3.568	Aşıldı
			Yapı malzemelerine ilişkin akredite olan merkez laboratuvar deney metodu sayısı	16	14	Ulaşılamadı
			Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı	40	39	Ulaşılamadı
			Yapı malzemelerine ilişkin piyasa gözetim denetim sayısı	18.700	11.957	Ulaşılamadı

ŞEHİRCİLİK VE RİSK ODAKLI BÜTÜNLEŞİK AFET YÖNETİMİ	MEKÂNSAL PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması	'Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı' alan şehir (il veya ilçe) sayısı	6	0	Ulaşılamadı
			'Özgün Mahalle' sertifikası alan mahalle sayısı	12	0	Ulaşılamadı
			Bisiklet yolu mesafesi (kümülatif)	1.578	1.522	Ulaşılamadı
			Çevre dostu sokak mesafesi (kümülatif)	24	8,14	Ulaşılamadı
			Kentsel dönüşüm kapsamında kira yardımı yapılan hak sahibi sayısı	140.000	150.271	Aşıldı
			Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz desteği sağlanan hak sahibi sayısı	780	862	Aşıldı
			Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan faiz sübvansiyonu	46.000.000	20.435.408	Ulaşılamadı
			Kentsel dönüşüm kapsamında yapılan kira yardımı miktarı	800.000.000	1.052.590.086	Aşıldı
			Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan il sayısı	45	37	Ulaşılamadı
			Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı	110	260	Aşıldı
			Mekânsal strateji planlaması projesinin tamamlanma oranı	100	100	Ulaşıldı
			Millet bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü	55.000.000	67.774.809	Aşıldı
			Millet bahçesi proje veya uygulama çalışması yürütülen il sayısı	81	80	Ulaşıldı
			Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan il sayısı	40	25	Ulaşılamadı

			Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	15	15	Ulaşıldı
			Yenilikçi imar uygulaması yapılan illerde uygulamaya giren alanda ortalama nüfus yoğunluğu	110	110	Ulaşıldı
			Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (kümülatif)	500	113	Ulaşılamadı
YEREL YÖNETİMLERİN GÜÇLENDİRİLMESİ	YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTIRILMASI	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi	Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı	45	42,97	Kısmen Ulaşıldı
			Büyükşehirlerde eğitim verilen itfaiye, zabıta ve teknik personel sayısı	1.500	9.722	Aşıldı
			Eğitim verilen personel sayısı	70.000	505.892	Aşıldı
			Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı	1	1	Ulaşıldı
			Tamamlanan yerel hizmet standardizasyonu sayısı	4	0	Ulaşılamadı

3.2.2.2. Performans Denetim Sonuçları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2020 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda; “Performans hedeflerine ve faaliyetlere ilişkin bütçe gerçekleştirmelerini takip edecek bir sistem kurulmamıştır. Yılı faaliyet raporunda hangi faaliyet için ne kadar harcama yapıldığı raporlanmamaktadır. Bu durum, performans esaslı bütçeleme sisteminin temelini oluşturan “plan-program-bütçe bağının” etkin bir şekilde kurulamamasına yol açmaktadır. Bu nedenle, bütçe uygulaması ve muhasebeleştirilmesi aşamalarının stratejik yönetim sürecine entegre edilmesi için gerekli tedbirler alınmalı ve faaliyetler için tahsis edilen ödeneklerin yıl sonu gerçekleştirmelerini izleyebilecek bir sistem kurulmalıdır.” İfadesine yer verilmiştir. Bunun dışında söz konusu Raporda stratejik plan, faaliyet raporu ve performans programı ile ilgili herhangi bir bulguya yer verilmemiştir.

3.3. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak				
Hedef 1.1	Sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, atıkların geri dönüşüm yoluyla ülke ekonomisine kazandırılması sağlanacak ve vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 1. 1 Performansı (%)					
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG1.1.1. Sıfır Atık Projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı (%)	15	19	26	27,2	105
PG1.1.2. Sıfır Atık Programı Uygulanan Bina Sayısı (Kümülatif)	15	76.000	100.000	130.000	225
PG1.1.3. Sıfır Atık Projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı (Milyon ton)	15	17	9,5	9,6	101
PG1.1.4. Atık su arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı (%)	15	89	94	89	95
PG1.1.5. Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı (%)	10	83,2	88	86	98
PG1.1.6. Arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı (%)	10	2,50	3	3,55	118
PG1.1.7. Alışverişte kişi başına kullanılan plastik poşetlerin azaltılma oranı (%)	10	70	65	65	100
PG1.1.8. Depozito sistemine geçiş (Bakanlıkça belirlenen ambalajlar için) (%)	10	-	100	100	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Büyük yerleşim yerlerinin atıksu arıtma tesisleri büyük oranda tamamlanmış olup, Atıksu Arıtma tesis (AAT) olmayan yerleşim yerlerinin yoğunluğu küçük belediyelerdir. Küçük belediyelerimizin teknik ve ekonomik yapılarının zayıf olması ve Covid 19 salgın sürecinde inşaatı devam eden AAT'lerin tamamlanmaması nedeniyle "Atıksu Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranında" artış olmamıştır.

Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaktadır.

Atık yönetimine yönelik olarak yürütülmekte olan projelerin geliştirilmesi ile kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı artırılabilecektir. 2018 yılı sonu itibarıyla geri kazanım oranı % 13 düzeyinde iken 2020 yılında toplamda 7,2 milyon ton atık geri kazanılarak geri kazanım oranı % 22,4'e çıkarılmış olup 2023 yılında bu oranın %35'e çıkarılması hedeflenmektedir. Belediyelerin katı atık bertaraf hizmetleri kapsamında 91 düzenli depolama sahası ile 1.195 belediyede 65,8 milyon nüfusa hizmet verilmektedir. 2021 yılı sonu itibarıyla bu tesisler ile belediye nüfusunun %86'sına katı atık hizmeti verilmektedir.

Kurum kuruluşlarda ve mahalli idarelerde sıfır atık yönetim sisteminin geliştirilmesine ilişkin çalışmalar yürütülmüş olup ilerleyen süreçte de çalışmalara devam edilecektir.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.				
Hedef 1.2	İklim değişikliği ile mücadele edilecek, Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programında yer alan çevre altyapı ve teknik destek projeleri gerçekleştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / İklim değişikliği ile mücadele ve uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele kapsamında sera gazı emisyonlarının kayıt altına alınması				
H 1. 2 Performansı (%)	83,3				
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG1.2.1. Ozon tabakasını incelten gazlar için izin verilen maksimum ithalat miktarı (ton)	10	41,8	100	63,9	136
PG1.2.2. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) tamamlanan büyükşehir belediyesi sayısı (Kümülatif)	15	0	10	10	100
PG1.2.3. Büyükşehir Belediyelerince hazırlanacak yerel iklim değişikliği eylem planlarının Bakanlığımıza sunulması ve izlenmesi amacıyla web tabanlı bir bilgi sisteminin faaliyete geçirilmesi	10	0	√	-	0

PG1.2.4. Bölgesel İklim Değişikliği ve Eylem Planı sayısı (Kümülatif)	15	1	3	7	300
PG1.2.5. Başvurusu yapılan projelerden (altyapı ve kapasite artırım projeleri) Avrupa Komisyonunca kabul edilen proje sayısı	10	5	1	1	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

İthalatına izin verilen “Ozon Tabakasını İncelten Madde (OTİM)” miktarı, yıllık olarak belirlenmektedir. Hedeflenen miktar 100 ton/yıl olmakla birlikte, gerçekleşen miktarın hedeflenenden az olması, OTİM ithalat talebinin azalması kaynaklıdır. Ozon tabakasını incelten maddelerin ithalatındaki bu azalan talep çevresel açıdan olumlu bir gelişmedir.

Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında Konya, Sakarya, Muğla ve Samsun illerinin Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Hazırlanması süreçleri devam etmektedir. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması kapsamında Bakanlık tarafından çalışmaları sürdürülen E-YİDEP sistemin ve teknik kılavuzlarının tamamlanması ile YİDEP hazırlama sürecinin hızlanması beklenmektedir.

İklim değişikliğinin olumsuz sonuçlarının farklı bölgelerimizde farklı etkilerinin olması ve bölgesel ekonomik, çevresel ve sosyal karakteristiklerin farklı yapıda olması nedeniyle Karadeniz Bölgesi ile başlatılan Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması çalışmaları, Türkiye’nin yedi coğrafi bölgesinde 2021 yılı itibariyle tamamlanmıştır. Sera Gazı Ulusal Katkı Niyetinin gerçekleştirilmesi için tüm paydaşların, ilgili kurum çalışanlarının bilgilendirilmeleri ve kapasitelerinin artırılması gerekli görülmüş ve düzenli olarak revize edilmesi öngörülen sera gazı emisyon projeksiyonu çalışmalarına yönelik kamu kurumlarında veri altyapısının ve insan kaynaklarının teknik kapasitesinin güçlendirilmesini amaçlayan bir projenin yürütülmesine karar verilmiştir.

Çevrenin korunması ve kentsel altyapı alanlarında, çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesine katkıda bulunulmuştur. Söz konusu projelerin başvurusu yapılarak, projelerin faaliyete geçmesi ile ülkemizde yaklaşık 3.5 milyon nüfusa hizmet götürülecektir.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.				
Hedef 1.3	Bisiklet ve yeşil yürüyüş yolları arttırılacak, çevresel gürültü kirliliği azaltılacak, hava kalitesi iyileştirilecek, kara ve deniz kaynaklı kirleticiler azaltılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet / Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümün sağlanması Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 1.3 Performansı (%)	69,4				
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG1.3.1. Bisiklet yolu mesafesi (km) (Kümülatif)	10	1.514	1.548	1.522	24

PG1.3.2. Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (km) (Kümülatif)	10	113,2	500	113,2	0
PG1.3.3. Çevre dostu sokak mesafesi (km) (Kümülatif)	10	6,36	24	8,14	10
PG1.3.4. Gürültü Bariyeri alanı (m ²) (Kümülatif)	10	23.947	35.000	36.765	116
PG1.3.5. Hava kalitesi haritaları sayısı (Kümülatif)	10	4	5	5	100
PG1.3.6. 66 ilde tamamlanan gürültü haritası sayısı (kümülatif)	10	46	66	66	100
PG1.3.7. Hava kalitesi bilgisinin vatandaş erişimine sunulduğu ilçelerin toplam ilçeler içindeki payı (%) (Kümülatif)	5	57	67,5	67,5	100
PG1.3.8. Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yer alan sektörlere ilişkin rehber doküman sayısı (Kümülatif)	5	10	14	20	250
PG1.3.9. Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Sistemine yönelik olarak değerlendirilen sektör sayısı (Kümülatif)	10	10	10	10	100
PG1.3.11. Mavi Bayrağa sahip plaj sayısı	10	486	530	519	75
PG1.3. 12. KOK stoklarının belirlendiği il sayısı (Kümülatif)	5	25	30	30	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Cumhurbaşkanlığı İcraat Programı kapsamında yer alan “bisiklet yolu (3000 km), yeşil yürüyüş yolu (3000 km) ve 60 km çevre dostu sokak” eylemi kapsamında yerel yönetimlerin talepleri doğrultusunda gelen başvurulara Bakanlık tarafından %50 oranında finansal destek sağlanmaktadır. Yerel yönetimler tarafından gelen başvurular İller Bankası ve Bakanlık tarafından oluşturulan komisyon marifetiyle değerlendirilmektedir.

Cumhurbaşkanlığı İcraat Programı kapsamında yer alan “60.000 m² gürültü bariyeri” eylemi kapsamında yerel yönetimlerin talepleri doğrultusunda gelen başvurulara Bakanlıkça %50 oranında finansal destek sağlanmaktadır. Yerel yönetimler tarafından gelen başvurular İller Bankası ve Bakanlık tarafından oluşturulan komisyon marifetiyle değerlendirilmektedir. Toplamda 36.765 m² gürültü bariyeri projeleri Komisyonca onaylanmış ve ödenek aktarılmıştır.

Net Sıfır Emisyon Stratejileri kapsamında; hava kalitesi yönetimine esas yazılımlar üzerinden gerçekleştirilen elektronik işlemler ile bürokrasinin azaltılması ile birlikte mobil uygulamaların kullanımının yaygınlaştırılması, hava yönetimine ilişkin veri yönetiminin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uyumlu olarak devam ettirilmesi önemsenmektedir. Bu çerçevede artırılan kurumsal kapasitenin hava kalitesi seviyelerinin belirlenmesi amacıyla elektronik uygulamaların gerekli güncellemeler ve ülke gerekliliklerine göre iyileştirilmesi öngörülmektedir. Planlanan şekilde çalışmalar tamamlanmış ve devamı için de hedefler belirlenmiştir.

Yerleşim Alanlarında Kaynak Bazlı Gürültü Seviyelerinin Hesaplanması Projesi kapsamında 20 ilin stratejik gürültü haritaları tamamlanmış ve 2021 yılı sonu itibarıyla tamamlanan gürültü haritaları sayısı 66 olmuştur. Kümülatif hedefe ulaşılmıştır.

Mavi Bayraklı Plajlara ilişkin sayılar, Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı'nın yapacağı nihai değerlendirmeler sonucunda her yılın Mayıs ayında açıklanmaktadır. 2021 yılında tesislerin başvuruları planlanandan daha az gerçekleşmiş olmakla birlikte mavi bayraklı plaj sayısı bir önceki yıla göre 33 artmış ve gösterge hedeflerine büyük oranda ulaşılmıştır. Önümüzdeki dönemde mavi bayrak sayısının daha da arttırılmasına yönelik gerekli önlemler alınacaktır.

KOK Kalıntılarının Ortadan Kaldırılması ve KOK salınımlarının Azaltılması Projesi tamamlanmış olup proje kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar çerçevesinde KOK stoklarının belirlendiği il sayısına yönelik çalışma tamamlanmıştır.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.				
Hedef 1.4	Ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan sayıları arttırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ormanların ve doğanın korunması ile sürdürülebilir yönetimi / Korunan alanların ve tabiat varlıklarının korunması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi				
H 1.4 Performansı (%)	90				
Sorumlu Birim	Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG1.4.1. Korunan alanların Ülke yüzölçümüne oranı (%)	20	10,6	10	11,91	112
PG1.4.2. Korunan alan sayısı (Doğal Sit, Özel Çevre Koruma Bölgesi) (Kümülatif)	20	902	900	1052	117
PG1.4.3. Yeniden değerlendirilen alan sayısı (Kümülatif)	10	374	550	560	106
PG1.4.4. Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan öneri doğal sit alan sayısı (Kümülatif)	20	54	50	83	154
PG1.4.5. Tespit edilen ve tescili yapılan Özel	20	18	20	19	50

Çevre Koruma Bölgesi sayısı (Kümülatif)					
PG1.4.6. Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı (Kümülatif)	10	73	80	88	214

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Korunan alanların tespit, tescil ve ilanı ile plan ve projeler çerçevesinde yönetilmesi, uygulama çalışmalarının yapılması, doğal ve kültürel değerlerinin araştırılması, korunması ve izlenmesi ile Biyolojik çeşitlilik ve doğal değerler açısından korunması gerekli potansiyel alanların araştırılması ve değerlendirilmesi sağlanacaktır. İklim değişikliğinin korunan alanlardaki ekosistem üzerine etkileri araştırılarak bu çerçevede izleme ve koruma çalışmaları yapılacaktır.

Korunan alanların hukuku ve yapılanması yeniden düzenlenmiş, özellikle doğal sit alanlarının bilimsel esaslarla araştırılması yönünde bölgesel projeler yürütülmüştür. Doğal sit alanlarına ilişkin bilgi sistemleri oluşturulmuş, envanter düzenlenmiştir.

Geçmişte görsel yaklaşımlarla tespit edilen 2.430 adet doğal sit alanı, 832 rapor, Bakanlıkça ekolojik temelli bilimsel yöntemlerle ele alınarak yeniden değerlendirilmiştir. Öneri doğal sit alanlarının ekolojik temelli, bilimsel araştırma raporlarının tamamlanmasına ve Öneri Özel Çevre Koruma Bölgelerinin konunun uzmanlarınca yerinde incelenerek belirlenmesine, ülkemizde yer alan mağaraların araştırılarak, değerlendirilmesi ve tabiat varlığı olarak tescilinin yapılmasına, önümüzdeki dönemde doğal sit alanlarının ekolojik temelli, bilimsel araştırma raporlarının tamamlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Amaç 1	Çevre ve doğal kaynakları korumak, sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.				
Hedef 1.5	Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planların tamamlanarak altyapı eksikliklerinin giderilerek korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Ormanların ve doğanın korunması ile sürdürülebilir yönetimi / Korunan alanların ve tabiat varlıklarının korunması				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Korunması gerekli alanların tespit ve tescil edilmesi ile doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi				
H 1.5 Performansı (%)	78				
Sorumlu Birim	Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG1.5.1. Çevre düzenleme proje sayısı (Kümülatif)	15	118	123	126	160
PG1.5.2. Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	15	42	85	79	93
PG1.5.3. Onaylanan imar planı sayısı (Kümülatif)	15	1.070	1.230	1.209	87
PG1.5.4. İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı (Kümülatif)	15	49	60	52	27

PG1.5.5. Mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı (Kümülatif)	15	70	75	74	80
PG1.5.6. Su kalitesi izlenen nokta sayısı	15	263	255	258	101
PG1.5.7. Tamamlanan yönetim planı sayısı (Kümülatif)	10	14	16	15	50

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerindeki her türlü alıcı ortamın kirlenmeden korunması, nesli tehdit ve tehlike altındaki tür ve habitatların korunarak izlenmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Korunan alanlarda imar planlama, uygulama çalışmaları ile yatırım projeleri yürütülmüştür.

Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerindeki devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanların dengeli kullanımı için çalışmalar yürütülmüştür. 14 adet Özel Çevre Koruma bölgesinde çevre düzeni planı yapılmıştır. Özel Çevre Koruma Bölgelerinin altyapı, katı atık ve arıtma hizmetleri önemli ölçüde tamamlanmıştır.

Korunan alanlarda her yıl belirlenen noktalarda su kalitesi izleme çalışması yürütülmektedir. Biyolojik, sosyokültürel ve jeolojik vb. açıdan korunan tabiat değerleri ile özel çevre koruma bölgelerindeki dengeli yapının korunması gerekmektedir.

'Koruma kullanma' dengesinin tam anlamıyla oluşturulabilmesi için gerekli envanter oluşturulmalı ve bu dengenin korunmasını sağlayacak yasal dayanak güçlendirilmelidir. Buna ek olarak yasal dayanağın uygulanabilirliği ve bu yolla caydırıcılığı artırılmalıdır.

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.				
Hedef 2.1.	Çevresel etki değerlendirmesi süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.1 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG2.1.1: ÇED başvurularının süresi içerisinde sonuçlandırılma oranı (%)	35	99	99	99	100
PG2.1.2: SÇD süreci yürütülen plan /program sayısı (Kümülatif)	35	15	17	20	118
PG2.1.3: Stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık artırması çalışmalarına katılanların sayısı (Kümülatif)	30	525	500	799	152
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>Çevresel etki değerlendirmesi ve stratejik çevresel değerlendirme çalışmalarının yapılması ve bu konuda gerekli kararların alınması için mevzuatın ve prosedürlerin sağlıklı bir biçimde uygulanmasına yönelik çalışmalar yapılmıştır. Gerçekleştirilmesi planlanan projelere ilişkin ÇED süreçlerinin ve mevzuat kapsamında talep edilen görüş yazılarının öngörülen süre içinde yürütülmesi ve cevaplandırılması sağlanmıştır.</p> <p>SÇD Yönetmeliğine tabi kamu kurumları tarafından hazırlanan plan/programlar için yürütülecek SÇD uygulamalarının ülkemizde farklı sektörler için yaygınlaştırılması faaliyetleri yürütülmüştür. Ayrıca stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık artırması çalışmaları (toplantı, eğitim vb.) yapılmıştır.</p>					

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.				
Hedef 2.2	Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği artırılacak toplumsal farkındalık artırılarak çevre etiket sistemi yaygınlaştırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.2 Performansı (%)	85				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG2.2.1. Çevre Danışmanlık Firmalarının denetlenme oranı (%)	25	36	40	40	100
PG2.2.2. E-izin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı (%)	25	95	96	99	103
PG2.2.3. Çevre Etiket Sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı (Kümülatif)	35	5	7	7	100
PG2.2.4. Toprak, deniz ve çevresi kirliliğinin önlenmesine ilişkin yetkilendirilmiş firmaların denetlenme oranı (%)	15	0	60	0	0

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2021 yılında hedeflenen Bakanlıkça yetkilendirilen kurum/kuruluşların etkinliği artırılmış olup, toprak ve deniz kirliliğini azaltacak yöntemler yaygınlaştırılmıştır. Bakanlık tarafından yetkilendirilen kurum/kuruluşların etkinliği artırılarak, toprak ve deniz kirliliğini azaltacak yöntemleri yaygınlaştırmak, kurum/kuruluşlara gerekli eğitimleri vermek amaçlanmıştır. Belgelendirilmiş kurum/kuruluşların denetlenmesi ile birlikte çevre danışmanlık firmalarının mevzuata uygun çalışması sağlanmıştır. 2021 yılında hedeflenen çevre danışmanlık firmaları denetim sayısına ulaşılmıştır. Çevre danışmanlık firmaları denetim sayılarının artırılması ile çevre danışmanlık firmalarının verdiği hizmet kalitesinde artış gerçekleşmiş ve firmaların yükümlülüklerini mevzuata uygun olarak yerine getirmesi sağlanmıştır. Toprak kirliliği ve deniz risk ile ilgili olarak mevzuat güncellenmesi amacıyla yürütülen proje kapsamında gerekli katkı sağlanmaktadır. Ayrıca yetkilendirilen kurum kuruluşların denetiminin gerçekleştirilmemesi mevzuatın uygulamasında sorunlara neden olmaktadır. Belgelendirilmiş kişi ve kurum/kuruluşların denetiminin gerçekleştirilememesi mevzuatın uygulanmasında sorunlara yol açmaktadır. Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilmektedir. 2021 yılında hedeflenen izin ve

lisanslandırma sayısına ulaşılmıştır. Çevre izin ve lisansa tabi tesislerin lisanslandırma süreçleri yaygınlaştırılmıştır. Çevre izin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında tesislerin lisanslandırma süreçlerine devam edilecektir. Yeni ürün/hizmet gruplarına ilişkin çevre etiketi kriterlerinin yayımlanması ile Çevre Etiket Sisteminin geliştirilmesi sağlanmaktadır. 2'si seramik, 1'i tekstil ve 1'i elde yıkama bulaşık deterjanı sektöründe olmak üzere toplam 4 çevre etiketi kullanıcısı bulunmaktadır. 2021 yılında hedeflenen ürün/hizmet grubu kriter sayısına ulaşılmıştır. Çevre Etiket kriteri yayımlanmış ürün/hizmet grubu sayısının artmasıyla, Çevre Etiket Sisteminin yaygınlaştırılması sağlanmaktadır.

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.				
Hedef 2.3	E-denetim sistemi, akıllı denetim uygulaması olarak geliştirilecek, risk değerlendirme esaslı çevre denetimleri yaygınlaştırılacak, çevresel göstergeler geliştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.3 Performansı (%)	80				
Hedefe İlişkin Sapma Nedeni	Koronavirüs salgını nedeniyle; yapılması planlanan eğitimlerdeki grup çalışmalarının salgın tedbirlerine uymaması nedeniyle il müdürlüklerine eğitim verilememiş olması hedefte saptmaya neden olmuştur.				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG2.3.1. Risk değerlendirme esaslı çevre denetim planı yapan il sayısı (Kümülatif)	20	62	81	62	0
PG2.3.2. Planlı birleşik çevre denetimi sayısı	20	1.249	1.965	1965	100
PG2.3.3. Toplam çevre denetimi sayısı	20	37.238	52.000	56.211	108
PG2.3.4. Yayımlanan çevresel gösterge sayısı (Kümülatif)	20	90	93	93	100
PG2.3.5. Çevresel göstergeleri yayımlanan il sayısı (il düzeyinde-Kümülatif)	20	70	81	81	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					

Performans göstergesi gerçekleştirmelerinin kalkınma planında yer alan: “720. Çevresel veri ve göstergelerin standartlara uygun bir şekilde düzenli olarak üretimi, kamuoyu ile paylaşımı ve karar alma süreçlerinde etkin kullanımı sağlanacaktır.” hedefi doğrultusunda kamuoyu ile paylaşılan gösterge sayısı artırılmış, çevresel veri ve göstergelerin internet sitesi aracılığıyla yayınlanması ile yaygınlığı artırılmıştır. Eğitimlerde grup çalışmaları olması sebebiyle salgın tedbirleri kapsamında mesafe kuralına uyulamayacağından diğer il müdürlüklerimize eğitim verilememiştir. Çevre Denetim görevlilerinin iş yükünün çok, sayılarının yetersiz olması nedeniyle risk değerlendirme yöntemi ile hazırlanan denetim planları süresinde hazırlanamamıştır. Personel sayısının artırılması sürdürülebilirlik açısından önem arz etmektedir.

Amaç 2	Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.				
Hedef 2.4	Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, alıcı ortamlara yönelik ölçüm, analiz, izleme altyapısı güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir çevre ve iklim değişikliği / Çevre kirliliğinin önlenmesi ve koruma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Çevre kirliliğinin önlenmesi ve kirliliğin ortadan kaldırılması sağlanarak çevre kalitesinin iyileştirilmesi				
H 2.4 Performansı (%)	75				
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG2.4.1. Akredite olunan parametre sayısı (Kümülatif)	25	617	600	617	0
PG2.4.2. Yetkili çevre laboratuvarlarına düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	25	35	35	35	100
PG2.4.3. Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı (Kümülatif)	25	355	360	360	100
PG2.4.4. Sürekli Atıksu İzleme ve Sürekli Emisyon İzleme Sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi (%)	25	89	90	90	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Çevre referans laboaruvarında ölçüm ve analizler su, atık su, deniz suyu, sediment, atık, arıtma çamuru, toprak, atık yağ, izolasyon sıvıları, kömür, pirina, fuel-oil, baca gazı ve hava kapsamında 617’si akredite olmak üzere, 1.200’e yakın parametre ile çalışmalar devam etmektedir.

Çevre Referans Laboratuvarı’nın akreditasyon kapsamına yeni parametreler eklenmesi suretiyle ölçüm ve analiz altyapısı güçlendirilmektedir. Denetlenemeyen laboratuvarların uzaktan denetlenmesi konusuna planlamada öncelik verilecektir. Hava kirliliğinin artması riskine karşılık hava kalitesi izleme ağının ülkenin tamamını temsil edebilmesi amacıyla hava kalitesi izleme istasyonlarının sayısı artırılması yönünde çalışmalar devam etmektedir.

Amaç 3	2023 Türkiye’inde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak.				
Hedef 3.1	Şehirlerimizde yaşayan insanların hayat kalitesini arttırmak ve doğayla iç içe yaşam alanları oluşturmak üzere 81 ilde millet bahçeleri yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m ² alanda Millet Bahçesi çalışmaları yürütülecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünsel afet / Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması				
H 3.1 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG3.1.1. Millet bahçesi proje/uygulama çalışması yürütülen il sayısı (Kümülatif)	50	78	48	80	167
PG3.1.2. Millet Bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü (Milyon m²- Kümülatif)	50	50,85	50	68	105
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>11, Kalkınma Planında yer alan “676.1. Şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için Millet Bahçeleri 81 ile yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m² alanda Millet Bahçesi çalışmaları Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı, TOKİ, İLBANK ve belediyelerin finansmanı ile yürütülecektir.” politikasına uygun olarak süreç yürütülmüştür.</p> <p>Planın başlangıç döneminden itibaren büyük bir değişim ve ilerleme kaydedilmiştir. Bu değişiklikler ile doğa ile iç içe yaşam alanları oluşturularak yaşam kalitesinin artırılması sağlanmıştır.</p> <p>“Kalkınma Planında Millet Bahçeleri şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan ve standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için Millet Bahçeleri 81 ilimizde yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m² alanda Millet Bahçesi çalışmaları sürdürülmesi” hedefine bir adım daha yaklaşmıştır.</p>					
Amaç 3	2023 Türkiye’inde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak				
Hedef 3.2	Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, sosyal dokuyu dikkate alan, topoğrafya ve yatay mimariyi esas alarak mahalle kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal strateji, imar planlama, harita, etüt, arsa ve arazi düzenlemeleri ve kentsel tasarım çalışmaları yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünsel afet / Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması				

H 3.2 Performansı (%)	34,6				
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG3.2.1. Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesinin tamamlanma oranı (%)	20	65	100	100	100
PG3.2.2. Toplam 7 etaptan oluşan Kanal İstanbul Projesine ilişkin İmar Planlarının tamamlanması	15	%50	5.,6. ve 7. etap	1.2.3. Etap	0
PG3.2.3. "Medeniyeti mizi Yaşatan Şehir Berati" alan şehir sayısı	15	2 adet kılavuz hazırlandı.	6	0	0
PG3.2.4. "Özgün Mahalle Sertifikası" alan yerleşme sayısı	15	2 adet kılavuz hazırlandı.	12	0	0
PG3.2.5. İnsan odaklı ve yatay mimariyi yansıtan örnek yerleşim veya plan/uygulama projesi sayısı (Kümülatif)	15	20	34	20	0
PG3.2.6. İmar Uygulamalarının Desteklenmesi Projesinin 81 ile Yaygınlaştırılması (Kümülatif)	10	13	41	26	46
PG3.2.7. Yenilikçi imar uygulaması yapılan illerde uygulamaya giren alanda ortalama nüfus yoğunluğu (kişi/ha.)	10	115	110	110	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Türkiye Mekânsal Strateji Plan'ının Hazırlanması ve Stratejik Çevresel Değerlendirme Sürecinin Yürütülmesi Projesi III. Etapı" kapsamında hedefleri, stratejileri ve şemaları, eylem planları ve izleme sistemini içeren Türkiye MSP'nin ilk taslağı ve Türkiye MSP SÇD Raporu taslağı hazırlanarak proje tamamlanmıştır. Bununla beraber 2 Aralık 2021 tarihinde gerçekleştirilen "Türkiye MSP 4. Üst Düzey Yönlendirme Toplantısı"nda "Türkiye MSP Taslağı"nın nihai hale getirilebilmesi için kurum ve kuruluşlarla beraber ilave çalışmalara ihtiyaç bulunduğu karar verilmiştir.

11. Kalkınma Planında yer alan “437. Plan dönemi içerisinde başlatılması planlanan Kanal İstanbul, 3 Katlı Büyük İstanbul Tüneli, Filyos Limanı Üstyapı ve İşletmesi, Çandarlı Limanı Üstyapı ve İşletmesi ile muhtelif kentsel çevre altyapı gibi öncelikli projelerden bazılarının KÖİ yöntemiyle gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.”, “678.1. İmar uygulamalarında kırsal ve kentsel yerleşmeleri dikkate alan katılımçılık ve finansman alanında yenilikçi yaklaşımlar geliştirilecektir.”, “679.1. İnsan odaklı, yatay mimariyi yansıtan başarılı örnek yerleşimler belirlenecek ve değerlendirme raporu hazırlanacaktır.” ve “679.2. “Medeniyetimizi yaşatan şehir beratı” ve “ölgün mahalle sertifikası” verilmesine altlık oluşturacak kılavuzlar hazırlanacaktır.” tedbirlerine uygun olarak süreç yürütülmüştür.

Berat değerlendirme sürecinde bir CBS masaüstü uygulaması kullanılacak ve belirlenen veriler sanal ortamda çalışan bir karar destek sistemiyle ilişkilendirilecektir. Bu nedenle, toplanan verilerin formatının söz konusu yazılım ile uyumlu, verilerin güvenilir olması gerekmektedir. Bu riskin azaltılmasını teminen başvuran tarafından verilerin güvenilirliğinin ispatı talep edilecektir. Pandemi koşulları sebebiyle arazi çalışması ve yüz yüze toplantı yapılamaması, şehirlerin yarışırılması ve kılavuzda belirlenen kriterlere uygunluğunun tespitinin yapılamaması hedefte sapma meydana getirmiştir.

Değerlendirme aşamasında gerekli verileri elde edememe veya toplanan verilerin güvenilirliği hususunda öngörülemeyen riskler oluşabilir. Bu riskin azaltılmasını teminen üst yönetim düzeyinde gerekli girişimlerde bulunulacaktır. Risklerin azaltılabilmesi amacıyla diğer kamu kurumları ile koordineli bir şekilde çalışılarak ön kurum görüşleri alınmaktadır.

Amaç 3	2023 Türkiye’inde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonuyla kimlikli şehirlere kavuşmak.				
Hedef 3.3	Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, şehirlerde kentsel ve sosyal teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet / Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması				
H 3.3 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG3.3.1. Büyükşehir belediyelerinden başlayacak şekilde yerel yönetimlerin plan ölçeğinde mekân ve yaşam kalitesinin ölçüleceği parametre sayısı (Kümülatif)	30	6	9	9	100
PG3.3.2. Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı	20	6	15	15	100

analizlerle (yeşil alan, sosyal donatı, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı					
--	--	--	--	--	--

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2023 yılı sonunda toplam büyükşehir belediyelerinden başlayacak şekilde yerel yönetimlerin plan ölçeğinde mekân ve yaşam kalitesinin ölçüleceği 15 adet parametreye ulaşacak şekilde 2023 yılına kadar her yıl 3 tane olmak üzere 30 büyükşehir belediyesinden verilerin elde edilmesi amaçlanmaktadır. Mevcut 6 adet parametreye ilave olarak, 2021 yılında da belirlenen 3 adet parametreye ilişkin olarak veri/bilgi talep edilmiştir. 2021 yılı sonunda 9 parametreye ilişkin olarak 30 büyükşehir belediyesinden gelen veriler kapsamında yapılacak değerlendirme sonucunda 2021 yılı sonunda 15 büyükşehir belediyesinin ayrı ayrı veri tablosu analiz edilmek suretiyle izleme-değerlendirme raporu hazırlanması öngörülmüştür. Büyükşehir belediyelerinin teknik ve personel donanımı yeterli olmadığından süresi içinde veri üretilmemesi riski bulunmaktadır. Bu riskin azaltılmasını teminen büyükşehir belediyeleri ile iletişim haline olunacak, odak kişiler belirlenecek, odak kişilerle sürekli görüşmeler yapılacak, belediyelerin deneyimleri birbirleri ile paylaşılacaktır.

Amaç 3	2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazır, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonuyla kimlikli şehirlere kavuşmak				
Hedef 3.4	Kentsel dönüşüm; afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesi benimsenerek, her ilimizin kendine özgü dönüşüm stratejileriyle hızlandırılacak, yeni finansal model ve yaklaşımlar geliştirilerek tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içerecek şekilde mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, kent dokusuyla uyumlu ve alan bazlı olarak yürütülecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet / Mekânsal planlama ve kentsel dönüşüm				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Mekânsal planlama, etüt, arsa ve arazi düzenlemesi çalışmalarının yürütülmesi ve ülke genelinde afet riski altındaki alanlar ile riskli yapıların tespit edilerek kentsel dönüşümünün sağlanması				
H 3.4 Performansı (%)	54,8				
Sorumlu Birim	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG3.4.1. Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan il sayısı (kümülatif)	20	21	45	37	67
PG3.4.2. Kentsel Dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayısı (kümülatif)	20	1.471.000	1.515.000	1.507.199	82
PG3.4.3. 6306 sayılı kanun kapsamında yapılan kentsel dönüşüm uygulamalarında sosyal araştırma yapılan	20	15	25	15	0

alanların sayısı (kümülatif)					
PG3.4.4. Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan il sayısı (kümülatif)	20	20	40	25	25
PG3.4.5. Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı (adet)	20	101	110	260	236

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2021 yılında 6306 sayılı Kanun kapsamında ilan edilen Riskli ve Rezerv Yapı Alanlarında belirlenen 18.102 adet birim ile Riskli Yapılarda tespit edilen 104.229 adet birim olmak üzere toplam 122.331 adet birim kentsel dönüşüm kapsamına alınarak 1.424.425 sayısına ulaşılmıştır. Ayrıca, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı ile Yenileme Alanı olarak ilan edilen alanlardaki 82.774 adet birimin de dahil edilmesi suretiyle kentsel dönüşüm kapsamına alınan toplam birim sayısı 1.507.199 adet olmuştur.

Tarihi kent merkezi projelerinde; alanın koruma statüleri, uzlaşma süreçleri, inşaat aşamaları ve kamulaştırma süreçlerinin uzun zaman dilimlerine yayılması (performans göstergelerinde tarif edilen zaman dilimi süresini aşması) nedeniyle performans göstergesindeki yıllık değerlerde sapmalara neden olmaktadır. Çoğu kadim büyükşehirlerimizde yürütülen tarihi kent merkezi proje sayısının diğer illerimizde yürütülen proje sayısından fazla olması nedeniyle hedef olarak belirtilen 81 sayısının; il sayısı yerine proje sayısı olarak revize edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Satışı talep edilen parsellerin satışa uygun olup olmadığı hususlarında gerekli incelemeler ve değerlendirmeler yapılmış olup uygun olanların kurum görüşleri alınarak satışa hazırlık aşamaları devam etmektedir.

Amaç 3	2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak				
Hedef 3.5	Hazine taşınmazları ekonominin ve paydaşların ihtiyaçlarını dikkate alarak etkili bir yaklaşımla yönetilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Hazine varlıklarının ve yükümlülüklerinin Yönetimi / Hazine taşınmazlarının yönetimi				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Hazine taşınmazlarının ekonominin ve paydaşların ihtiyaçları dikkate alınarak etkili bir yaklaşımla yönetilmesi				
H 3.5 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Milli Emlak Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG3.5.1. Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artış oranı (%)	20	10,6	10	22	220
PG3.5.2. Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmaz değeri (Milyar TL) (Kümülatif)	20	13,05	15	15,05	100

PG3.5.3. Hazine ile vatandaşlar arasındaki mülkiyet sorununun çözümü için satışı/devri yapılacak taşınmaz sayısı (Kümülatif)	15	583.920	600.000	603.385	121
PG3.5.4. Kamu konutlarında ihaleye çıkarılan bağımsız birim sayısı (Kümülatif)	15	7.625	10.000	10.877	137
PG3.5.5. Başta ceviz badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü (Milyon m ²) (Kümülatif)	15	118,6	130	146,7	113
PG3.5.6. Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü (Milyon m ²) (Kümülatif)	15	62,04	80	82,6	114

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Hazine taşınmazlarının yönetimi paydaş odaklı ve etkili bir yaklaşımla ele alınmakta, ülkemizin sektörel ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak alternatif kullanım alanlarının belirlenmesi ve gerçek kişiler ile tüzel kişilerinin talepleri karşılanmaktadır.

Bakanlık tarafından, sektörel ve ekonomik ihtiyaçları göz önünde bulundurulmak suretiyle hazine taşınmazlarının tahsis, kiralama, irtifak hakkı tesisi ve satış işlemlerine ilişkin süreçlerin yürütülmesi planlanmaktadır.

Mülkiyet sorunlarının çözümüne ilişkin olarak; 2/B satışları, Hazineye ait tarım arazilerinin satışı ve Hazine ile hissedar konumunda olan vatandaşlarımıza ilişkin olarak hissedarlığın giderilmesi işlemlerine devam edilmiştir.

Belirlenen hedefler kapsamında bugüne kadar; yaklaşık 847 bin hak sahibine yaklaşık 603 bin adet taşınmaz satılmıştır.

Amaç 4	Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak.				
Hedef 4.1	E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet / Akıllı şehirler ve ulusal coğrafi bilgi hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması				
H 4.1 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG4.1.1. Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Stratejisi ve Eylem Planı Dönemsel Performans Değerlendirme Sayısı	25	2	2	2	100
PG4.1.2. Coğrafi Veri Servisi Temin Edilen ve Paylaşılan Kurum Sayısı (Kümülatif) (*)	25	60	85	85	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Coğrafi Bilgi Sistemi, sahip olduğu özellikler ile kentsel ve bölgesel planlama, tarım, orman, peyzaj planlama, jeoloji, savunma, emniyet, turizm, arkeoloji, yerel yönetimler, nüfus, eğitim, çevre, tıp gibi birçok sektörde uygulama alanına sahiptir. CBS, Dijital Devlet olma yolundaki en önemli başlıklardan biridir. Akıllı şehirler, ancak güçlü bir coğrafi bilgi altyapısı üzerine inşaa edilebilmektedir.

CBS'nin uygulama alanlarını yatayda kesen bir konu olması ve çok geniş kapsamda, teknik, teknolojik ve idari bilgi birikimine sahip insan gücüne gereksinim duyması neticesinde, ulusal ölçekte insan kapasitesinin artırılması sağlanmalıdır. CBS'nin sürdürülebilir olması ve geliştirilmesi için insan kaynağının önemi nedeniyle nitelikli personel yetiştirmek, sistemin yaşatılması için öz kaynakların kullanılmasını sağlamak, eğitim programları ile hem merkezi hem taşra hem de yerel yönetimlerdeki personelin CBS ile ilgili yetkin düzeye gelmesi ve sistemlerin yaygın bir şekilde kullanılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

(*) Coğrafi veri üretimi yapan 70 adet kamu kurum ve kuruluşu ile 30 Büyükşehir Belediyesi ile 51 adet il belediyesi (Belediye çalışanları ilçeleri ve il özel idarelerini de kapsayacak şekilde planlanmaktadır)

Amaç 4	Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, teknoloji yardımıyla şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak.				
Hedef 4.2	Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılacaktır				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet / Akıllı şehirler ve ulusal coğrafi bilgi hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması				
H 4.2 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG4.2.1. CBS personel belgelendirme sınav sayısı	40	3	8	15	188
PG4.2.2. CBS meslek standart ve yeterlilik sayısı (Kümülatif)	60	5	7	7	100

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliğinde ilgili sektörlerle yönelik belgeli personel çalıştırma (Coğrafi Bilgi Sistemleri Uzmanı (Seviye 6) ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Operatörü (Seviye 4)) zorunluluğu getirilmiştir. İlgili sektörler için nitelikli ve belgeli personel ihtiyacının ortaya çıkması ile belge alma talebinde artışlar olmuştur. Coğrafi bilgi sistemi meslek standartları ve ulusal yeterlilikleri hazırlanarak, ulusal yeterliliklerde sınav ve belgelendirme hizmetleri sunulmuş, nitelikli personelin istihdamının sağlanmasına katkı verilmiştir.

Amaç 4	Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, teknoloji yardımıyla şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak.				
Hedef 4.3	Akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizması yerel yönetimlerle birlikte oluşturulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet / Akıllı şehirler ve ulusal coğrafi bilgi hizmetleri				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	E-devletin coğrafi veri altyapısının kurulması, kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımının yaygınlaştırılması ve kapasitelerinin artırılması				
H 4.3 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG4.3.1. Rehberlik yapılan kente özgü yerel akıllı şehir stratejisi ve yol haritası sayısı (*) (Kümülatif)	25	21	15	81	386

PG4.3.2. Rehberlik yapılan akıllı şehir uygulamaları sayısı (Kümülatif)	25	15	25	32	170
PG4.3.3. Akıllı şehir olgunluk değerlendirme yapılan belediye sayısı (kümülatif)	25	10	30	81	355

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

11. Kalkınma Programının 683.1 nolu tedbiri doğrultusunda rehberlik yapılan kente özgü yerel akıllı şehir stratejisi ve yol haritası sayısına ilişkin Akıllı Şehir Kapasite Geliştirme ve Rehberlik Projesi kapsamında toplu rehberlik programları gerçekleştirilmiş olup rehberlik etkinliklerine katılımcı yerel yönetimlerin talebi fazla olmuştur.

2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında 81 ilin akıllı şehir olgunluk değerlendirme çalışmaları yapılarak şehirlerin insan, teknoloji, tesis, kurumlar vb. tüm ekosistem varlıkları ile akıllı şehir uygulamalarına yönelik hazır bulunuşluluğunun sağlanması, doğru ve etkin bir sistem ile etkili sonuçlar elde edilmesinin güvence altına alınması amaçlanmıştır. Akıllı Şehirler Olgunluk Değerlendirme Projesi kapsamında akıllı şehir kabiliyetleri değerlendirilerek olgunluk seviyeleri tespit edilerek 2021 yılında 81 il bazında Olgunluk Değerlendirme Raporları hazırlanmış ve bu doğrultuda Akıllı Şehir Endeksi oluşturulmuştur.

Amaç 5	Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.				
Hedef 5.1	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, binalarda enerji verimliliği artırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Enerji arz güvenliği, verimliliği ve enerji piyasası / Enerji verimliliği				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanarak binalarda enerji verimliliğinin artırılması				
H 5.1 Performansı (%)	82,2				
Sorumlu Birim	Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG5.1.1. Enerji Kimlik Belgesi alan bina sayısı (Kümülatif)	25	1.206.830	1.250.000	1.329.566	284
PG5.1.2. A, B, C sınıfı Enerji Kimlik Belgesi alan bina sayısı (Kümülatif)	25	1.105.396	1.100.000	1.220.929	110
PG5.1.3. Enerji Kimlik Belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (Kümülatif)	20	52.682	60.000	63.957	154
PG5.1.4. Yetkilendirilen EKB uzmanı sayısı (Kümülatif)	10	9.251	7.750	9.485	103
PG5.1.5. Yeni inşa edilen konutlardaki ortalama enerji ihtiyacı (kWh/m ² -yıl)	10	129	120	127	22
PG5.1.6. Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı	10	0	3	0	0
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>Binalarda enerji verimliliği konusunda farkındalığın artırılması, mevcut binaların enerji kimlik belgesi alması ve enerji verimli hale gelmesinin sağlanması, binalar ve yerleşmelerin doğal kaynakları ve enerjiyi verimli kullanarak çevreye olan olumsuz etkilerini azaltmak için değerlendirme ve belgelendirme sistemlerinin oluşturulması, yapılarda enerji tasarrufunu sağlayıcı ve maliyet düşürücü tedbirler üzerinde çalışarak sonuçlarının uygulamaya konulmasının sağlanması çalışmaları yürütülmektedir.</p> <p>Vatandaşların binalarda enerji performansı yönünden daha bilinçli hale gelmesinden ve bu yönde oluşan talebin artmasından dolayı daha düşük tüketime sahip binalar inşa edilmeye başlamıştır. Yeni binalar için Enerji Kimlik Belgesi sınıflarının A, B veya C sınıfı olma zorunluluğu bulunması da ilave etken olmuştur.</p> <p>Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliğinde binalar veya bağımsız bölümlere ilişkin alım, satım ve kiraya verme ile ilgili iş ve işlemlerde enerji kimlik belgesi düzenlenmiş olması şartının aranması hüküm altına alınmıştır. Bu şartın</p>					

uygulanması da 01.01.2020 tarihi itibarı ile başladığından Enerji Kimlik Belgesi alınmasında talep artışı olmuştur. Enerji Kimlik Belgelerinin geçerlilik süresi 10 yıldır. 01.01.2011 yılından itibaren düzenlenmeye başlanan Enerji Kimlik Belgelerinin geçerlilik süreleri dolmaya başladığı için kümülatif rakamda bir miktar geri çekilme yaşanabileceğinden dolayı revize talebi bildirilmiştir.

Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı için henüz yetkilendirilmiş değerlendirme kuruluşu bulunmadığından sertifika düzenlenememesi hedefin gerçekleştirme değerinde saptamaya neden olmuştur. Ayrıca yeni inşa edilen konutlardaki ortalama enerji ihtiyacı için Ülkemizde belirlenecek bina tiplerinde ve belli bir kullanım alanının üzerinde yapılacak olan yeni binaların Neredeyse Sıfır Enerjili Bina olarak yapılması zorunlu hale getirilememesi de hedef gerçekleşmesini olumsuz yönde etkilemiştir. Binalar ile Yerleşmeler için Yeşil Sertifika Uygulama Tebliği yayımlanmıştır. Eğitimler ve yetkilendirmeler için başvurular yapılmış, ilk eğitimler yapılmıştır. Henüz yetkilendirilmiş değerlendirme kuruluşu bulunmadığı için sertifika düzenlenememiştir.

Enerji Kimlik Belgesi geçerlilik süreleri dolan bazı binalara tekrar Enerji Kimlik Belgesi düzenlenmemesi, binalarda enerji verimliliği ile ilgili farkındalığın düşük olması, mevcut binaların enerji verimli binalara dönüştürülebilmesi ve uzmanlık geçerlilik süreleri dolan bazı kişilerin enerji kimlik belgesi düzenlemek üzere tekrar yetki almaması riski bulunmaktadır.

Amaç 5	Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.				
Hedef 5.2	Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet / Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 5.2 Performansı (%)	64.6				
Sorumlu Birim	Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG5.2.1. Plan Yapımı Yeterlilik Belgesi düzenlenme sayısı (Bugüne kadar verilen belgelerin toplamı- Kümülatif)	10	3.121	3.150	3.568	1.541
PG5.2.2. Yapı ve yapılaşmaya dair yürütülen proje sayısı (Kümülatif)	15	12	13	13	100
PG5.2.3. Yıl içerisinde talep edilen inceleme ve görüş sayısının karşılanma oranı (%)	10	98	88	95	108
PG5.2.4. Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı (Kümülatif)	15	39	40	39	0

PG5.2.5. Yapı malzemelerine ilişkin akredite olan merkez laboratuvar deney metodu sayısı (Kümülatif)	15	14	16	14	0
PG5.2.6. Yapı malzemelerine ilişkin Piyasa Gözetim Denetim Sayısı	15	9.068	18.700	11.957	64
PG5.2.7. Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı) (%)	20	99	97	98	101

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

2020 yılında uygulamaya giren E-Plan Otomasyon Sistemine müelliflerce giriş yapılabilmesi için geçerli Plan Yapımı Yeterlilik Belgesi gerekmektedir. 2021 yılı içerisinde belgelerini aktifleştirmek için plançıların yoğun talepleri doğrultusunda performans hedefinin üzerinde artış gerçekleşmiştir.

Projelerde malzemelerin kullanım amacına uygun olarak seçilmesi için gerekli kriterlerin belirlenmesi amacıyla gerekli düzenlemeler yapılacaktır. İmar ve yapılaşmaya ilişkin uygulamaların analiz edilmesi uygun olanların entegrasyonu gerçekleştirilecektir.

İl Müdürlüklerinin talepleri ve ihtiyaçları doğrultusunda teknik destek ve cihaz kapasitesinin güçlendirilmesi sağlanmaktadır. Merkez Laboratuvarında deney talepleri ve hedefler doğrultusunda akreditasyon kapsam genişletme çalışmaları yapılmaktadır. 2021 yılında covid-19 salgının etkili olması nedeniyle İl Müdürlüklerinin talebi ve ihtiyaç bildirimini doğrultusunda yapı malzemelerine ilişkin laboratuvarların güçlendirilmesi ve deney metodu sayılarının artırılmaması ve laboratuvarımıza müşteri talepleri de dikkate alındığında deney metodu akreditasyonunda hedefte sapmaya neden olmuştur.

Gerek devam ettirilen etkin denetim faaliyetleri gerekse denetim personeline ve il müdürlükleri aracılığı ile ilgili tüm paydaşlara yönelik düzenlenen eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri sayesinde piyasaya güvenli ürün arzı sağlanmıştır.

Amaç 5	Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.				
Hedef 5.3	Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt- proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi artırılabacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet / Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 5.3 Performansı (%)	70,6				
Sorumlu Birim	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG5.3.1. Bakanlığımızdan talep edilen ihale yapım ve denetim işlerinin karşılama oranı (%)	15	96	93	97	104
PG5.3.2. Talep edilen ve ön incelemesi uygun olan etüt proje işlerinin yıl içerisinde tamamlanma oranı (%)	15	100	91	81	89
PG5.3.3. Bakanlığımızdan kamu yapılarında talep edilen zemin/üstyapı inceleme taleplerinin karşılama oranı (%)	10	100	93	100	108
PG5.3.4. Arşive aktarılan sayısal proje oranı (%)	10	89	91	81	89
PG5.3.5. Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı (kuruluş/yıl)	10	1,98	6	2	33
PG5.3.6. Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı (kuruluş/yıl)	10	0,55	2	1,14	57

PG5.3.7. Envanteri Çıkarılan Kamu Hizmet Binası Sayısının Toplam Kamu Yapılarına Oranı (*) (%)	10	22	10	75	750
PG5.3.8. Güçlendirilen Kamu Hizmet Binası Sayısı	10	3	100(**)	3	0
PG5.3.9. Enerji Verimliliği İyileştirilmesi Çerçevesinde Yenilenen Kamu Hizmet Binası Sayısı (kümülatif)	10	0	70	30	43

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Talebe bağlı olan göstergelerde yeterli talebin gelmemesi, yıl içerisinde meydana gelen afetler nedeniyle personelin söz konusu afetler için görevlendirilmesi ve koronavirüs salgınına bağlı olarak gerekli denetimlerin yapılamaması nedenleriyle hedefte sapma meydana gelmiştir.

Planlanan kamu yatırımları ile inceleme yapılan mevcut kamu binalarının projelendirme öncesi alınacak önlemler ile mevcut yapılar için yapılması gereken imalatlar/etütler belirlenmiştir. Kamu yapılarında can ve mal güvenliği ile ilgili mevzuatı ve fen ve sanat kurallarına uygun projelendirme/etüt/önlem alınması sağlanmıştır.

Yatırımcı kuruluştan ve/veya proje yüklenicisinden kaynaklı nedenlerle (arsa temini, proje onayı, projelerin sözleşme hükümlerini karşılayacak şekilde düzenlenmemesi vb.) proje işinin sürdürülebilirliği sekteye uğradığında projelerin sayısallaştırılarak arşivlenmesi sürdürülebilirliği olumsuz etkilemektedir.

11. Kalkınma Planında yer alan "531.3. Yapı denetim sistemi iyileştirilerek teknolojik uyum kapasitesi güçlendirilecektir." tedbirine hizmet edecek şekilde süreçler yürütülmüştür.

Söz konusu performans göstergelerine konu denetimlerin gerçekleşmemesi durumunda 4708 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren yapı denetim kuruluşlarının ve denetim elemanlarının faaliyetlerinin denetlenmemesi riski bulunmaktadır. Bu riskin oluşmaması için performans göstergesine ilişkin dönem dönem Valiliklere (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) talimatlar verilmektedir.

Olası bir deprem sonrasında kamu binalarının sürdürülebilir kullanımının sağlanması, kamu hizmetlerinin aksamasına mahal verilmemesi adına, kamu yapılarının envanterinin çıkarılması, tipolojisinin, kullanım amacının, kiralık olup olmadığının, yapım yılının, deprem tehlike haritasına göre risk durumunun ve olası güçlendirme ihtiyacına yönelik öncelik durumunun belirlenmesine yönelik istatistiki değerlendirme yapan, ölçme - değerlendirme – öncelik belirleme yöntemi geliştirilmiştir. Geliştirilen yöntem baz alınarak, web tabanlı işlem yürüten ve android cihazlarda çalışan; veri toplanması ve toplanan verilerin analizlerinin yapılması için iki ayrı yazılım geliştirilmiştir. 725.1 tedbiri çerçevesinde kamu yapılarının envanterinin çıkarılması çalışmalarına devam edilmektedir.

(*) 2019 yılı içerisinde, envanter bilgilerinin toplanmasına ilişkin olarak ulusal ve uluslararası mevzuatlarda kabul görmüş yöntemler doğrultusunda test edilmiş bir metodoloji geliştirilmesi, metodoloji doğrultusunda envanter verilerinin toplanacağı bir yazılım hazırlanması, pilot il olarak seçilen Düzce ilinde yazılım ve sağlıklı veri toplama koşullarının değerlendirilmesi planlanmıştır.

(**) Bütçe modeli doğrultusunda kurumlarıyla koordinasyon içinde yapılacak güçlendirme sayısı belirlenecektir. Bakanlık (Yapı İşleri Genel Müdürlüğü) teknik kapasite olarak yılda ortalama 100 adet güçlendirme çalışması yürütebilmektedir.

Amaç 5	Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.				
Hedef 5.4	81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünleşik afet / Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 5.4 Performansı (%)	68,5				
Sorumlu Birim	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG5.4.1. Kırsal konut projesi yapılan il sayısı (Kümülatif)	30	63	72	67	44
PG5.4.2. Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı (Kümülatif)	35	381	429	409	58
PG5.4.3. Kendi evini yapana yardım metodu (K.E.Y.Y.) ve Devlet eli ile yapılan/satın alınan konut sayısı (Kümülatif)	35	3.213	3.660	3.807	133
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>Kırsal konut projesi yapılan il sayısı göstergesinde çalışılan kurum ve kuruluşların taleplerine, onay süreç ve sürelerine bağlı olarak, öngörülemeyen süre uzamaları nedeniyle hedefte sapma meydana gelmiştir. 2021 yılı içerisinde kırsal konut incelemeleri ile raporlamaları ve konut projesi sayısı artırılmış ve kamu yararına açılarak kalkınma konusunda katkı sağlanmıştır.</p> <p>İskân Kanunu kapsamında hak sahibi ailelerin iskân talepleri karşılanmış ve 2021 yılsonu itibariyle toplam da 594 konut tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilmiştir.</p> <p>Bütçede yeterli ödenek olmaması durumunda, vatandaşların iskân taleplerinin yeterli sayıda karşılanamaması performans göstergelerinin devam ettirilmesi açısından her zaman bir risk oluşturmaktadır. Ödenek taleplerinin mümkün olduğunca karşılanması durumunda, Performans göstergelerinin sürdürülebilirliği sağlanacak ve 5543 Sayılı İskân Kanunu kapsamında hedef kitlelerin sosyal, ekonomik ve kültürel durumları da göz önünde bulundurulacak vatandaşların iskân talepleri karşılanacaktır.</p>					

Amaç 5	Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.				
Hedef 5.5	İnşaat sektöründe yerli malzeme kullanımını teşvik ve yapım uygulamalarıyla ilgili araştırma, geliştirme çalışmaları yapılacak, çevre ve imar mevzuatı ile yapım sözleşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve sorunların çözümüne katkıda bulunulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Şehircilik ve risk odaklı bütünlük afet / Çevreye duyarlı ve güvenli yapılaşma				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esaslarının belirlenmesi, yapı malzemelerinin geliştirilmesi ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetlerinin sunulması				
H 5.5 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG5.5.1. Güncellenmiş rayiç ve birim fiyatlar ile tarif ve analiz listelerinde yerli malzeme kullanım oranı (%)	50	60	65	65	100
PG5.5.2. Mahkemelerden gelen taleplerin (bilirkişilik hariç) sonuçlandırma oranı (%)	50	99,65	95	100	105
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>Birim fiyat tarifleri ve rayiçleri belirlenmesi sürecinde yeni teknolojiler takip edilerek, ortak terminoloji ve teknik şartlar ile maliyetlere ilişkin tespitler yapılmaktadır.</p> <p>İnşaat sektöründe; kalitesiz malzeme kullanılmasının önüne geçilmesi, özel fiyat yapılmasının azaltılması ile yenilikçi ürünlerin, yerli malzemelerin teşvik edilmesi, kullanımı yaygınlaşan yeni imalatlar için güncel yapım şartları, standartları, tarif ve analizlerine duyulan ihtiyaç nedeniyle, yapım işlerinde kullanılmak üzere hazırlanan, işçilik, makine araç ve gereç rayiçleri ile inşaat, makine ve elektrik tesisatı birim fiyatları listeleri "İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları" adı altında her yıl kitap halinde yayımlanacak ve ayrıca internet ortamında kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır.</p> <p>Mahkemelerden gelen başvuru yazıları (bilirkişilik hariç) işçilik ve yapı yaklaşık birim fiyat anlaşmazlıkları konusunda yıllara ait bilgiler talep edilmektedir. Başvurular zaman geçirilmeden gerekli belge, bilgi ve doküman yazı ekinde gönderilerek yargıya intikal etmiş konuların çözümü hızlandırılmaktadır. Ayrıca internet ortamında yayınlanan işçilik birim fiyatları ve yapım uygulamalarıyla ilgili tebliğler yayımlanmak suretiyle, zaman içinde anlaşmazlık konuları azalacaktır.</p> <p>Başvurular zaman geçirilmeden gerekli belge, bilgi ve doküman yazı ekinde gönderilerek yargıya intikal etmiş konuların çözümü hızlandırılmaktadır. Ayrıca internet ortamında yayınlanan işçilik birim fiyatları ve yapım uygulamalarıyla ilgili tebliğler yayımlanmak suretiyle, zaman içinde anlaşmazlık konuları azalacaktır.</p>					

Amaç 6	Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.				
Hedef 6.1	Yerel yönetimlerin mali kapasitesi artırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi / Yerel yönetimlerin hizmet kalitesinin				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi				
H 6.1 Performansı (%)	97,1				
Sorumlu Birim	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG6.1.1. Nüfusu 50 binin üzerinde olan belediyeler için hizmet önceliklendirmesine ilişkin rehber hazırlanması	30	0	√	√	100
PG6.1.2. Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerinin giderlerini karşılama oranı (*)	40	41,44	45	42,97	95
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>Belediyeler ve bağlı idarelerinin öz gelirlerine ilişkin Ekim-Aralık aylarına ait verilerin yayımlanmamış olması hedefin gerçekleşmesinde sapmaya neden olmuştur.</p> <p>Rehber, belediyelerin hem mevcut stratejilerini etkili bir şekilde hayata geçirme ve yerelin ihtiyaçlarına etkili şekilde cevap verecek yeni stratejiler geliştirme hem de yıllık gözden geçirme ve değerlendirme sürecinde faydalanabilecekleri bir başvuru kaynağı niteliğinde olacaktır.</p> <p>"Belediyeler İçin Hizmet Önceliklendirme Rehberi Geliştirilmesi" Projesine ilişkin olarak rehber hazırlanmış olup, 2022 yılında yapılacak pilot çalışmalar sonucunda rehberin uygulanmasına ilişkin kılavuz hazırlanacaktır.</p> <p>Vatandaşa en yakın ve en uygun yöntemlerle kamu hizmetinin sunulması gereği, yapılan mevzuat düzenlemeleri ile sürekli olarak belediyelerin görevleri çeşitlendirilmekte ve sorumlulukları alanları genişletilmektedir. Belediyelerin görev ve sorumluluklarına ilişkin yapılan mevzuat düzenlemelerinde; gelir artırıcı ve gider azaltıcı düzenlemelerin uygulama sonuçları kapsamlı bir şekilde değerlendirilerek elde edilen bulgular dikkate alınarak çalışmalar yürütülmektedir.</p>					

(*) Hazine ve Maliye Bakanlığından alınan 3'er aylık veriler kullanılmaktadır.

Amaç 6	Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.				
Hedef 6.2	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliği geliştirilecek, hizmet standartları belirlenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi / Yerel yönetimlerin hizmet kalitesinin				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi				
H 6.2 Performansı (%)	71,4				
Sorumlu Birim	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG6.2.1. Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı (adet)	30	1	1	1	100
PG6.2.2. Tamamlanan Yerel Hizmet Standardizasyonu	20	2	4	0	0
PG6.2.3. Eğitim verilen personel sayısı (Kümülatif)	20	130.532	70.000	505.892	218
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
<p>Belediyelerde Hizmet Sunumuna ilişkin süreçlerin sadeleştirilmesi amacıyla LAR III Projesi kapsamında "Yerel Hizmet Sunum Standartlarının Geliştirilmesi Faaliyeti" kapsamında İtfaiye Hizmetleri, Kırsal Alan Hizmetleri, Sağlık Hizmetleri, Ulaşım Hizmetleri, Yaşlı Bakım Hizmetleri alanlarında uygulamada birliğin sağlanmasına ilişkin rapor ve rehberler hazırlanmıştır.</p> <p>Belediyelerde Hizmet Sunumuna ilişkin süreçlerin sadeleştirilmesi amacıyla LAR III Projesi kapsamında "Yerel Hizmet Sunum Standartlarının Geliştirilmesi Faaliyeti" kapsamında İtfaiye Hizmetleri, Kırsal Alan Hizmetleri, Sağlık Hizmetleri, Ulaşım Hizmetleri, Yaşlı Bakım Hizmetleri alanlarında çalışmalar devam etmektedir. Ancak Covid-19 salgını nedeniyle proje süresi uzatılmış olup, 2022 yılında yapılacak pilot çalışmalar ile rehberler nihai hale getirilecektir.</p> <p>Vatandaşa en yakın ve en uygun yöntemlerle kamu hizmetinin sunulması gereği, yapılan mevzuat düzenlemeleri ile sürekli olarak belediyelerin görevleri çeşitlendirilmekte ve sorumlulukları alanları genişletilmektedir.</p> <p>Belediyelerin statüsü (büyükşehir, büyükşehir ilçe, il, ilçe ve belde) farklılık arz etmekte olup, buna bağlı olarak da yetki ve sorumlulukları değişkenlik göstermektedir. Bu nedenle, belediyelerin tamamını kapsayacak şekilde standart geliştirmeyi güçleştirmektedir.</p> <p>Belediye ve bağlı kuruluşlarının görev ve yetkileri, gelirleri, personeli ile ilgili belediye mevzuatında ve belediyelere yetki ve görev verilen ilgili mevzuatta değişiklikler yapılmasına ilişkin 5393 sayılı Belediye Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında kanun taslağı ile ilgili mevzuat çalışması yapılmıştır.</p> <p>İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca 2021 yılı "Türkiye Afet Eğitim Yılı" ilan edilmiş olup, Türkiye Belediyeler Birliğince 261.324 belediye personeline "Afet Farkındalık" eğitimleri verilmiştir. Yine Türkiye Belediyeler Birliğince düzenlenen eğitimlere 244.568 kişi katılım sağlamış olup, toplam 505.892 kişiye eğitim verilmiştir.</p>					

Amaç 6	Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.				
Hedef 6.3	Büyükşehir belediye modelinin uygulamasının takibi ve uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi / Yerel yönetimlerin hizmet kalitesinin				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliğinin geliştirilmesi				
H 6.3 Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG6.3.1. Büyükşehirlerde eğitim verilen itfaiye, zabıta ve teknik personel sayısı (*)	40	5.984	1.500	9.722	648
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Gösterge hedefleri Bakanlık ve Türkiye Belediyeler Birliğinin vereceği eğitimlere ilişkin toplam verileri ifade etmektedir. Yapılan eğitimlerin bir kısmı uzaktan eğitim olduğu için katılımcı bilgisine dair net bir öngöründe bulunulamamaktadır.					
Türkiye Belediyeler Birliğince düzenlenen Zabıta Eğitimine 437 kişi; İmar Mevzuatı Eğitimine 78 kişi katılım sağlamış olup, yılsonu itibarıyla toplamda 9.722 kişiye eğitim verilmiştir.					
(*) Bakanlık ve Türkiye Belediyeler Birliğinin vereceği eğitimlere ilişkin toplam verileri ifade etmektedir.					

Amaç 7	Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.				
Hedef 7.1	Bakanlığın kurumsal kimliği ile danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilecek, stratejik yönetim, iç denetim ve uluslararası ilişkiler faaliyetleri güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı / Teftiş, Denetim ve Danışmanlık Hizmetleri Yönetim ve Destek Programı / Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kurumsal Kapasitenin geliştirilmesi				
H 7.1 Performansı (%)	67,8				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG7.1.1. Düzenlenen denetim ve danışmanlık rapor sayısı	25	4	18	9	50
PG7.1.2. Takibi yapılan denetim ve danışmanlık rapor sayısı	25	16	20	5	25
PG7.1.3. ALO 181 Çağrı Merkezi'nden yararlananların memnuniyet oranı(%)	25	89	94	86	96
PG7.1.4. Uluslararası platformda çevre ve şehircilik alanında imzalanan mutabakat zaptı, iyi niyet beyanı, çalışma programı sayısı	25	3	3	8	267

Hedefe İlişkin Değerlendirmeler

Düzenlenen denetim ve danışmanlık rapor sayısı göstergesinin koronavirüs salgını nedeniyle planlanan görevlerin bir kısmının Bakanlık Olurları ile iptal edilmesi hedefte sapma meydana getirmiştir. 2021 yılında da devam Covid-19 salgını dolayısıyla çalışma koşullarında bir takım kısıtlar oluşmuştur. 2021 yılında da devam Covid-19 salgını dolayısıyla çalışma koşullarında bir takım kısıtlamalar oluşmuştur. Çalışma koşullarının normale dönmesi durumunda hedef ve performans göstergelerinde bir değişikliğe ihtiyaç bulunmamaktadır.

Performans gösterge değerine ulaşamamıştır. Yaşanan salgından dolayı Alo 181 çağrı merkezine gelen çağrılarda yoğunluk yaşanmıştır. Göstergenin devamlılığında bir risk bulunmamakla beraber gösterge değerinin belirli oranların altında gerçekleşmesi Bakanlık adına bir risk oluşturabilir. Bu riskin oluşmaması için Alo 181 Çağrı Merkezi tarafından gerekli önlemler alınmaktadır. (Aylık raporlarla Bakanlığa bilgi verilmesi suretiyle gerekli müdahalelerin zamanında yapılması, İl Müdürlükleri tarafından çağrılarının vaktinde kapatılması vb.) Ülkeler ile imzalanan mutabakat zabitleri vasıtasıyla ülkeler arası muhataplar ile söz konusu alanlarda işbirliği yapma fırsatı artmış bulunmaktadır. Bu kapsamda; söz konusu ülkeler ile karşılıklı işbirliği çalışmaları başlamıştır.

Amaç 7	Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.				
Hedef 7.2	Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital olgunluk seviyesi artırılabacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı / Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Bilgi teknolojilerine yönelik faaliyetlerin geliştirilmesi				
H 7.2 Performansı (%)	75				
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG7.2.1: Tek merkezde geliştirilen yazılım sayısı (kümülatif)	25	108	105	69	0
PG7.2.2. Karar destek sistemine entegre uygulama sayısı (Kümülatif)	25	80	85	85	100
PG7.2.3. Siber Güvenlik Operasyon Merkezinde izlenen uygulama sayısı (Kümülatif)	25	45	60	60	100
PG7.2.4. e-Devlet kapısına taşınan vatandaş odaklı uygulama/hizmet sayısı (Kümülatif)	25	173	189	189	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacaktır. Elektronik ortamda yürütülmesine olanak bulunan tüm Bakanlık hizmetlerinin e-devlet kapısına entegrasyonu tamamlanacaktır.					

Amaç 7	Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.				
Hedef 7.3	Bakanlığın "Tanıtım ve İletişim Stratejisi" hazırlanacak, nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için "İnsan Kaynakları Yönetim Stratejisi" ve "Eğitim Stratejisi" geliştirilecek ve uygulanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Yönetim ve Destek Programı / Üst Yönetim, İdari ve Mali Hizmetler				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Kurumsal Kapasitenin geliştirilmesi				
H 7.3 Performansı (%)	0				
Sorumlu Birim	Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, Personel Genel Müdürlüğü				
Performans Göstergesi	Hedefe Etkisi (%)	Mevcut Durum	2021 Hedeflenen	2021 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG7.3.1: İletişim ve Tanıtım Strateji Belgesinin hazırlanması	25	√	√	0	0
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Tanıtım strateji belgesi hazırlıklarına başlanılmış olup korona virüs salgını sebebiyle stratejimizde ve gündemde meydana gelen öngörülemeyen gelişmeler ve yoğun iş temposu sebebi ile çalışmalar gerçekleştirilememiştir.					

3.4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Bakanlık 2019-2023 Stratejik Planı stratejik amaçlara bağlı hedef belirleme, bu hedefleri gerçekleştirmek için yapılacak olan faaliyetler ve projeler, performans göstergelerinin oluşturulması ve bu göstergeleri değerlendirmede kullanılacak olan ölçütlerin belirlenmesi ile oluşturulmuştur. Performans sisteminin izlemesi, verilerin düzenli olarak toplanması, değerlendirilmesi sonuç olarak da raporlanmasıdır. Performans sisteminin değerlendirmesi ise uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi ve bu amaç ve hedeflerin tutarlılık ve uygunluğunun analizidir.

Performans bilgi sisteminin altyapısını oluşturan stratejik planlama, performans programı hazırlama, izleme-değerlendirme süreçleri Bakanlık bütçe hazırlık çalışmalarıyla uyumlu olarak sürdürülmekte olup; 2021 yılı bütçemiz günün ihtiyaçlarına göre değişen, dinamik bir bütçeleme sistemi olan program bütçe anlayışıyla hazırlanmış; bununla birlikte Performans Programının hazırlık, izleme ve değerlendirme süreçleri de Bütçe Yönetim Enformasyon Sistemindeki alt modüller aracılığıyla yürütülmüştür. Bu kapsamda, Bakanlık harcamaları programlar itibarıyla sınıflandırılırken, Bakanlık 2019-2023 Stratejik Planı'nın e-bütçe sisteminde bulunan programlar ve alt program hedefleri ile ilişkisi de kurulmuştur. Böylece stratejik amaç ve hedeflerimizle birlikte programlarla ilgili ve nitelikli performans bilgisinin üretilmesi, bütçeleme süreçlerinde kullanılması, sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanmaktadır.

2019-2023 Stratejik Planında yer alan faaliyet ve projeler, ilgili birimlerce performans göstergeleri doğrultusunda izlenmektedir. Performans göstergeleri aracılığıyla amaç ve hedeflerin gerçekleşme sonuçlarının izlenmesi amacıyla her bir performans göstergesi için birimler tarafından hedefe etki değerleri belirlenmiştir. Böylelikle her bir hedefin performansı hesaplanmaktadır.

Planın ne ölçüde gerçekleşmekte olduğunu ortaya koymak için öncelikle performans gerçekleştirmeleri, ilgili birimlerden üçer aylık dönemler halinde toplanmaktadır. Planın izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; tüm birimlerin çeyrek dilimler bazında performans göstergelerinin gerçekleşme düzeyleri raporlanarak, izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılmaktadır. Faaliyet raporları aracılığıyla da göstergelerin mevcut durumları, hedef değerleri, gerçekleşme durumları karşılaştırılmakta, değerlendirilmekte ve hedeften sapma varsa nedenleri açıklanmaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 2021 yılı performans izleme ve değerlendirmesi 2019-2023 Stratejik Planında yer alan 7 stratejik amaç, 28 stratejik hedef ve bu hedeflere bağlı 124 performans göstergesi ile yapılmıştır.

4

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

4. KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hizmet birimleri ve dış paydaşlarla yapılan çalışmalar sonrasında ortaya çıkan “Üstünlükler” ile “Zayıflıklar” aşağıda verilmiştir.

4.1 Stratejik Planda Öngörülemeyen Kurumsal Kapasite İhtiyaçları

Kurumumuzun 2019-2023 Stratejik Planında kurumsal kapasite ihtiyaçlarını karşılamak için 7. Amaç “Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.” olarak belirlenmiştir. Söz konusu amaç altında bulunan hedefler ise aşağıdaki gibidir:

H7.1. Bakanlığın kurumsal kimliği ile danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilecek, stratejik yönetim, iç denetim ve uluslararası ilişkiler faaliyetleri güçlendirilecektir.

H7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital olgunluk seviyesi artırılabacaktır.

H7.3. Bakanlığın “Tanıtım ve İletişim Stratejisi” hazırlanacak, nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için “İnsan Kaynakları Yönetim Stratejisi” ve “Eğitim Stratejisi” geliştirilecek ve uygulanacaktır.

2021 yılında yaşanan salgın, afet ve ekonomik dalgalanmalar nedeniyle özellikle eğitim, denetleme, araştırma gibi faaliyetlerde akşamlar yaşanmış olsa bile bu hedefler dışında planı etkileyecek şekilde kurumsal kapasite ihtiyacı bulunmamaktadır.

4.2 Üstünlükler

- Şehirleşme konusunda güçlü yetkilere sahip çok yönlü bir kurum
- Ülke genelinde yaygın bir teşkilat yapısına sahip olunması
- Denetleme ve yaptırım uygulayabilme yetkisi
- Yerel yönetimlerle ilgili düzenleme görev ve yetkilerinin bulunması
- Coğrafi Bilgi Sistemleri konusunda yetki sahibi olması
- Teknik kapasitenin güçlü olması, tecrübeli ve yetenekli insan kaynağına sahip olması
- Kamu taşınmazlarının yönetiminin bakanlıkta toplanmış olması

4.3 Zayıflıklar

- Yerel yönetimlerle veri ve bilgi paylaşımı konularındaki aksaklıklar
- Daha fazla AR-GE projesi geliştirme ve uygulama ihtiyacının olması
- Bakanlık birimlerinin ortak proje ve faaliyetlerinin sınırlı olması
- Kurum içi ortak veri tabanının henüz tamamlanmamış olması

4.4 Değerlendirme

GZFT analizi kurum ve kuruluşların güçlü ve zayıf yönlerini, dış çevreden kaynaklanan fırsat ve tehditleri belirlemede kullanılan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, planlama yapılırken kurum ve kuruluşların güçlü ve zayıf yönleri ile karşı karşıya olduğu fırsat ve tehditleri analiz ederek geleceğe dönük stratejiler geliştirmeyi ifade eder.

Yapılan çalışmalar ile Bakanlığın içsel olarak güçlü ve zayıf yönleri ile dışsal etkenlerden kaynaklanan fırsatlar ve tehditler belirlenmiştir.

Güçlü yönlerden en üst düzeyde yararlanılarak tehditlerin en aza indirilmesi amaçlanmış, fırsatlarla zayıf yönler güçlendirilerek Bakanlığın görev alanına giren konularda tedbirler ve politika önerileri geliştirilmiştir.

2021 yılı faaliyetleri genel olarak değerlendirildiğinde;

- Çevrenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için gerekli görülen alanlarda mevzuatın yeniden düzenlenmesine,
- Bürokrasinin azaltılması çalışmaları kapsamında iş süreçlerine ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılmasına,
- Doğal kaynakların korunması için çevre bilincini yerleştirecek uygulamalar yapılmasına,
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının çevre ve şehircilik alanında kullanımının teşvik edilmesine, sıfır atığın ülke sathında yaygınlaşmasının sağlanmasına,
- Kentsel dönüşüm çalışmalarının afet riski yüksek alanlarda önceliklendirme yapılarak yönlendirilmesine,
- Kentsel dönüşüm uygulamaları kapsamında medeniyetin değerlerini yansıtan, çevreye duyarlı, yatay mimariyi esas alan ve afetlere karşı dayanıklı şehirler inşa edilmesine,
- Yerleşme ve binalarda enerji verimliliği konusunda toplumsal farkındalığı artıracak çalışmaların yapılmasına,
- Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planına uyumlu çalışmalarının yürütülmesine karar verilmiştir.

5

ÖNERİ VE TEDBİRLER

5. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair mevzuatı hazırlamak, kentsel dönüşüm çalışmalarını yürütmek, uygulamaları denetlemek, mesleki hizmetlerin gelişmesini sağlamak, çevre kirliliğini önlemek ve çevremizin ve doğanın korunmasını sağlamak ve iklim değişikliği ile mücadele etmek amacıyla hizmet ve projelerine devam etmektedir.

Paris İklim Antlaşmasının onaylanması ile iklim değişikliğiyle mücadelede yeni bir döneme girilmiştir. Bu bağlamda Bakanlığın, 2053'te net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda çevre, şehircilik, tarım, ticaret, sanayi ve ilgili tüm sektörlerde kamu kurumları, STK'lar, üniversiteler ve vatandaşların da katkısıyla iklim değişikliği ile mücadele konusunda çalışmalarını sürdürmektedir.

Ülkemizin "2053'te net sıfır emisyon" ve "yeşil kalkınma" hedeflerine ulaşmasında; iklim değişikliğinden sıfır atık ve enerjiye, finanstan döngüsel ekonomiye, düşük emisyon bölgelerinden sosyal konutlara ve kentsel dönüşüme, genç istihdamından eğitim seferberliğine, yeşil teknolojiden yeşil binalara kadar belirlenen yeni dönem hedeflerini sağlamak için gerekli çalışmalar yürütülecektir.

Bugün 130.000'den fazla yapıda uygulamaya konan sıfır atık projesi; az tüketen, israftan kaçınan, tükettiğini geri kazanan ve ekonomiye kaynak sağlayan bir yaklaşımla 2023 yılına kadar tüm Türkiye'de yerleşme ve yapılaraya yaygınlaştırılmış olacaktır. Sıfır atıkla, yüzde 22,4'e ulaşan geri kazanım oranı 2022'de yüzde 30'a, 2023'te yüzde 35'e çıkarılacaktır.

2022 yılından itibaren Bakanlıkça belirlenen ambalaj atıkları için depozito uygulamasına geçilmiştir. Depozito İade Sistemiyle; yıllık 20 milyar adedi aşan içecek ambalajlarının % 90'ının geri dönüşümü sağlanarak, her yıl en az 1 milyon ton ilave atığın oluşması önlenecektir.

Bugün şehirlerde yaşayan vatandaşlarımıza %89 düzeyinde atık su arıtma hizmeti, %86 düzeyinde de katı atık düzenli depolama hizmeti verilmektedir. 2023 yılında tüm vatandaşlarımızın bu hizmetlerden yararlanması sağlanmış olacaktır.

Böylece havanın, suyun ve toprağın kirlenmesinin önüne geçilecektir. Ayrıca artılmamış hiçbir atıksu doğaya deşarj edilmeyecek ve arıtılmış atık su yeniden kullanılacak, arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı % 2,5'ten 2023 yılında % 5'e yükseltilecektir.

Ulaşımına entegre şehir içi bisiklet yolu projeleri desteklenerek bisiklet kullanımı yaygınlaştırılacaktır. 2023 yılına kadar; 3.000 km bisiklet yolu, 3.000 km yeşil yürüyüş yolu, 60 km çevre dostu sokak ve 60.000 m² gürültü bariyeri tamamlanacaktır.

İklim değişikliği sonucunda yaşanan doğal afetlerle mücadele edilmesi amacıyla, sürdürülebilir arazi yönetim modeli geliştirilecektir. Ayrıca, çölleşme ve erozyonla

mücadele edilmesi için erozyon ve arazi tahribatı izleme sistemleri hayata geçirilecek, ağaçlandırma ve entegre havza projeleri gerçekleştirilecektir.

Yeşil kalkınmanın ÇED süreçleri; yatırım ve faaliyetlerin çevre ile uyumlu bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde uygulanacaktır. Bu kapsamda “Stratejik ÇED” sürecin daha etkin ve kaliteli olmasını sağlanacaktır. Denizlerde ve havzalarda kirlilik riski taşıyan sıcak noktalar elektronik ortamda izlemeye alınarak, çevre denetimi yeni bir boyuta taşınmış olacaktır.

Seramik, tekstil, temizlik kâğıdı, bulaşık deterjanı, turistik konaklama tesisleri, kozmetik ve cam gibi 7 ürün ve hizmet kolunda yürütülen Çevre Etiketli Sisteminin, 2023 yılında en az 12 sektöre çıkarılması sağlanacaktır.

Korunan alanların sayısı artırılabilecek, korunan alanların ülke yüzölçümüne oranı %11,9’dan %17’ye yükseltilecektir.

Mekânsal Strateji Planı ekonomik, sosyal politikalar ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendirerek fiziki gelişmeyi ve sektörel kararları yönlendiren, ülke bütününde ve gerekli görülen bölgelerde hazırlanan bir plandır. Böylelikle Türkiye’nin kalkınma ve büyüme hedeflerine ulaşmada ve gelecek vizyonunu hayata geçirmede, ekonomik sosyal ve çevresel politika ve strateji birbiriyle uyumlu hale getiren daha etkin bir ulusal mekânsal planlama sistemi hayata geçirilecektir.

İllerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için Millet Bahçesi Projesine ilişkin çalışmalar yürütülmüştür. 2023 yılına kadar 81 milyon m² Millet Bahçesi çalışmaları sürdürülecek ve vatandaşlarımızın hizmetine sunulacaktır.

Afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesiyle, kentin kendi dokusuna özgü dönüşüm stratejileriyle, mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içeren kentsel dönüşüm çalışmaları hızla devam etmektedir.

Bakanlığın ve özel sektörün tüm inşaa çalışmalarında üretilecek yapıların çevreye saygılı, doğa dostu teknolojilerle donatılması, kentsel dönüşüm, kentsel yenileme ve sosyal konut projelerinde tüm ev ve işyerleri sıfır atık uyumlu, enerji ve su verimli yapılar olması önem arz etmektedir.

2023 yılına kadar 1,5 milyon yapının enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, aynı zamanda Enerji Kimlik Belgesi alan binalardan 80.000 adedinde yenilenebilir enerji kaynağı kullanılmış olacaktır. Yeni inşaa edilen konutlardaki ortalama enerji ihtiyacı plan dönemi sonunda 150 kWh/m²’den 120 kWh/m²’ye düşürülmesi sağlanacaktır.

Türkiye Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi kapsamında okul, hastane, idari bina, üniversite kampüslerinden oluşan kamu binalarında enerji verimliliği projeleri

çalışmaları yapılmaktadır. 2025 yılı sonunda söz konusu projeye; 700 kamu binasında minimum %20 enerji verimliliği ve enerji tüketimlerinde en az %70 azalma sağlanacaktır.

Kimlikli şehirler için yöresel mimari projeleri üretilerek yerleşmelerin kimlik ve kültürleri ile yöresel mimarinin canlandırılması için 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeler elde edilecektir. Yaylalarımızın, köylerimizin kültürel, tarihi ve doğal dokusu korunacaktır.

Yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerinde farklılıklar giderilecek ve hizmet standartları belirlenecektir.

Akıllı şehirler coğrafi bilgi teknolojileri üzerine inşa edilecektir. Ulusal Akıllı Şehirler ve Stratejisi Eylem Planı ile yerel yönetimlerce sunulan hizmetlerin kalitesi artacak ve şehirlerimiz dünya şehirleriyle yarışacak hale gelecektir. Akıllı şehirlere dair sosyal ve kültürel etkinliğimizi artıracak ve 7 gün 24 saat yaşayan şehirler inşa edilecektir.

Hazine taşınmazları yatırım ortamının gelişmesini desteklemek amacıyla, tarım, hayvancılık, sanayi, turizm, eğitim, konut, sağlık sektörleri başta olmak üzere tüm sektörlerin ve ekonominin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak değerlendirilecektir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; önümüzdeki yıl da çevremizi korumak, iklim değişikliği ile mücadele etmek ve şehirlerimizi medeniyetimizi yansıtan çevre ve iklim dostu yaşam alanlarına dönüştürmek gayesiyle performans kapasitesini geliştirmeye devam edecek ve verimliliğin artırılmasına yönelik çalışmalar yürütecektir.

6. EKLER (BİRİMLERE AİT FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ)

ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yürütülen Projeler

Kentsel Dirençlilik Projesi

Dünya Bankası finansmanı aracılığıyla yürütülmesi planlanan Kentsel Dirençlilik Projesi ile katılımcı şehirlerde iklim ve afet dirençliliğinin inşa edilmesi için finansal destek verilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında; iklim değişikliğine, dayanıklı konutlara erişilebilirliğe, çeşitli risklere ve sürdürülebilirliğe yönelik unsurları içerecek şekilde kentsel dirençliliği artırmaya yönelik daha geniş, daha kapsamlı ve bütüncül bir çerçeve benimsenmiş olup, beş bileşen kapsamında yürütülmesi planlanan Kentsel Dirençlilik Projesi için ilk etapta kullanılacak kredi tutarı 500.000.000,00 €'dur.

Riskli Yapıların Tespitinde, Yapıların Düşey Yükler Altında Değerlendirilmesi ve Hasarlı Elemanların Bulunduğu Yapıların Değerlendirilmesi İçin Metotlar Geliştirilmesi Projesi

Riskli Yapıların Tespit Edilmesine İlişkin Esaslara (RYTEİE) göre az katlı betonarme, yığma ve karma yapıların düşey yükler altında riskli yapı tespitlerinin yapılabilmesi için yöntem geliştirilmesi; hasarlı elemanların risk tespitlerinde nasıl dikkate alınacağı ve hasarlı binaların risk tespitinin nasıl yapılacağı belirlenmesi; RYTEİE'nin bu hususlarda geliştirilmesi ve iyileştirilmesi için araştırma ve geliştirme çalışmalarının yapılması ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen bulgular kullanılarak RYTEİE'nin güncellenmesi için taslak Yönetmelik metninin hazırlanması; güncellenecek RYTEİE metni uyarınca Yapısal Analiz Platformu (YAP.Net) yazılımında yapılması gerekli değişiklik ve güncellemelere göre Bakanlık tarafından hazırlanacak yazılımlara teknik destek verilmesi amacıyla Bakanlık ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi arasında imzalanan "6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Kapsamında Hizmet Protokolü" kapsamında yapılan çalışmalara devam edilmektedir. Protokolün maliyet bedeli 1.200.000TL + KDV olup, 2021 yılında bahse konu protokol kapsamında 400.000 TL + KDV'lik tutarın ödemesi yapılmıştır.

Doğu Karadeniz Dere Yatakları Islah ve İyileştirme Projesi

Bakanlık ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi arasında yapılan protokol kapsamındaki proje ile Rize İli, Çayeli İlçesi sınırları içerisinde bulunan toplam büyüklüğü yaklaşık 4.900 ha olan iki ayrı havzadaki, sel, taşkın, heyelan, deniz kabarması ve iklim değişikliği kaynaklı doğa olaylarının muhtemel olumsuz etkileri kapsamında analizler yapılması, can ve mal güvenliği açısından oluşabilecek risklerin tespit edilmesi, derecelendirilmesi ve bertaraf edilmesinde uygulanabilir önlemlerin sunulması ve mekânsal stratejilerin geliştirilmesi işlemlerinin 400 takvim günü içinde bitirilmesi planlanmaktadır.

Temel Faaliyetler

Kentsel Dönüşüm Faaliyetleri

6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun uyarınca 59 ilimizde ilan edilen 277 adet Riskli Alan ve 59 ilimizde yeni yerleşim alanı olarak kullanılmak üzere belirlenen Rezerv Yapı Alanlarında çalışmalar yürütülmektedir.

Riskli alan ve rezerv yapı alanlarında yer alan yaklaşık 633.000 bağımsız birime ilave olarak, ayrıca, 81 vilayetimizde 815.000 adet konut ve işyerinin Riskli Yapı statüsünde yenileme çalışmaları devam etmektedir. Bu çerçevede, gelinen tarih itibarıyla Riskli Alan ve Riskli Yapılardaki 824.000 adet bağımsız birimin tahliye ve yıkım işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, 5393 sayılı Kanun uyarınca 38 ilde 177 adet Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı (KDGPA) ve 5366 sayılı Kanun uyarınca 11 ilimizde 18 adet Yenileme Alanı olmak üzere yaklaşık 133 bin bağımsız birimi içeren toplam 195 adet KDGPA ve Yenileme Alanı ilan edilerek çalışmalara başlanmıştır.

Bu çerçevede, kentsel dönüşüm çalışmalarımız dâhilinde dönüşüm alanları ve riskli yapılarda bulunan 1 milyon 582 bin adet bağımsız birimde ikamet eden yaklaşık 7 milyon vatandaşımızın; can ve mal güvenliğini teminat altına alacak dönüşüm faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine yönelik (Kira yardımı ve faiz desteği, proje ve kamulaştırma giderleri vb.) yaklaşık 19 Milyar 994 Milyon TL kaynak Bakanlık tarafından ilgili Belediye Başkanlıkları, TOKİ, diğer paydaşlar ve vatandaşlarımıza sağlanmıştır.

2021 yılı içerisinde ise 6 farklı ilimizde 7 adet Riskli Alan ve bu alanların dönüşümüne yönelik 33 ilimizde Rezerv Yapı Alanları belirlenmiş olup, ayrıca 11 ilimizde 14 adet Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı ve 1 ilimizde 4 adet Yenileme Alanı ilan edilmiştir. Söz konusu kentsel dönüşüm alanlarındaki bağımsız birimlerin yanı sıra yine bu dönemde (81 vilayetimizde) belirlenen Riskli Yapılardaki yaklaşık 123.835 adet birim kentsel dönüşüm kapsamına alınmıştır.

Bakanlık, TOKİ, Belediyeler, özel iştirakler ve vatandaşlarımızın katılımı ile zemin durumu ve nitelsiz yapılar sebebiyle can ve mal güvenliği açısından risk teşkil eden yaklaşık 1.5 milyon konutun 2023 yılına kadar dönüştürülmesi öngörülmektedir.

Adana ili, Yüreğir İlçesi Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Adana İli, Yüreğir İlçesi, Şehit Erkut Akbay Mahallesi sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 10,4 hektarlık alan sel felaketinden dolayı riskli alan ilan edilmiştir. Alanda hak sahipliği tespiti ve değerlendirme işlemleri tamamlanmış, %49,12 oranda uzlaşma sağlanmıştır. Alanda uzlaşma görüşmeleri devam etmektedir. Gelinen tarih itibarı ile irtibat ofisinde 510 hak sahibi görüşmeye gelmiştir. 407 Hak sahibi muvafakatname imzalamıştır. (186 hak sahibi konut, 221 hak sahibi nakit talebi)

Adana İli, Yüreğir İlçesi, 19 Mayıs Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 3511 ada 1,2,3,4,5,6,7,8 nolu parseller ile 4685 ada 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10 nolu parsellerin bulunduğu alan “Rezerv Yapı Alanı” olarak belirlenmiştir. Alanda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca Hazine adına kamulaştırma işlemlerinin başlanılmış olup, gelinen tarih itibari ile yapılan kamulaştırma bedeli 3.382.079,00 TL dir.

Adıyaman İli, Merkez İlçesi, Mara ve Musalla Mahalleleri Riskli Alanı: Merkez İlçesi, Mara ve Musalla Mahallelerinde 41 hektar büyüklüğündeki riskli alanda, TOKİ tarafından alanda 1.285 adet konut 69 adet ticaret üretilecek olup, 1. etapta bulunan 147 hak sahibinin 81’i ile uzlaşma sağlanmıştır. Adıyaman Belediyesi tarafından acele kamulaştırma ve yıkım işlemleri devam etmektedir.

Besni İlçesi, Ciritmeydan Mahallesi 2 hektar büyüklüğündeki Riskli Alanda, imar planı, kentsel tasarım projesi ve uygulama projelerinin üretilmesi çalışmalarına başlanılmıştır.

Gölbaşı İlçesi, Mimar Sinan Mahallesi 15 hektar büyüklüğündeki Riskli Alanda; kentsel dönüşüm çalışmaları Gölbaşı Belediyesi tarafından yürütülmektedir. Çalışmalar kapsamında imar planı, kentsel tasarım projesi ve uygulama projeleri tamamlanmış olup, vatandaşlar ile uzlaşma görüşmeleri devam etmektedir.

Aksaray İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları:Merkez İlçesi, Akçakent Köyü, Hürriyet Mahallesi 25.9 hektar büyüklüğündeki Riskli Alanda; uzlaşma görüşmeleri tamamlanmış olup, rezerv yapı alanında konut teslimi yapılan hak sahiplerinin riskli alandaki taşınmazlarının ivedilikle yıkılması, anlaşma sağlanamayan hak sahiplerine ilişkin kamulaştırma iş ve işlemlerine başlanılmıştır.

Merkez İlçesi, Hamidiye Mahallesi 2,25 ha büyüklüğündeki rezerv yapı alanında hak sahipliği ve gayrimenkul değerlendirme işi tamamlanmıştır. Alana dair plan ve projelendirme çalışmaları devam etmekte olup uzlaşma ofisi kurularak görüşmelere başlanılmıştır.

Afyonkarahisar İlinde ilan edilen Riskli Alanlardaki Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Afyonkarahisar İlinde yaklaşık 17 hektar büyüklüğündeki Mısıri Camii ve çevresi (Hacı Cafer, Hacı Eyüp, Hacı Nuh, Hacı Alioğlu, Mecidiye, Dairecep, Gündoğmuş, Karamanoğlu Mahalleleri) ile 25 hektar büyüklüğündeki İmaret Camii ve çevresini kapsayan (Gökçe, Aksaraylı, Barbaros, Metli, Sümer, Nakilci, Bademli, Fakıpaşa, Hacı Mustafa, Hacı Abdurrahman, Hacinasuh Mahalleleri) riskli alanların, “1. Etap Uygulama Alanları”nda 2021 yılı içerisinde planlama, projelendirme ve haksahipleri ile uzlaşma görüşmeleri yürütülmüştür. Ayrıca, Merkez İlçe, Gökçe Mahallesi’nde belirlenen rezerv yapı alanlarında 1. bölgede 578 konut ve 2. bölgede 649 konut olmak üzere toplam 1.227 konut üretilmesine yönelik projelendirme işleri tamamlanmış olup proje inşaat aşamasına geçilme sürecindedir.

Ağrı İli, Merkez İlçesi 100.Yıl Mahallesi Riskli Alanı: Ağrı İli, Merkez İlçesi, 100. Yıl Mahallesi sınırları içerisinde bulunan yaklaşık 256 ha yüzölçümüne sahip alan riskli alan

ilan edilmiştir. Söz konusu alanda 2.065 hak sahibi bulunmaktadır. Yapı sayısı 2325'dir. Riskli alan içerisinde ilk aşamada üretilecek konutlar için 43,940.00 m² büyüklüğünde 2 adet taşınmaz 1. Etap olarak belirlenmiş ve kamulaştırma çalışmalarına başlanılmıştır. Konsept proje ve devam eden kamulaştırma çalışmalarına müteakip yapım ihalesi yapılacaktır.

Ağrı ili şehir merkezinde kalmış büyükbaş hayvanların kent yaşamı üzerindeki sağlık, koku, çevresel kirlilik vb. etkilerin ortadan kaldırılması, hayvancılıkla uğraşan vatandaşların daha modern üretim alanlarına sahip olması, bu sayede şehrin ekonomisine, üretimine ve istihdamına katkı sağlanması amacıyla, büyükbaş hayvanların kent merkezinden yeni yerlere taşınmasını ve modern tesislerde hayvancılık yapılmasını sağlamak üzere hayvancılık bölgesi projelerine ihtiyaç görülmektedir. Söz konusu proje alanı rezerv yapı alanı olarak belirlenmek üzere 6306 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin (c) bendi uyarınca 106,64 hektar büyüklüğündeki alan "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiştir.

TOKİ tarafından "Ağrı ili Merkez ilçesi Baloluk ve Bölükbaşı köylerinde Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi Kapsamında 314 adet ahır ünitesi ve 3 adet veteriner binası İnşaatı İle altyapı ve çevre düzenleme işinin yapım ihalesi gerçekleştirilmiştir. Yapım çalışmaları devam etmektedir.

Amasya İli, Merkez İlçesi, Kirazlıdere Mahallesi Riskli Alanı: Merkez İlçesi, Kirazlıdere Mahallesi 4,2 hektar büyüklüğündeki riskli alanda; 480 adet konut ve 24 adet ticari birim olmak üzere toplamda 504 adet bağımsız bölüm üretilmesi planlanmakta olup, hak sahipleriyle uzlaşma görüşmeleri devam etmektedir.

Ankara İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları

Kızılcahamam İlçesi, Yenice Mahallesi: 8 Nisan 2021 tarihinde Ankara ili Kızılcahamam ilçesi Yenice Mahallesinden bulunan Kasaplar Çarşısı'nda meydana gelen yangın sonucu 20 iş yeri kullanılamaz hale gelmiştir. Söz konusu alanda faaliyet gösteren esnafın mağduriyetini gidermek, yerel mimariye uygun bir ticaret merkezi oluşturmak amacıyla 0,83 ha alan rezerv yapı alanı ilan edilmiştir. Alanda hak sahibine tahliye, taşınma ve kira yardımı ödemelerinde kullanılmak üzere Bakanlık tarafından, Kızılcahamam Belediye Başkanlığına 1.000.000,00-TL kaynak aktarılmıştır. Dönüşüm Projeleri Özel Hesabından, Kızılcahamam Belediye Başkanlığı'na 29.12.2021 tarih ve 2575511 sayılı Makam Olur'u ile 2.500.000,00-TL kaynak tahsisi uygun görülmüş olup, kamulaştırma ve uzlaşma çalışmaları devam etmektedir.

Kızılcahamam Yenice Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi 59 adet dükkân inşaatı ile altyapı ve çevre düzenleme işi 28 Haziran 2021 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiştir. Projede toplam inşaat alanı 9.435 m² olup, otopark, depo, mescit ve toplam 59 dükkân yapım çalışmaları devam etmektedir. Söz konusu alanda yapım çalışmaları %40 aşamasında olup çalışmalar devam etmektedir.

Çamlıdere İlçesi, Körler Mahallesi: Ankara İli, Çamlıdere İlçesi, Körler Mahallesi sınırları içinde kalan 1,01 hektar büyüklüğündeki alan 6306 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Zemin etüt raporları TOKİ tarafından onaylanmıştır. Mimari Uygulama projesi toplam 4.879,50 metrekare inşaat alanına sahip olup; muhtelif metrekarelerde 81 adet dükkân bulunmaktadır. Kamulaştırma ve uzlaşma çalışmalarına müteakip yapım çalışmalarına başlanacaktır.

Altındağ İlçesi, Beşikkaya-Feridunçelik Mahalleleri: Ankara ili Altındağ İlçesi Beşikkaya-Feridunçelik Mahalleleri Bakanlar Kurulu Kararı ile riskli alan ilan edilmiştir. Alanın büyüklüğü 64,8 ha'dır. Riskli alanda kalan 1. Etapta Ankara İli Altındağ İlçesi Cinderesi Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projesi 451 adet konut, 5 adet dükkân ve 1 adet cami inşaatı ile altyapı ve çevre düzenlemesi işi ihalesi gerçekleştirilmiştir. TOKİ tarafından gerçekleştirilen yapım çalışmaları %75 aşamasında devam etmektedir.

Altındağ İlçesi, Gümüşdere Mahallesi: Ankara ili Altındağ İlçesi Gümüşdere Mahallesi Rezerv Yapı Alanı olarak belirlenmiştir. Alanın büyüklüğü 2,7 ha'dır. "Ankara İli, Altındağ İlçesi, Gümüşdere Mahallesi İtfaiye Çarşısı 152 Dükkan, 85 Ofis, 1 adet Çok Amaçlı Salon ve 46 Geçici Dükkan İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenleme İşİ" ihalesi gerçekleştirilmiştir. TOKİ tarafından yapım çalışmaları %5 seviyesinde devam etmektedir.

Altındağ İlçesi, Gültepe Mahallesi (Aktaş): Ankara ili Altındağ ilçesi Gültepe Mahallesi rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Alanın büyüklüğü 2,8 ha'dır. "357 Konut+42 Dükkan İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşİ" TOKİ tarafından 11 Kasım 2020 tarihinde "357 Konut+42 Dükkan İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşİ" ihalesi gerçekleştirilmiştir. TOKİ tarafından yapım çalışmaları %28 seviyesinde devam etmektedir.

Altındağ İlçesi, Hacıbayram Mahallesi (Ulus Hergelen Meydanı): Ankara ili Altındağ ilçesi Hacıbayram Mahallesi (Ulus Hergelen Meydanı) 3,5 hektar büyüklüğündeki (kamulaştırılan yurt alanları hariç) Hergelen Meydanı riskli alanı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Alanda 209 yapı, 306 dükkân, 51 konut (ticari depo), 1 ruhsatsız otel olmak üzere toplam 357 adet bağımsız birim, 14 tescilli yapı (ruhsatlı), 584 hak sahibi bulunmaktadır. Parsel sayısı 149 dur. 3,2 ha alana göre vaziyet planı oluşturularak kamulaştırma ve uzlaşma çalışmalarına başlanmıştır.

Ayaş İlçesi, Ilıca Köyü: Ankara ili Ayaş ilçesi Ilıca Köyü ile "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiştir. Alanın büyüklüğü 114,8 ha'dır. Halihazır harita ve "İmar Planına Esas Jeolojik Jeoteknik Etüt" işleri MPM tarafından onaylanmıştır. 15.12.2021 tarihli yeni Protokol kapsamında "İmar Planı" çalışması devam etmektedir.

Ayaş İlçesi, Camiatik Ve Dervişimam Mahalleleri: Ankara İli Ayaş İlçesi Camiatik ve Dervişimam Mahallesi "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiştir. Alanın büyüklüğü 1,46 ha dır. Alan kentsel sit alanında yer almakta olup, geçiş dönemi koruma esasları ve

kullanma şartları geçerlidir. Alan içerisinde ilk etap olan yaklaşık 0,16 ha “Pazar Yeri Uygulama Tadilat Projesi (6 adet Pazar ünitesi)” Kurul tarafından onaylanmıştır. Yapı İşleri Genel Müdürlüğüne ihale edilmek üzere iletilmiştir. Çarşı ve Meydan Alanı Mimari Avan ve Konsept Projeleri tamamlanmıştır.

Çankaya İlçesi, Akpınar Mahallesi: Ankara İli Çankaya İlçesi Akpınar Mahallesi sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile riskli alan ilan edilmiştir. Alanın büyüklüğü 1,07 ha’dır. Alanda 8 adet yapı (26026/5 parselde bulunan 1 adet yapı heyelan sonrası yıkılmıştır) ve 81 adet hak sahibi vardır. 75 adet konut ve 2 adet ticaret olmak üzere toplam 81 adet bağımsız bölüm vardır. Söz konusu alanın taşınması için rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Alanın büyüklüğü 3,95 ha’dır. Alanda 84 adet konut ve 10 adet ticaret yapılması planlanmaktadır. Mimari ve mühendislik uygulama projeleri hazırlanmaktadır.

Çankaya İlçesi, İleri Mahallesi: Ankara ili Çankaya ilçesi İleri Mahallesi rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Alanın büyüklüğü 0,71 ha’dır. Alanda 11 adet yapı ve 195 adet hak sahibi vardır. 135 adet konut ve 5 adet ticaret olmak üzere toplam 140 adet bağımsız bölüm bulunmaktadır. Alanda “138 adet konut ve 6 adet Dükkan İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İş”ne ilişkin mimari ve mühendislik uygulama projeleri onaylanmıştır.

Çankaya İlçesi, Karakusunlar (Şirindere Mevkii) Mahallesi: Ankara ili Çankaya ilçesi Karakusunlar (Şirindere Mevkii) Mahallesi riskli alan ilan edilmiştir. Alanın büyüklüğü 17,26 ha’dır. Alanda 243 adet yapı ve 243 adet hak sahibi vardır. Toplam 243 adet bağımsız bölüm bulunmaktadır. Verilen yetkiler kapsamında Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı dönüşüm ve yapım çalışmalarını yürütmektedir. Söz konusu alanda Ankara Büyükşehir Belediyesi uzlaşma anlaşma ve yapım çalışmalarıyla ilgili olarak Bakanlıkça yetkilendirilmiştir.

Kalecik İlçesi, Çansa Kale ve Halitcevri Mahallesi: Ankara ili Kalecik ilçesi Çansa Kale ve Halitcevri Mahallesi rezerv yapı alanı ilan edilmiştir. Alanların büyüklüğü Çansa Kale 5,51 ha ve Halit Cevri Aslangil 0,89 ha’dır. Ahikemal Şenyurt, Ahiler Yenice, Çansa Kale, Cuma Saray, Halilağa Tabakhane ve Yenidoğan Yeşilyurt Mahalleleri riskli alanının dönüşümü için rezerv yapı alanı belirlenmiştir. Kalecik Belediye Başkanlığına 2.000.000,00 TL kaynak aktarılmıştır. TOKİ tarafından Çansa Kale Mahallesinde 188 adet konut, 1 adet cami ve Halit Cevri Aslangil Mahallesinde 56 adet konut olmak üzere toplamda 244 adet konut için ihaleye çıkmıştır. Riskli alandan tahliye edilecek hak sahiplerine ilişkin olarak uzlaşma çalışmaları devam etmektedir.

Mamak İlçesi, Anayurt ve Gülseren Mahalleleri: Ankara ili Mamak ilçesi Anayurt ve Gülseren Mahallesi riskli alan ilan edilmiştir. Alanın büyüklüğü 41,70 ha’dır. Alanda 1.237 yapı 2.181 hak sahibi 5.450 ticaret/konut bağımsız bölüm vardır. Uzlaşma çalışmaları neticesinde 1.916 adet hak sahibiyle anlaşma sağlanmıştır. 5.Etapta 519 (472 hak sahibi) adet konut üretilmesine ilişkin inşaat çalışmaları %67 seviyesinde devam etmektedir.

Altiğaç, Karaağaç, Hüseyingazi Mahalleleri: Ankara ili Mamak ilçesi Altiğaç, Karaağaç, Hüseyingazi Mahalleleri riskli alan ilan edilmiştir. Alanın büyüklüğü 68,48 ha'dır. Alanda 1.430 yapı 1.750 hak sahibi 3.380 ticaret/konut bağımsız bölüm vardır. Uzlaşma çalışmaları neticesinde 1750 adet hak sahibiyile anlaşma sağlanmıştır. 4.Etapta 877(280 hak sahibi) konutun inşası %91 seviyesinde devam etmektedir.

Dutluk Mahallesi Yenimamak Kentsel Dönüşüm Projesi 7. Etap: Ankara ili Mamak ilçesi Dutluk Mahallesi rezerv yapı alanı ilan edilmiştir. Alanın büyüklüğü 64 ha'dır. Alanda 1.694 yapı 494 haksahibi 1.694Ticaret/konut bağımsız bölüm vardır. TOKİ tarafından yapım ihalesine çıkılmış olup, yer teslimi gerçekleştirilmiştir. Alanda bulunan 494 hak sahibine yönelik üretilen 548 adet konutun inşaatı %93 seviyesinde devam etmektedir.

Elmadağ İlçesi, Yenidoğan Mahallesi: Ankara ili Elmadağ ilçesi Yenidoğan Mahallesi rezerv yapı alanı ilan edilmiştir. Alanın büyüklüğü 19,5 ha'dır. 1. Etapta üretilen konutlar için riskli alanda uzlaşma sağlanan 215 hak sahibi vardır. 2.Etapta 413 adet konut ve 1 adet ticaret merkezi üretilmesi için TOKİ tarafından ihaleye çıkılmıştır.

Antalya İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Antalya İli, Kepez İlçesi, Gülveren Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 6,59 hektarlık alan riskli alan ilan edilmiştir. Alanda 317 adet konutun yapım çalışmaları tamamlanmıştır. Bağımsız bölümlerin hak sahiplerine dağıtımı yapılmış olup, tapu devir işlemleri gerçekleştirilmiştir. Antalya İli, Kepez İlçesi, Santral Mahalleri içerisinde bulunan 132,70 hektarlık riskli alanda yapım çalışmaları devam etmekte olup, inşaat %76 seviyesindedir. Alanda Antalya Büyükşehir Belediyesi yetkilidir. Proje kapsamında 5.073 adedi hak sahiplerine ait olmak üzere toplamda 6.417 konut üretilmektedir. Alanın dönüşümü için Bakanlık tarafından 74.953.000 TL kira yardımına ilişkin kaynak aktarımı yapılmıştır.

Antalya İlinde 28.07.2021 tarihinde başlayan orman yangını neticesinde 7269 sayılı Kanun kapsamında yapılan hasar tespit işlemleri sonucu yıkık/ağır hasarlı/acil yıkılacak yapı olarak tespit edilen yapıların bulunduğu taşınmazlar ile Antalya İli, Akseki İlçesi, Kepezbeleni Mahallesi sınırları içerisinde bulunan yaklaşık 10.14 hektarlık alan ve Alanya İlçesi, Bayır Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 7.04 ve 2.70 hektarlık alanlar; ayrıca rezerv konut üretilmesi planlanan Manavgat İlçesi sınırları içerisindeki 105 adet taşınmaz ile ilave tescile konu edilecek tüm taşınmazlar Bakanlık Makamının 20.12.2021 tarihli ve 2501763 sayılı Olur'u ile 6306 sayılı Kanun kapsamında "Rezerv Yapı Alanı" olarak belirlenmiştir.

Artvin İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Artvin İli, Merkez İlçesi, Çayağzı Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 1,62 hektarlık alan, kaya düşmesi riski nedeniyle riskli alan olarak ilan edilmiştir. Burada bulunan hak sahiplerinin taşınması amacıyla Artvin İli, Merkez İlçesi, Seyitler Köyünde yer alan 2.69 hektarlık alan rezerv yapı alanı olarak ilan edilmiştir. Söz konusu rezerv yapı alanında 1. Etapta yer alan 32 konutun anahtar teslimi yapılmış, 2. Etapta 1 Blok 4 konut yapım çalışmaları da tamamlanmıştır. Artvin İli, Yusufeli İlçesi, Dereiçi Köyü sınırları içerisinde yaklaşık 1,54 hektar alan "Rezerv

Yapı Alanı” olarak belirlenmiştir. Alanda 41 konut, 2 ticaret, 1 köy konağı, 64 ahır yapımı devam etmektedir.

Aydın İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Aydın İli’nde 6306 sayılı Kanun kapsamında 3 adet mülga Bakanlar Kurulu Kararı ile Efeler İlçesi, Nazilli İlçesi ve Söke İlçesindeki riskli alanlarda ilgili Belediye Başkanlıklarınca planlama ve projelendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

Batman İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, Körük Mahallesi’nde 18.5 hektar büyüklüğündeki Rezerv Yapı Alanında İmar planı değişikliği ve revizyonu çalışmaları devam etmektedir. Merkez İlçesi, Akyürek ve Karşıyaka Mahallesi riskli alan sınırları içerisinde yer alan 3,5 hektar büyüklüğündeki rezerv yapı alanında, Batman Belediyesince kamulaştırma iş ve işlemleri kapsamında hak sahipleriyle uzlaşma görüşmeleri devam etmektedir.

Bayburt İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, Tuzcuzade Mahallesi 7.9 hektar büyüklüğündeki riskli alanda; hak sahipliği ve gayrimenkul değerlendirme işi tamamlanmış olup, alana dair plan ve projelendirme çalışmaları devam etmektedir. Merkez İlçesi, Zahit Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 7.57 hektar büyüklüğündeki rezerv yapı alanında imar planı değişikliği teklifinin sonuçlandırılması beklenilmektedir.

Bitlis İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Bitlis İli, Merkez İlçesi, Atatürk, Devrim, Gazibey, Hersan, Müştakbaba Mahalleleri sınırları içerisinde bulunan 4,82 hektarlık alan riskli alan ilan edilmiştir. Söz konusu riskli alan sınırları içerisinde kalan taşınmazların üzerindeki yapılar ile birlikte 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu uyarınca Hazine adına kamulaştırma işlemlerine başlanılmış olup, gelinen tarih itibariyle alandaki taşınmazların yaklaşık %77,31’i kamulaştırmıştır. Ayrıca, alanda bulunan hak sahipleri ile uzlaşma görüşmeleri kapsamında Merkez İlçe, Hüsrevpaşa Mahallesi, 697 ada 30 parsel üzerinde yer alan 263 adet işyeri; Merkez İlçesi sınırları içerisinde yer alan ve rezerv yapı alanı olarak belirlenen 24 adet taşınmaz 2942 sayılı Kanun uyarınca trampaya konu edilmiştir. Bahse konu riskli alandaki taşınmazların tamamı tahliye edilmiş olup, taşınmazların yıkımları %99 oranında gerçekleştirilmiştir. (98 adet bina, 436 adet bağımsız birim yıkılmıştır.) Alana yönelik olarak Millet Bahçesi projesi çalışmaları devam etmektedir.

Bolu İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Bolu İli, Gerede İlçesi’ndeki riskli alan sınırları içerisinde hak sahipliği tespit ve değerlendirme çalışmalarının yanısıra yatay mimariye uygun biçimde planlama ve projelendirme çalışmaları ele alınmış olup, projenin fizibilitesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca, rezerv yapı alanında 55 konut ve 9 ticaret üretilmesine ilişkin projelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Burdur İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Burdur ili Merkez İlçesi Bozkurt (Yeni) Mahallesi’nde bulunan yaklaşık 10.77 hektarlık alan riskli alan ilan edilmiştir. Söz

konusu alanda 566 hak sahibi ve 62 adet yapı bulunmaktadır. TOKİ tarafından “655 Adet Konut ve 41 Adet Ticaret İnşaatları ile Altyapı ve Çevre Düzenleme İşi” ihale edilmiştir. Söz konusu yapım işi %90 aşamasındadır.

Burdur İli, Merkez İlçesi, Necati Bey Mahallesi sınırları içerisinde bulunan yaklaşık 12,41 ha’lık alan rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Necatibey (Manastır) Mahallesi Kentsel Dönüşüm Projesi 1. Etap 90 adet konut ve 8 adet ticaret inşaatları ile Çevre düzenleme işi için ihale gerçekleştirilmiştir.

Bursa İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Bursa İli, Osmangazi İlçesi, Şehreküstü Mahallesi’nde yürütülen Tarihi Kent Meydanı Projesi kapsamında Hanlar Bölgesindeki tarihi yapıların etrafında bulunan nitelihsiz yapılaşmalar yıkılarak kent meydanı oluşturulmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup Belediyesince kamulaştırma çalışmalarına devam edilmektedir.

Osmangazi İlçesi, Alemdar ve Gaziakdemir Mahalleleri riskli alanında (Sıcaksu) bulunan Bursa Büyükşehir Belediyesi mülkiyetindeki taşınmazların hazine taşınmazları ile trampa yapılmasına yönelik süreç devam etmektedir. 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli koruma amaçlı imar planı değişiklikleri Bakanlıkça onaylanmıştır. Alanda 1. Etapta; 690 adet konut ve 92 adet ticaret bağımsız bölümün inşasına yönelik yer teslimi yapılmıştır.

Yıldırım İlçesi, Mevlana Mahallesi ve çevresinde ilan edilen yaklaşık 500 hektar büyüklüğündeki riskli alanın 7. etabında, 644 adet konut ve 177 adet dükkân inşaatına başlanmış olup şantiye kurulum aşamasındadır. Yıldırım İlçesi, Mollaarap Mevkiindeki yerleşime uygun olmayan alandaki yapıların yıkımı sağlanmış olup, söz konusu alan; rekreasyon alanı olarak düzenlenmektedir.

Çorum İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, Çorum Kalesi ve yakın çevresinde yaklaşık 9,43 hektar büyüklüğe sahip alan riskli alan olarak ilan edilmiştir. Alandaki bina sayısı 319 adet, toplam nüfus 800 kişi, bağımsız bölüm sayısı 413 adettir. Alana yönelik kentsel dönüşüme esas hak sahipliği tespiti ve değerlendirme çalışmaları tamamlanmıştır. “İmar Planı”, “Kentsel Tasarım Projesi” ve “Mimari Avan Proje” işlerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

Denizli İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkezefendi ilçesi, Sümer Mahallesinde bulunan 4.09 hektar büyüklüğündeki riskli alanda; Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmış olup, alandaki çalışmaları devam etmektedir. Yıkım kararına karşı Denizli Büyükşehir Belediye Başkanlığı’na açılan dava sonucunda yıkım işlemlerinin durdurulması kararı alınmıştır. Karara itiraz edilerek temyize gidilmiştir.

Diyarbakır İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Diyarbakır İli Sur İlçesi Suriçi Bölgesi riskli alan sınırları içerisinde Hasırlı Mahallesinde 44 adet konut, Alipaşa, Lalebey Mahallerinde 270 konut, 18 ticaret, 5 butik otel, Dabanoğlu Mahallesinde 23 adet konut,

15 adet ticaret, 2 adet otel, Yenikapı Caddesinde 77 adet ticaret, Özdemir Mahallesinde 89 konut, 24 ticaret, 2 otel, Hasırlı Mahallesinde 78 konut ve 3 adet ticaret olmak üzere toplamda 504 konut 137 ticarethane ve 9 adet otel olmak üzere 650 adet geleneksel yapı yapılmaktadır. Bunlardan 293 adedinin geçici kabulü yapılmış olup, hak sahiplerine teslimleri yapılmaktadır.

7.596 hak sahibi ile yapılan görüşmeler neticesinde; 3280 hak sahibi ile Kamulaştırma Bedeli için Kesin Sözleşme, 2.205 hak sahibi ile 1.916 TOKİ konutu kesin sözleşmesi ve surda konut isteyen 410 hak sahibi ile 326 adet konut için sözleşme imzalamıştır. Bu kapsamda sözleşme imzalanmak suretiyle toplam 5.895 hak sahibi ile uzlaşma sağlanmıştır. 1.701 kişi uzlaşmazlık imzalamış, bunlar arasından 690 kişiye acele kamulaştırma davaları kapsamında ödemeleri yapılmıştır.

Suriçi Bölgesi Tescilli Yapıların Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon işleri kapsamında 14 adet anıtsal eserin restorasyon çalışmaları tamamlanmış olup 8 adet anıtsal eserin restorasyon çalışmaları ise devam etmektedir. Suriçi'nde toplam 259 parselde 392 tescilli sivil mimari örneği yapıdan 350 adedinin restorasyon proje çalışmaları tamamlanmıştır. 42 adet yapının restorasyon proje çalışmaları devam etmektedir. Projesi tamamlanan 368 adet yapıdan; 340 adedinin restorasyon yapım işine başlanılmış olup, diğerlerinin ise TOKİ ve YİGM tarafından proje incelemesi devam etmektedir.

Dağkapı meydanında 0,38 Hektar alan rezerv yapı alanı ilan edilmiş olup meydan çalışmalarına başlanılmıştır. Söz konusu alanda bulunan Orduevi arazisi, Bakanlığa tahsis edilmiş. Üstündeki yapının yıkım işlemleri tamamlanmıştır. Alanda kalan diğer 2 adet parseldeki hak sahiplerine ilişkin kamulaştırma iş ve işlemleri yürütülmektedir. Anzela Suyunun görünebilirliğinin sağlanması amacıyla kamulaştırma sürecinin başlatılması ve alanın projelendirilmesi çalışmalarına başlanılmıştır.

Bağlar İlçesi, Kaynarteppe Mahallesi 5.36 hektar büyüklüğündeki riskli alanda; Kentsel Dönüşüm İrtibat Ofisi faaliyete geçirilerek hak sahipleri ile uzlaşma görüşmelerine başlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.

“Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı” Dünya Miras Alanı sınırları içerisinde yer alan Suriçi Bölgesinin geleneksel dokusunun zarar görmesini engellemek ve özgün yapısının korunmasını sağlamak adına Bakanlık ile paydaş kurum ve kuruluşlarca yürütülen tüm proje ve yapım işlerine yönelik ICOMOS ilkeleri doğrultusunda Kültürel Miras Etki Değerlendirme Raporu hazırlanmaktadır.

Yenişehir İlçesi, Dicle ve Feritköşk Mahallelerinde 44.22 hektar büyüklüğündeki Riskli Alanda; uzlaşma görüşmeleri yürütülmekte olup, çalışmalar devam etmektedir. Yenişehir İlçesi, Yolaltı Mahallesinde yer alan yaklaşık 102,57 hektar büyüklüğündeki rezerv yapı alanında plan ve projelendirme çalışmaları başlatılmıştır.

Bağlar İlçesi, Kaynarteppe Mahallesinde bulunan 5.36 hektar büyüklüğündeki Riskli Alanda; plan ve projelendirme çalışmaları devam edilmekte olup, Kentsel Dönüşüm

İrtibat Ofisi faaliyete geçirilerek hak sahipleri ile uzlaşma görüşmelerine başlanılmıştır. Bağlar İlçesi, Kaynaratepe Mahallesi sınırları içerisinde kalan yaklaşık 4.55 hektarlık rezerv yapı alanında plan ve projelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Düzce İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: 6306 sayılı Kanun kapsamında Merkez İlçesinde eskiden sanayi yapılarının dönüştürülmesi ve yeni sanayi alanı ihtiyaçlarını karşılamak üzere Beslanbey Mahallesi'nde 2 adet "Rezerv Yapı Alanı" belirlenmiştir. Anılan alanlarda planlama ve projelendirme çalışmaları Bakanlık TOKİ Başkanlığınca yürütülmektedir. Bu alanların toplam büyüklüğü 10,41 hektardır. Alanda 266 sanayi birimi üretilmek üzere yapım işine yönelik hazırlıklar sürdürülmektedir.

Elazığ İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Elazığ'ın Sivrice ilçesinde 24 Ocak 2020'de meydana gelen 6.8 büyüklüğündeki deprem sonrasında; Merkez İlçede, Mustafapaşa Mahallesi, Abdullahaşa Mahallesi, Rüstempaşa Mahallesi, Sürsürü Mahallesi ile Sivrice İlçesi, Gölbaşı Mahallesi'ndeki riskli alanlarda toplam 5.755 konut ve 878 ticari bağımsız birimin yapımına ilişkin faaliyetler tamamlanmış olup 3.380 konut ve 134 ticari bağımsız birimin anahtarları haksahiplerine teslim edilmiştir. Ayrıca, Merkez İlçe, Kesrik Mahallesi ile Baskil İlçesi'ndeki kentsel dönüşüm alanlarında projelendirme faaliyetlerinin yanısıra alandaki tahliye işlemleri sürdürülmektedir.

Elazığ İli'nde; Bakanlık, TOKİ ve AFAD işbirliği ile deprem sonrasında toplam 24.537 konut yapımı planlanmış olup, 22.999 konutun yapımına yönelik projelendirme çalışmaları bitirilmiştir. Bu konutların ise 18.435'i tamamlanmış ve hak sahiplerine teslimi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 1.352 iş yerinden 884'ü tamamlanmış olup hak sahiplerine teslim edilmiştir. Yılsonuna kadar tüm konutların tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilmesi planlanmaktadır.

Erzincan İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Erzincan İli, Merkez İlçesi, Cumhuriyet Mahallesi sınırları içinde kalan 2,39 hektar büyüklüğündeki alan rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Alanda Hak Sahipliği Tespiti ve Değerleme işleri tamamlanmış, İmar Planı, Mimari Avan Proje, İmar Uygulaması, Zemin Etüt Raporu, Mimari ve Mühendislik Uygulama Projeleri çalışmaları devam etmektedir. Erzincan İli, Merkez İlçesi, Kızılay - Hocabey Rezerv Yapı Alanına ilişkin Değerleme Raporu Hazırlanması, İmar Planı, Kentsel Tasarım Projesi, Mimari Avan Proje, İmar Uygulaması, Zemin Etüt Raporu, Mimari ve Mühendislik Uygulama Projeleri çalışmaları devam etmektedir. Alanda uzlaşma görüşmeleri devam etmekte olup, uzlaşma oranı %67 seviyelerine gelmiştir. Erzincan İli, Merkez İlçesi, Demirkent Mahallesi sınırları içerisindeki riskli alanda yürütülen kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında 2. Etap kapsamında hak sahipleri ile uzlaşma süreci ve kamulaştırma sürecine ilişkin iş ve işlemler yürütülmektedir. Riskli alanda uzlaşma oranı %90 seviyesinin üzerindedir.

Erzurum İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Erzurum İli, "Tarihi Kent Merkezi Projesi" kapsamında Yakutiye İlçesi, Ulucami ve Çifte Minareli Medrese çevresinde belirlenen Riskli Alandaki nitelsiz yapıların kamulaştırılarak tahliyesi

böylelikle tarihi yapı ve dokunun gün yüzüne çıkarılmasına yönelik uygulamalar devam etmektedir. Bu çerçevede Hacı Cuma Mahallesi rezerv yapı alanındaki 386 adet konut projesi yapım faaliyetlerine başlanılmıştır.

Yakutiye İlçesi, Dağ, Aziziye, Gaziler ve Mecidiye Mahallelerinde ilan edilen riskli alandaki uzlaşma görüşmeleri sonucu alanın 2 etabında kamulaştırma çalışmaları ve yapım faaliyetleri devam etmektedir. Bu çerçevede alanın 8. Etabında 261 adet konut projesi ve 3. etabında 454 konut projesi ile alana yakın konumda yer alan Soğukçermik Mahallesi rezerv yapı alanında 351 konut projesine ait yapım faaliyetleri devam etmektedir. Ayrıca, Narman ilçesinde ilan edilen Riskli Alandaki plan, projelendirme çalışmaları ile uzlaşma görüşmeleri devam etmektedir. Bu projelere ilave olarak, Palandöken İlçesi 1. ve 2. Marketler mevkiinde belirlenen Rezerv Yapı Alanının 1. Etabına yönelik 50 adet konut ve 49 adet dükkân projesi yapım süreci devam etmektedir.

Gaziantep İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Gaziantep İli, Şahinbey İlçesi, Bağlarbaşı Mahallesi'nde 1.000 konut üretilmesine yönelik projelendirme çalışmaları devam etmektedir. Riskli alan ve rezerv yapı alanlarına ilişkin uygulamalar, Bakanlık tarafından yapılan yetkilendirmeye istinaden ilgili İl ve İlçe Belediye Başkanlıklarınca yürütülmekte olup, planlama, projelendirme ve yapım çalışmalarına etaplar halinde Belediyesince devam edilmektedir.

Giresun İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Giresun İlinde 22 Ağustos 2020 tarihinde meydana gelen sel afeti sonrasında; Dereli ve Kuşluhan Mahalleleri riskli alanında 71 konut ve 82 ticaret, Dereli İlçesi, Sütluçe Mahallesi'nde 142 konut, Doğan kent İlçe Merkezi'nde 156 konut ve 70 ticari bağımsız birimin yapım işlemi tamamlanmış ve hak sahiplerine teslim süreci başlatılmıştır. Ayrıca, Merkez İlçe, Çaldağ Mahallesi'nde 24 konut, 19 ticaret üretilmesine ilişkin yer teslimi yapılmıştır. Afetzedelere konut üretilmesine ilişkin Tirebolu İlçesi, Sekü Köyü; Dereli İlçesi, Akkaya Köyü ve Espiye İlçesi, Adabük Mahallesi'nde belirlenen rezerv yapı alanlarında kamulaştırma ve projelendirme işlemleri devam etmektedir. Bakanlık, TOKİ ve AFAD işbirliği sel afeti sonrasında Giresun İlinde ise toplam 619 konut ve 122 işyerinin yapımına yönelik faaliyet gerçekleştirilmiş, 370 konut ve 152 dükkânın inşaatları tamamlanmıştır. Bu projelere ilave olarak, Merkez İlçe, Kale Mahallesi'nde alandaki niteliksiz yapıların kaldırılarak tarihi ve kültürel değere sahip yapıların gün yüzüne çıkarılmasına yönelik projelendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

Hakkâri İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Hakkâri İli, Yüksekova İlçesinde yaklaşık 1291,56 hektarlık riskli alanda bulunan 5233 sayılı kanun kapsamındaki hak sahiplerine, Yüksekova İlçesinde belirlenen yaklaşık 693,07 hektarlık 5 adet rezerv yapı alanında yapımı tamamlanan 3.102 adet konut ve 137 adet işyerinden 1.909 konutun anahtar teslimi yapılmıştır.

Hatay İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Antakya İlçesi, Emek ve Aksaray Mahallesi'nde bulunan yaklaşık 34,84 hektar büyüklüğe sahip riskli alanda, imar planı ile

kentsel tasarım projesi, yatay mimari anlayışı çerçevesinde kat yüksekliği ve yoğunluk bakımından revize edilmiştir. 6306 sayılı Kanun'un 6/A maddesi kapsamında öncelikle uygulama yapılması öngörülen yaklaşık 3,25 hektar büyüklüğe sahip alanda yapıların tahliyesi ve yıkım iş ve işlemleri ile hak sahipleriyle yapılan uzlaşma görüşmeleri tamamlanma aşamasındadır. Alanda "1. Etap Uygulama Alanı" olarak belirlen yaklaşık 3,25 hektar alanda, 1.Etapta 464 adet konut, 24 adet ticari bağımsız birim olmak üzere toplamda 2.942 adet konut ve 335 adet ticari bağımsız birim üretilmesi öngörülmektedir.

Isparta İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Isparta İli, Keçiborlu İlçesi'nde riskli alan ilanına ilişkin teklife yönelik alanda hak sahipleri ile uzlaşma görüşmeleri yürütülmüştür. 6306 sayılı Kanun kapsamında Uluborlu İlçesinde ilan edilen riskli alandaki çalışmalar ise Bakanlık tarafından verilen yetkiye istinaden Uluborlu Belediye Başkanlığınca yürütülmekte olup belediyesince planlama ve projelendirme çalışmalarına devam edilmektedir.

İstanbul İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları

Ataşehir İlçesi, Yukarı Dudullu ve Barbaros Mahalleleri: Şerifali Çiftliği (Etap-1) 6306 sayılı Kanununun 6/A Maddesi uyarınca yıkım, tahliye vb. süreçlere ilişkin iş ve işlemler TOKİ Başkanlığınca yürütülmektedir. Şerifali Çiftliği (Etap-2) 6306 sayılı Kanununun 6/A Maddesi uyarınca TOKİ Başkanlığına yetki devri yapılmış olup iş ve işlemler TOKİ tarafından yürütülmektedir. Barbaros Mahallesi Rezerv Yapı Alanına ilişkin pay satış dosyası hazırlanmakta olup işlemlerde devam etmektedir.

Bağcılar İlçesi, Demirkapı Mahallesi: Bağcılar İlçesi, Demirkapı Mahallesinde 822 adet konut, 25 adet ticaret olmak üzere toplam 847 adet bağımsız birimin inşaatı devam etmekte olup, inşa faaliyetleri %80 seviyesine gelmiştir. Fatih Mahallesi ve Yenimahalle'de hak sahipliği tespiti işi tamamlanmış, avan ve uygulama projeleri hazırlanmış olup, hak sahipleri ile uzlaşma aşamasına gelinmiştir.

Beykoz İlçesi Tokatköy ve Çubuklu Mahalleleri: Beykoz İlçesi Tokatköy Mahallesi sınırları dahilinde bulunan, 6306 sayılı Kanun kapsamında rezerv yapı alanı olarak ilan edilen yaklaşık 8,27 hektarlık alanda yapıların tahliyesine ve yıkım işlemlerine başlanmış olup; alanda 776 adeti konut, 47 adeti ticaret olmak üzere 823 adet bağımsız birimin üretilmesi planlanmaktadır. Beykoz İlçesi Tokatköy Mahallesi Tokat Deresi ve Çevresi sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 62,35 hektar büyüklüğünde bulunan alan 6306 sayılı Kanun kapsamında rezerv yapı alanı olarak belirlenmiş olup, rezerv yapı alanındaki çalışmalar Bakanlık tarafından verilen yetkiye istinaden Beykoz Belediye Başkanlığınca yürütülmektedir. Beykoz İlçesi, Çubuklu Mahallesi (A Bölgesi) sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 5,60 hektar büyüklüğündeki alan 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli alan olarak belirlenmiş olup, riskli alandaki çalışmalar Bakanlık tarafından verilen yetkiye istinaden İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yürütülmektedir. Beykoz İlçesi, Çubuklu Mahallesi (B Bölgesi) sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 14,92 hektar büyüklüğündeki alan 6306 sayılı Kanun kapsamında riskli alan

olarak belirlenmiş olup, riskli alandaki çalışmalar Bakanlık tarafından verilen yetkiye istinaden İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yürütülmektedir.

Beyoğlu İlçesi Okmeydanı: Beyoğlu İlçesi Okmeydanı riskli alanında uygulama etabı olarak belirlenmiş olan 3550 ada 1 parselde; hak sahipleri ile uzlaşma görüşmeleri devam etmekte olup alana ilişkin projede 159 adet işyeri ve 778 adet konut olmak üzere toplam 937 adet bağımsız birim üretilmesi planlanmaktadır.

Çatalca İlçesi, Fethatpaşa Mahallesi: Çatalca İlçesi, Fethatpaşa Mahallesi rezerv yapı alanında hak sahipleri ile bilgilendirme görüşmeleri devam etmekte olup bahse konu alanda 282 adet konut, 12 adet ticaret olmak üzere toplamda 294 adet bağımsız birim üretilmesi öngörülmektedir.

Esenler İlçesi: Esenler İlçesi, Yenişehir Rezerv Yapı Alanı (Kuzey ve Güney Rezerv Yapı Alanları) sınırları içerisinde kalan toplamda 60.000 bağımsız birim üretilmesine ilişkin kentsel dönüşüm faaliyetleri kapsamında planlama çalışmaları tamamlanmış olup projelendirme ve imalat süreçleri etaplar halinde devam etmektedir. Ayrıca, bazı etapların yapımı tamamlanmış olup teslim süreci başlamıştır.

Gaziosmanpaşa İlçesi, Bağlarbaşı Mahallesi: Gaziosmanpaşa İlçesi, Bağlarbaşı Mahallesi 7A bölgesinde 933 adet konut bağımsız biriminin inşaatı devam etmektedir. Bağlarbaşı Mahallesi 7B bölgesinde 813 adet konut ve 31 adet dükkân olmak üzere 844 adet bağımsız birimin inşai faaliyetleri tamamlanma aşamasındadır. Sarıgöl Mahallesi sınırları içerisinde yer alan 12B bölgesinde 796 konut ile 13 ticaret olmak üzere 809 adet bağımsız birimin yapımı tamamlanmıştır. Hak sahiplerine anahtar teslimi ve tapu devir süreçleri devam etmektedir. Yıldıztabya mahallesi 5. Bölge 1. Kısımda 244 adet konutun yapımı tamamlanarak hak sahiplerine teslim edilmiştir.

Güngören İlçesi, Tozkoparan Mahallesi: Güngören İlçesi, Tozkoparan Mahallesi Riskli alanında kentsel dönüşüm faaliyetleri etaplar halinde yürütülmekte olup; 144 bağımsız birimden oluşan 1. Etapta inşai faaliyetler tamamlanarak, hak sahiplerine dairelerinin teslimi yapılmıştır. 270 adet konut ve 10 adet ticari bağımsız birimden oluşan 2. Etapta ise inşai faaliyetler devam etmekte olup; diğer etaplara ilişkin ise uzlaşma ve tahliye süreçleri devam etmektedir. Gençosman Mahallesi rezerv yapı alanında bulunan Şişecam Kentsel Dönüşüm Projesinde hak sahiplerinin tamamı ile uzlaşma sağlanmış olup, uygulama alanında 300 adedi konut 10 adedi ise ticari olmak üzere toplamda 310 adet bağımsız birim üretilmesi öngörülmektedir.

Kağıthane İlçesi, Yahya Kemal ve Talatpaşa Mahalleleri: Kağıthane İlçesi, Yahya Kemal Mahallesi Riskli Alanında 688 konut 57 adet ticaret olmak üzere toplamda 745 adet bağımsız birimin inşaatı devam etmekte olup, inşai faaliyetler %80 seviyesine gelmiştir. Hak sahipliği tespiti tamamlanmış avan ve uygulama projeleri hazırlanmış olup, hak sahipleri ile uzlaşma görüşmelerine başlanacaktır. Talatpaşa Mahallesi 9701 ada 16

parsel Rezerv Yapı Alanında 300 adet bağımsız birim üretilecek olup hak sahipliği tespiti yapılmış, yıkım işlemleri tamamlanmıştır.

Kadıköy İlçesi, Fikirtepe: Fikirtepe Bölgesinde hak sahiplerince anlaşma sağlanan yükleniciler tarafından inşai faaliyetin gerçekleştirilememiş olması neticesinde metruk hale gelmiş yapılar ve açılan hafriyat çukurlarının bulunduğu alanda 1.207 adet yapının tahliye ve yıkım işlemleri tamamlanmış olup, gelinen tarih itibariyle toplam 19 proje adasından 17 adedi için inşaat yapım ihalesi Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı A.Ş. tarafından gerçekleştirilmiştir. Aynı zamanda Bakanlık tarafından finansmanı sağlanan 1.134 adet bağımsız birimden oluşan Yeni Fikirtepe Konutları-1'in daire teslimine başlanılmış olup yaklaşık %96 oranında teslim tamamlanmış ve vatandaşlarımızın güvenli konutlarında yaşamı başlamıştır.

Kartal ilçesi, Orhantepe Mahallesi: Kartal ilçesi, Orhantepe Mahallesi'ndeki uygulama alanında hak sahipleri ile uzlaşma sağlanan etaplarda 955 adet bağımsız bölüm yapılmasına ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, projelendirme çalışmaları tamamlanan etaplarda yapım sürecine başlanılmıştır.

Pendik ilçesinde Orta Dumlupınar: Pendik ilçesinde Orta Dumlupınar riskli alanda uzlaşma görüşmeleri devam etmekte olup, Ertuğrul Gazi ve Kurna-Harmandere Mahalleleri rezerv yapı alanlarında belediye başkanlığı yetkilendirilmiştir.

Sultanbeyli İlçesi, Mimar Sinan Mahallesi: Sultanbeyli İlçesi, Mimar Sinan Mahallesi, 106 ada 55 parsel konut alanı ve millet bahçesi olarak kullanılmak üzere rezerv yapı alanı olarak ilan edilmiş olup çalışmalar devam etmektedir.

Tuzla İlçesi, Merkez Mahallesi: Tuzla ilçesi, Merkez Mahallesi 6111 ve 2335 parseller ve çevresini kapsayan 1,20 hektarlık alan Bakanlık Makamının 18.10.2021 tarih ve 1999183 sayılı Olur'u ile rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Alana ilişkin kira yardımı, iş ve işleyişe ilişkin Tuzla Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmıştır. Alanda 224 bağımsız birim konut olarak, 29 bağımsız birim ticaret olarak planlanmış olup alana ilişkin proje çalışmaları devam etmektedir.

Üsküdar İlçesi: Üsküdar İlçesi, Çamlıca Camii çevresinde yaklaşık 18,25 hektar büyüklüğündeki riskli alanda devam etmekte olan kentsel dönüşüm projesi kapsamında toplamda 2.018 adet bağımsız bölüm üretilecektir. 551 adet bağımsız bölümün yapımı tamamlanmış olup yapım çalışmaları devam etmektedir.

Ümraniye İlçesi Hekimbaşı ve Yukarı Dudullu Mahalleleri: Ümraniye İlçesi, Hekimbaşı Mahallesi, 142, 143, 144, 154 Adalar, 145 Ada 1, 2,...7, 8 parseller, 149 ada 5, 6,...15, 16 parseller, 147 ada, 9, 10,...13, 14 parsellerden oluşan yaklaşık 4 hektar büyüklüğündeki alan, Bakanlık Makamının 29.12.2021 tarihli ve 2574527 sayılı Oluru rezerv yapı alanı ilan edilmiş olup alana ilişkin mimari avan proje çalışmasına başlanılmıştır. Buna ek olarak Ümraniye Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmıştır. Ümraniye İlçesi, Yukarı Dudullu

Mahallesi, rezev yapı alanına ilişkin Ümraniye Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmış olup ilgili Belediyesince işlemler devam etmektedir.

Zeytinburnu İlçesi Sümer ve Seyitnizam Mahalleleri: Zeytinburnu İlçesi Sümer Mahallesi riskli alanında 1.337 adet bağımsız birimin inşaatı tamamlanmış olup, Beştelsiz Mahallesi riskli alanında TOKİ tarafından 209 adet bağımsız birimin inşaatı tamamlanma aşamasında, Telsiz mahallesi riskli alanında TOKİ tarafından 378 adet bağımsız birimin inşaatına başlanmıştır. Arnavut Mahallesiindeki 3.31 hektarlık riskli alanda 482 adet konut üretilmesi öngörülmekte olup proje çalışmaları devam etmektedir. Seyitnizam Mahallesi riskli alanında kentsel dönüşüm çalışmaları meri plana göre bina bazında devam etmektedir. Seyitnizam rezev yapı alanında, inşaat faaliyetler devam etmektedir. Beştelsiz rezev yapı alanında Emlak Konut tarafından 300 bağımsız birimin inşaatına devam edilmektedir.

İzmir İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: İzmir İli, Bayraklı İlçesi, Adalet Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 1,23 hektarlık alan, Manavkuyu Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 0,81-0.16-0.31 hektarlık alanlar, Mansuroğlu Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 0,18-0,2-4,65 hektarlık alanlar ve Bayraklı Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 375 hektarlık alan rezev yapı alanı olarak belirlenmiştir. Toplam 382,99 hektar büyüklüğündeki bu alanlarda 5.039 konut, 353 ticari birim inşasına başlanılmış olup, 601 konut ve 134 ticari birimin inşası tamamlanmıştır. 4.438 konut ve 219 ticari birimin inşa çalışmaları devam etmektedir. İzmir İli, Karabağlar ilçesinde bulunan 540 hektarlık riskli alandaki kentsel dönüşüm uygulamaları Bakanlık tarafından etaplar halinde yürütülmektedir. Geline tarih itibariyle söz konusu riskli alanda 101,4 ve 74,33 büyüklüklerinde 2 adet uygulama etabı bulunmaktadır. 1. Etap Uygulama Alanı sınırları içerisinde, 20 blok ve 1.533 adet konut, 25 adet ticari birim yapımı gerçekleştirilmiştir.

Kahramanmaraş İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Kahramanmaraş İli, Onikişubat İlçesi (Merkez) Yusufklar Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 24 hektar büyüklüğündeki riskli alan ilan edilmiştir. Alanda "Mimari Avan Proje, Kentsel Tasarım Projesi (1/1000) ve Uygulama Projesi" iş kalemlerine başlanılmıştır. Mimari Avan Projesi ve Kentsel Tasarım Projesi teslim edilmiş ve projeler incelenmektedir. Kahramanmaraş İli, Onikişubat İlçesi, Saçaklızade Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 2.94 hektar büyüklüğündeki rezev yapı alanı 2 etaba ayrılmıştır. 1. Etap için Kahramanmaraş Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından 95 konut 4 ticaret yapım işi tamamlanmış olup hak sahiplerine teslim edilmiştir. 2. Etap için 113 konut yapım işi talimatı verilmiş olup konut yapım işine başlanmıştır. Kahramanmaraş İli, Onikişubat İlçesi, Kurtlar Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 31.52 hektar büyüklüğündeki rezev yapı alanında 438 adet (+4 Kd) konut yapım işi için talimat verilmiş olup konut yapım işine başlanmıştır.

Karaman İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Karaman İli, Ermenek İlçesi, Meydan, Keçipazarı, Akçamescit, Meydan, Gülpazarı, Başpınar, Kemandibi, Sandıklı Mahalleleri içerisinde yer alan 24.80 Ha alan kaya düşmesi tehlikesi ve zemin durumu

nedeniyle riskli alan ilan edilmiştir. Söz konusu alanda 129 bina, 244 bağımsız bölüm bulunmakta olup, yaklaşık 1.500 kişi yaşamaktadır. Kaya düşmesi ve heyelan riski nedeniyle kesin yapılaşma yasağı olması ve alanda 1.Derece Arkeolojik Sit Alanının bulunması nedeniyle alanda yeniden yapılaşmaya gidilmeyecek olup, kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında riskli alan boşaltılacak ve hak sahiplerinin Güllük Mahallesi'nde belirlenen rezerv yapı alanlarına transfer edilmesi sağlanacaktır. Güllük Mahallesinde belirlenen rezerv yapı alanlarında 156 konut yapımı ihale edilmiş olup inşaat seviyesi %72 seviyesindedir.

Kırıkkale İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Kırıkkale İli, Merkez İlçesi, Bahçelievler Mahallesi'nde riskli alan” olarak ilan edilen Ardiyeciler Sitesi'nin bulunduğu yaklaşık 1,66 hektar büyüklüğündeki alanda yapılması planlanan dönüşüm uygulamalarında izlenecek yöntemin belirlenmesine yönelik çalışmalar ile ön fizibilite çalışmaları devam etmektedir.

Kastamonu İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Kastamonu İlinde yaşanan sel afet sonucu hasar alan yerleşim alanları ve bu alanlardaki yapıların yenilenmesi ve hak sahiplerinin mağduriyetlerinin karşılanmasına ilişkin yürütülen kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında; Bozkurt ilçesinde Çarşı, Taşkın Alanı ve Üstü Kapalı Dere Yatağı olmak üzere 3 alanda çalışmalara devam edilmektedir. Alandaki binalar “7269 Kanun Kapsamında Uygulama Yapılacak Binalar, Acil Yıkılacak Binalar, Ağır Hasarlı Binalar ve 6306 sayılı Kanun Kapsamında Uygulama Yapılacak Binalar” olarak tasniflenmiştir. Afet yaşanan bölgede tahliye edilen yapıların yıkım işlemleri ve alandaki hak sahipleri için kira ödemelerine devam edilmektedir. Buna ilave olarak, afetten etkilenen hak sahiplerinin mağduriyetini gidermek amacıyla, belirlenen alt bölgelere ilişkin çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda, Bozkurt İlçesi Merkez Mahallesi 1. Bölge 128 adet konut, 2. Bölge 84 adet konut, 3.Bölge 153 adet konut, 4. Bölge 111 adet konut inşaatı ile İlişi Mahallesi 30 adet konut ve Abana İlçesi Merkez Mahallesi 109 adet konut inşaatı işleri ile ilgili yapım aşamasına geçilmiştir. Küre İlçesi Merkez Mahallesi 126 adet konut, Bozkurt İlçesi Merkez Mahallesi 5. Bölge, 6. Bölge, Çarşı Proje Alanı ve Kent Meydanı Düzenlemesi inşaatları işleri ile ilgili proje çalışmaları devam etmekte olup, Azdavay İlçesi Bahçelievler Mahallesi 138 Adet Konut ve 4 Adet Dükkan işlerine ait proje çalışmaları tamamlanmıştır. Toplamda; sel felaketi sonrasında Kastamonu, Sinop ve Bartın'da 1.265 konutun yapımına başlanmıştır.

Kayseri İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Kayseri İlinde Develi, Hacılar, Kocasinan ve Melikgazi ilçesinde ilan edilen 9 adet riskli alanda plan, proje, uzlaşma görüşmeleri ve yapım faaliyetleri etaplar şeklinde devam etmektedir. Ayrıca, Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında Melikgazi İlçesi, Cumhuriyet Mahallesi (Suriçi-Camikebir) sınırları içerisindeki alana yönelik plan, proje ve uygulama işlemleri Bakanlık koordinasyonunda Büyükşehir Belediyesi ve TOKİ tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda 1. Etapta 85 ticari bağımsız birim üretilmesi hedeflenmektedir. Kocasinan, Erkilet rezerv yapı alanında ise 572 konut ve 1 ticaret merkezi yapılmasına yönelik projelendirme çalışmaları devam etmektedir. Kocasinan İlçesi, Sahabiye Mahallesi'ndeki

üç etapta ilan edilen riskli alanlarda ise; toplam 2.008 konut, 200 ticari bağımsız birim üretilmesi planlanmakta olup kira yardımları devam etmektedir.

Kocaeli İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Gölcük, İzmit, Çayırova, Derince, Gebze, Kandıra ve Körfez ilçelerinde ilan edilen 9 adet riskli alan ile Dilovası, Gölcük, Çayırovası, Gebze ve Darıca ilçelerinde belirlenen 8 adet rezerv yapı alanındaki plan, proje, uzlaşma ve yenileme faaliyetleri devam etmektedir. İzmit İlçesi, Cedit Mahallesiindeki uzlaşma görüşmeleri sonucu tahliye ve yıkım çalışmaları tamamlanmak üzere olup, 1.105 konut, 6 dükkân inşaatına başlanılacaktır. Çayırova İlçesi Rezerv Yapı Alanında 115 konut ve 4 adet dükkân projesi hazırlanmış olup, yapıma yönelik ön hazırlıklar devam etmektedir. Darıca İlçesi, Emek Mahallesi rezerv yapı alanında toplam 10 bloktan oluşan 326 adet Konut ve 3 adet işyeri inşaatı devam etmektedir.

Dilovası İlçesi, Tavşancıl Mahallesi Rezerv Yapı Alanında Kocaeli Büyükşehir Belediyesince Bakanlıkça sağlanan ödenek kapsamında 1.Etap olarak belirlenen 24.6 ha alanda kamulaştırma çalışmaları Belediyesince devam etmekte olup, kamulaştırma işlemleri, imar planı çalışmalarının ardından ilk etapta 651 konut ve 12 adet dükkân ve 1 adet cami projesine başlanılacaktır.

Gebze İlçesi, Kirazpınar Mahallesi'nde rezerv konutlara yönelik belediyesince uzlaşma görüşmelerine devam edilmektedir. Gölcük İlçesi, Merkez Mahallesi'nde Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Gölcük Belediye Başkanlığı ile protokol çalışmaları yürütülmekte olup proje kapsamında 1. Etapta, 360 konut + 351 ticaret, 2. Etapta ise 203 ticaret bağımsız birimin üretilmesi hedeflenmektedir. Kandıra İlçesi, Akdurak Riskli Alanında ise, (Tekkeli Kümeevler, Akçakayran ve Eğitim Sokak) roman vatandaşlara yönelik üretilecek konutlar için projesi hazırlanmış olup, proje kapsamında 300 konut üretilmesi planlanmakla birlikte kamulaştırma işlemlerinin ardından yapım faaliyetlerine başlanılacaktır.

Konya İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Konya Büyükşehir Belediyesi ve Karatay Belediyesince yürütülen çalışmalar çerçevesinde Mevlana Türbesi'nin batı ve doğu aksında çalışmalar sürdürülmekle birlikte Mevlana Çarşısı ve Altın Çarşı projeleri kapsamında toplam 495 adet bağımsız birim üretilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Ayrıca, Ilgın İlçesi, Şihcarullah Mahallesi'nde riskli alanda hak sahipleri uzlaşma görüşmeleri başlatılmış olup proje çalışmaları tamamlanmıştır. Kadınhanı İlçesi'ndeki riskli alanda projelendirme çalışmalarına devam edilirken Karapınar İlçesi'nde Sultan Selim Külliye ve Çevresine yönelik hak sahipleri ile uzlaşma görüşmeleri ile projelendirme çalışmalarına başlanmıştır.

Konya'da meydana gelen deprem sonucunda etkilenen yapılardaki hak sahiplerine yönelik Selçuklu İlçesi, Tepekent ve Akpınar Mahallesi ile Meram İlçesi, Kızılören, Sefaköy ve Erenkaya Mahallelerinde 6306 sayılı Kanun kapsamında projelendirme çalışmaları başlatılmıştır. Meram İlçesi, Şükran Mahallesi'nde riskli alan çalışmaları kapsamında

tahliye ve yıkım çalışmaları devam etmekte olup toplamda 1.400 konut üretilmesi planlanmaktadır.

Kütahya İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçe, Bölcek (Mandaçayırı) ve Vefa Mahallelerinde yer alan rezerv yapı alanlarına ilişkin planlama ve projelendirme çalışmaları tamamlanarak Vefa Mahallesiinde 495 adet konut, 10 adet dükkân ve 1 adet cami; Bölcek (Mandaçayırı) Mahallesiinde 495 adet konut, 1 adet cami ve ticaret merkezi yapım sürecine başlanılmıştır. Parmakören Mahallesiinde yer alan rezerv yapı alanında 1.416 konut ve 37 adet ticari bağımsız bölümün yapım işi tamamlanmış olup, Vefa, Osmangazi ve Sultanbağı Mahalleleri riskli alanlarındaki hak sahipleri ile yapılan uzlaşma görüşmeleri sonucunda, 1. Etap Uygulama Alanında kalan Vefa, Osmangazi ve Sultanbağı Mahalleleri riskli alanlarındaki hak sahipleri ile yapılan uzlaşma görüşmeleri sonucunda, 912 konut ve 4 adet dükkân hak sahiplerine teslim edilmiştir.

Merkez İlçe, Paşamsultan Mahallesi'ndeki kentsel dönüşümüne konu olması planlanan alandaki hak sahiplerine yönelik Parmakören ve Alipaşa Mahallesi'nde ilan edilen rezerv yapı alanlarında projelendirme çalışmaları başlatılmıştır. Pazarlar İlçesi'nde yer alan riskli ve rezerv yapı alanında proje çalışmaları kapsamında 304 konut, 56 ticaret üretilmesi planlanmakta olup alanda hak sahipleri ile uzlaşma görüşmelerine başlanmıştır. Ayrıca, alandaki yıkımların % 34'ü gerçekleştirilmiş olup yapıların % 79'u tahliye edilmiştir.

Kilis İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, Ketenciler, Şıhabdullah ve Tekye Mahalleleri sınırları içerisinde yer alan yaklaşık 4,14 hektarlık rezerv yapı alanında planlama ve projelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Malatya İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Battalgazi, Şehitfevzi riskli alanında, Pütürge İlçesi Riskli Alanı ile Doğanşol İlçesi Gökçe riskli alan ve rezerv yapı alanlarında 1.356 konut ve 153 ticari bağımsız birim üretilmektedir. Doğanşol İlçesi'ndeki riskli ve rezerv yapı alanındaki konutların teslim süreci başlatılmak üzeredir. Malatya İlinde; Bakanlık, TOKİ ve AFAD işbirliği ile deprem sonrasında toplam 6.991 konut inşası kapsamında il merkezi ve 8 ilçede çalışmalara devam edilmektedir. Bu konutlardan 3.434 adedi hak sahiplerine teslim edilmiş olup 6.991 adet konuttan 4.626 adedi afet konutu kapsamında üretilmiştir. Ayrıca, 226 ticari birim üretilmiş olup, yapımına başlanan 1.214 köy evinden 690 adedi teslim edilmiştir. Yeşilyurt İlçesi, Yakınca Mahallesi rezerv yapı alanında ise 541 konut ve 22 ticari birimin üretilmesine ilişkin çalışmalara devam edilmektedir.

Manisa İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Manisa İli, Şehzadeler İlçesi'nde ilan edilen riskli alanın 1. Etapına yönelik yıl içerisinde hak sahipleri ile uzlaşma görüşmeleri ve projelendirme çalışmaları yürütülmüş olup 1. Etap uygulama alanında 596 konut ve 54 ticaret üretilmesi planlanmaktadır. Tahliye, yıkım ve kira yardımlarına ilişkin süreç başlatılma sürecindedir.

Mardin İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Midyat İlçesi, Ortaçarşı Mahallesi sınırları içerisinde kalan yaklaşık 0,58 hektarlık alan rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Hâlihazırda bulunan 109 adet dükkanın dönüşümünü gerçekleştirmek üzere alanda hak sahipliği, gayrimenkul değerlendirme, mimari projelendirme çalışmalarına başlanılmış olup, alanın tarihi dokusuna uygun 126 adet ticari birim, taziye evi, kapalı otopark alanı ve meydan düzenlemesi içeren 2.145 m² avlulu han şeklinde iş merkezi ve cami yapılacaktır.

Yeşilli İlçesi sınırları içinde bulunan yaklaşık 6,6 hektarlık alan riskli alan ilan edilmiştir. Söz konusu alandaki riskin bertaraf edilip hak sahiplerinin yeni yapılacak konutlara yerleştirilmesi için plan-proje çalışmalarına başlanılmış olup, kamulaştırma işlemleri yürütülmektedir. Riskli alanda bulunan toplam 460 adet parselin 232 adetini tamamı, 31 adet de hisseli olmak üzere 12,956.60 m² alan kamulaştırılmıştır. Riskli alanda 114 adet 2+1 (100m²) ve 125 adet 3+1 (120 m²) olmak üzere toplam 239 konut ve 38 adedi ticaret-turizm plan kullanımından olmak üzere 198 adet iş yeri üretilmesi planlanmıştır.

Nusaybin İlçesinde 785,91 ha büyüklüğünde 1 adet riskli alan ve 430,30 ha büyüklüğünde 1 adet rezerv yapı alanı bulunmaktadır. Riskli alanda iki ayrı proje alanı içerisindeki 12 etapta toplam 5.051 konut 514 iş yerinin yapım süreci tamamlanmıştır. 5.036 konut 502 iş yerinin anahtarları teslim edilmiştir. Riskli alanda 72 dükkanlı iş merkezi yapımı devam etmektedir. Proje alanı içerisinde üretilen konut ve işyerlerinden almayan rezerv yapı alanında üretilen parsellerden trampa talep eden hak sahiplerinin trampası devam etmektedir.

Mersin İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Mersin İli, Akdeniz İlçesi, Turgutreis Mahallesi sınırları içerisindeki 3,51 hektarlık alan riskli alan ilan edilmiştir. Alanda "Kentsel Dönüşüme Esas Hak Sahipliği Tespiti ve Değerleme, İmar Planı (1/5.000 - 1/1.000 - İmar Planı Değişiklikleri), Kentsel Tasarım Projesi (1/1.000), Mimari Avan Proje, İmar Uygulaması, Mimari ve Mühendislik Uygulama Projeleri ile Hak Sahipleri ile Uzlaşma Görüşmeleri" işlerine başlatılmıştır.

Nevşehir İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Nevşehir İlinde kale etrafında, yenileme alanı kuzeyindeki alanda projelendirme süreçleri başlatılmıştır. Ayrıca, Ürgüp İlçesi, Ortahisar Beldesi'nde, Kızılçukur, Esentepe ve Dervent Mevkii'sinde kentsel dönüşüm çalışması başlatılacaktır.

Ordu İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Altınordu İlçesi ile Fatsa İlçesi, Evkaf Mahallesi'ndeki riskli alanlara yönelik projelendirme çalışmalarına devam edilmektedir. Altınordu İlçesi, Yeni Mahalle riskli alanında 1. Etapta terminal alanında üretilen konutların hak sahiplerine sunulması planlanmaktadır. 1. Etap uygulama alanında 168 konut ve 58 ticaret üretilmesi planlanmakta olup alan genelinde 438 konut ve 175 ticaret üretilmesi planlanmaktadır. Fatsa İlçesi, Evkaf Mahallesi'nde ise rezerv yapı alanı ilanına ilişkin çalışmalar devam etmekte olup projelendirme çalışmaları devam etmektedir.

Rize İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi'nde yer alan ve Çarşı ve Piriçebe Mahalleleri'ni kapsayan yaklaşık 2,28 hektar büyüklüğüne sahip alanın, TOKİ tarafından acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Alana yönelik plan, proje, yıkım ve uzlaşma görüşmeleri tamamlanmıştır. 404 ticari birim ve 215 ofis olmak üzere toplam 621 bağımsız bölüm yapım ihalesi gerçekleştirilmiş olup yapım çalışmaları sürdürülmektedir. Merkez İlçesi, Yağlıtaş Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 24.05 hektar büyüklüğündeki rezerv yapı alanında, 1.512 adet konut 8 adet ticaret üretilecek olup, öncelikle 1. etap olarak belirlenen 8,48 hektarlık alanda 475+5KD olmak üzere 470 adet konut ve 4 adet ticari birim üretimine başlanacaktır.

Merkez İlçesi, Taşlıdere Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 19.54 hektar büyüklüğündeki rezerv yapı alanında, hak sahipliği tespit ve gayrimenkul değerlendirme mevcut durum analizi, imar plan değişiklikleri, kentsel tasarım projesi çalışmaları tamamlanmıştır. Merkez İlçesi, Salarha Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 5.16 hektar büyüklüğündeki Rezerv Yapı Alanında kamulaştırma iş ve işlemleri tamamlanmıştır. Alanda 465 adet konut 12 adet ticaret üretilmesi kapsamında çalışmalar % 65 seviyesindedir. Merkez İlçesi, Reşadiye Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 8.1 hektar büyüklüğündeki rezerv yapı alanında, hak sahipliği ve gayrimenkul kıymet takdiri iş ve işlemleri tamamlanmıştır.

Hemşin İlçesi, Ortaköy Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 6.18 hektar büyüklüğündeki Rezerv Yapı Alanında yapım uygulamaları %85 seviyesindedir. Çamlıhemşin İlçesi, Ayder Mahallesi sınırları içerisinde bulunan 24,48 hektar büyüklüğündeki alanda 1.950 araçlık Kapalı Otopark İnşaatları İle Altyapı Ve Çevre Düzenlemesi İşine ait çalışmalar, TOKİ Başkanlığınca sürdürülmektedir.

Sakarya İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Adapazarı İlçesi, Cumhuriyet Mahallesinde belirlenen rezerv yapı alanında Meydan, Belediye Hizmet Binası ve Yeraltı Otoparkı yapılmasına yönelik plan ve projelendirme faaliyetleri devam etmekte olup çalışmalar Belediyesince yürütülmektedir.

Samsun İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: İlkadım ilçesindeki riskli alandaki hak sahiplerinin konut ihtiyacına karşılık olarak alan çevresinde belirlenen İlkadım-Kıran Mah. rezerv yapı alanında yapım faaliyetleri devam eden 1.Etapta 694 adet konut ve 9 adet ticari birim, 2.etapta ise 710 adet konut ve 28 adet ticari birim olmak üzere toplam 1.404 adet konut ve 37 adet ticari birimin inşaatına devam edilmektedir. Canik, Soğuksu Mahallesi'ndeki riskli alana yönelik olarak Yenimahalle rezerv yapı alanında 678 konut ve 29 ticari bağımsız birimin inşaat faaliyetleri devam etmektedir. Havza, 25 Mayıs Mahallesi rezerv yapı alanında, dere üzerindeki taşınmazların tahliyesine yönelik Hazine adına kamulaştırma işlemleri devam etmektedir. Ayrıca, Terme İlçesi'nde bulunan ve riskli yapı tespiti yapılan taşınmazların Hazine adına kamulaştırılması işlemleri devam etmektedir.

Sivas İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, Altuntabak (Tuzlugöl) Mahallesi, rezerv yapı alanında 475 adet konut (+5 kapıcı dairesi) inşaatı devam etmektedir. Riskli alandaki imar uygulama işlemleri belediyesince tamamlanmış olup hak sahipliği tespiti ile kıymet takdirlerinin güncellenmesi sonucunda uzlaşma görüşmeleri başlatılacaktır.

Şırnak İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçede 6.000 adet bağımsız birim inşaat çalışmaları tamamlanmış olup hak sahiplerine anahtar teslimleri yapılmıştır. Merkez İlçesi Cumhuriyet Mahallesi Kent Meydanı projesi kapsamında 95 dükkânlı ticaret merkezi yapım çalışmaları tamamlanmış hak sahiplerine dağıtımı yapılmıştır. Merkez İlçesi Bahçelievler Mah.139 adet dükkân, 1 adet düğün salonu, kapalı otopark, taziye evi, yol ve fore kazık imalatı, Gazi Mah. 8 adet dükkân, Merkez İlçesi 2. Etap Peyzaj Düz. Ve İyileştirme İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi işi kapsamında inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Şırnak İli Cizre İlçesinde 3.257 adet bağımsız birim inşaat çalışmaları tamamlanmış olup hak sahiplerine anahtar teslimleri yapılmıştır. Şırnak İli Silopi İlçesinde 852 adet bağımsız birim inşaat çalışmaları tamamlanmış olup hak sahiplerine anahtar teslimleri yapılmıştır. Şırnak İli İdil İlçesinde 514 adet bağımsız birim inşaat çalışmaları tamamlanmış olup hak sahiplerine anahtar teslimleri yapılmıştır.

Tokat İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez, Kaledibi Mevkinde ilan edilen riskli alan dönüşüm projesi ve bu alanın dönüşümü için belirlenen rezerv yapı alanlarında plan, proje ve fizibilite çalışmalarına devam edilmektedir. Ayrıca, Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında Merkez İlçesi, (Saat Kulesi) Aksu ve Soğukpınar Mahallelerinde belirlenen rezerv yapı alanındaki niteliksiz yapıların yıkılarak Meydan düzenlemesine ilişkin çalışmalar sürdürülmektedir. Turhal İlçesinde Kale ve Camikebir Mahallerinde ilan edilen riskli alan dönüşüm projesi ve bu alanın dönüşümü için belirlenen Osmangazi Mahallesi rezerv yapı alanında 500 adet konutun üretilmesine yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Trabzon İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Ortahisar İlçesi, Erdoğan (2 Nolu) Mahallesi 5.72 hektar büyüklüğündeki riskli alanda; Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığına yetki devri yapılmış olup, alanda hak sahipliği tespiti ve gayrimenkul değerlendirme çalışmaları tamamlanmış olup, proje çalışmaları devam etmektedir. Ortahisar İlçesi, Kaymaklı Mahallesi 7,80 hektar büyüklüğündeki riskli alanda Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığı geçici olarak yetkilendirilmiş olup kentsel dönüşüm çalışmaları kapsamında hak sahipliği tespiti ve gayrimenkul değerlendirme çalışmaları ile imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etüt raporu çalışmaları tamamlanmıştır.

Şanlıurfa İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Siverek İlçesi, Haliliye Mah. riskli alanında bulunan yıkılma ya da ağır hasar görme riski taşıyan öncelikli müdahale edilmesi gereken taşınmazların 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'na göre Hazine adına kamulaştırma iş ve işlemleri Bakanlığın yetkilendirmesine istinaden Şanlıurfa Valiliğince

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) yürütülmekte olup, Bakanlıkça bahse konu kamulaştırma işlemlerinde kullanılmak üzere 3.000.000,00-TL ödenek sağlanmıştır. Buna ilave olarak, Siverek İlçesi, Selimpınar, Yenişehir riskli alanında ise planlama ve projelendirme çalışmalarına ilişkin süreç devam etmektedir. Ayrıca, Eyyübiye İlçesinde yaklaşık 358 hektar büyüklüğündeki 3 adet alan rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir. Eyyübiye, Bildim, Küçükhan Mah. rezerv yapı alanına ait uygulamalar Eyyübiye Belediye Başkanlığınca yürütülmekte olup, imar planları Bakanlık tarafından onaylanmıştır. Batıkent, Çalışkanlar ve Kadıkendi (Evren Sanayi) Mah. Rezerv Yapı Alanlarında ise uygulamalar Şanlıurfa Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yürütülmekte olup, planlama çalışmalarına ilişkin süreç devam etmektedir.

Van İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Erciş İlçesi, Beyazıt, Kışla, Latifiye, Camikebir, Alkanat, Vanyolu, Salihye Mahalleleri 149 hektar büyüklüğündeki riskli alanda; Bakanlık ve TOKİ Başkanlığınca kentsel dönüşüm çalışmaları yürütülmektedir. 10 Etaba ayrılan proje alanına ilişkin hazırlanan imar planı ve kentsel tasarım projesi kapsamında 6.752 konut ve konut altı 1.916 adet ticarethane üretilmesi hedeflenmektedir. TOKİ Başkanlığı Riskli Alanın 1. etabında 407 adet dükkân ve 48 adet ofis inşaatını tamamlamıştır.

Yalova İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, Bağlarbaşı Mahallesi ilan edilen riskli alana yönelik planlama, projelendirme ve hak sahipleri ile uzlaşma görüşmeleri devam etmektedir. Proje kapsamında 708 konut ve 17 ticari bağımsız birim üretilmesi hedeflenmektedir.

Yozgat İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, Medrese ve Yukarınohutlu 2. Mıntıka Mahallesi'nde ilan edilen riskli alanda yer alan hak sahiplerinin konut ihtiyaçlarını karşılamak üzere Merkez İlçesi, Aşağınohutlu Mahallesi'nde rezerv yapı alanı belirlenmiş olup planlama, projelendirme çalışmaları ile uzlaşma görüşmeleri devam etmekle birlikte kentsel dönüşüm projesi kapsamında 301 adet konut, 48 adet dükkân inşaatı ile altyapı ve çevre düzenleme işine ait inşaat çalışmaları başlatılmıştır.

Zonguldak İlinde Yürütülen Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesi, On Temmuz (Merkez) Mahallesi içerisinde 5.162,31 m² yüzölçümlü rezerv yapı alanında, yapım ihalesi gerçekleştirilmiş olup, alanda yapım çalışmaları devam etmektedir.

Hakkâri İli Yüksekova İlçesi Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Yüksekova İlçesinde 1 adet riskli alan (1291,56 hektar) ve belirlenmiş 5 adet rezerv yapı alanı (693,07 hektar) bulunmaktadır. Riskli alandaki bağımsız birim sayısı toplamı 20.200 adet ve alanda ikamet eden nüfus büyüklüğü 70.000 kişidir.

Hakkâri İli Yüksekova İlçesinde yaşanan terör olayları neticesinde 3.316 bağımsız birim ağır hasar almış olup 10.330 bağımsız birimde hafif hasarlı olarak tespit edilmiştir. 2.318 bağımsız birim için sözleşme imzalanarak %72 oranında anlaşma sağlanmıştır. Hakkâri İli Yüksekova İlçesi Yenimahalle, Akalın ve İnanlı Mahalle sınırları içerisinde belirlenen

rezerv yapı alanında toplam 5 bölgede 3.102 adet konut ve 137 adet işyeri üretilmektedir.

Rezerv yapı alanında üretilen 2.Bölgede bulunan 598 adet konut ve 3.Bölgede bulunan 301 adet konut için 22 Ağustos 2020 tarihinde kura çekimleri yapılmış olup anahtar teslimlerine başlanılmıştır. 4.Bölgede bulunan 471 adet ve 5.Bölgede bulunan 476 adet konutun 2021 Haziran ayında teslim edilmesi planlanmaktadır. 231,19 km uzunluğunda içme suyu şebekesi %98 oranında ve 213.26 km uzunluğunda kanalizasyon şebekesi çalışmaları %99 oranında, 9.5 km uzunluğunda yağmursuyu şebekesi %99 oranında, 28km uzunluğunda yol inşaatı ise %80 oranında tamamlanmıştır.

Mardin İli Nusaybin İlçesi Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Nusaybin İlçesinde 785,91 ha büyüklüğünde 1 adet riskli alan ve 430,30 ha büyüklüğünde 1 adet rezerv yapı alan bulunmaktadır. Mardin İli Nusaybin İlçesinde yaşanan terör olayları neticesinde 6503 bağımsız birim ağır hasar almış olup 3.100 bağımsız birimde hafif hasarlı olarak tespit edilmiştir.

Mardin İli Nusaybin İlçesinde toplam 12 etapta 5549 adet bağımsız birim (5.051 konut ve 498 işyeri) üretilmiştir. Mardin İli, Nusaybin İlçesinde toplam 12 Etapta üretilen toplam 5051 adet konut ve 498 adet işyerinin noter huzurunda kura çekimi tamamlanmıştır. Kuraları çekilen Etapların anahtar teslim işlemlerine başlanılmış olup, 4.830 konut 454 iş yerinin anahtarları teslim edilmiştir (%95). Teslim edilmeyen 221 adet konut ve 52 adet işyeri olmak üzere toplam 273 adet bağımsız birim kalmıştır.

Riskli alanda belirlenen proje alanı dışından konut/işyeri edinmek isteyen hak sahiplerinin talepleri toplanmaya başlanmıştır. 467 hak sahibinin talebi alınmış olup, konut+işyeri isteyen 295 hak sahibi ve 283 konutun kurası çekilmiş olup, 264 adet konutun dağıtımı yapılarak 16 konut boş kalmıştır.

8374 bağımsız birimin 4.976 hak sahibi ile uzlaşma sağlanmış ve Mart 2019 tarihi itibarıyla 133.272.581,91 TL kira yardımı yapılmıştır. 36 aylık kira yardımı süresinden sonra sözleşme imzalayan 101 hak sahibi için de 4,853,460,00 TL kira yardımı yapılmıştır. Kira yardımınının 48 aya çıkarılmasıyla birlikte, konutları erken teslim edilen 4. ve 7. etapta bulunan hak sahipleri hariç 15 Ekim 2020 tarihinden itibaren 3.884 bağımsız birim için 3.223.720,00 TL ek kira yardımı ödemesi yapılmıştır. Ek kira yardımı ödemeleri devam etmektedir.

Rezerv Yapı Alanında İse Riskli Alandaki Taşınmazına Karşılık İmarlı Arsa Sahibi Olmak İsteyenlerle Uzlaşma Görüşmelerine başlanılmıştır. Blok bazında site yönetimleri kurulmuş olup, çalışmalar devam etmektedir. 3 etapta kat mülkiyetleri tesis edilmiştir. Ayrıca, 2 adet ilkokul ve 1 adet lise Nusaybin İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne, 1 adet cami Nusaybin İlçe Müftülüğüne teslim edilmiştir. 248 km uzunluğunda içme suyu şebekesi ve 74 Km uzunluğunda kanalizasyon şebekesi çalışmaları tamamen bitirilmiştir. Geriye

kalan bağımsız birimlerin hak sahiplerine anahtarlarının teslim edilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Ayrıca, kurası çekilip anahtarını almak için kesin muvafakat senedi sözleşmesini imzalamaya gelmeyen, kesin muvafakat senedi sözleşmesini imzalamayarak, anahtarını teslim almayan, bu tarihe kadar tebligat ve ilan tebligat yolu ile uzlaşmaya çağrıldığı halde hiç gelmeyen hak sahiplerine 6306 sayılı Kanun'un 6/A maddesinin yedinci fıkrasındaki hüküm uyarınca işlemlerin yapılacağına hak sahiplerine bildirilmesi 07.04.2020 tarihli ve 83648 sayılı yazı ile Mardin Valiliğinden (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) talep edilmiştir.

Şırnak İli Merkez İlçesi Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: Merkez İlçesinde yaşanan terör olayları neticesinde 8.691 bağımsız birim ağır hasar almış olup 6.867 bağımsız birimde hafif hasarlı olarak tespit edilmiştir. Şırnak İli, Merkez İlçesi, İsmetpaşa Mahallesinde bulunan 621 ada 1 parsel ile Gazipaşa Mahallesinde bulunan 673 ada 17 parsel numaralı taşınmazlar (toplam 5.91 ha) riskli alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapılarda ikamet eden hak sahipleri için yeni yerleşim alanı olması amacıyla 07.10.2020 tarihinde rezerv yapı alanı olarak belirlenmiştir.

Şırnak İli İdil İlçesi Kentsel Dönüşüm Çalışmaları: İdil İlçesinde yaşanan terör olayları neticesinde 788 bağımsız birim ağır hasar almış olup 4.105 bağımsız birimde hafif hasarlı olarak tespit edilmiştir. Şırnak İli İdil İlçesinde 512 adet bağımsız birim üretilmiş olup 503 bağımsız birim hak sahiplerine teslim edilmiştir. 108 km uzunluğunda içme suyu şebekesi ve 20 km uzunluğunda kanalizasyon şebekesi çalışmaları tamamlanmıştır.

İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri

İstanbul ili, Zeytinburnu ilçesi, Beştelsiz Mahallesi sınırları içerisinde bulunan yaklaşık 13,47 ha büyüklüğündeki alanın, Bakanlık Makam Olur'u ile ilan edilen rezerv yapı alanında "Zeytinburnu Beştelsiz Askeri Lojmanları Hurda Malzeme Karşılığı Yıkım İşi" ihalesi yapılmıştır. İhale 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun 51'nci maddesi (c) numaralı bendine göre Pazarlık Usulü ile 23.01.2020 tarihinde yapılmış ve yüklenici firma ile 28.02.2020 tarihinde işyeri teslim tutanağı imzalanmıştır. Bahse konu ihale kapsamında Yıkım ve enkaz taşıma işleri tamamlanmış olup, kabul aşamasına gelinmiştir.

Bakanlıkça rezerv yapı alanı ilan edilen alan içinde kalan İstanbul ili, Zeytinburnu ilçesi, Beştelsiz Mahallesi Askeri Lojman Alanı " Zeytinburnu Beştelsiz Askeri Lojmanları Asbest ve Tehlikeli Atık Bertaraf İşi" ile İstanbul ili, Sarıyer ilçesi, Ayazağa Mahallesi "Seyrantepe Polis Lojmanları Asbest ve Tehlikeli Atık Envanter Raporu Hazırlanması ile Asbest ve Tehlikeli Atık Söküm ve Bertaraf İşi" kapsamında 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 22'nci Maddesinin (d) bendi kapsamında hizmet alımı yapılmış olup, bu kapsamda asbest ve diğer tehlikeli maddelerin (paratonerlerdeki radyoaktif unsurlar) söküm ve bertaraf işleri tamamlanmıştır.

Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı Kapsamındaki Faaliyetler

Söz konusu eylem planı ile iklim değişikliğinin öncelikle Karadeniz Bölgesinde gözlenen olumsuz etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirlerin alınması hedeflenmektedir. Dere yataklarında yer alan yapılar ile sel felaketleri nedeniyle yıkılan ya da riskli yapı tespit edilerek yıktırılan yapılara ilişkin hak sahipliği tespiti ve gayrimenkul değerlendirme işlemlerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerince devam edilmektedir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerince rezerv yapı alanı olarak belirlenebilecek Hazine Taşınmazları Bakanlığa gönderilmekte, Bakanlıkça bu parsellere ilişkin değerlendirme çalışmalarına devam edilmektedir. TOKİ Başkanlığı ile Bölgede üretilmesi planlanan konutlardan sel felaketinden etkilenenlere verilmek üzere Bakanlığa konut tahsis edilmesi hususunda gerekli yazışmalar yapılmaktadır.

Lisanslandırma İşlemleri

6306 sayılı Kanun kapsamında 2021 yılı içerisinde 10 tüzel kişi, 5 Yapı denetim kuruluşu, 4 yapı laboratuvar ve 1 kamu ortaklığı şirketi olmak üzere toplam 20 adet kurum ve kuruluş riskli yapı tespiti yapmak üzere lisanslandırılmış bulunmaktadır.

Riskli Yapı Tespit İşlemleri

6306 sayılı Kanun kapsamında riskli yapı tespit edilmesine yönelik işlemler devam etmekte olup, 2021 yılı içerisinde tüm ülke çapında 21.133 adet yapının (87.477 adedi konut, 16.789 adedi işyeri olmak üzere toplam 104.236 adet bağımsız bölüm) risk tespiti yapılmıştır. 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un yürürlüğe girdiği 2012 yılından 31 Aralık 2021 tarihine kadar Türkiye genelinde risk tespiti yapılan yapıların 215.874 adedi yıkılmıştır.

AVRUPA BİRLİĞİ VE DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Faaliyet ve Proje Bilgileri

2007-2013 programlama yıllarını kapsayan Çevre Operasyonel Programı (IPA-I Dönemi) ve 2014-2020 programlama yıllarını kapsayan Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı (IPA-II dönemi) ve 2021-2027 programlama yıllarını içine alan IPA-III dönemi kapsamındaki projelerin yönetimine ilişkin faaliyetler yürütülmektedir.

2007-2013 Programlama Yıllarını Kapsayan Çevre Operasyonel Programı (IPA-I Dönemi)

2007-2013 programlama yıllarını kapsayan ve uygulama dönemi 2018 yılı sonunda tamamlanan IPA-I dönemi için Bakanlık tarafından toplam bütçesi yaklaşık 981 Milyon Avro olan 39 çevre altyapı projesi için Avrupa Komisyonu'na başvuru yapılmıştır.

Bunlardan 3'ü katı atık ve 27'si su projesi olmak üzere 25 değişik ilimizde toplam bütçesi yaklaşık 700 milyon Avro olan 30 adet altyapı projesi ile 5 adet teknik destek projesi hayata geçirilmiştir. Söz konusu 27 adet su projesinin 4'ü içme suyu, 16'sı atıksu, 7'si ise hem içme suyu hem de atıksuyu kapsayan entegre su projeleridir.

Bahse konu 700 milyon Avro'luk yatırımın yaklaşık 100 milyon Avrosu ülkemiz tarafından karşılanmış olup, 600 milyon Avro'luk AB katkısının yaklaşık 100 milyon Avrosu katı atık projeleri, 500 milyon Avro'su ise su projeleri için kullanılmıştır.

Toplam 44 belediyeyi kapsayan bu proje paketinden yaklaşık 9 milyon vatandaşımız AB standartlarına uygun olarak daha temiz bir çevrede yaşama imkânı elde etmiştir. Çevre Operasyonel Programından faydalanan nüfusun bölgelere göre dağılımı; %42'si Güneydoğu Anadolu, %24'ü İç Anadolu, %9'u Akdeniz, %9'u Ege, %8'i Doğu Anadolu, %7'si Karadeniz ve %1'i Marmara Bölgesi şeklindedir.

2014-2020 yıllarını kapsayan Çevre ve İklim Değişikliği Sektör Destekleme Programı (IPA-II Dönemi)

2014-2020 programlama yıllarını kapsayan ve uygulama dönemi 2026 yılı sonunda tamamlanacak olan IPA-II dönemi için Bakanlıkça hazırlanan proje paketinin adı olan Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programı (ÇİSOP), iklim değişikliği ile daha iyi bir şekilde mücadele etmeyi, Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) iklim değişikliği politikasıyla ilişkili olarak AB müktesebatı ile uyumlaştırılmasını ilerletmeyi, çevrenin korunmasını ve vatandaşların yaşam kalitesini iyileştirmeyi amaçlamaktadır.

ÇİSOP hedefleri:

- Çevresel altyapıyı güçlendirerek vatandaşların yaşam kalitesini iyileştirmek,
- Doğayı korumak,
- Türkiye'nin AB çevre ve iklim değişikliği müktesebatı ile uyumunu sağlamak,

İklim değişikliğinin azaltılması ve etkilerine karşı direncin artırılması konusunda çalışmalar yapmaktır. Bu hedeflere su, atık ve sürdürülebilir kalkınma için çevresel yönetim eylemleri ile ulaşılacaktır.

IPA-II dönemi altyapı proje havuzunda toplam bütçesi yaklaşık 735 Milyon Avro (AB katkısı 565 Milyon Avro) olan 23 adet su/atık su projesi ve 11 adet katı atık projesi olmak üzere toplam 34 adet altyapı projesi bulunmaktadır. IPA II Dönemi teknik yardım proje havuzunda ise toplam bütçesi yaklaşık 150 Milyon Avro (AB katkısı 128 Milyon Avro) olan 40 adet proje bulunmaktadır. Ancak, AB tarafından uygulanan bütçe kesintileri sebebiyle, 2014-2020 yılları için mevcutta 21'i altyapı ve 15'i teknik destek projesi olmak üzere toplamda 36 adet proje ile Operasyonel Programa devam edilmektedir.

2021-2027 Programlama Yıllarını Kapsayan IPA-III Dönemi

2021-2027 programlama yıllarını kapsayacak olan IPA-III dönemi için programlama ve proje başvurusu çalışmaları başlamıştır. AB tarafında yasal mevzuat hazırlıkları devam etmekte olup, Bakanlığa iletilen programlama dokümanlarına görüş verilmektedir. 2020 yılının 3. çeyreğinde toplam bütçesi yaklaşık 1.5 milyon Avro olan 124 projenin başvurusu yapılmıştır. Bunlardan 33'ü altyapı projesi, 91'i ise kapasite geliştirme projesidir. 2021 yılı programlaması için 3 proje Avrupa Komisyonu tarafından uygun bulunmuştur. 2022 yılı programlaması için ise 12 projenin başvurusu Avrupa Komisyonuna yapılmıştır.

Yürütölen Projeler

2020 yılı için ise herhangi bir bütçe tahsisatı yapılmayacağı AB tarafından deklare edilmiştir. Bu durumda, Operasyonel Program olarak dolaylı yönetimini gerçekleştireceğimiz net AB katkısı 307.4 milyon Avro 'dur. 2014 – 2020 yılları için ÇİSOP kapsamında programlaması tamamlanmış olan toplam 40 adet projeden;

- AB bütçesi yaklaşık 60 Milyon Avro olan 15 adet Kapasite Geliştirme Projesinin
- AB bütçesi yaklaşık 240 Milyon Avro olan 19 adet Altyapı Projesinin Operasyon Tanımlama Belgeleri (OIS) AB Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmıştır. Bunlardan ihalesi tamamlanan 14 adet teknik destek projesi ile 18 adet altyapı projesi uygulama aşamasına geçmiştir.

Operasyon tanımlama belgeleri Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmış ve/veya onaylanması muhtemel olan projelerin listesi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Altyapı projelerinden Tunceli Katı Atık, Aksaray Atık Su ile Suluova Atık Su ve Yağmur Suyu Projelerinin Türkiye'ye tahsis edilen IPA II ÇİSOP bütçesinde olması öngörölen tasarruflara göre yapılması planlanmaktadır.

Uluslararası Anlaşmalar ve Sözleşmeler ile İlgili Faaliyetler

Covid-19 salgını nedeniyle bir yıl gecikmeli olarak gerçekleştirilen BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin 26. Taraflar Toplantısı 31 Ekim-12 Kasım 2021 tarihleri arasında Birleşik Krallık'ın başkanlığında, İskoçya'nın Glasgow kentinde düzenlenmiştir. Söz konusu toplantıya Türkiye, Bakanlığın da katkı sağladığı, 376 kişilik geniş bir heyetle katılım sağlamıştır. 7-10 Aralık 2021 tarihleri arasında, Antalya'da, Türkiye'nin ev sahipliğinde düzenlenen Barselona Sözleşmesi 22. Taraflar Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

Uluslararası Kuruluşlar ve Sözleşmeler ile İlgili Faaliyetler

Uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler ile ilgili faaliyetler kapsamında Birleşmiş Milletler kuruluşları, G20 , OECD, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü, Birleşmiş Milletler HABITAT ile ilgili çalışmalar yürütülmüştür.

Karma Ekonomik Komisyon (KEK) ve Ortak Ekonomik ve Ticaret Komite (JETCO) Çalışmaları

2021 yılında Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda gerçekleştirilen KEK Toplantıları kapsamında; Yunanistan, Belarus, Rusya, Romanya, Tacikistan, Moğolistan, Çin, Yeni Zelanda, Angola, Botswana, Cezayir, Etiyopya, Gana, Kongo Cumhuriyeti, Senegal, İran Ülkeleri ile ilgili Bakanlığın görev alanı kapsamında görüşler ve KEK protokolüne derç edilecek metin önerileri oluşturulmuş, hazırlık toplantılarına ve teknik heyet müzakerelerine katılım sağlanmıştır.

2021 yılında Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda gerçekleştirilen JETCO Toplantıları kapsamında; Litvanya, Fransa ve Almanya Ülkeleri ile ilgili Bakanlığın görev alanı kapsamında görüşler ve JETCO protokolüne derç edilecek metin önerileri oluşturulmuş, hazırlık toplantılarına ve teknik heyet müzakerelerine katılım sağlanmıştır.

2021 yılında Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda gerçekleştirilen Yüksek Düzeyli Stratejik Konsey Toplantıları kapsamında; Pakistan, Ukrayna, Katar, Libya, Kırgızistan, Gürcistan ve Özbekistan Ülkeleri ile ilgili Bakanlığın görev alanı kapsamında görüşler ve toplantı protokolüne derç edilecek metin önerileri oluşturulmuş, hazırlık toplantılarına ve teknik heyet müzakerelerine katılım sağlanmıştır.

Çevre ve İklim Değişikliği Faslı Çalışmaları

Bakanlığın görev ve yetki alanları kapsamında Avrupa Birliği müktesebatına uyum ve uygulama çalışmaları devam etmektedir. Bu süreçte; Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı tarafından koordine edilen; 2020-2023 yıllarını kapsayan Avrupa Birliği'ne Katılım için Ulusal Eylem Planının, Bakanlığın görev alanı kapsamında izlenmesine ilişkin çalışmaların koordinasyonu yürütülmüştür.

20-22 Nisan 2021 tarihlerinde ülkemiz ev sahipliğinde Avrupa Komisyonu yetkililerinin katılımıyla Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı koordinasyonunda çevrim içi platformda gerçekleştirilen 6 No'lu Ulaştırma, Çevre, Enerji ve Trans-Avrupa Şebekeleri

Alt Komitesi"nin 16. Tur Toplantısı kapsamında koordinasyon işlemleri gerçekleştirilmiştir. Söz konusu toplantıda Çevre ve İklim Değişikliği sektöründe son gelişmeleri anlatan sunumlar üzerinden Avrupa Komisyonuna bilgilendirme yapılmıştır.

Avrupa Birliği İle İklim Alanında Üst Düzey Diyalog Çalışmaları

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında iklim konusunda "Yüksek Düzeyli Diyalog" mekanizmasının kurulmasına hazır olduğunu belirten ve Bakanımız Sayın Murat KURUM tarafından imzalanan mektup, muhatapları olan Komiserlere iletilmek üzere Avrupa Birliği Başkanlığına iletilmiştir. Bu kapsamda 14 Temmuz 2021 ve 26 Ağustos 2021 tarihlerinde çevrim içi olarak gerçekleşen ön hazırlık toplantılarının ardından, Bakanımız Sayın Murat KURUM ve Avrupa Komisyonunun Yeşil Mutabakattan sorumlu Başkan Yardımcısı Sayın Frans TIMMERMANS'ın teşekkürleriyle, Türkiye-AB arasındaki Yüksek Düzeyli İklim Diyalogunun ilk toplantısı 16 Eylül 2021 tarihinde Brüksel'de düzenlenmiştir.

Avrupa Yeşil Mutabakatı Çalışmaları

Yeşil Mutabakat kapsamında AB'nin hayata geçirmeyi öngördüğü politikaların; AB'ye ihracatımız üzerindeki olası etkilerinin detaylı bir şekilde incelenmesi amacıyla Ticaret Bakanlığınca ihdas edilen Çalışma Grubu tarafından, önümüzdeki dönemde çalışma gerçekleştirilebilmesine ihtiyaç duyulan alanlara yönelik olarak "Avrupa Yeşil Mutabakat Eylem Planı" hazırlanarak 16 Temmuz 2021 tarihinde yayımlanmıştır. Yeşil yatırımların ülkemize çekilmesi ve ilgili tüm politika alanlarında yeşil dönüşümün desteklenmesini hedefleyen bir yol haritası niteliğindeki Eylem Planına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Genelgesi de 16 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Konu ile ilgili gerek Bakan Yardımcıları düzeyinde ve gerekse teknik düzeyde bir dizi toplantı gerçekleştirilmiştir. Konu ile ilgili toplantılara katılım sağlanmış olup; plan yayınlanana kadarki sürecin koordinasyonu tarafımızdan sağlanmıştır.

Çevre ve İklim Eylemi Programı Çalışmaları 2021-2027

"AB'den Sağlanacak Katılım Öncesi Fonların ve AB Programlarına Katılımın Yönetimi" başlıklı 2019/20 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi uyarınca 2021-2027 döneminde ülkemizin katılım sağlayabileceği AB Programlarına ilişkin çalışma grupları oluşturulması kararı alınmıştır. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, Bakanlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, AFAD, TÜBİTAK, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın katılımı ile Çevre ve İklim Eylemi Programı için koordinasyonumuzda bir çalışma grubu kurulmuştur. Çalışma Grubu Raporu hazırlanmıştır. Çalışma gruplarında rapor hazırlıkları tamamlanan programlara katılımı istişare etmek amacıyla 15 Nisan 2021 tarihine Kurul toplanmıştır. Program ile ilgili, Kurula bilgilendirme yapılmış ve Program ile ilgili istişarelerde bulunulmuştur.

Kurumlar arası istişareler neticesinde Çevre ve İklim Eylemi Programı'na 2021-2027 dönemi için hem ödenecek yüksek katkı payı miktarı hem de proje başına ödenecek yüksek eş-finansman oranları nedeniyle ulusal katkı ödemediği sadece proje bazlı katılım

mümkün olursa katılım sağlanabileceği yoksa katılım sağlanamayacağı sonucu ortaya çıkmıştır.

Avrupa Birliği Destekli Kapasite Geliştirme Projeleri Çalışmaları

IPA kapsamında aday ve potansiyel aday ülkelerin AB üyelik sürecini desteklemeyi amaçlayan IPA Çok Ülkeli Program kapsamında gerekli koordinasyon çalışmaları yürütülmüştür. Diğer taraftan; aday ve potansiyel aday ülkeler için Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, çevre koruma alanında bir bölgesel işbirliği olan, katılım için Çevre Ortaklık Programı faaliyetleri ile ilgili koordinasyon işlemleri tarafımızdan yürütülmektedir.

28 Eylül 2021 tarihinde Çevre Ortaklık Programı Projesi 3. Yönlendirme Komitesi Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya ilgili ülkelerden faydalanıcı Bakanlıklar ve Avrupa Komisyonu temsilcilerinden oluşan Yönlendirme Komitesi üyeleri ve Çevre Ortaklık Programı sekretarya ekibi tarafından katılım sağlanmıştır.

Katılım için Çevre Ortaklık Programı kapsamında yürütülmeye başlanan "Avrupa Birliği Çevre Müktesebatının Aktarılması ve Uygulanmasının İzlenmesi/İlerlemenin İzlenmesi" çalışmaları kapsamında "Uyumlaştırma Tablolarının " ve "Uygulama Soru Formlarının" doldurulmasına ilişkin koordinasyon işlemleri sürdürülmektedir. Diğer taraftan; İklim Eylemi için Avrupa Birliği Desteği kapsamında "Batı Balkanlar'da ve Türkiye'de Düşük Emisyonlara ve İklim Dirençli Ekonomiye Geçiş Projesi'nin" başlatıldığını bildiren mektup 2021 yılı Ocak ayında Avrupa Komisyonundan alınmış olup; Proje Ulusal Odak Noktası ve çalışma gruplarına yönelik koordinatör olarak yetkili temsilcilerin belirlenmesine yönelik koordinasyon işlemleri yürütülmüştür.

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında 49 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve 7221 Sayılı Kanun kapsamında: Coğrafi Veri İzinleri Yönetmeliği, Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliği ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin Kurulması Ve Yönetilmesi Hakkında Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik 10.02.2021 tarih ve 31391 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yürütülen Projeler

Akıllı Şehirler Kapasite Geliştirme Projesi (Toplulaştırılmış Proje- 3 Adet)

Akıllı Kentler Stratejisi ve Eylem Planı: Proje kapsamında; eylemlerden sorumlu ve ilgili kurumların irtibat kişileri yeniden belirlenerek dinamik bir yapıya sahip olan eylem planının performans göstergeleri, paydaşlarla gerçekleştirilen toplam 59 adet çevrimiçi ve yüz yüze toplantılar sonucunda 158 paydaş tarafından bildirilen paydaş görüşleri doğrultusunda güncellenmiştir ve yeni gösterge seti onaylanmıştır. Eylem performanslarını ölçme aşamaları ile ilgili paydaşları bilgilendirmek için 2 adet çevrimiçi çalıştay gerçekleştirilmiştir. Güncellenen performans göstergeleri bazında paydaşlardan gerçekleşme verileri toplanmış ve performanslar raporlanmıştır. Proje 2021 yılında tamamlanmıştır.

Akıllı Şehirler Kapasite Geliştirme ve Rehberlik: Proje kapsamında; merkezi kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimlere yönelik (5 Etkinlik) “2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı Rehberliği” çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Benzer şekilde (8 Etkinlik) “Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası Rehberliği” ile yerel yönetimlerimize yerel akıllı şehir stratejilerini hazırlamaları yolunda rehberlik çalışmaları yapılmıştır. Yerelde akıllı şehir uygulamalarının geliştirilmesi amacıyla “Akıllı Şehir Eğitim Dokümanları” tüm belediyelerimizin kullanımına sunulmak üzere çalışmalar tamamlanmıştır. Akıllı Şehirlerle ilgili 29 ayrı alanda rehberlik dokümanları, eğitim kitapları, Türkçe ve İngilizce videolar ve sunumlar hazırlanmıştır.

Akıllı şehir yaklaşımı ile yenilikçi finans yöntemleri ve iş modelleri geliştirilmesi ve gelir artırıcı veya maliyet azaltıcı inisiyatiflerin tanımlanması, gelir paylaşımına yönelik anlaşmaların oluşturulması, kamu özel ortaklıklarına aracılık yapılması, kaynaklarla ürün ve hizmetlerin trampasının sağlanması, çoklu şehir inisiyatiflerinin kolaylaştırılması amacı ile “Akıllı Şehir Finansman Raporu” hazırlanmıştır.

5 Dünya şehrinin yerel akıllı şehir stratejisi ve yol haritası incelendi ve Türkçeye çevrildi. Bu doğrultuda yerel akıllı şehir stratejileri yaklaşım raporu hazırlandı ve yerel yönetimlerimiz ile paylaşılmıştır. 17 konuda akıllı şehir uygulamaları rehberlik kılavuzları hazırlanmıştır. Akıllı şehir kabiliyetleri ve bu kabiliyetlerde yer alan fiziksel, mekânsal, dijital ve insani varlıklar ile söz konusu kabiliyet ve varlıklara ilişkin ve bunlar tarafından

sağlanan bilgiye yönelik ortak anlayış geliştirilmesi amacıyla Akıllı Şehir Terminolojisi ile akıllı şehir kabiliyetleri ve bu kabiliyetlerde yer alan varlıklara ilişkin bilgiyi oluşturan Akıllı Şehir Veri Sözlüğü hazırlanmıştır.

Bunun yanı sıra Birlikte Çalışabilirlik Modeli ile akıllı şehir kabiliyetleri ve bu kabiliyetlerde yer alan varlıkların iş, veri, uygulama ve teknoloji katmanında tek bir yapıda standart olarak yönetiminin sağlanmasına yönelik Referans Akıllı Şehir Mimarisi ve Ulusal Akıllı Şehir Mimarisi hazırlanmıştır. Bu kapsamda ulusal akıllı şehir mimarisini hazırlayan ikinci ülke olarak bu çalışmanın gelecekte ülkemize getireceği faydanın farkında olarak özel sektör ile birlikte geliştirilmektedir. Bu anlamda özel sektör geliştirecekleri akıllı şehir platformlarını Bakanlığın getireceği ulusal standartlara göre hazırlamış olacaklardır. Proje 2021 yılında tamamlanmıştır.

Akıllı Şehirler Olgunluk Değerlendirme: Proje kapsamında proje ile 81 ilimizin akıllı şehir kabiliyetleri değerlendirilerek olgunluk seviyeleri tespit edilmiş ve raporlama çalışmaları yapılmıştır. Akıllı Şehir Olgunluk Değerlendirme Raporlarında şehir bazında elde edilen veriler ışığında iyileştirilme önerileri sunulmuştur. Şehirlerimizin akıllı şehir olgunluk seviyeleri ortak, sistematik ve ülkemize özgü bir yapı ile ölçülmüştür. Çalışmanın tamamlanmasıyla birlikte olgunluk seviyeleri belirlenen şehirlerin sıralamasını içeren Ulusal Akıllı Şehir Endeksi oluşturulmuştur.

Türkiye’de tüm belediyelerin olgunluk seviyelerini ölçebilmek amacıyla web tabanlı veri tabanı yönetim sistemi yazılımı ile birlikte çalışan, Belediyelerin ilgili anket uygulamasını yetkileri dâhilinde doldurarak ilerlemelerini raporlayabilecek ve kendi belediyelerine ait bilgi kartlarına ulaşabilecekleri Akıllı Şehirler Olgunluk Değerlendirme Sistemi üzerinden çalışmalar yapılmıştır. Akıllı şehir olgunluk değerlendirme çalışmaları vatandaşlara yönelik olarak da yapılmıştır. Böylece şehirde yapılan akıllı şehir faaliyetleri ve uygulamalarının kent sakinlerine olan yansıması, algı ve farkındalık ölçümlemesi de yapılmış olarak Olgunluk Değerlendirme Modeli kuvvetlendirilmiştir ve il bazında raporlanarak endeksi hazırlanmıştır. Proje 2021 yılında tamamlanmıştır.

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi (Toplulaştırılmış Proje), (7 Adet)

Ulusal Coğrafi Veri Altyapısının Kurulumu: Ulusal Coğrafi Veri Altyapısının Kurulumu kapsamında Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısının Kurulumu İşi (4. Faz) ve Coğrafi Veri Servisleri Analiz Platformu Geliştirilmesi İşi gerçekleştirilmiştir.

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Altyapısının Kurulumu (4. Faz): Coğrafi veri alt yapısı faaliyeti kapsamında, ortak standartların kullanımı hedefinin gerçekleştirilmesi, veri değişiminde anlamsal ve teknik bütünlüğün sağlanması ve veri içeriğine ilişkin farklı yorumların engellenmesi amacıyla coğrafi veri temalarına ilişkin uygulama kurallarını, teknik esasları ve standartları belirleyen ve 2020 yılında Resmi Gazete’de yayımlanan 32 coğrafi veri temasına ait veri tanımlama dokümanının yaygınlaştırılmasına ilişkin faaliyetler yürütülmüştür. Ayrıca Çevre İzleme Tesisleri, Bina, Jeoloji ve Ulaşım Ağları olmak üzere 4 veri teması için genişletme çalışmaları yapılmıştır. Gözlemler, Ölçümler

ve Sensör Verilerine İlişkin Standartlar Dokümanı hazırlanmış ve yayınlanan dokümanların daha kolay anlaşılmasını sağlayacak rehber nitelikte internet sayfası (rehber ve coğrafi veri sözlüğü) çalışmaları tamamlanmıştır.

Coğrafi Veri Servisleri Analiz Platformu Geliştirilmesi: Proje kapsamında metaveri servis erişimi sağlanmıştır. Kullanımı önerilen servisler belirlenmiş ve düzenlenmiştir. WMS, WFS ve WCS servis erişimleri sağlanmıştır. Ordu ili lojistik ve yangın analizi senaryoları çalıştırılmıştır. WFS ve WCS üzerinden erişilen verileri sunucu lokaline indirerek mekansal veri tabanlarında saklanmasını sağlayacak fonksiyonlar geliştirilmiştir. Aynı zamanda geometrik ve öznitelik validasyonları da gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan sonuçlar sıkıştırılmış Geoserver üzerinden yayına açılmaktadır. Analiz sonuçları sıkıştırılmış GeoTif formatında saklanmakta ve WMS üzerinden yayınlanmaktadır.

TUCBS Entegrasyonu Projesi: Coğrafi veri üreticisi ve kullanıcısı 20 merkezi kamu kurum ve kuruluşu ile 5 il özel idaresi, 5 belediye başkanlığı ve 5 su ve kanalizasyon idaresi ile çalışmalar gerçekleştirilmiş olup, bu kurumlar için coğrafi veri servislerine ve metaverilerine ilişkin mevcut durumun tespit edilmesi çalışmaları yapılmıştır. Mevcut coğrafi veri servislerinin tek merkezde toplanması sağlanmıştır.

Coğrafi veri servislerinin kurumlar arasında paylaşımının sağlanması, izlenmesi ve raporlanması çalışmaları yapılmıştır. Coğrafi verilere ait metaverilerin ilgili yönetmelik kapsamında entegrasyonunun sağlanması, izlenmesi ve raporlanması çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda yapılacak çalışmalar ile ilgili olarak kurum ve kuruluşlarda farkındalığın artırılması çalışmaları ifa edilmiştir. İlgili mevzuatın incelenerek gerekli düzenlemeler için öneriler geliştirilmesi çalışmaları yapılmıştır.

TUCBS Stratejisi ve Eylem Planı İzleme-Raporlama: Ulusal Coğrafi Bilgi Stratejisi ve Eylem Planının izlenmesine yönelik olarak kamu kurumları, yerel yönetimler, üniversiteler ve özel sektör için olgunluk modelleri hazırlanmıştır. Hazırlanan olgunluk modelleri 52 Kamu Kurumu, 30 Büyükşehir Belediyesi ve 51 İl Belediyesi, 51 İl özel İdaresi, 30 Üniversite ve 20 Özel Sektör firması için uygulanarak kurumsal raporlar hazırlanmıştır. Ayrıca bu raporlar temel alınarak Türkiye CBS Olgunluk Değerlendirme Raporu hazırlanarak Ulusal CBS stratejisi ve eylem planına ilişkin dönemsel performans değerlendirmesi gerçekleştirilmiştir. Proje 2021 yılı sonu itibariyle tamamlanmıştır.

Coğrafi Veri ve Metaverilerin Güvenli Paylaşımı: Proje kapsamında yazılım ile TUCBS altyapısına sunulan coğrafi veri servislerinin TUCBS Teknik Birlikte Çalışılabilirlik esaslarına göre kontrolü sağlanmakta, tüm servislerin teknik olarak aynı standartta sunulması için gerekli yönlendirmeleri içeren raporlar alınabilir hale getirilmiştir. TUCBS Veri Tanımlama Dokümanlarında belirtilen veri paylaşım standartları referans alınarak, TUCBS altyapısında sunulan servislerden gelen katman ve öznitelik bilgilerinin standartlara uyumluluğu kontrol edilebilir ve raporlanabilir hale getirilmiştir. TUCBS altyapısına sunulan coğrafi veri servislerinin takibi yapılabileceği geliştirme gerçekleştirilmiştir.

Coğrafi Bilgi Platformu Modernizasyonu: ATLAS ve GEOPORTAL uygulamalarına ait yazılım altyapısının ve hizmetlerinin bakımı ve devamlılığının sağlanması için çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Mevcut arayüzlerde yer alan fonksiyonel hataların giderilmiştir. Kurumlar tarafından farklı sunuculardan TUCBS altyapısına sunulan tüm coğrafi veri servislerinin Atlas Basic Uygulamasında da sorunsuz çalışması için gerekli çalışmalar yapılmıştır. ATLAS içinde bulunan metaveri arama modülünün geliştirilmesi çalışması yapılmıştır.

Coğrafi Veri Güncelleme Çalışmaları: İhtiyaç duyulan bölgelerin uzaktan algılama verisini elde etmek ayrıca kıyı kenar çizgisi belirleme, kaçak yapılaşmanın takibi, değişimin izlenmesi, planlama, projelendirme ve her türlü konumsal uygulama ihtiyaçlarını karşılamak üzere hava kameralı uçak kullanılarak Havadan Görüntü Alımı, Sayısal Arazi ve Yüzey Modeli, Renkli Nokta Bulutu ve Sayısal Renkli True (Gerçek) Ortofoto ihtiyaçlarını karşılayabilmek için “True Ortofoto Üretim İşi 2021-1 (Iğdır, Erzincan, Elazığ, Adıyaman, Bitlis)” gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında; arazi çalışmaları, havadan görüntü alımı, fotogrametrik çalışmalar, sayısal renkli gerçek ortofoto ve 3 boyutlu ürünlerin üretimi, süreçlerle ilgili dokümantasyon ve raporlama çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuç ürünler, Bakanlık çalışmalarında kullanılmak üzere ilgili birimlerle paylaşılabilir ve kullanılabilir hale getirilmiştir. Proje 2021 yılı sonu itibariyle tamamlanmıştır.

TUCBS Coğrafi Veri Uyumlaştırma Çalışmaları: Çalışma yapılacak pilot bölge olarak Amasya Merkez belirlenmiştir. Proje kapsamında oblik olarak havadan çekilen görüntülerin alınması, ortofoto ve yükseklik verilerinin üretilmesi, 3 boyutlu bina modellerinin üretilmesi, araç girebilecek yollarda ölçekli 360° panoramik çekimlerin yapılması, mobil haritalama ile görüntü ve nokta bulutu verilerinin elde edilmesi, verilerin harita tabanlı 3 boyutlu görüntüleme web yazılımına aktarılması çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Milli Emlak Otomasyon Projesi İdamesi

Proje kapsamında; entegrasyon kapsamında; harita servisleri için GeoWebCache etkinleştirilmesi, MEOP CBS uygulamasında seçilen bir alanda parsel verilerinin, KML ve GeoJSON formatlarında indirilmesi için geliştirilme çalışmaları, entegre olunan servislere ait bakım ve güncelleme ihtiyaçları karşılanması, LDAP entegrasyonun geliştirilmesi iş ve işlemleri ifa edilmiştir. Mevcut aksaklıkların giderilmesi, bakım, onarım ve güncelleme çalışmaları kapsamında; sunuculardaki log4j güvenlik zafiyetinin giderilmesi, MEOP CBS uygulamasındaki bütün katmanlara saydamlık kontrolünün eklenmesi, TUCBS altlık katmanlarının MEOP CBS uygulamasına eklenmesi, Milli Emlak Uygulamasının test ortamında hazırlanması vb. iş ve işlemler ifa edilmiştir.

Veritabanı optimizasyonu kapsamında; CBS WEB uygulaması, MEOP uygulaması ile Sybase Business Object Uygulamalarının çalıştığı, Postgre veritabanı anlık olarak

izlenerek performans arttırıcı çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Mülkiyeti Hazineye ait taşınmazların, kamu kurumları lojmanlarının satışlarına yönelik satış modülünün yazılım geliştirme çalışmaları tamamlanmıştır. CBS WEB uygulamasının; güncel yazılım teknolojilerine aktarımı amaçlı yazılım çalışmaları tamamlanmış, bakanlık mobil uygulamasına entegrasyonu yapılmıştır. Hazine taşınmazları ile ilgili web servislerin işletim ve bakım çalışmaları yapılmıştır. Milli Emlak İlan ve Kurum Tahsis internet sitelerinin bakım ve güncelleme çalışmaları yapılmıştır.

Bilişim Sistemleri İdame ve Yenileme Projesi (Toplu Proje)

Proje kapsamında YAMBİS, MYS ve E-Şantiye uygulamalarının geliştirme, güncelleme ve bakım çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Trafik Sorununun Çözümü için Akıllı Şehirler

Bakanlık tarafından ülkemizde belediyelerce gerçekleştirilecek akıllı ulaşım projelerinin etkin bir şekilde uygulanması ve belediyeler arasında başarılı projelerin paylaşımını da içeren bir rehberlik mekanizması oluşturulması suretiyle mükerrer çalışmaların ve dolayısıyla kaynak israfının önüne geçilmesi, şehirlerimizin akıllı şehir dönüşümlerinin hızlandırılması ve teknik kapasitenin yükseltilmesi amaçlanmaktadır. Bakanlıkça; şehir içi uygulamalara yönelik olarak gerçekleştirilmek üzere, öneri pilot akıllı ulaşım çözümlerinin değerlendirilmesi ve bunlardan azami fayda sağlanabilmesi amacıyla, "Şehirlerde Trafik Sorununun Çözülmesi için Akıllı Şehir Pilot Uygulamaları Yarışması" gerçekleştirilmiştir.

Milli Emlak Bilgi Sistemi (MEBİS)

Proje kapsamında MEBİS projesi için çalışma grubu oluşturularak, pilot olarak seçilen 17 İl Müdürlüğü personeli, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ve Milli Emlak Genel Müdürlüğü personeli ile online analiz toplantıları yapılmıştır. Milli Emlak Otomasyon Projesinin modülleri olan Login, Yönetim, Taşınmaz, Satış, Ecrimisil, Taşınır Mal-Tasfiye, Edinin ve diğerleri günümüz teknolojilerine uygun olarak yeniden yazılma çalışmaları ifa edilmiş ve yazılımı tamamlanan her modül ve sürüm notları test ortamında yayınlanmıştır. CSB.Net Core framework ve SonarQube statik kod analizi ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

Bakanlık Hizmetlerinin Dijital Dönüşümü

Proje kapsamında Karar Destek Sistemi projesi kapsamında veri ambarı ve hazırlanan raporların idamesi gerçekleştirilmiş ve Bakanlık Birimlerinin talepleri doğrultusunda yeni raporlar geliştirilmiştir. Bakanlığa ait 69 adet uygulamanın geliştirme, güncelleme ve bakım çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Oracle'dan Postgre SQL'e Göç Projesi

Proje kapsamında Oracle veri tabanı üzerinde olan 16 uygulamanın PostgreSQL veri tabanına geçişi için yapılan teknik çalışmalar doğrultusunda tüm uygulamaların kod ve veri tabanı düzeyinde geçişleri sağlanmıştır. Kullanılmadığı tespit edilen viewlar, prosedürler ve tablolar kaldırılmıştır. Uygulamaların performansları konusunda ise

gerekli iyileştirmeler yapılarak gerekli indeksler vb. tablolara atılmıştır. Uygulamaların tümünde kaynak kod ve veri tabanı analizi ile hatalar ve kusurlar düzenlenmiş ve performans artırımı sağlanmıştır. Uygulamaların özelinde yapılan çalışmalar neticesinde gereksiz ve kullanılmayan alanlar kaldırılmıştır. Uygulamaların 3. parti yazılım bağımlılıkları azaltılmıştır. Uygulama sunucularında veri tabanına bağlanmak için kullanılan ara katman ihtiyacı kalkmıştır. Bakımı ve desteği olmayan uygulamaların kodları aktif hale getirilerek güncel hale getirilmiştir. Veri tabanı sunucusu yükü azaltılmış, veri tabanının daha performanslı çalışması sağlanmıştır.

Çevre ve Şehircilik Veri Sözlüğü Geliştirilmesi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında kullanılan 75 uygulamaya ait verilerin Çevre ve Şehircilik Veri Sözlüğü'nün hazırlanması, sayısal gösterimi, kendi web sayfası içinde sunumu ve etkin araştırmaya imkân veren sorguların oluşturulması amaçlanmaktadır. Proje Yönetim Planı teslim edilmiştir.

E-Belediye Uygulamaları Bakım-Onarım Projesi

Proje kapsamında mevcut PlanCBS masaüstü uygulaması kullanıcılardan gelen talepler doğrultusunda iyileştirilmiş ve güncellenmiştir. E-Plan Otomasyon Sistemi'nin yaygınlaştırılması kapsamında kullanıcı desteği sağlanmış, talepler doğrultusunda toplamda 2754 kurum kullanıcıya ve 963 farklı kuruma çevrimiçi eğitim verilmiştir. Bununla birlikte mevcut kullanıcı dokümanlarının ve eğitim videolarının güncellenmesi ve geliştirilmesi sağlanmıştır.

Ülke genelinde yürürlükte bulunan mekânsal planların akıllandırılarak sistem üzerinden yapılacak izleme sürecinin kolaylaştırılmasına yönelik geliştirilen modellerin mekânsal plan hazırlayan plan müellifleri ile mekânsal plan onaylama yetkisi bulunan kurum ve kuruluşlara aktarılması ve ilgili süreçler boyunca gerekli desteğin sağlanması çalışmaları gerçekleştirilmiştir. E-Plan Otomasyon Sistemi için kullanıcılardan gelen taleplere ve ihtiyaçlara yönelik destek hattı oluşturulmuştur. Destek masası tarafından toplamda 9.728 çağrı yanıtlanmış ve sisteme yönelik teknik destek sağlanmıştır.

Mekânsal planların Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi platformu üzerinden görüntülenmesine ve sorgulanmasına ilişkin ihtiyaç duyulan web servislerin sağlanmasına yönelik gerekli çalışmalar yapılmıştır. Plan revizyon ve değişikliklerinin, ana plan üzerinde bütünlük olarak ayrı bir katman yapısında görüntülenebilmesini sağlayan altyapı geliştirilmiştir.

E-Plan Otomasyon Sistemi uygulamalarında kullanılmak üzere farklı temalarda harita altlıkları hazırlanmıştır. E-Plan Otomasyon Sistemine katman ve veri arama, çağırma ve görselleme özellikleri eklenmiş ve buna yönelik menü geliştirme çalışması gerçekleştirilmiştir. Mekânsal planların tarihsel olarak gösterilebilmesine ilişkin ekranlar geliştirilmiş. Bu ekranlarda planların aranması, çağırılması ve görsellenmesi sağlanmıştır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın plan yapma ve onama yetkisi dâhilinde e-Plan Otomasyon Sistemi içerisinde plan yönetme süreçlerine uygun olarak güncelleme ve süreç özelleştirmeleri gerçekleştirilmiştir.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı'nın plan yapma ve onama yetkisi dahilinde e-Plan Otomasyon Sistemi içerisindeki plan süreçleri analiz edilmiş, uygulama üzerinde gerekli yazılım revizyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir. TEİAŞ'ın iş süreçleri E-Plan Otomasyon Sistemine entegre edilmiştir.

Bakanlık içerisindeki YERBİS uygulamasının çıktısı olan jeoloji altlıkları ile yerleşime uygunluk haritaları da WMS olarak sisteme entegre edilerek, kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Planlar için "Sözel Plan Değişikliği" seçilerek yapılan işlemlerde plana ilişkin plan sınırının da sisteme yüklenmesi sağlanmıştır.

Belediyelerin sayısal, vektörel ve koordinatlı veya koordinatsız raster planlarının her bir türü için PlanGML veri formatına dönüşüm için gereksinim duyulan iş süreçlerine yönelik bilgilendirici şemalar hazırlanarak sistem portalından erişimi sağlanmıştır. E-Plan Otomasyon Sisteminde plan teklifi sunan, özel sektörde faaliyet gösteren plan müelliflerinin meslek odası sicil durumlarının güncel şekilde sistemde yer almasına ilişkin, ilgili meslek odasıyla iş analizi çalışması yapılarak sistem üzerinde gerekli revizyonlar gerçekleştirilmiştir.

Temel Faaliyetler

Akıllı Şehir Faaliyetleri

2021 yılında merkezi kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimlere yönelik "2020-2023 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı Rehberliği" çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Benzer şekilde "Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası Rehberliği" ile yerel yönetimlerimize yerel akıllı şehir stratejilerini hazırlamaları yolunda rehberlik çalışmaları yapılmıştır. Yerelde akıllı şehir uygulamalarının geliştirilmesi amacıyla hazırlanan "Akıllı Şehir Eğitim Dokümanları" tüm belediyelerimizin kullanımına sunulmak üzere hazır hale getirilmiştir.

Akıllı şehir yaklaşımı ile yenilikçi finans yöntemleri ve iş modelleri geliştirilmesi ve gelir artırıcı veya maliyet azaltıcı inisiyatiflerin tanımlanması, gelir paylaşımına yönelik anlaşmaların oluşturulması, kamu özel ortaklıklarına aracılık yapılması, kaynaklarla ürün ve hizmetlerin trampasının sağlanması, çoklu şehir inisiyatiflerinin kolaylaştırılması amacı ile "Akıllı Şehir Finansman Raporu" hazırlanmıştır. Ayrıca akıllı şehir uygulamalarına yönelik rehberlik kılavuzları hazırlanmıştır. Yapılan rehberlik çalışmalarının yanısıra Akıllı Şehir Standartlarına yönelik çalışmalar yürütülmüştür.

Kamu kurum ve kuruluşlarında akıllı şehir özelinde çalışan personelin yetkinliklerinin değerlendirilebilmesi için Akıllı Şehir Yetkinlik Değerlendirme Modeli oluşturulmuştur. 81 ilimizin akıllı şehir kabiliyetleri değerlendirilerek olgunluk seviyeleri tespit edilmiş ve raporlama çalışmaları yapılmıştır.

Olgunluk Değerlendirme Çalışmaları olgunluk değerlendirme sistemi üzerinden yapılmıştır (<https://sehirendeksi.gov.tr/>). Ulusal Akıllı Şehir Endeksi oluşturulmuştur. Karma Ekonomik Komisyonu işbirlikleri kapsamında Azerbaycan ile 27 farklı konuda toplam 8 farklı etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Kent Bilgi Sistemi Faaliyetleri

Başta Kent Rehberi olmak üzere tüm uygulamalarda ve sistem altyapısında iyileştirme ve yazılım geliştirme çalışmaları yapılmıştır. Bulut Kent Bilgi Sistemi bünyesinde kodlama yapmadan uygulama geliştirmeye imkân tanıyan Akıllı Form Uygulaması geliştirilmiştir.

İçişleri Bakanlığı E-Belediye Sistemi ile entegrasyon yenilenmiş ve ilave olarak Mezarlık Uygulaması entegrasyonu gerçekleştirilmiştir. Önemli yerler, gözde noktalar, nöbetçi eczaneler, panoramik fotoğraf yükleme ve görselleme, toplu veri aktarımı, yenilenmiş katman ağacı, belediye duyuru sistemi, bülten yönetim sistemi gibi ilave özellikler sisteme kazandırılmıştır. Önemli Yerler Modülü üzerinden belediyelerin önemli yer coğrafi veri temasına ilişkin coğrafi verilerini standart olarak üretmelerine ve güncellemelerine yönelik çalışma başlatılmıştır.

Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi ile entegrasyon sağlanmıştır. Bulut Kent Bilgi Sistemi üzerinden yerel yönetimler tarafından üretilen coğrafi veriler Ulusal Coğrafi Bilgi Platformuna servis edilmektedir. Belediyelerde yaygınlaştırma çalışmaları ve eğitim faaliyetleri yürütülmüştür.

E-Plan Otomasyon Sistemi Faaliyetleri

E-plan Otomasyon Sistemi uygulamasının ülke genelinde yaygınlaştırılması kapsamında mekânsal plan yapımında kendine özgü süreç ve uygulamaları bulunan kurum ve kuruluşlarımızın talepleri doğrultusunda, kurum ve kuruluşlara özel süreçler tanımlanmış ve sisteme eklenmiştir.

E-Plan Otomasyon Sistemi'nin yaygınlaştırılması kapsamında kullanıcı desteği sağlanmış, talepler doğrultusunda toplamda 2.754 kurum kullanıcılarına ve 963 farklı kuruma çevrimiçi eğitim verilmiştir. E-Plan Otomasyon Sistemi için kullanıcılardan gelen taleplere ve ihtiyaçlara yönelik destek hattı oluşturulmuştur. Destek masası tarafından toplamda 9.728 kişiye sisteme yönelik teknik destek sağlanmıştır. E-Plan Otomasyon Sistemi uygulamalarında kullanılmak üzere farklı temalarda harita altlıkları hazırlanmıştır. E-Plan Otomasyon Sistemine katman ve veri arama, çağırma ve görselleme özellikleri eklenmiş ve buna yönelik menü geliştirme çalışması gerçekleştirilmiştir.

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı'nın plan yapma ve onama yetkisi dahilinde e-Plan Otomasyon Sistemi içerisindeki plan süreçleri analiz edilmiş, uygulama üzerinde gerekli yazılım revizyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir. TEİAŞ'ın iş süreçleri E-Plan Otomasyon Sistemine entegre edilmiştir.

Bakanlık içerisindeki YERBİS uygulamasının çıktısı olan jeoloji altlıkları ile yerleşime uygunluk haritaları da WMS olarak sisteme entegre edilerek, kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 35. maddesinde yer alan izleme ve inceleme görevini etkin şekilde sürdürebilmesine ve ilgili inceleme sonuçlarının arşivlenebilmesine yönelik Plan İzleme ve İnceleme Modülü geliştirilmiştir. Mekânsal planların GML formatına dönüştürülmesi kapsamında tüm yerel yönetimlerin yürürlükteki planlarını 31.12.2021 tarihine kadar E-Plan Otomasyon Sistemi'ne yüklenmesi istenmiş, sisteme toplamda 30.402 GML verisi yüklenmiştir.

Veri Altyapısı Kurulum Faaliyeti

Ulusal coğrafi bilgi altyapısına ilişkin şema, katman, kod listesi gibi bileşenlerin yer aldığı Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Kayıt sisteminin hazırlanması çalışmaları tamamlanmış olup <http://cografiverisozlugu.tucbs.gov.tr/> adresinde yayına açılmıştır. 32 veri teması için veri tabanı tasarımı hazırlanması ile ilgili araçlar geliştirilmiş olup <http://cografiverisozlugu.tucbs.gov.tr/> adresinde yayına açılmıştır.

Coğrafi Veri Üretimi, Temini, Paylaşımı, Analiz ve Raporlama Faaliyeti

Uzaktan algılama yöntemi ile elde edilen coğrafi verilerin paylaşıldığı “Coğrafi Veri Satış Portalı” <https://rasticaret.csb.gov.tr/> güncellenmiştir. Kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversitelerden ve yerel yönetimlerden resmi yazı ile gelen çevre düzeni planı, ortofoto servisleri, 3B nokta bulutu verilerinin sunulması ve paylaşılması işlemleri gerçekleştirilmiştir. Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu, coğrafi verilere ait metaverilerin aktarılması, güncellenmesi ve yayınlanması ile metaveri yönetim işlemleri kapsamında kurum kullanıcı kayıt işlemleri ve metaveri aktarım işlemleri yapılmıştır. İlgili kurumlar tarafından üretilen coğrafi verilerine ait veri servisleri kullanılarak 528.574 adet metaveri Ulusal Coğrafi Bilgi Platformuna aktarılmıştır. Kontrolü tamamlanan ancak söz konusu platformdan paylaşılmayan metaverilerin yayınlanması konusunda görüşmeler ilgili kurumlarla yapılmıştır.

Yazılım Teknolojileri Faaliyetleri

Bakanlıkta kullanılan uygulamalar aracılığıyla toplanan verilerin izlenmesi, denetim, kontrolü ve merkezi raporlanması amacıyla yürütülen Karar Destek Sistemi projesi kapsamında 85 uygulamanın analizi tamamlanmış, veri ambarı oluşturulmuş, bu uygulamalardan 250 adet rapor geliştirilmiş olup çalışmalar devam etmektedir. Bakanlığın dijital dönüşümü kapsamında ve yazılımların tek merkezde toplanması stratejik hedefi doğrultusunda 2021 yılı itibarıyla toplam 69 adet uygulamanın geliştirme ve bakımı yapılmıştır.

ÇEVRE YÖNETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Bazı alanların Marmara Denizi ve Adalar Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı (Karar Sayısı: 4758) 05.11.2021 tarih ve 31650 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olup, bu kapsamda Marmara Denizinde gerçekleştirilen tüm faaliyetlere ilişkin mevzuatın gözden geçirilmesi gerekliliği hasıl olmuştur. Bu kapsamda Yönetmelik taslağı hazırlanarak kurum görüşlerine açılmıştır.

Atık Yağların Toplanmasına İlişkin Usul ve Esaslar 21/4/2021 tarihli ve 842736 sayılı Bakan Olur'u ile yayımlanmış olup deneme üretimleri uygun bulunan ve rafinasyon lisansı verilen tesislere atık yağ toplama yetkisi verilmeye başlanmıştır.

Atık Ön İşlem ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik 09.10.2021 tarihli ve 31623 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 26.06.2021 tarih ve 31523 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 02.06.2021 tarihli ve 31499 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2872 Sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Alınacak Geri Kazanım Katılım Payı Tutarlarına İlişkin Tebliğ (2022/1) 31/12/2021 tarih ve 31706 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Akümülatör Depozito Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar 31/12/2021 tarih ve 2595549 sayılı Bakan Oluru ile güncellenmiştir.

Sıfır Atık Yönetmeliğinin; Türkiye Çevre Ajansının Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Çevre Kanununun 8 inci, 11 inci, 12 nci ve 13 üncü maddeleri ile Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ve Atık Getirme Merkezi Tebliğine uyumlu hale getirilmesi, bütüncül yaklaşımla uygulamaya yönelik düzenlemelerin yapılması gerektiğinden 09.10.2021 tarihinde Yönetmelikte değişiklik yapılmıştır.

Atık Getirme Merkezlerinin Kurulması Ve İşletilmesi İle Sıfır Atık Uygulamalarına İlişkin Usul Ve Esaslar 31.12.2021 tarihinde yayınlanmıştır.

Yürütülen Projeler

Yüzme Suyu Profillerinin Geliştirilmesi Projesi

Proje ile yüzme suyu profilerinin Mavi Bayrak uygulaması kapsamında her plaj için bulunması zorunlu olan belgeler arasında yer alan profil belgelerinin Ülkemizde belirlenen tüm plajlar (yaklaşık olarak 1.400 plaj) için hazırlanması hedeflenmiştir. Proje, İstanbul Üniversitesi ile yapılan protokol çerçevesinde yürütülmüş olup, proje

kapsamında saha incelemeleri, anketler ve risk değerlendirmeleri yapılarak 1.400 yüzme alanı için profil belgeleri oluşturulmuştur.

Türkiye Deniz Çevresi Stratejisinin Oluşturulması Projesi

Proje, Bakanlık ve TÜBİTAK/MAM arasında 29 Haziran 2018 tarihinde imzalanan Sözleşme ile başlatılmıştır. Projenin süresi 3 yıl olup, yatırım programı kapsamında yer alan projenin bütçesi 1.700.000 TL'dir. Anılan proje kapsamında,

- Deniz çevresinin mevcut durumuna ilişkin ilk değerlendirmeyi takiben, iyi çevresel durum (İÇD) tanımlarının ve İÇD hedeflerinin belirlenmesi
- Ülkemizde Ekosistem temelli yaklaşım prensipleri kapsamında, izleme programının geliştirilmesi
- Önlemler Programlarının (ÖP) Belirlenmesi ve Uygulanması
- Sosyo- Ekonomik Analiz çalışması
- Deniz Çevresi Durum Raporları Hazırlanması
- “Ulusal Deniz Çevresi Strateji Belgesi” ve “Ulusal Deniz Çevresi Yönetimi Eylem Planı” Raporunun hazırlanması hedeflenmektedir.

Türkiye Deniz Çevresi Stratejisinin Oluşturulması Projesi, deniz kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımına yönelik, iyi çevresel durum hedeflerini temel alan önerilerin oluşturulup ortak planlama yapması gereken karar verici ve uygulayıcılara sunulması, bu yolla ilgili yönetim planlarının oluşturularak kıyı ve deniz kullanımlarının düzenlenmesi için gerekli bilimsel temelin oluşturulması açısından önem arz etmektedir. 2021 yılında da Proje kapsamında Strateji Belgesi ve Çevre Durum Raporları (Akdeniz-Marmara-Ege ve Karadeniz) hazırlanmış ve 26 Kasım 2021 tarihinde çevrimiçi olarak yapılan Kapanış Toplantısı ile sonuçlandırılmıştır.

Entegre Kirlilik Önleme Ve Kontrolü Kapsamında Atık İşleme Tesislerinin Uyum Durumları Ve Gerekliliklerinin Belirlenmesi Projesi

Söz konusu proje ile atık yönetimi sektöründe Entegre Çevre İzin Uygulamasına geçiş süreci için kurumsal altyapının, hedef sektörlerin ve ilgili paydaşların farkındalıklarının artırılması ve kapasitenin güçlendirilmesi ile teknik ve finansal ihtiyaçların belirlenmesi hedeflenmektedir. Ayrıca atık yönetimi sektöründe entegre izin altyapısının oluşturulması ve geçiş tarihinin belirlenmesi aşamasında, tesisler özelinde araştırmalar yapılarak mevcut uyum durumunun, tam uyuma geçişte gerekli olacak teknoloji değişikliği ve iyileştirmeleri ile yatırım ihtiyaçlarının belirlenmesi ve uyum modellerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

16.11.2020 tarihinde Bakanlık ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi arasında imzalanan protokol ile süresi başlatılan projenin 16.11.2022 tarihinde tamamlanması planlanmaktadır. Protokol bedelinin 1.900.000,00 TL olduğu söz konusu projenin 400.000 TL tutarındaki 1. Hakedişi 15.12.2020 tarihinde, 2. Hakedişi ise 30.06.2021 tarihinde ödenmek üzere Kontrol Teşkilatı Komisyonu tarafından imzalanmış ve ödeme işlemi gerçekleştirilmiştir.

Katı Atık Programı (KAP) Projesi

KAP, büyükşehir belediyeleri ile belediyelerin/birliklerin, entegre atık yönetimi tesisi, II. sınıf düzenli depolama tesisi, mevcut II. sınıf düzenli depolama tesisine ilave lot, ön işlem tesisi ve aktarma istasyonu yapım işleri, uygulama projelerinin hazırlanması, uygun görülmesi/onaylanması ile ilgili her türlü iş ve işlemleri kapsayan proje yatırım programına alınmış olup 1, 2 ve 3. 100 gün ile 180 gün Eylem Planlarında ve 11. Kalkınma Planında yer almıştır. Proje ile yerel yönetimlerin belediye atık yönetimi yatırımları desteklenmektedir.

Katı Atıkların Ekonomiye Kazandırılması Projesi

Projenin amacı, Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planının (2016-2023) revize edilmesi ve sıfır atık sisteminin yaygınlaştırılmasına yönelik yatırım maliyetlerine dair ihtiyaç analizinin ve geçişin etkin bir şekilde yapılabilmesi amacıyla kılavuzların hazırlanması, 2016-2020 yılları arasındaki mevcut durumun ortaya konulması, Ulusal Atık Yönetim Planının (2023-2035) hazırlanması, sıfır atık yaklaşımının yerelde etkin ve bütüncül bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için idare tarafından hazırlanmakta olan 11 adet kılavuz için danışmanlık desteği (kılavuzların kontrolü) ve tasarımı sağlanması, ülkemizde uygulanacak atık karakterizasyon metoduna ilişkin atık karakterizasyonu kılavuzu hazırlanması, Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında il genelinde sıfır atık yönetim sistemlerinin entegrasyonu ve koordinasyonunun sağlanması için ihtiyaç duyulan “İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı” formatı için danışmanlık desteğinin sağlanmasıdır. Proje ile ilgili olarak Bakanlık ile İstanbul Teknik Üniversitesi arasında protokol imzalanmış olup proje başlatılmıştır. Projenin, süre uzatımı talebi ile 2022 yılı mayıs ayında tamamlanması planlanmıştır.

Ev Sahibi Topluluklar İçin Etkin Kentsel Atık Yönetimi, Faz 2: Katılımcı Atık Yönetimi Aracılığı İle Sosyal Uyumun Güçlendirilmesi Projesi

Dışişleri Bakanlığı, Bakanlık ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Ofisi arasında 07.01.2019 tarihinde imzalanan proje ile

- Kilis ve Şanlıurfa ili Haliliye İlçe Belediyelerinin sıfır atık/atık yönetimi kapasitelerinin artırılması,
- Mobil AGM, dış mekân ve iç mekân biriktirme ekipmanları, hane içi biriktirme ekipmanları, teşvik sistemi malzeme ve ekipmanları, otomatlar ve ambalaj atığı toplama araçları satın alınması,
- Atık Getirme Merkezi (AGM) inşaatı ve makine-ekipmanlarının sağlanması,
- Konteyner Bakım ve Onarım Atölyesi,
- Sosyal Geri Dönüşüm Merkezi için gerekli olan makine-ekipmanların satın alınması amaçlanmıştır. Proje, 30.06.2021 tarihinde tamamlanmıştır.

REACH Tüzüğü Kapsamında Kimyasal Güvenlik Değerlendirmelerinin Yürütülmesi İçin Teknik Destek Projesi (IPA II)

1 Kasım 2019 tarihinde başlayan ve 31 Ekim 2021 tarihinde tamamlanan 2 yıllık projenin maliyeti 1,5 Milyon Avro olup, bu miktarın %85'i AB tarafından, %15'i de ülkemiz tarafından karşılanmıştır. Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetlerle kimyasal

güvenlik değerlendirmesi konusunda faaliyet gösteren kurum ve sanayicilerin mevcut kapasiteleri güçlendirilmiş, kimyasallar için e-kayıt sistemi güncellenmiş ve iyileştirilmiş, kimyasal güvenlik değerlendirme ve raporlama sistemi oluşturulmuştur.

Kalıcı Organik Kirleticilerle (KOK) Kirlenmiş Sahaların Tespiti ve İyileştirilmesi Projesi

2017 yılında programlanmış olan Avrupa Birliği IPA II fonlarından bütçelenmiş olan proje, uluslararası kuruluşlarla doğrudan hibe kapsamında Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye tarafından uygulanmaktadır. Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanlığı projenin nihai faydalanıcısı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü projenin Sözleşme Makamıdır. Projenin toplam bütçesi 3 Milyon 30 Bin Euro'dur. Bu bütçenin 2 Milyon 30 Bin Euro'su Teknik Yardım Bileşeni olup UNDP tarafından uygulanacak; 1 Milyon Euro'su ise Pilot Uygulama Bileşeni olup Bakanlık IPA birimi tarafından uygulanacaktır.

Türkiye'de Şehirlerde Hava Kalitesinin İyileştirilmesi ve Kamuoyu Farkındalığının Artırılması - CITYAIR Projesi

Hava kalitesinin korunmasına esas teknik ve idari kapasitenin geliştirilmesi, bilgi ve deneyim paylaşımının yaygınlaştırılması amacıyla, Bakanlık Temiz Hava Bölge Müdürlüklerinin sorumluluk alanına göre 4 bölgeyi içeren; Uşak, Adana, Antalya, Aydın, Denizli, Gaziantep, Hatay, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Konya, Manisa, Mersin, Muğla, Ordu, Samsun, Afyonkarahisar, Amasya, Aksaray, Burdur, Çorum, Giresun, Isparta, Karaman, Kilis, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Sinop, Sivas ve Tokat illerinde yürütülmektedir.

Covid-19 nedeniyle önemi artan hava kalitesine ilişkin olarak Birleşmiş Milletler tarafından 7 Eylül 2020 yılında Uluslararası Temiz Hava Günü olarak ilan edilmiştir. Bakanlık öncülüğünde ülkemizde, UNEP Birleşmiş Milletler Çevre Programı ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu işbirliğiyle 7 Eylül Temiz Hava Günü etkinliği düzenlenmiştir. 2021 yılında da aynı kutlamalar amacıyla Ankara ilinde seçilen bir okulda öğrenci, öğretmenlerin katılımıyla farkındalık oluşturma etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.

Bölgesel Temiz Hava Müdürlükleri, Taşra Teşkilatı personeline yönelik olarak emisyon envanteri çalışmaları 4 seri şeklinde Kahramanmaraş, Sinop, İzmir ve Isparta merkezli olmak üzere bölge illerini kapsayacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlığı personeline yönelik formatör eğitimleri düzenlenmiş ve hava kalitesi farkındalığı konusunda katılımıyla biraraya gelinmiştir.

Bakanlık sunucularında hizmet veren Hava Emisyon Yönetim Portalı ile elde edilen bölgesel hava kalitesi haritalarının, proje çerçevesinde modelleme ve eylemlere göre senaryo çalışmalarına bağlı olarak 31 ilin Temiz Hava Eylem Planlarının güncellenmesi çalışmaları sürdürülmekte olup, ayrıca hava kalitesi tahmin çalışmalarına esas kapasite geliştirme süreci yürütülmektedir.

Hava Emisyon Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi (HEYGEL) Projesi

Proje ile hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımı ile vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Hava Emisyon Yönetim Portalının Geliştirilmesi kapsamında; Hava Emisyon Konulu Çevre İzin sayısallaştırılması işlemleri gerçekleştirilmiş olup, HEY portalı veri tabanında, günümüz itibarıyla yaklaşık 5.000 sanayi tesisine ait 15.000 adet bacanın kirletici bilgileri kayıt altındadır. Yazılım yenilenen yüzüyle 11 Mart 2020 tarihinde ilk kez taşra teşkilatımızın kullanımına açılmıştır. Proje kapsamında 117 kişiye modelleme eğitimleri verilmiştir. 2020/25 Sayılı Bakanlık Genelgesi ile Katı Yakıt Modülü devreye alınmış katı yakıtların belgelendirme süreci elektronik ortama taşınmış olup e-imza ile belgelendirme süreci başlatılmıştır. Kullanıma açılmasından bu yana 13.255 adet elektronik belge düzenlenmiş olup sistemde aktif 2.784 kullanıcı kayıtlıdır. Projenin modüllerine esas teknik çalışma toplantıları ile birlikte idari toplantılar gerçekleştirilmiştir. Projenin muayene kabul işlemleri tamamlanmış olup ödeme işlemleri için işin bütünü bozmayan eksikliklerin giderilmesi beklenmektedir.

Üç Boyutlu Ortamda Hava Kalitesi Değerlerinin Tespiti Projesi

Hava kirliliği analizi ve iyileştirilmesi amacıyla kirletici kaynaklar için emisyon hesaplamalarının yapıldığı, hesaplanan emisyonların zamansal ve mekânsal dağılımlarının yapıldığı ve dünyada örnek olacak nitelikte Unix işletim sistemi tabanlı meteoroloji/hava kalitesi modellerinin yazılım üzerinden çalıştırıldığı, CBS tabanlı bir Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı oluşturulmuştur ve Bakanlık sunucularında hizmet vermektedir. Yazılım ile sınır ötesi taşınım da dikkate alınarak farklı model alanlarında çalışılmakta ve sırasıyla küresel, ulusal ve bölgesel ölçekte hava kalitesi haritaları üretilmektedir. Bölgesel hava kalitesi haritaları il ve ilçe düzeyinde hava kalitesi seviyelerini göstermekte olup, hava kalitesi yönetiminde yerel yönetimler ile işbirliğinin sağlanması açısından sokak seviyesinde veri üretilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Proje ile mahalle ölçeğinde hava kalitesi bilgisi üretilmektedir.

Üç Boyutlu Ortamda Hava Kalitesi Değerlerinin Tespiti İlave İşler ve Sağlık Endeksinin Belirlenmesi Projesi

Proje kapsamında geliştirilen üç boyutlu masaüstü CBS yazılımı ve modelleme modülü, HEY Portalı çıktıları olan mezo ölçekteki stratejik hava kalitesi haritaları, üç boyutlu kent modelleri, yol ağları, kent topoğrafyası ve trafik yoğunluğu gibi detayları kullanarak hava kirliliği dağılımını çeşitli görselleştirme teknikleri ile sunabilecektir. Sonuç olarak, mezo ölçekten (2 km) mikro ölçeğe geçiş için (5m) 3B kent modellerini kullanan gerekli algoritma geliştirilecektir.

Proje kapsamında Bakanlık veri merkezine ilgili modellerin yükleneyeceği donanım temini ve üç boyutlu CBS yazılımı lisansı temin edilmiştir. Hava kalitesi modülü geliştirilmesi çalışmaları devam etmekte olup Balıkesir, Edirne, Tekirdağ, Kocaeli, Sakarya olmak üzere 5 ilin hava kalitesi modülü ile elde edilen yüksek çözünürlüklü sonuçlar hazırlanmıştır.

2021 yılı içerisinde belirlenen 20 ilin daha çalışılması hedeflenmektedir. İlave olarak hava kirliliği sağlık maruziyetine esas sağlık endeksinin belirlenmesine yönelik teknik çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Ulusal Emisyon Ücreti ve Kükürt/Azot Piyasasının Kurulması Projesi

Hava kirliliğinin azaltılmasına yönelik olarak birçok ülkede uygulanmakta olan ve kirleten öder prensibine dayanan emisyon ücreti uygulaması ve kükürt/azot piyasasının ülkemizde de hayata geçirilmesi için mevzuat hazırlanması gerekmektedir. Hava kalitesi yönetimde önemli bir araç olarak kullanılan Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalında yer alan kaynaklar için alınacak birim kirletici başına ücretlerin tespitine yönelik olarak farklı ülke örnekleri araştırılarak ülkemiz ekonomisine en uygun yöntemin seçilmesi amacıyla teknik ve yasal yol haritası çalışması planlanmıştır.

Hava kirliliğinin önlenmesine yönelik olarak emisyon ücreti uygulamasının diğer ülkelerdeki örnekleri araştırılmıştır. Emisyon ücreti uygulaması için ülke modeli geliştirilecektir. Önerilen ülke modelinin uygulanmasına yönelik olarak gerekli mevzuat çalışması hazırlanmıştır.

Hava Emisyon Portalının Yaygınlaştırılması Projesi

Bakanlık Stratejik Planı kapsamında 2023 yılına kadar tamamlanması gereken stratejik hava kalitesi haritalarının tamamının hazırlanması hedeflenmektedir. Modelleme çalışmaları Bakanlık sunucularında gerçekleştirilecek olup, modellerin takibi için personel istihdamı sağlanacaktır. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi talimatı ile HEY Portalı veritabanının açık kaynak kodlu platforma taşınması sağlanacaktır. Katı yakıt modülüne bağlı olarak elektronik entegrasyon ve mobil uygulamaya esas geliştirmeler öngörülmektedir.

Isınma Kaynaklı Emisyonların Yönetimi Projesi

Bu proje ile

- Sanayi ve enerji üretim tesislerindeki atık ısıların ısınma amaçlı kullanımı başta olmak üzere bölgesel ısınma merkezlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik etki analizi çalışmalarının yapılması.
- Ülkemizde ısınma kaynaklı hava kirliliğinin kontrolü ve yönetimi çerçevesinde mevzuatın güncellenmesi,
- Mevzuatın uygulanmasına ilişkin idari ve teknik kurumsal kapasitenin eğitim, saha ziyareti, çalıştaylar aracılığı ile geliştirilmesi
- Uygulamaya yönelik kılavuzlar hazırlanarak uygulamada yaşanan ve tereddüt hâsıl olan durumların en aza indirilmesi
- Isınma kaynaklı yakma tesislerinin özellikleri, yakıt özelliklerine ilişkin ulusal/uluslararası mevzuat ve standart taraması ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Proje kapsamında, proje başlangıç toplantısı, mevcut durum analizi, başlangıç raporu, proje ile ilgili logo ve web sitesi çalışmaları yapılmış olup, proje ile ilgili sektör ve

temsilcilerin katılımı ile Haziran 2021’de açılış toplantısı düzenlenmiştir. Ayrıca bugüne kadar 13 adet saha ziyareti ve 3 adet değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Yerleşim Alanlarında Kaynak Bazlı Gürültü Seviyelerinin Hesaplanması Projesi

Projenin amacı, Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince; Türkiye genelinde nüfusu 100.000’in ve nüfus yoğunluğu kilometrekare başına 1.000’in üstünde olan 20 yerleşim alanı (Ağrı, Aksaray, Düzce, Çanakkale, Erzincan, Giresun, Isparta, Kars, Kastamonu, Kırıkkale, Kırklareli, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Şırnak, Siirt, Yalova, Yozgat, Zonguldak) için gürültü modeli veri setleri geliştirilerek ve bahse konu alanlar kapsamındaki sanayi tesisleri, eğlence yerleri, karayolları ve demiryolları ile ana karayolları ve ana demiryolları için gürültü modellemesi yapılarak stratejik gürültü haritalarının hazırlanmasıdır. Proje çerçevesinde toplamda 20 ilin stratejik gürültü haritası hazırlanmıştır. Böylece söz konusu proje kapsamında yürütülen çalışmalar sorunlu alanların belirlenerek kontrol tedbirlerini içeren eylem planlarının hazırlanmasına esas teşkil etmiş olacaktır.

Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Kapsamında Metal Üretim ve İşleme Tesislerinin Uyum Durumları ve Gerekliliklerinin Belirlenmesi Projesi

Proje ile Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol (EKÖK) Yönetmelik Taslağı Ek-1’de yer alan demir ve demir dışı metal sektöründeki tesislerin EKÖK Yönetmeliği ve EKÖK Belgelendirme sistemi gerekliliklerine göre uyum durumlarının, tam uyuma geçişte gerekli olacak teknoloji değişikliği ve iyileştirmeler ile yatırım ihtiyaçlarının belirlenmesi hedeflenmiştir.

Proje takvimine göre Mart ayında gerçekleştirilmesi planlanan sempozyum Covid-19 salgını nedeniyle 6-8 Ekim 2021 tarihlerinde Karabük’te yüz yüze ve çevrim içi olmak üzere hibrit olarak gerçekleştirilmiştir. 27 Ekim 2021 tarihinde EKÖK-Metal projesinin kapanış toplantısı düzenlenmiştir. Revize edilen Final Raporu ile Yönetici Özeti ve hazırlanan makaleler 2021 yılı Aralık ayında Bakanlığa sunulmuştur.

Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrolü Kapsamında Türkiye'nin Endüstriyel Emisyon Stratejisinin Belirlenmesi (DIES) Projesi

Proje ile Endüstriyel Emisyonlar Direktifi kapsamında Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol (EKÖK) sisteminin etkin olarak uygulanması ile çevre kalitesinin artırılması, bu kapsamda teknik ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

12 Nisan 2021 tarihinde proje açılış toplantısı çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Proje internet sitesi, proje çıktılarına göre güncellenmektedir. Metodoloji Raporu, I. UEP Raporu, Eğitim İhtiyaçları Analizi Raporu, Yazılım Analiz Raporu, Yazılım Tasarım Raporu, Envanter Metodoloji Raporu, Envanter Veri tabanı için Kullanım Kılavuzu ve EKÖK Belgelendirme Şablonları onaylanmıştır. 1. ve 2. İlerleme Raporları onaylanmıştır. Bakanlık, İl Müdürlükleri, Üniversiteler, Kuruluşlar ve Sanayiciler için Envanter Veri Toplama, UEP Hazırlama Çalışmayı çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Kimya ve Mineral sektörleri özelinde hazırlanan Saha Ziyaretleri Planı onaylanmış olup, kimya, mineral ve diğer başlıklı sektörler özelinde Ankara, Konya, Afyonkarahisar, Samsun, Yalova, Kocaeli, Antalya ve Eskişehir illerinde toplam 37 adet saha ziyareti gerçekleştirilmiştir. Kimya ve Mineral sektörleri özelinde yer alan alt sektörler için Mevcut En İyi Teknikler Kontrol Listeleri hazırlanmıştır. Kimya, Mineral ve diğer başlıklı sektörlerde yer alan faaliyetlerle ilgili Bakanlık personeline proses eğitimleri verilmiştir.

Egzoz Elektronik Denetleme Sistemi Projesi

Ulaşım kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması hedefi ile 2019 yılında Bakanlık ile Savunma Sanayii Başkanlığı arasında imzalanan Protokol çerçevesinde yürütülen Projede 2021 sonu itibariyle çalışmalarda son aşamaya gelinmiştir. Proje kapsamında ASELSAN A.Ş. tarafından yerli ve milli yazılım ve teknoloji kullanılarak hareketli ve sabit konumda, her türlü hava koşullarında hizmet verebilecek şekilde geliştirilen Mobil Plaka Tanıma Sistemi (MPTS) cihazları 81 il müdürlüğüne teslim edilmiştir. Denetim araçlarına monte edilecek MPTS cihazları, trafikte bulunan araçların plakalarını okuyarak, aracın egzoz emisyon ölçümünün bulunup bulunmadığını anında tespit edebilecek şekilde tasarlanmıştır.

20 Aralık 2021 tarihinde, cihaz ve yazılım ile ilgili olarak sistemi kullanacak il müdürlüğü personeline, Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı ve ASELSAN tarafından geniş kapsamlı teorik ve uygulamalı eğitim verilmiştir. Proje ile denetimlerin etkinliği yükseltilerek vatandaşlarımızın egzoz gazı emisyon ölçümleri konusundaki farkındalığının artırılması, ölçüm yaptırmayan araç sayısının düşürülmesi ile ulaşım kaynaklı hava kirliliğinin azaltılması amaçlanmaktadır.

Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Ulusal Eylem Planı İçin Konut ve İnşaat Sektöründe Değer Zinciri Analizi Projesi

Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Bölgesel Aktivite Merkezi tarafından Birleşmiş Milletler Çerçeve Programı/Akdeniz Eylem Planı bünyesinde Akdeniz Güven Fonu ile finanse edilen "Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Konut ve İnşaat Sektörüne Entegre Edilmesine Yönelik Bir Yol Haritasının Geliştirilmesi Projesi" 2021 yılı Aralık ayında başlatılmış olup proje ile STÜ değer zincirlerinden "konut ve inşaat" başlığı özelinde değer zinciri analizi yapılması hedeflenmektedir.

Proje kapsamında 17 Aralık 2021 tarihinde çevrimiçi olarak "Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Konut ve İnşaat Sektörüne Entegre Edilmesine Yönelik Bir Yol Haritasının Geliştirilmesi Projesi Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, proje ekibi tarafından proje final raporu hazırlanmış ve Bakanlığa teslim edilmiş olup rapor ilgili kurum ve kuruluşların görüşüne açılmıştır.

Tekstil Sektöründe Temiz Üretim Uygulamaları Projesi

Proje kapsamında, öncelikle boyama yapan tekstil işletmelerinde mevcut proses akışını değiştirmeden boya banyo atıksularında renk giderimi sağlanırken çamur oluşturmayan, elektrooksidasyon, aktif karbon ve nanofiltrasyon membran kombine proseslerinin

kullanıldığı bir arıtma prototipi tasarlanmış; geliştirilen prototiple uygun alkaliniteye getirilmiş tuzlu suyun kumaş boyama ve yıkamada yeniden kullanılarak tuzlu suyun geri kazanılması amaçlanmıştır. Geliştirilen diğer prototipte ise; su yumuşatma sistemlerinde kullanılan rejenerant (tuzlu su) çözültisinin içerdiği Ca+2 ve Mg+2 iyonlarının uygun bir teknoloji ile uzaklaştırılarak elde edilen tuzlu suyun yeniden rejenerasyon işleminde kullanılması sağlanmıştır.

Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı Kapsamında Yapılan Projeler

Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı Hazırlanması

Marmara Denizi'nde iklim değişikliğinin etkisi ile birlikte deniz suyundaki durağanlık ve azot-fosfor bolluğuna bağlı olarak ortaya çıkan müsilajın kontrol altına alınması ve giderimine yönelik Bakanlık koordinasyonunda üniversiteler ve ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile 22 Maddeden oluşan "Marmara Denizi Eylem Planı" hazırlanmış ve 06.06.2021 tarihinde Marmara Denizine kıyısı olan tüm illerin üst düzey yöneticileri ile imza altına alınarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Söz konusu Eylem Planında Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı Hazırlanması konusunda alınan karara istinaden Marmara Denizi Havzası'nı iyi çevresel duruma ulaştırmak için politika ve stratejilerin belirlenmesi ve uygulanması amacıyla, 2021-2024 Dönemi için Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı hazırlanmıştır.

Marmara Denizi Havzası'ndaki Zeytinyağı Endüstrisinin Durum Tespiti Projesi

Proje Marmara Denizi Havzasında yer alan zeytinyağı üretim tesislerinin yerinde incelenmesi, zeytinyağı üretim tesislerinin mevcut üretim proseslerinin durumlarının tespiti ve revizyon ihtiyaçlarının belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Marmara Denizi Havzasında bulunan zeytinyağı üretim tesisleri (zeytinyağı üretimi için üç fazlı dekantör kullanan) ziyaret edilerek ve bu tesislerde anket çalışması yapılarak; ihtiyaç duyulan üç fazlı üretim prosesinden iki fazlı üretim prosesine geçiş/dönüşüm maliyetine ilişkin veri toplanmıştır. Marmara Denizi Havzasında bulunan zeytinyağı üretim sektörü için tesis envanteri oluşturulmuştur. Marmara Denizi Havzasında bulunan zeytinyağı üretim sektörü için üç fazlı zeytinyağı üretim prosesinden iki fazlı zeytinyağı üretim prosesine geçiş ve bu geçişin getireceği teknik sorumluluklar değerlendirilmiştir. Üç fazlı üretim prosesinden iki fazlı üretim prosesine geçiş/dönüşüm için tesis bazında gereklilikler tespit edilmiştir. Üç fazlı üretim prosesinden iki fazlı üretim prosesine geçiş/dönüşümüne yönelik maliyetlere ilişkin veri toplanacak ve yasal gerekliliklere uyum için beklenen sektörel maliyet aralıkları belirlenmiştir.

Marmara Denizi Havzası Noktasal Kirlilik Yüklerinin Tespiti Projesi (MAR-AAT)

Proje kapsamında Boğazlar ve Susurluk Havzası dahil Marmara Denizi Hidrolojik Havzasında ve bu havzadaki İstanbul, Bursa ve Kocaeli illerinin tamamı ile Tekirdağ, Yalova, Kütahya, Balıkesir ve Çanakkale illerinin havzaya giren kısımlarında;

- Atıksu debisi 50 m³/gün üzerinde olan evsel/kentsel atıksu arıtma tesisleri, endüstriyel ve organize sanayi bölgesi atıksu arıtma tesisleri ile soğutma suyu

deşarjı yapan sanayi tesisleri yerinde ziyaret edilmiş,

- Atıksu arıtma tesislerinin; mevcut durumu, kapasitesi, fiili atıksu debisi, atıksu karakterizasyonu, İdarenin 2021/13 sayılı Marmara Denizi Havza Eylem Planı Kapsamında Deşarj Standartlarında Kısıtlama Genelgesinde yer alan yeni deşarj standartlarına uyum için gerekli revizyon ihtiyacı ve maliyetleri belirlenmiş,
- Proje kapsamında toplanan tüm veriler proje ekibince anlık olarak dijital bir ortama aktarılmıştır,

Proje sonucunda Marmara Denizini olumsuz etkileyen kentsel ve endüstriyel noktasal kirlilik kaynakları il bazında belirlenerek, evsel/kentsel ve endüstriyel atıksulardan kaynaklanan noktasal kirlilik yükleri tespit edilmiş, tesislerin bakım, onarım ve revizyon maliyetleri hesaplanmıştır.

Temel Faaliyetler

Belediyelerde Sıfır Atık Çalışmaları

Sıfır Atık Yönetmeliği uygulama takvimi çerçevesinde sistem kurulmasının yaygınlaştırılması, rol modellerin oluşturulması amaçlanmaktadır. Ayrıca; Ankara İli-Kızılcahamam İlçesi; Samsun İli-Ladik İlçesi, Erzurum İli-Yakutiye İlçesi, Antalya İli-Kaş İlçesi, Burdur Salda gölü pilot bölgeler olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda projenin uygulanmasına yönelik Bakanlık koordinasyonunda ilgili Belediye, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri ile birlikte gerekli çalışmalar yapılmıştır. Van Gölü Havza Koruma Eylem Planı ve Uygulama Programı kapsamında eğitim düzenlenmiştir.

Marmara Denizi Eylem Planı kapsamında belediyelerde yerinde incelemelerde bulunulmuştur. Mahalli idarelere yönelik 2020-2021 yıllarında hem yüz yüze hem de dijital ortamda seminer ve değerlendirme toplantıları düzenlenmiş, belediyelerin sıfır atık bilgi sistemine kayıtları yaptırılmış, belediyelerin iyi uygulamaları diğer belediyelere aktarılmış, belediyelerin termin planı hazırlanması sağlanmış, belediyelere talimat yazıları gönderilmiş, belediyelerin sisteme geçişi takip edilmiştir. 92 Belediye hizmet alanı için sıfır atık belge başvurusunda bulunmuş olup, 53 belediye ye temel seviye sıfır atık belgesi verilmiştir. 2020-2021 yılında 312 belediyenin sıfır atık proje dosyası değerlendirilmiş olup 178 belediyenin projesi uygun bulunmuştur.

Proje kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ve Türkiye Belediyeler Birliği işbirliği ile 17 Mart 2021 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü temsilcileri, il belediyeleri ile 250 bin altı büyükşehir ilçe belediyelerine, çevrimiçi sıfır atık seminerleri gerçekleştirilmiş olup uygulamalar hakkında bilgi verilmiştir.

Sıfır Atık Bilgi Sistemi

Sıfır Atık Bilgi Sisteminin kullanıcıları mahalli idareler, kamu kurumları, eğitim kurumları, sağlık kuruluşları, turizm tesisleri, limanlar, terminaller, havaalanları, akaryakıt istasyonları, zincir marketler, iş merkezleri ve sanayiciler tarafından veri girişinde bulunmuş, yazılım sistemi yönetmelik çerçevesinde güncelleme yapılmış, yazılımda

temel seviye belgelendirme arayüzleri yapılmıştır. 12 Ocak 2020 itibarıyla belge süreci yazılım sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir. Sıfır atık uygulama verileri yazılım sisteminden temin edilmektedir. Sisteme kayıtlı kurum/kuruluş sayısı 140.000'e ulaşmıştır.

İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı Hazırlanması

İl düzeyinde mahalli idareler ile bina ve yerleşkeler tarafından uygulanacak olan Sıfır Atık Yönetim Sistemine ilişkin plan, program, politika, hedeflerin belirlenmesi ve oluşturulan atık yönetimi süreçlerinin, yerel ve ulusal ölçekte stratejik bir bütünlük içinde entegrasyonu sağlanarak verimli ve sürdürülebilir olması amacıyla İl Sıfır Atık Yönetim Planı hazırlanmaktadır. "İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Plan" Formatı hazırlanmıştır. Hazırlanan Plan formatı Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine gönderilerek gerekli talimatlar verilmiştir. 81 ilin planı hazırlanmış, planlar incelenerek gerekli revizyonların yapılması talimatı verilmiştir. İl sıfır atık planı çerçevesinde 3 aylık periyotlarla gerçekleştirme raporları iletilmektedir.

Eğitim farkındalık çalışmaları

2021 yılında Sıfır atık bilincinin ve farkındalığın artırılması amacıyla belediyeler başta olmak üzere üniversiteler, organize sanayi bölgeleri, akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri, kurum/kuruluşlar gibi hedef kitle temsilcileri ile online eğitimler düzenlenmiştir. Hedef kitleler tarafından verilen eğitimler sıfır atık bilgi sistemine girilmektedir. Sıfır Atık uygulamaları kapsamında 2017 de 2021 yılı sonuna kadar Bakanlık, il müdürlüklerimiz ve sektör temsilcileri tarafından 14.000.000 kişiye eğitim verilmiştir.

Web Sitesi ve Sosyal Medya Çalışmaları

Sıfır Atık uygulamasının yaygınlaştırılması ve halkımızın her kesiminin bu vizyonun bir parçası olabilmesi için bilgilendirici, yönlendirici ve farkındalık oluşturmaya yönelik web sitesi ve sosyal medya paylaşımlarının yapılması gerekmektedir. Sıfır Atık Web sitesinde yayınlanacak materyaller hazırlanmıştır. Sosyal medya hesaplarından da projenin her daim gündemde tutulması, örnek alınması, yaşam standardı haline gelmesi ve bilgi aktarılmasına yönelik paylaşımlar hazırlanmakta ve günlük olarak yayınlanmaktadır.

Sıfır Atık Yönetim Sistemi Kılavuzları

Bakanlık tarafından sıfır atık yönetim sisteminin; idari, mali ve teknik unsurları açısından tasarım ve planlama kriterlerini, değerlendirme unsurları ve uygulama esaslarını belirlemek; sistemin geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaları düzenlemek amacıyla kılavuzlar hazırlanmıştır. 11 adet "Sıfır Atık Yönetim Sistemi Uygulama Kılavuzu" hazırlanmıştır. Hazırlanan Kılavuzlar; Belediye Kılavuzu, Organize Sanayi Bölgeleri, Sanayi Tesisleri Kılavuzu, Havalimanı, Terminal Kılavuzu, Avm, İş Merkezi, Ticari İşletme Ve Plaza Kılavuzu, Eğitim Kurumu Ve Yurtlar Kılavuzu, Sağlık Kuruluşları Kılavuzu, Turizm Tesisleri Kılavuzu, Kırsal Yerler Kılavuzu, Kurum Kuruluş Kılavuzu, Hane Ve Site Kılavuzu, Sıfır Atık Mavi dir. 9/10/2021 tarihine yapılan

Yönetmelik revizyonuyla birlikte revize edilmesi planlanmaktadır. Kılavuzlar Bakanlık web sayfalarında yayınlanmaktadır.

Sıfır Atık Belgesi İçin Nitelikli Belge Kriterleri (Gümüş, Altın ve Platin) ve Puanlama Esaslarının Belirlenmesi

Yönetmelik gereği temel seviye ve Nitelikli Belge (Gümüş, Altın ve Platin) verilmesi gerekmektedir. Temel seviye belgesi 12.01.2020 tarihi itibarıyla verilmeye başlanmıştır. 2022 itibarıyla de nitelikli belge verilmeye başlayacaktır. Bu sebeple kriterlerinin belirlenmesi gerekmektedir. Bu iş, gümüş, altın ve platin olmak üzere üç seviyede düzenlenecek olan sıfır atık belge kriterlerinin belirlenmesi amacıyla proje başlatılmış olup çalışmalar ilgili yüklenici tarafından teslim edilmiştir. Bakanlık tarafından incelemeleri devam etmektedir.

Sıfır Atık Mavi Hareketi

Sıfır Atık Mavi açılış etkinliği tüm yurttaki denizlerin korunması ve deniz temizliği seferberliği için başlatılmıştır. Deniz çöpleri konusunda, halkın bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar, Sıfır Atık Mavi Hareketi kapsamında Bakanlık tarafından ve ilgili kurum/kuruluşlarca yürütülmektedir.

Denizcilik Atıkları Mobil Uygulaması

2020/20 sayılı Denizcilik Atıkları Uygulaması Genelgesi 08.07.2020 tarihinde yayımlanmış ve 02.09.2020 tarihli ve 2020/21 sayılı Genelge ile revize edilmiştir. Genelge ile gemilerden kaynaklanan atıkların yönetimi için kullanılan Gemi Atık Takip Sistemi ile Mavi Kart Sistemi uygulamaları güncellenerek Denizcilik Atıkları Uygulaması adı altında tek bir uygulamada birleştirilmiş ve böylece bürokrasi azaltılmıştır. Ayrıca uygulamaların birleştirilmesiyle atık transfer formu ve mavi kart basımı işlemleri de kaldırılmış, işlemlerin çevrimiçi ortamda dijital olarak yürütülmesi ve eşzamanlı takip edilmesi sağlanmış, böylece kâğıt kullanımı ve plastik kart kullanımları da ortadan kaldırılmıştır. Gemi atıklarının sahada daha hızlı olarak alınmasını ve söz konusu uygulamaya daha kolay ulaşılabilirliği sağlamak amacıyla Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü ile Denizcilik Atıkları Mobil Uygulamasının hazırlanması çalışmaları devam etmektedir.

Mavi Bayrak Çalışmaları

2021 yılında Türkiye genelinde 519 adet plaj ve 22 marina ile 6 yat 2021 yılında mavi bayrak almaya hak kazanmıştır.

Acil Müdahale Planları

2021 yılı içerisinde 5 yeni kıyı tesisine ait risk değerlendirmesi ve acil müdahale planı ile onaylı planı bulunan ancak tesiste yapılan değişiklikler nedeniyle risk değerlendirmesi yeniden yapılan 13 kıyı tesisine ait risk değerlendirmesi ve acil müdahale planı onaylanmıştır.

Gemi Atıkları Yönetimi

Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, Bakanlık tarafından atık kabul tesisi onay belgesi veya muafiyet verilen 311 adet kıyı tesisinde MARPOL 73/78 Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak atık alım hizmeti verilmektedir.

Deniz Çöpleri Yönetimi

Faaliyetler başladığından bugüne kadar yaklaşık olarak toplam 123.300 ton deniz çöpu (deniz yüzeyi, kıyı, plaj ve deniz dibinden) toplanarak, bertarafa gönderilmiştir.

Marmara Denizinde Meydana Gelen Müsilaj İle Mücadele Çalışmaları

Marmara Denizi'nde iklim değişikliği ile artan sıcaklık, deniz suyundaki durağanlık ve azot-fosfor artışına bağlı olarak oraya çıkan ve doğal yaşamı etkileyen bir afet niteliğinde olan müsilaj oluşumu meydana gelmiştir. Müsilaj sorununun giderilmesine yönelik olarak, başta ilgili kurum kuruluşlar olmak üzere, belediyeler, akademisyenler, sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla çalışmalar yürütülmüş olup, 04.06.2021 tarihinde 700 kişinin katılımıyla "Müsilaj Problemi ve Çözüm Önerileri Çalıştayı" düzenlenmiştir.

Bahse konu çalıştayda; müsilaj problemine ilişkin çözüm önerileri ve önlem programlarına ilişkin değerlendirmeler yapılmış olup çalıştay çıktıları 05.06.2021 tarihinde İstanbul'da ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ve Üniversite temsilcilerinin katılımıyla değerlendirilmiş olup Marmara Denizi Eylem Planı 06.06.2021 tarihinde Bakanımız tarafından Kocaeli'de kamuoyuna açıklanmıştır. 22 maddeden oluşan Marmara Denizi Koruma Eylem Planı kapsamındaki çalışmalar aralıksız sürdürülmüştür.

07.06.2021 tarihli ve 2021/12 sayılı Marmara Denizi Eylem Planı'nın Uygulanmasına ilişkin Genelge yayımlanmıştır. Genelge uyarınca: müsilajın giderilmesine ve bertaraf edilmesine yönelik çalışmalarını koordineli bir şekilde en üst seviyede Valiliklerin koordinasyonunda, sorumlu kurum/kuruluşlar, yerel yönetimler, birlikler ve STK'lar katılımları ile yürütülmesi ve personel, makine, ekipman ve benzeri tüm imkanları ile çalışmalara destek verilmesi talimatlandırılmıştır.

- Tüm çalışmaların izlenmesi, kontrolü ve denetimi Bakanlık tarafından yürütülecek olup bunun için, Bakan Yardımcımız Başkanlığında İstanbul'da Koordinasyon ve Bilgilendirme Merkezi, İl bazında yapılan ve yapılacak çalışmaların yürütülmesi ve koordinasyonun sağlanması için Valiliklerde Vali başkanlığında Koordinasyon Merkezi oluşturulmuştur.
- 13/06/2021 tarihli ve 2021/10 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile Marmara Denizi Eylem Planı faaliyetleri çerçevesinde Kirliliğin giderilmesine yönelik çalışmaların, etkin ve koordineli bir şekilde yürütülmesinin temin edilmesi amacıyla Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu kurulmuştur.
- Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu çalışmalarına bilimsel olarak tavsiyelerde bulunmak üzere TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde Marmara Belediyeler Birliği bünyesinde kurulan Marmara Denizi Eylem Planı Bilim ve Teknik Kurulu oluşturulmuştur.

- 15 Haziran 2021, 14 Temmuz 2021 ve 22 Ekim 2021 tarihinde gerçekleştirilen Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulunda alınan kararlar çerçevesinde çalışmalar sürdürülmüştür.
- Eylem Planı kapsamında 8 Haziran 2021 tarihinde 7/24 esasına göre başlatılan müsülaj temizlik çalışmaları 1 ay içerisinde tamamlanmıştır. Marmara denizine kıyısı olan İstanbul, Kocaeli, Yalova, Tekirdağ, Bursa, Balıkesir ve Çanakkale’de Bakanlığın koordinasyonunda valilerimizin başkanlığında çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda 623 bölgede gerçekleştirilen temizlik çalışmalarıyla toplam 11.129,3 m³ müsülaj toplanmıştır. 8 Temmuz 2021 tarihten sonra Marmara Denizinde müsülaj tespit edilmiş alan bulunmamaktadır.
- 2021/13 sayılı Marmara Deniz Havzası Eylem Planı Kapsamında Deşarj Standartlarında Kısıtlama Genelgesi 22.06.2021 tarihinde Bakanlıkça yayımlanmıştır. Söz konusu Genelge ile Bakanlık tarafından Boğazlar ve Susurluk Havzası dâhil Marmara Denizi Hidrolojik Havzası’nda ve bu havzada yer alan illerden İstanbul, Bursa ve Kocaeli illerinin tamamında, sanayi ve evsel atıksu arıtma tesisleri için Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği ekinde yer alan ve kirliliğin göstergesi olan Kimyasal Oksijen İhtiyacı parametresinde kentsel atıksularda %20 oranında, endüstriyel atıksularda ise her bir sektör için yeni bir deşarj standardı düzenlemesi yapılarak yaklaşık %50 ye kadar kısıtlamalar yapılmıştır. Ayrıca, Genelge ile değıştirilen şartlara uyum için süreler belirlenmiş ve iş termin planları alınmıştır.
- Eylem planı kapsamında Marmara Denizinde yaşanan kirliliğin kaynaklarından olan noktasal ve yayılı kaynaklı kirliliğin tespiti amacıyla çalışmalar ivedi olarak başlatılmıştır. Bu kapsamda; “Havzada zeytin karasuyu ve peyniraltı suyu kaynaklı kirliliklerin önlenmesine ilişkin Balıkesir, Çanakkale, Tekirdağ ve Bursa illerinde faaliyet gösteren zeytinyağı üretim işletmelerine yerinde ziyaretler gerçekleştirilerek, 2 fazlı üretim prosesine geçiş için gerekli olan ekipman, iş, vb. kalemlerin envanterinin çıkarılması ve olası geçiş maliyetinin araştırılmasına yönelik Marmara Denizi Havzasındaki Zeytinyağı Endüstrisinin Durum Tespiti Projesi projesi gerçekleştirilmiştir.
- Havzada yer alan tüm evsel/kentsel ve endüstriyel atıksu arıtma tesislerinin mevcut durumlarının belirlenmesi amacıyla MAR-AAT projesi yapılmıştır.
- 06 Haziran 2021 tarihinde imza altına alınan Marmara Denizi Eylem Planı çerçevesinde Marmara Denizi Havzası’nı iyi çevresel duruma ulaştırmak için politika ve stratejilerin belirlenmesi ve uygulanması amacıyla 2021-2024 Dönemi için Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı hazırlama çalışmalarına başlanmış olup, ilgili kurum, kuruluşlar ve STK’ların katılımı ile 08 Eylül 2021 tarihinde başlatılan iç ve dış paydaş toplantıları 29 Eylül 2021 tarihinde tamamlanmıştır. Marmara Denizi Bütünleşik Stratejik Planı Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulunun 22.10.2021 tarihinde gerçekleştirilen 3. Toplantısında onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

Antalya ve Muğla İllerinde Yangın Kaynaklı Oluşabilecek Deniz Kirliliğine Yönelik Çalışmalar

Antalya ve Muğla illerinde meydana gelen orman yangını sebebiyle, yangın sonrası oluşan kül ve rüsubattan kaynaklanabilecek deniz kirliliğinin yerinde tespiti için Bakanlık personeli tarafından saha çalışmaları gerçekleştirilmiş, bununla birlikte bölgede konuya yönelik toplantılar düzenlenmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı'na ait uçaklarla denize kirlilik taşınması muhtemel 43 noktayı kapsayacak şekilde uçuşlar yapılmıştır. Uçuşlardan elde edilen tespitlerin ve yangın çıkan bölgelerin değerlendirilmesi neticesinde, Bakanlık ekiplerince, Muğla ili Marmaris-İçmeler-Turunç- Amos kıyı hattında; Antalya ili, Manavgat ilçesi, Manavgat Barajı, Manavgat Çayı ve sahil bölgesinde deniz kirlilik tespit çalışmaları yapılmış olup, kıyı şeridinde herhangi bir kirliliğe rastlanmamıştır.

Gerek gerçekleştirilen saha çalışmaları, gerekse de Antalya ve Muğla Deniz Çöpleri İl Eylem Planları dikkate alınarak yangın sonrası deniz kirliliği ile mücadele eylemlerinin belirlenmesi amacıyla Antalya'da 12.08.2021 tarihinde, Muğla'da ise 10.08.2021 ve 13.08.2021 tarihlerinde koordinasyon toplantıları düzenlenmiştir. Gerçekleştirilen toplantılarla, yangın kaynaklı muhtemel deniz kirliliğinin önlenmesi amacıyla toplantılarda alınan kararların ivedilikle ve titizlikle uygulanmasına yönelik çalışmalar Bakanlıkça takip edilmiştir.

Ülkemiz Kıyılarına Ulaşan Suriye Kaynaklı Petrol Kirliliği ile İlgili Çalışmalar

Ülkemizin Suriye karasularına yaklaşık 54 deniz mili (100 km) mesafede bulunan Baniyas Elektrik Santrali'nin yaklaşık 15 bin metreküp kapasiteli bir depolama tankından 25 Ağustos 2021 tarihinde denize petrol sızıntısı olduğu bilgisi edinilmiştir. 31 Ağustos 2021 tarihinde Bakanlık temsilcileri ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı temsilcileri bölgeye intikal etmiştir.

Türkiye'den iki adet römorkör (acil müdahale gemisi) bölgeye sevk edilmiştir. KKTC Karpaz Yarımadası açıklarındaki müdahale gemileri vasıtayla yapılan çalışmalarda alınan ilk örneklerde yüzeydeki malzemenin katılma eğiliminde olduğu ve emici bariyer ile toplanamadığı ve yer yer çökme eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. Denizdeki kirliliğin kıyıya ulaşmasının ve yayılmasının önlenmesi amacı ile bariyer ile çevrelenmesi ve bariyer içerisindeki malzemenin emici petler ile toplanması çalışmaları yapılmıştır.

Petrol sızıntısı ile ilgili olarak İHA tarafından yapılan gözlem uçuşları neticesinde kirlilik olabileceği değerlendirilen alanlarda KKTC tarafında römorkörler ve Türkiye kıyılarında Sahil Güvenlik Komutanlığı'na bağlı botlar tarafından inceleme yapılmıştır. Söz konusu petrol kirliliğinin KKTC kıyılarına ulaşmamış olup, Ülkemizin Adana, Hatay ve Mersin kıyılarına doğru hareket ettiği Sahil Güvenlik birimlerince tespit edilmiştir. Ülkemizde, Hatay İli Samandağ İlçesi, Adana İli Karataş İlçesi ve Mersin İli Erdemli İlçesi kıyılarında yer yer niteliği bozulmuş halde küçük parçacıklardan oluşan döküntüler görülmüştür. Denizden, havadan ve karadan kontroller ilgili kurumlarımızca yapılmış olup, Bakanlık

koordinasyonunda ilgili kurum/kuruluşlarla birlikte müdahale/temizlik çalışmaları yürütülmüştür.

Üç ilimiz kıyılarında görülen petrol türevi atıklara müdahale sonucunda Hatay İlinde 26.070 kg, Adana İlinde 54.565 kg, Mersin İlinde 1.268 kg olmak üzere toplam 81.903 kg atık toplanmış, Söz konusu atıklar bertaraf edilmek üzere Adana Çimento'ya gönderilmiştir.

Plastik Poşet Uygulamasına Yönelik Çalışmalar

Ülkemizde 1 Ocak 2019 tarihi itibari ile plastik poşetlerin ücretlendirilmesi uygulaması başlamış, 2019 ve 2020 yıllarında 25 kuruş/adet olan ücret 2021 yılı içinde değiştirilmeden uygulanmaya devam etmiştir. "Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesi" uygulamasıyla 2019 ve 2020 yıllarında plastik poşet kullanımında yaklaşık %75'lik azalma gerçekleşmiş ve bu azalma oranıyla plastik poşet kaynaklı 354.000 ton plastik atığın oluşumu engellenmiştir. Bu azalmayla ülkemizde plastik poşet üretimi için gerekli plastik hammadde ithali de önlenmiş ve yaklaşık yaklaşık 2,44 milyar Türk Lirası tasarruf edilmiş olmakla birlikte 14.640 ton sera gazı salımı da engellenmiştir.

Motor Yağı Değişim Noktalarının (MOYDEN) Kayıt Altına Alınması Çalışmaları

Motor yağı değişimi yapılan akaryakıt istasyonlarının, tamirhanelerin, servislerin, kamu kurum/kuruluşlarının, belediyelerin, madencilik faaliyeti gösteren işletmelerin ve diğer motor yağı değişimi yapılan işletmelerin kayıt altına alınması ve belgelendirilmesi kapsamında motor yağı değişim noktaları için Entegre Çevre Bilgi Sistemi/Atık Yönetimi Uygulaması ile entegre olacak web tabanlı bildirim sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar tamamlanarak devreye alınmıştır. Halihazırda İl Müdürlükleri tarafından Motor yağ değişim noktaları kayıt altına alınmaya devam etmekte olup halihazırda 11.560 firmaya MOYDEN Belgesi düzenlenmiştir.

Sanayi Atıklarının Yönetimi Çalışmaları

2021 yılında çimento, kireç, seramik, tuğla ve demir-çelik sektörlerinde toplam 3,1 Mton atık, alternatif hammadde olarak kullanılmıştır. Ayrıca 1,48 Mtonu çimento fabrikalarında olmak üzere toplamda 1,52 Mton atık, ek yakıt olarak kullanılmıştır. Üretim prosesi sürecinde ortaya çıkan; ancak asıl amacı bu maddenin üretimi olmadığı, maddeler veya malzemeler için yasal mevzuat kapsamında ürün/yan ürün olarak belgelendirilebilmekte olup, 2021 yılında 9 adet firmaya yan ürün belgesi verilmiştir.

2021 yılında 5 adet yakma ve düzenli depolama tesisinin fizibilite raporuna, 7 adet düzenli depolama tesisinin uygulama projesine ve 6 düzenli depolama tesisine onay belgesi verilmiştir. Yakma ve düzenli depolama tesislerine ilişkin olarak 20 adet tesisin işletme planına onay verilmiştir. 2021 yılında gemi söküm işleri ile ilgili olarak 26 adet Gemi Söküm İzin Belgesi ve yurtdışından ülkemize söküme gelecek gemiler için 27 adet notifikasyon başvurusu onayı verilmiştir.

Belediye Atıkları ve Hayvansal Atıkların Yönetimine İlişkin Yapılan Çalışmalar

2021 yılı sonu itibarıyla, 40 adet mekanik ayırma, biyometanizasyon ve kompost tesisleri fizibilite raporu, 4 adet yakma tesisi fizibilite raporu, 7 adet düzenli depolama tesisi fizibilite raporu, 9 adet düzenli depolama tesisi uygulama projesi, 13 adet düzensiz döküm sahası rehabilitasyonu uygulama projesi, 9 adet atık yakma tesisi işletme planı, 11 adet düzenli depolama tesisi işletme planı onayı ve düzenli depolama tesisi onay belgesi ve 21 adet mekanik ayırma, biyometanizasyon ve kompost tesisleri işletme planı ve tesis onay yazısı onaylanmıştır.

Maden Atık Yönetim Uygulaması

2021 yılı sonu itibarıyla Türkiye genelinde 2.226 firmaya ait atık yönetim planı bilgisi sisteme girilmiştir. Ayrıca, faaliyetleri sonucu açığa çıkan inert atıkları depolamak üzere İl Müdürlüklerimize izin başvurusunda bulunan 1.182 maden işletmesine ait bilgiler sisteme girilmiştir.

Atıksuların Bertarafıyla İlgili Yapılan Çalışmalar

2002 yılında belediye nüfusunun %35'ine atık su arıtma hizmeti verilirken, yaptığımız çalışmalarla 2021 yılı sonunda bu oran % 89'a ulaşmıştır. 2002 yılında ülkemizde 145 atıksu arıtma tesisi bulunuyorken, 2021 yılı sonunda bu sayı 1.176'ya ulaşmıştır. 2021 yılı sonu itibarıyla 81 il merkezinin 68 sinde atıksu arıtma tesisi faaliyettedir. Diğer taraftan, atıksu arıtma tesisleri 5 il merkezinde inşaat ve 8 il merkezinde proje aşamasındadır.

Artırılmış Atıksuların Yeniden Kullanımı

Bakanlık tarafından atıksuların alternatif bir su kaynağı olduğu yaklaşımı ve döngüsel ekonomi ilkeleri çerçevesinde planlamalar yapılan çalışmalar kapsamında artırılan atıksuların yeniden kullanım oranı %3,55'e yükselmiştir.

Egzoz Gazı Emisyon Ölçümleri

Egzoz gazı emisyon ölçümleri, 2021 yılında da Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden yürütülmüştür. 9.842.911 aracın egzoz gazı emisyon ölçümü yapılmıştır. Ölçüm raporlarının basılı olarak verilmeyerek kâğıt tüketiminin azaltılması amacıyla, Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü Takip Sistemi üzerinden oluşturulan düzenleme ile ölçüm raporları e-devlet üzerinden erişime açılmış ve bu sayede e-devlet kapısından sunulan hizmetten 36.645.121 vatandaş yararlanmıştır.

Bisiklet Yolu, Yeşil Yürüyüş Yolu ve Çevre Dostu Sokak Yapımına Yönelik Yürütülen Çalışmalar

Bakanlık tarafından toplamda 122 km bisiklet yolu tamamlanmış ve 352 km bisiklet yolunun projesi onaylanmış ve yapımı devam etmektedir. 6,36 km çevre dostu sokak ve sokak sağlıklaştırma çalışmaları ve 113,2 km yeşil yürüyüş yolu projesine finansal destek sağlanmasına ilişkin iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir.

Bisiklet Yolu Master Planının I. Etabı olan Anadolu Koridoru (Ankara, Tuz Gölü, Aksaray Ihlara Vadisi, Kapadokya bölgesi ve Konya güzergâhı) için bisiklet yolu uygulama

projelerinin hazırlanmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. 1. Etap Anadolu Koridoru kapsamında yapılacak işler 4 safhadan (Analitik Çalışmalar, Uygulama Projeleri, Bisiklet Yolu Mühendislik Projeleri, İhale Dosyası Hazırlanması) oluşmaktadır. 1. Safha için hazırlanan Analitik Çalışmaları (haritalar ve plankotelerin hazırlanması, imar ve altyapı bilgileri ve paftaları temini ve süperpoze çalışmaları, yol ağı bilgileri, arazi kullanımı ve yol geometrilerinin hazırlanması) içeren ön rapor hazırlanmış olup, kurum görüşlerine açılmıştır.

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İZİN VE DENETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Çevre İzin Ve Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 16.10.2021 tarih ve 31630 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Çevre Denetimi Yönetmeliği 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında çevrenin korunması için tesis veya faaliyetlere gerçekleştirilecek denetimlere, denetim yapacak personelin niteliklerine, ihlallerin tespitine ve idari yaptırım uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla revize edilen Çevre Denetimi Yönetmeliği 12 Haziran 2021 tarih ve 31509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Yönetmeliği 04.12.2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

27.08.2021 tarihli ve 2021/18 sayılı Kütle Denge Bildirimleri Genelgesi yayınlanmıştır.

2021/14 sayılı “Marmara Bölgesi’nde Bulunan Atık Su Arıtma Tesislerinin Gerçek Zamanlı İzlenmesi” konulu Genelge 02/07/2021 tarihinde yayımlanmıştır.

Yürütülen Projeler

Sanayi Tesislerinin Hava Kirliliğine Etkilerinin Modellemesi Projesi

Proje kapsamında, web tabanlı bir yazılım ile, hesaplama altlık oluşturacak emisyon faktörlerinin, topoğrafik ve meteorolojik verilerin yazılım tarafından bilimsel ve teknik prosedürler çerçevesinde üretilmesi veya ilgili uluslararası veri ağlarından alınması ve tüm kullanıcıların bu yazılım üzerinden model çalıştırması sağlanacak ve bu model sonuçları ÇED ve izin uygulamalarının yürütüldüğü e-ÇED ve E-izin yazılım programlarıyla entegre edilecektir. Hacettepe Üniversite ile protokol imzalanmıştır. 21.12.2021 tarihinde projenin kapanış toplantısı yapılarak proje bitirilmiştir.

Mobil Çevre Denetim Uygulaması Yazılım Geliştirme Projesi

Projenin amacı 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında gerçekleştirilen çevre denetimlerinin mobil yazılım ile yapılmasıdır. Mobil yazılımda çevre denetim tutanağının dijital olarak hazırlanması ve e-imza ile imzalanması için kodlama çalışmaları tamamlanmış testleri yapılmıştır. Mevcut durumda mobil yazılımın e-denetim sistemi ve diğer çevre bilgi sistemleri ile entegrasyonu çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca 300 adet tablet alımı yapılmış olup tabletler mobil yazılım tamamlandığında, verilecek eğitimin ardından İl Müdürlüklerimize dağıtılacak ve sahada kullanılmaya başlanacaktır.

Türkiye Çevre Etiketleri Sisteminin Geliştirilmesi Projesi

15.01.2021 tarihli ve 31365 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2021 yılı Yatırım Programında yer alan proje kapsamında “Dört Ürün Grubunda Kriter Belirleme Çalışmalarına Yönelik Hizmet Alımı” protokolü Bakanlık ile Ortadoğu Teknik Üniversitesi

arasında 26.03.2021 tarihinde imzalanmıştır. Protokolün bütçesi KDV hariç 720.000 TL'dir ve süresi ise 30 aydır. Bahse konu proje ile boya ve vernikler, deterjanlar (Çamaşır Deterjanı ve Bulaşık Makinası Deterjanı), cam ürünleri, sert yüzey temizleyiciler olmak üzere dört ürün grubu için TS EN ISO14044 standardına uygun olarak yaşam döngüsü değerlendirmesi yapılarak ulusal çevre etiketi kriterlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Protokol kapsamında ayrıca; başvuru kılavuzlarının hazırlanması, 4 tane webinar düzenlenmesi, 4 tane çalıştay düzenlenmesi, 4'ü çevrimiçi olmak üzere 8 tane teknik inceleme ziyareti yapılması, Tanıtım Eylem Planı hazırlanması, en az 1 adet Türkçe/İngilizce makale hazırlanması, Küresel Eko-Etiket Ağı yayınları için makale hazırlanması ve Bakanlığa teknik destek sağlanması iş kalemleri yer almaktadır.

Marmara Denizi'nde Oluşan Müsilaja Yönelik Çalışmalar, MARMOD FAZ II Projesi

Marmara Denizi'nde, 2021 yılı ilkbahar mevsiminde meydana gelen müsilaj olayları yaz boyunca devam etmiştir. Müsilaj yoğunluğunun yaşandığı illerde Bakanlık Mobil su ve Atık Su Analiz Laboratuvarları ile yaz ayları boyunca numune alma ve tesis denetimleri gerçekleştirilmiştir. Marmara Denizi'ne kıyısı olan İstanbul, Çanakkale, Balıkesir ve Yalova illerinden alınan müsilaj numunelerinde 1.000'e yakın parametrenin analizi Çevre Referans Laboratuvarımızda yapılarak, sonuçlarına göre gerekli işlemler yürütülmüştür.

Günümüzde yaşadığımız Marmara Denizi müsilajını tetikleyen faktörlerin ortaya konulması yeni bir araştırma konusudur. Bakanlık söz konusu proje ile çalışmalarını bu konuya yoğunlaştırmış, müsilajın etkilerini ve tetikleyen faktörleri ortaya koymak amaçlı Marmara Denizinde izleme nokta sayısını 150 istasyona çıkarmıştır.

Marmara Denizi'nde Haziran 2021 döneminde 40 sefer günü ve 234 noktada, Eylül ayında ise 441 noktada genişletilmiş bir ağ ile izlemeler gerçekleştirilmiştir. Yaz başında özellikle 10-25 metre derinlikte sıkışan, yoğun müsilaj tabakaları Eylül ayında gözlemlenmemiştir. Bulanıklık değerleri oldukça düşüktür. Bakanlığın başarılı çalışmaları etkili olmuş, müsilaj Marmara Denizi'nde hemen hemen kalmamıştır.

MARMOD - Faz II Projesi 2021-2022 yıllarını kapsayacaktır. Proje ile Marmara denizine yönelik her türlü denizel veri ve gözlemler ile üç boyutlu model çalışmaları yapılacaktır. İyi kalite deniz ekosisteminin Marmara Denizi'nde tekrar gelişmesine imkân sağlayacak eylem planları oluşturulacaktır. Bu planlar kara kökenli besin yüklerinde kademeli olarak azaltım hedefleri ile oluşturulacaktır. Bu kapsamda ortaya konan çözüm önerileri müsilaj oluşumu ve önlenmesi konusunda da etkili olacaktır. Bu iki program çalışmalarıyla birlikte, yeni planlanan ek bir proje ile

- Müsilaj oluşumunun Marmara Denizi'nin mevcut biyojeokimyasal yapısına etkilerinin araştırılması (Marmara Denizi'nde müsilajın mevcut su kolonunun fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerine etkisinin ortaya konması)
- Marmara Denizi'ne giren karasal yüklerin denizlerde ve nehirlerde belirlenmesi

- Müsilajın Biyolojik Habitata Olası Etkileri ve Restorasyon İmkânının Araştırılması hedeflenmektedir.

Sürekli İzleme Merkezi (SİM) Projesi

SİM projesi ile Bakanlık tarafından üretilen tüm çevresel izlemeler; havza, deniz, hava, SAİS ve SEÖS verilerinin tek merkezden etkin yönetiminin sağlanması hedeflenmiştir.

SİM ile; Bakanlıkça belirlenen prosedür kapsamında yetkilendirilen kullanıcılar www.sim.csb.gov.tr web adresi üzerinden, entegre edilen veri tabanları ile oluşturulan 700'ün üzerinde raporlama ekranı ile havza, deniz, hava kalitesi, SAİS ve SEÖS raporlarına yetkileri çerçevesinde ulaşabilmektedir. Ayrıca İOS ve ANDROID platformlarda çalışan mobil uygulamalar geliştirilmiştir.

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin izlenmesi ile sanayiden kaynaklanan hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla Türkiye genelinde 343 adet kirlletici vasfı yüksek sanayi tesisine ait 692 baca, 7/24 on-line izlenerek veriler Bakanlık merkezi veri tabanına anlık olarak aktarılmakta ve elektronik olarak arşivlenmektedir.

"Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği" kapsamında çevre sektöründe faaliyet gösteren özel ve kamuya ait Çevre Laboratuvarlarının emisyon-emisyon deney sorumluları ile sahada ölçüm gerçekleştirecek teknik personele yönelik olarak 06-07.12.2021 tarihlerinde 333 katılımcı ile "Emisyon-İmisyon Ölçümleri Ölçüm ve Numune Alma Eğitimi" Kovid-19 salgını nedeniyle uzaktan çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. 08-10.12.2021 tarihinde "Emisyon-İmisyon Ölçümleri Raporlama Eğitimi uzaktan çevrimiçi olarak 134 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Her iki eğitimin sonunda katılımcılara, gözetmenlerin eşliğinde, çevrimiçi sınav yapılmıştır. Her iki sınava ilişkin sınav sonuçları <https://lab.csb.gov.tr/duyurular> internet sayfamızdan açıklanmıştır.

Türkiye Çevre Etiket Sisteminin (TÇES) Geliştirilmesi Projesi

22.04.2020 tarihinde 2021 Yılı Yatırım Programında yer alan söz konusu projenin açılış toplantısı çevrimiçi olarak düzenlenmiştir. Proje kapsamında Bakanlık ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi arasındaki protokol doğrultusunda boya ve vernikler, deterjanlar (çamaşır deterjanı ve bulaşık makinası deterjanı), cam ürünleri ve sert yüzey temizleyiciler olmak üzere dört ürün grubu için TS EN ISO 14044 standartına uygun olarak yaşam döngüsü değerlendirmesi yapılarak ulusal çevre etiketi kriterlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. 24-25.08.2021 tarihlerinde TÇES Geliştirilmesi Projesi kapsamında cam ürün grubunda Ankara (Polatlı), Eskişehir ve Kütahya illerinde kriter belirleme çalışmalarına yönelik teknik çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir. Ayrıca 02.09.2021 tarihinde ise deterjan ürün grubunda kriter belirleme çalışmalarına yönelik teknik çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

21.09.2021 tarihinde proje kapsamında kriter belirleme çalışmalarına yönelik hizmet alımı protokolü çerçevesinde "TÇES Projesi Cam Sektörü Çalıştayı" çevrimiçi olarak

gerçekleştirilmiştir. 23.09.2021 tarihinde 2021 Yılı Yatırım Programında yer alan proje desteğiyle Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında "Çevre Etiketleri ve Atık Yönetimi Konularında Bilgilendirme Toplantısı" başlıklı internet tabanlı seminer düzenlenmiştir. 01.10.2021 tarihinde TÇES Projesi kapsamında kriter belirleme çalışmalarına yönelik hizmet alımı protokolü çerçevesinde "TÇES Projesi Deterjan Sektörü Çalıştayı" çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Temel Faaliyetler

Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Çalışmaları

Denizlerde Bütünleşik Kirlilik İzleme Programı (DEN-İZ) çalışmaları kapsamında üçer yıllık dönemler halinde planlanan programa Bakanlık öncülüğünde 11 enstitü ve 3 araştırma gemisi dâhil olup 2020-2022 döneminde tüm denizlerimizde toplam 423 istasyonda kirlilik ve kalite izlenmektedir. Program kapsamında izleme sonucunda edilen bulgular düzenlenen sempozyum ve toplantılar ile kamuoyu ile paylaşılmakta ve raporlar ilgili kurumlara iletilmektedir.

DEN-İZ ile tüm denizlerimizde ulusal deniz yönetimi politikalarımızın yönlendirilmesine veri sağlanmakta ve uluslararası yükümlülüklerimiz (Bükreş ve Barselona Sözleşmeleri, AB direktifleri) yerine getirilmektedir. İzlemeler sonucu elde edilen veriler Akdeniz MEDPOL, Karadeniz Komisyonu Sekretaryası ve AÇA' ya raporlanmakta, ayrıca ülkemizde ilgili kurum ve birimlere iletilmektedir. Ayrıca AB ve UNEP' in düzenlediği bölgesel ve uluslararası deniz izleme toplantılarında ülkemiz temsil edilmektedir.

Ülkemizin de taraf olduğu Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı Korunması Sözleşmesi (Barselona Sözleşmesi) çerçevesinde, 07 – 10 Aralık 2021 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen 22. Taraf Ülkeler Toplantısına DEN-İZ çalışmalarımız kapsamında katılım ve katkı sağlanmıştır.

Sürekli Atıksu İzleme Çalışmaları (SAİS)

Ülke genelinde yüksek kapasiteli arıtma tesisleri çıkış suları 368 adet SAİS istasyonu ile Bakanlık tarafından 7/24 izlenmektedir. SAİS çalışmaları ile arıtma tesisi çıkış suları değerleri yükseldiğinde alarm durumları il müdürlüklerimize ulaşmakta ve yasal işlem yapılmakta olup bu sayede arıtma tesislerine 7/24 teknolojik denetim gerçekleştirilmektedir.

Marmara Bölgesi'nde düşük kapasiteli arıtma tesisleri için on-line izleme zorunluluğu getirilmiştir. 2021/10 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kurulan Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Kurulu'nca yürütülen "Marmara Denizi Eylem Planı" faaliyetleri çerçevesinde Bakanlıkça gerekli mevzuat çalışmaları tamamlanarak, 2021/14 sayılı "Marmara Bölgesi'nde Bulunan Atık Su Arıtma Tesislerinin Gerçek Zamanlı İzlenmesi" konulu Genelge 02.07.2021 tarihinde yayımlanmıştır.

Balıkesir, Bursa, Çanakkale, İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ ve Yalova illerinde Genelge kapsamında yer alan düşük debili tesisler; giriş ve çıkış debileri ile numune alma yönünden on-line takibe alınmıştır.

Bakanlık, SİM üzerinden, uzaktan otomatik numune aldırma yöntemi ile bu tesislerde 7/24 teknolojik denetim yapabilecektir. Bununla birlikte, Marmara Bölgesi'nde yer alan tüm soğutma suyu tesisleri giriş ve çıkışlarında debi ve sıcaklık değerleri de Genelge ile on-line takibimize alınmıştır. Bu sayede Marmara Denizi'ne sıcaklık yönünden etkileri anlık verilerle değerlendirilecektir.

Türkiye’de Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Sisteminin Oluşturulması Çalışmaları
KSTK; endüstriyel tesislerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve kirleticiler ile atıkların arıtma, işleme vb. faaliyetler için taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla raporlanan envanterin uluslararası tanımıdır.

KSTK sisteminin daha iyi anlaşılması için kılavuz doküman ve broşürler ile Ulusal KSTK web Sitesi <http://www.kstk.gov.tr/> hazırlanmıştır. Türkiye'nin çevre konusundaki ciddiyetini ve şeffaf yönetim niyetini uluslararası arenada göstermesine katkı sağlayacak, (KSTK) Tüzüğü'ne tam uyumlu Türkiye KSTK Sistemi; "(EC) 166/2006 sayılı Avrupa KSTK Tüzüğü"ne uyumlu ulusal "Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Taslak Yönetmeliği", uygulama stratejisi ve internet tabanlı raporlama yazılımı da dâhil olmak üzere tüm unsurlarıyla uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

ÇED Faaliyetleri

2021 yılı sektörlere göre ÇED karar sayıları aşağıda verilen tablodaki gibidir.

Tablo 25. 2021 Yılı ÇED Karar Sayıları

Sektör Adı	ÇED Olumlu Karar Sayısı	ÇED Gerekli Değildir Karar Sayısı	Toplam ÇED Karar Sayısı
Petrol-Madencilik	123	1.420	1.543
Sanayi	47	535	582
Atık-Kimya	68	410	478
Tarım-Gıda	62	411	473
Enerji	47	176	223
Ulaşım-Kıyı	21	63	84
Turizm-Konut	3	209	212
Toplam	371	3.224	3.595

ÇED İzleme ve Denetimi Faaliyetleri

Müsilaj kapsamında yapılan denetimler müsilaj sonrası bölgede bulunan İl Müdürlüklerimizce devam eden çevre denetimlerine katkı sağlamak amacıyla merkez teşkilatımız ile diğer İl Müdürlüklerimizden 400'ün üzerinde çevre denetçisi ve mobil çevre laboratuvarlarımız bölgeye sevk edilmiştir.

2021 yılında toplam 15.618 kara kökenli kirletici, 75.411 deniz aracı olmak üzere toplam 91.029 çevre denetimi gerçekleştirilmiş, yapılan denetimlerde 1.031 işletmeye ve 99 deniz aracına toplam 143 milyon 445 bin TL idari para cezası uygulanmıştır. Çevre mevzuatında belirtilen usul ve esaslara, yasaklama ve sınırlamalara uymadığı tespit edilen 152 işletme faaliyetten men edilmiştir.

Türkiye Çevre Etiketleri Sistemi Faaliyetleri

06.01.2021 tarihinde Yurtbay Seramik San. ve Tic. A.Ş. çeşitli ebatlarda seramik karo ürünü için, 4 yıl geçerliliği olan “çevre etiketi kullanıcısı” ünvanını almaya hak kazanmıştır.

13.01.2021 tarihinde Küresel Eko Etiket Ağı(GEN)'na üyeliği kabul edilen Türkiye Çevre Etiket Sistemi kapsamında yapılan çalışmaların uluslararası ölçekte de takip edilebilmesini sağlamak amacıyla kurumsal İngilizce web sayfamız kullanıma açılmıştır.

24.01.2021 tarihinde Bakanlık tarafından, ülkemizdeki çevre etiketi uygulamalarına ilişkin bilgi vermek ve fikir alışverişinde bulunmak amacıyla gerçekleştirilen Türkiye Kozmetik ve Temizlik Ürünleri Sanayi Meclisi Toplantısı'na katılım sağlanmıştır.

02.02.2021 tarihinde Bakanlık tarafından, ülkemizdeki çevre etiketi uygulamalarına ilişkin bilgi vermek ve fikir alışverişinde bulunmak amacıyla İstanbul Sanayi Odası tarafından düzenlenen tekstil sektöründe sürdürülebilirlik stratejileri konulu seminere katılım sağlanmıştır. 06.04.2021 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü arasında çevre etiketine sahip ürünlerin teşvik edilmesine yönelik işbirliği protokolü imzalanmıştır.

7-8.04.2021 tarihlerinde Sürdürülebilirlik Akademisi tarafından organize edilen Yeşil İş Zirvesi'nde Türkiye Çevre Etiketleri Sistemi hakkında katılımcılara bilgi verilmiştir.

29.04.2021 tarihinde Çevre Etiketleri Kurulu 3. Toplantısı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı-Orman Genel Müdürlüğü, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü, Türk Standardları Enstitüsü, Türk Akreditasyon Kurumu, Yüksek Fen Kurulu, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yetkililerinin katılımıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

10.09.2021 tarihinde Bakanlık ve Boğaziçi Üniversitesi ile işbirliği içerisinde hazırlanan kişisel bakım ve kozmetik ürün grubuna yönelik çevre etiketi kriterleri yayımlanmıştır.

14.10.2021 tarihinde Türkiye Çevre Etiketleme Sistemi'nin de bir parçası olduğu Global Ecolabelling Network tarafından hazırlanan tanıtım filminin Türkçe-İngilizce versiyonu Bakanlık web sayfamızda yayınlanmıştır.

27.10.2021 tarihinde Cam ürün grubu taslak çevre etiketi kriterlerinin değerlendirilmesi amacıyla "Teknik İnceleme Komisyonu Toplantısı" düzenlenmiştir. 01.11.2021 tarihinde Bakanlık ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliği ile gerçekleştirilen “Kişisel Bakım ve Kozmetik

“Ürünleri Sektöründe Ulusal Çevre Etiketleri Kriterlerinin Belirlenmesi” projesi kapsamında hazırlanan “Kişisel Bakım ve Kozmetik Ürün Grubu Çevre Etiketleri” çalıştay düzenlenmiştir.

10.11.2021 tarihinde Türkiye Çevre Etiketleri Sistemi Glasgow'da COP26 yan etkinliğinde tanıtılmıştır. Konferans süresince ülkemiz Pavilyonunda birçok yan etkinlik gerçekleştirilmiş olup, “Türkiye’de Sürdürülebilir Üretim ve Tüketim Politikası Örnekleri ve Düşük Karbon Emisyonlarına Etkileri” başlığı altında Türkiye Çevre Etiketleri Sistemi tanıtılmıştır.

29.11.2021 tarihinde, DenizTemiz Derneği/Turmepa elde yıkama bulaşık deterjanı ürünü için 4 yıl geçerliliği olan “çevre etiketi kullanıcısı” ünvanını almaya hak kazanmıştır.

01.12.2021 tarihinde Çevre Etiketleri Kurulu 4. Toplantısı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Türk Akreditasyon Kurumu, TÜBİTAK, Yüksek Fen Kurulu, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, Çevre Mühendisleri Odası ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği yetkililerinin katılımlarıyla çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, cam ürün grubu nihai taslak kriterlerinin uygunluğu ve son çevre etiketi kurulu toplantısından itibaren yapılan çalışmalar hakkında görüşülmüştür.

07-10.12.2021 tarihlerinde COP 22. Taraflar Konferansı programı dâhilinde Çevre Etiket Sisteminin tanıtımı, stant oluşturulması ve İngilizce-Türkçe broşürler ve tanıtım materyalleri aracılığı ile bu güne kadar yaptığımız çalışmalar sunulmuş olup, ayrıca konferans da bir yan etkinlikte düzenlenmiştir. 8 Aralık 2021 tarihinde İstanbul Sanayi Odası tarafından gerçekleştirilen çevre etiketi konulu webinara katılım sağlanarak, katılımcılarla bilgi alışverişinde bulunulmuştur. 17.12.2021 tarihinde Bakanlık ve Ortadoğu Üniversitesi ile işbirliği içerisinde hazırlanan cam ürün grubuna yönelik çevre etiketi kriterleri yayımlanmıştır.

Laboratuvar Yetkilendirme Faaliyetleri

2021 yılında, 6 adet ilk belgelendirme, 46 adet belge yenileme, 34 adet kapsam genişletme faaliyetlerine dair belgelendirme işlemleri EÇBS Laboratuvar Yetkilendirme yazılım programı üzerinden yürütülmüş, 31.12.2021 tarihi itibarıyla toplam yetkili laboratuvar sayısı 232 olmuştur.

2021 yılında emisyon deney alanında PCDD/F's (alt parametreleri), VOC's (alt parametreleri), PAH's (alt parametreleri) kapsamında 35 parametrede LAK testi düzenlenmiş, analiz sonuçları ISO 13528 standardı ve TS EN ISO IEC 17043 standardı kapsamında istatistiki olarak değerlendirilmiş ve hazırlanan raporlar, Çevre Referans Laboratuvarı web sayfasında yayımlanmıştır.

28-29.09.2021 tarihinde III. MELBES çalıştayını iki tüm süre ile tüm paydaşların katılımı ile Ankara da gerçekleştirilmiştir. 2021 yılında Merkezi Laboratuvar Belirleme Sistemi

(MELBES) yazılım programının uygulamasının kolaylaştırılması çerçevesinde güncelleme çalışmaları devam etmiştir.

Hava Kalitesi İzleme Faaliyetleri

Hava kalitesi ölçüm istasyonları ve seyyar araçlar, uluslararası kabul görmüş standartlarda ölçüm yapmakta ve alınan veriler gerçek zamanlı olarak www.havaizleme.gov.tr elektronik ağ kanalıyla kamuoyu bilgisine sunulmaktadır. Ulusal Hava Kalitesi İndeksi oluşturularak, Bakanlık web sitesinde yayınlanmaktadır. 2021 yılı itibari ile toplam hava kalitesi izleme istasyonu sayısı 360'a çıkarılmıştır. Avrupa Çevre Ajansı'na 2020 yılı hava kalitesi izleme verilerine ait raporlama başarıyla tamamlanmıştır.

Çevre Referans Laboratuvarı Faaliyetleri

31 Aralık 2021 tarihi itibariyle 210'u su/atık su, 108'i kömür, 37'si pirina, 24'ü atık, 5'i toprak/arıtma çamuru/sediment, 18'i atık yağ, 837'si hava, 27'si yeterlilik/karşılaştırma testi numunesi olmak üzere toplam 1.266 numunede 24.687 parametrenin analizi tamamlanmıştır. 3 adet Mobil Su ve Atık Su Analiz Laboratuvarı aracı ile göl, dere, akarsu ve tesislerde izleme ve denetim çalışmaları, İl Müdürlüklerinden gelen talepler doğrultusunda işletmelerin atık sularının kontrolü, deşarj izni ve denetim amaçlı numune alma ve analiz faaliyetleri ile numune alma eğitimleri devam etmektedir.

Özel ve kamuya ait çevre laboratuvarları personeli için 13-17 Aralık 2021 tarihleri arasında on-line olarak "Su ve Atık Sudan Numune Alma Eğitimi" ile "Toprak, Arıtma Çamuru, Katı Atık, Atık Yağ ve İzolasyon Sıvılarından Numune Alma Eğitimi" gerçekleştirilmiştir. Eğitimlere toplam 622 kişi katılım sağlamış, eğitimler sonunda düzenlenen sınavda başarılı olan 506 katılımcı "Yetkili Numune Alma Personeli Kimlik Kartı" ile "Numune Alma Sertifikası" almaya hak kazanmıştır.

Çevresel Göstergeler

İlk olarak 2006 yılında yayınlanan ve 11 başlık ve 24 göstergeden oluşan Çevresel Göstergeler Kitapçığı zaman içinde yenilenip gelişmiş olup, "Çevresel Göstergeler 2021" kitapçığı 16 başlık ve 93 gösterge içerecek şekilde hazırlanmıştır. Çevresel Göstergeler Kitapçığı, Bakanlık web sitesinden yayınlanmakta ve kamu kurum/kuruluşları, üniversiteler, belediyeler, taşra teşkilatı, sivil toplum kuruluşları ve tüm halkın erişimine sunulmaktadır.

Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

2021 yılında toplam 3.185 adet Geçici Faaliyet Belgesi, 4.996 adet Çevre İzin ve Lisans Belgesi verilmiş olup, ek kapsamına göre dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 26. Geçici Faaliyet Belgesi, Çevre İzni/Çevre İzin ve Lisans Belgesi Sayıları

	Geçici Faaliyet Belgesi			İzin/Lisans Belgesi		
	EK-1	EK-2	Toplam	EK-1	EK-2	Toplam
2021	410	2.775	3.185	698	4.298	4.996

Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı Çalışmaları-Egzoz Denetimleri

2012/16 sayılı “Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” konulu Başbakanlık Genelgesi kapsamında Bakanlık görev ve sorumluluğunda olan egzoz kirliliğine yönelik denetim çalışmaları ile ilgili İçişleri Bakanlığı ile koordineli çalışmalar yürütülmektedir.

Tablo 27. 2021 Yılı Egzoz Denetimleri

	Kesilen ceza sayısı (adet)	Ceza miktarları (TL)
2021	192	598.691

Çevre Denetimlerinin Planlanması

En önemli hedeflerimizden birisi çevre denetimlerinin risk analizine dayalı planlanmasını sağlamaktır. Bu amaçla Samsun, Edirne Tekirdağ, Kırklareli, Bursa, Kocaeli, Yalova, Bilecik, Sakarya, İzmir, Kütahya, Eskişehir, Uşak, Balıkesir, Manisa, Konya, Adana, Nevşehir, Kayseri, Afyonkarahisar, Isparta, Burdur, Gaziantep, Kilis, Hatay, Osmaniye, Düzce, Zonguldak, Bartın, Karabük, Kastamonu, Çankırı, Çorum, Sinop, Amasya, Tokat, Yozgat, Sivas, Van, Hakkâri, Bitlis, Siirt, Trabzon, Giresun, Ordu, Rize, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin, Batman, Şırnak, Elazığ, Malatya, Muş, Erzincan, Ankara, Kırıkkale, Kırşehir ve Bolu illeri Risk Değerlendirme Yöntemini kullanarak hazırladığı planlarını esas alarak denetimlerini gerçekleştirmektedir.

Çevre Denetçisi Eğitimi

Kovid 19 salgını nedeniyle 2020 yılında gerçekleştirilemeyen çevre denetçisi eğitimi; İl Müdürlüklerimizde eğitimi olmayan 185 denetçi adayına 26 Mayıs-4 Haziran 2021 tarihleri arasında dört gruba tele konferans yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Yürütülen Çalışmalar

Bakanlık sorumluluğunda bulunan katı yakıt denetimleri Bakanlık taşra teşkilatı ile 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında yetki devri yapılmış kurum ve kuruluşlarca yapılmaktadır. Bu güne kadar katı yakıt denetimlerinin yapılması için, 17’si büyükşehir belediyesi olmak üzere toplam 163 adet belediye başkanlığına yetki devri yapılmıştır. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm verileri üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

Büyük Endüstriyel Kazalarla İlişkin Yürütülen Çalışmalar

2021 yılı içerisinde Bakanlık Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sisteminin bakım ve onarım çalışmalarının yanı sıra, yayımlanan yeni mevzuata göre güncellenerek yeniden projelendirilmesi sağlanmış ve çalışmalar 15.12.2021 tarihinde

tamamlanmıştır. Çalışmalar kapsamında BEKRA Bildirim Sistemindeki hataların ayıklanması ve daha kullanıcı dostu, etkin bir arayüz tasarlanmış olup, kullanıma açılmıştır. Büyük endüstriyel kaza riski taşıyan kuruluşların envanterinin tutulduğu bu sistemde 2021 yılı sonu itibariyle 371 adet üst seviyeli, 289 adet alt seviyeli olmak üzere toplam 660 BEKRA kuruluşu kayıtlıdır.

İthalat ve İhracat İzinleri

2021 yılında ithalat ve ihracat izinleri çalışmalarını kapsamında verilen belge sayıları aşağıdaki tablodaki gibidir:

Tablo 28. 2021 Yılı İthalat ve İhracat İzinleri Sayıları

Düzenlenen Belge Adı	Belge Sayısı
Metal Hurda İthalatçı Belgesi	108
Transit Geçiş İzni	1
Pil ve Akümülatör İthalat Ön İzin Onayı	1.347
Katı Yakıt İthalatçısı Kayıt Belgesi	122
Katı Yakıt İthalatçısı Muafiyet İzni	12
Petrol Koku Kullanma İzin Belgesi	20
Yüksek Kükürtlü Petrolkoku Tahsisatı	53
Yüksek Kükürtlü Taşkömürü Tahsisatı	11
Yüksek Uçuculu Taşkömürü Tahsisatı	6
Yerli Petrol Koku Uygunluk Belgesi	21
Tehlikeli Atık İhracat İzni	4
Tehlikeli Atık İhracat İzni Gümrük Onayı	6
Tehlikesiz Atık İhracat İzni	1.158
Atık İthalatçısı Kayıt Belgesi	251

Temiz Hava Merkezi Müdürlükleri Faaliyetleri

Hava Kalitesi indeksi, hava kalitesinin günlük olarak rapor edilmesi için kullanılan bir indekstir. Yaşadığımız bölgenin havasının ne kadar temiz veya kirli olduğu ve ne tür sağlık etkilerinin oluşabileceği konusunda bilgiler verir. Hava kalitesi indeksi, farklı hava kalitesi seviyeleri ile birlikte bunların genel halk sağlığı üzerindeki etkisini ve sağlıksız seviyeye yükseldiğinde alınması gereken kademeleri de belirler. Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, EPA Hava Kalitesi İndeksini ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uyarlayarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici [partikül maddeler (PM10), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO2), azot dioksit (NO2) ve ozon (O3)] için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır.

İstasyonlardan elde edilen veriler saatlik ortalamalar olarak herhangi bir müdahale olmaksızın ham veri olarak www.havaizleme.gov.tr web sayfasında kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır. Hava kalitesi ölçüm istasyonlarından elde edilen bilgiler 3G Modem vasıtasıyla anında toplanmakta, uyarı veya alarm eşiklerinin geçilmesi durumunda halkın bilgilendirilmesi gerçekleştirilmektedir.

MEKÂNSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği mevzuat değişiklikleri 11 Temmuz 2021’de Resmi Gazetede yayınlanan “Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile yapılmıştır.

Yürütülen Projeler

Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi

Ekonomik, sosyal politikalar ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendirerek fiziki gelişmeyi ve sektörel kararları yönlendiren Türkiye Mekânsal Strateji Planının hazırlanmasına ilişkin çalışmalar 4 etapta yapılan projeler ile gerçekleştirilmiştir.

2021 yılında önceki aşamalarda yapılan çalışmalarla belirlenen vizyon, eksenler, öncelikler ve mekânsal gelişme senaryosu doğrultusunda "Türkiye MSP Stratejik Hedefleri ve Stratejileri" hazırlanmıştır. Kalkınma Planı, Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi, bölge planları, sektörel strateji belgeleri ulusal ana/master planlar, üst ölçekli mekânsal planların yanı sıra konuya ilişkin ulusal ve uluslararası stratejiler/belgeler dikkate alınmıştır.

"Türkiye MSP stratejik hedefleri ve stratejileri" hakkında görüş ve önerilerin alınmasını amaçlayan "Çalıştay" geniş yelpazede paydaş kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, akademi ve özel sektörden 193 katılımcı ile 28 Nisan 2021 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay sonuçları doğrultusunda revize edilen "Türkiye MSP stratejik hedefleri ve stratejileri" hakkında üst düzey yönlendirme toplantısı öncesinde teknik düzeyde detaylı görüş alışverişi sağlanması amacıyla odak kurum/kuruluşlardan 88 katılımcı ile 4,5 ve 6 Mayıs 2021 tarihlerinde çevrimiçi "Anahtar Paydaş İstişare Toplantıları" gerçekleştirilmiştir.

"Türkiye MSP Stratejik Hedefleri ve Stratejileri", 26 Mayıs 2021 tarihinde Ankara’da düzenlenecek olan "3. Üst Düzey Yönlendirme Toplantısı"nda sunulmuştur. Üst Düzey Toplantıda alınan kararlar doğrultusunda anahtar paydaş kurumlarca Türkiye MSP’ye ilişkin kurumlarındaki çalışma grupları güncellenerek iletilmiştir. Bu kurumlardan görev alanı itibarıyla Türkiye MSP ile en çok ilgili olanlarla (Kültür ve Turizm, Ulaştırma ve Altyapı, Tarım ve Orman, Sanayi ve Teknoloji Bakanlıkları) 15 Haziran – 30 Temmuz 2021 tarihleri arasında birebir teknik görüşmeler yapılmıştır. Toplantılar doğrultusunda kurum ve kuruluşlardan "Türkiye MSP Stratejik Hedefleri ve Stratejileri"ne ilişkin yazılı görüşleri alınmıştır. Görüşler doğrultusunda "Türkiye MSP Stratejik Hedefleri ve Stratejileri" revize edilmiş ve "Türkiye MSP Eylem Planı ve İzleme Değerlendirme Sistemi" taslağı hazırlanmıştır.

23 Ağustos – 2 Eylül 2021 tarihleri arasında 7 coğrafi bölgede, yerelden toplam 153 katılımcı ile düzenlenen 7 adet Bölgesel Çalıştay’da “Türkiye MSP Eylem Planı ve İzleme Değerlendirme Sistemi” görüşülmüştür. Anahtar Paydaş kurumlar da izleyici olarak söz konusu toplantılara katılım sağlamıştır.

Bölgesel Çalıştaylarda yapılan önerilen doğrultusunda “Türkiye MSP Eylem Planı ve İzleme Değerlendirme Sistemi” revize edilerek 21 – 23 Eylül 2021 tarihlerinde düzenlenen Anahtar Paydaş Toplantısında detaylı olarak kurumlarla görüşülmüş ayrıca yazılı görüşleri alınmıştır. Ayrıca devam etmekte olan Stratejik Çevresel Değerlendirme sürecine ilişkin “Türkiye MSP Taslak SÇD Raporu” hazırlanarak internette yayınlanmış ve SÇD İstişare Toplantısı 6 Ekim 2021’de gerçekleştirilmiştir.

Gelinen aşamada yapılan tüm analitik çalışmalar ve paydaş katkıları neticesinde hedefleri, stratejileri, eylem planı ve izleme sistemini içeren Türkiye MSP (2053) Taslağı hazırlanarak 2 Aralık 2021 tarihinde gerçekleştirilen 4. Üst Düzey Yönlendirme Toplantısında sunulmuştur.

Söz konusu Toplantıda “Türkiye MSP Taslağı”nın nihai hale getirilebilmesi için kurum ve kuruluşlarla beraber ilave çalışmalara ihtiyaç bulunduğu karar verilmiş olup bu doğrultuda İTÜ ve paydaş kurum ve kuruluşlarla beraber Türkiye MSP Taslağı 2022 yılının ilk çeyreğinde nihai hale getirilecektir.

Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı ve Özgün Mahalle Sertifikası Verilmesine Altlık Oluşturacak Kılavuzların Hazırlanması ve İnsan Odaklı, Yatay Mimariyi Yansıtan Başarılı Örnek Yerleşimlerin Belirlenmesi Projesi

“Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı ve Özgün Mahalle Sertifikası” ve “İnsan Odaklı, Yatay Mimariyi Esas Alan Planlama ve Uygulama Örneklerinin Belirlenmesi” olmak üzere iki kılavuz tamamlanmıştır. Her bir ana başlık farklı kapsamlara sahip olmakla birlikte aynı ortak paydada buluşmaktadır. Bu ortak payda medeniyetimizin şehircilik anlayışını ve kültürünü sahiplenerek yerleşim birimlerimizde de bu farkındalığı oluşturmaktır.

İlk olarak, Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı ve Özgün Mahalle Sertifikası başlığı kapsamında Ulusal Yaşanabilirlik Dizininin oluşturulması, bu dizin doğrultusunda illerin ve mahallelerin yaşanabilirliklerinin değerlendirilebileceği bir sistem ve kılavuzların hazırlanması hedeflenmektedir. “Şehir Beratı” ve “Özgün Mahalle Sertifikası” şehirlerimizin ve mahallelerimizin, değerlendirilmeleri ve bu değerlendirme süreci sonucunda alacakları bir ödül niteliğindedir. Bu değerlendirme için proje kapsamında hazırlanacak olan “ölçütler seti” ve “endeks” denetim mekanizmaları olarak kullanılacaktır. Bakanlık proje ile yaşanabilir yerleşimleri izleme, teşvik etme ve veri toplama olanağına kavuşmuş olacaktır.

Ayrıca değerlendirme sürecinde kullanılmak üzere bir CBS masaüstü uygulaması hazırlanmakta olup, bu kılavuzlar ve CBS uygulaması esas alınarak şehirlerimize berat ve mahallelerimize sertifika verilmesi planlanmaktadır.

İkinci olarak, İnsan Odaklı, Yatay Mimariyi Yansıtan Başarılı Örnek Yerleşimlerin Belirlenmesi başlığı kapsamında akıllı ve planlı bir büyümenin sağlandığı mahalle birimlerinin oluşturulması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, mahalle kültürünü, komşuluk ilişkilerini ve böylece bizi biz yapan milli değerlerimizi yaşatan yerleşim mekânlarının tespit edilmesi sağlanacaktır. Sonuç olarak, belirlenen örnek yerleşim yerlerinin diğer şehirlerimize ve yeni kurulan yerleşim alanlarına rehber ve ilgili kurumlara/paydaşlara yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

İstanbul ili Avrupa Yakası Yenişehir Rezerv Yapı Alanı (Kanal İstanbul Proje) Çalışmaları
27.04.2011 tarihinde Kanal İstanbul Projesinin Kamuoyuna duyurulması ile çalışmalara başlanılmıştır.

2021 yılında Bakanlığın ilgili birimlerine yapılan diğer itirazlar ile birlikte 6.056 tanesi şahıs ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından, 24 tanesi Kurumlarımızdan ve 139 tanesi CİMER başvurusu olmak üzere 6.219 adet itirazda bulunmuş olup, %54'ü imar planlarının konusu olduğu değerlendirilerek, imar planları kapsamında değerlendirilebilir olan itirazların %81'i uygun görülmüş olup, bu itirazlar ışığında Revizyon İmar Planları hazırlanmış ve 25 Mart 2021 tarihinde onaylanmıştır.

Bakanlık tarafından Plan Değişikliklerinin 14.06.2014 tarihli ve 29030 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi kapsamında yapılması zorunluluğu dikkate alınarak, uygun bulunan itirazların İmar Planı Değişikliği ile plana yansıtılmasının mümkün olmaması sebebiyle aynı

Yönetmeliğin 21 inci maddesi doğrultusunda Revizyon İmar Planı olarak hazırlanarak itiraz konusu konuların plan kararlarına yansıtılması sağlanmıştır. Bu kapsamda hazırlanan ve 25 Mart 2021 tarihinde Bakanlıkça onaylanan "İstanbul Yenişehir (Avrupa Yakası) Rezerv Yapı Alanı (Kanal İstanbul Projesi) 1., 2., ve 3. Etap 1/5000 ölçekli Revizyon Nazım ve Uygulama İmar Planı"nın askı süreci tamamlanmıştır.

Askı sürecinde yapılan itirazlar kapsamında dava konusu alana ilişkin 15.07.2021 tarihinde "İstanbul İli Yenişehir Rezerv Yapı Alanı (Kanal İstanbul Projesi) 1., 2., ve 3. Etabına İlişkin Revizyon Uygulama İmar Planında Askı İtirazları Kapsamında Yapılan 1., 2., ve 3. Etap 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği Bakanlıkça re'sen onaylanarak 16.07.2021 tarihinde İstanbul Valiliğimizce (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) tespit edilen ilan yerlerinde ve internet sayfanızda 1 ay süreyle eşzamanlı olarak askıya çıkarılarak askı-ilan süreci tamamlanmıştır.

Askı ilanı sürecinde yapılan itirazlar değerlendirilerek 28.10.2021 tarihinde kesinleştirilmiş olup imar uygulaması işlemleri devam etmektedir. Ayrıca 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında sınırları şematik olarak belirlenen Özel Proje Alanları, kamu kurumları tarafından proje geliştirilecek alanlar olarak belirlenmiş olup, bütün etaplarda olmak üzere toplam 10milyon m² alan ve bütün etapların yapılaşmalarına ön ayak oluşturacak konumlarda belirlenmiştir.

İmar Planlarının Sayısallaştırılması Yoluyla Coğrafi Veri Üretimi Projesi

Projenin gerçekleştirilme süresi 2021-2023 yılları arasına olmak üzere üç yıl olarak öngörülmüştür. Projenin temel amacı; Bakanlık arşivinin 2011 yılı dâhil olmak üzere işin başlangıcına kadar onaylanan imar planlarının sayısallaştırılma ve entegrasyonu ve elde edilecek coğrafi verilerin TUCBS standartlarında, coğrafi veri servislerini ve meta verilerini UCVP ile paylaşılabilmesi için E-Plan Otomasyon sistemine girilmesini; aynı zamanda, onaylı imar planları ve söz konusu planların ilgili dosyalarında yer alan ilgili evraklarının sınıflandırılarak E-Plan Otomasyon Sistemine aktarılması suretiyle veri girişi sağlanarak sayısallaştırılmasıdır.

İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Projesi

İş GYO AŞ mülkiyetindeki 3328/9 parsel, TVF AŞ mülkiyetindeki 3328/6, 3328/2, 3328/8 parseller, Ziraat GYO mülkiyetindeki 3328/3 ve Park 2, Park-4, Park-5 parseli, Halk GYO mülkiyetindeki 3328/4 ve 3328/11 parseller, Vakıf GYO 3328/5 ve 3328/12 parsellerde bulunan yapıların kaba inşaat işleri tamamlanmıştır.

TVF 3. Bölge, Rekreasyon 1-13, TVF AŞ mülkiyetindeki 3328/7 parsel, T.C. Merkez Bankası ve Özel Proje Alanına ilişkin inşaat faaliyetleri ve Ortak Altyapı çalışmaları kapsamında yürütülen 3.Bölge Cami, Park-1, 4. Bölge ve Park-3 ve metro inşaatları hızla devam etmektedir. Ortak Altyapı çalışmalarında iş ilerleme oranı ortalama % 65,36 civarındadır.

Ataşehir Finans Merkezi sınırları içinde bir kısım tescil harici alanın park alanı kullanımının trafo alanı ve bağlantı yoluna dönüştürülmesine ilişkin 1/1000 ölçekli uygulama imar planı ve 1/5000 ölçekli nazım imar planı 16.06.2021/1120435 tarih ve sayılı yazı ile kesinleşmiştir. 11.01.2019 tarihinde Bakanlıkça onaylanan Revize Master İş Programına göre söz konusu projesi 31.12.2022'de tamamlanması hedeflenmektedir.

Kentsel Tasarım Rehberlerinin Hazırlanması Projesi

Cumhuriyetimizin 100 üncü yılına hazırlanmak ve aynı zamanda "yaşanabilir çevre ve kimlikli mekânlar" oluşturmak stratejisi doğrultusunda, "Kentsel Tasarım Rehberlerinin Hazırlanması Projesi" kapsamında çevreye ve iklime duyarlı, insan odaklı, modern mimari teknikleri kullanılarak özgün ve kimlikli şehirlerin tasarlanması konusunda ve kentsel tasarımın planlama ve uygulamadaki etkinliğinin artırılması amacıyla "Meram Kentsel tasarım Rehberi (Cilt I Kent Atlası, Cilt II Strateji Belgesi, Cilt III Tasarım Rehberi)" ve "Yerel Yönetimler İçin Kentsel Tasarım Rehberi" kitapları hazırlanmıştır.

Her şehrin tarihi ve özgün mimari dokusuna uygun "kentsel tasarım rehberleri" hazırlanmasına ilişkin genel çerçeveyi tanımlayan söz konusu kitap ilgililerine kılavuzluk etmesi amacıyla; başta yerel yönetimler olmak üzere ülkemizde mekâna dayalı plan, proje ve uygulama geliştiren tüm kurum ve kuruluşlara iletilmiştir

Millet Bahçesi Projeleri

2021 yılında 16,110,615 m² millet bahçesi yer seçimi çalışmaları yapılarak 81 il hedefine ulaşılmıştır. Geline süreçte 2018 yılından 2021 yıl sonuna kadar;

- 93 adet millet bahçesinin açılışı yapılmış,
- 32 adet millet bahçesi ilgili idarelerince tamamlanmış,
- 98 adet millet bahçesi yapım aşamasına getirilmiş,
- 29 adet millet bahçesi ihale aşamasına getirilmiş,
- 81 adet millet bahçesi projelendirme aşamasına getirilmiş,
- 85 adet millet bahçesinin yer seçimi yapılmıştır.

Toplamda 80 ilde 67 Milyon 774 Bin 809 m² alanda 418 adet millet bahçesine ilişkin çalışma yapılmaktadır.

Yerbilimsel Etüt Bilgi Sistemi Güncelleme-Geliştirme ve Sayısallaştırma Projesi

Türkiye'de bir ilk olan bu sistem ile İmar Planına Esas Yer Bilimsel Etütlere ait tüm iş süreçleri CBS tabanlı YERBİS uygulaması üzerinden yürütülmekte ve ortak bir portal altında toplanmaktadır. Proje Temmuz 2020'de başlamış olup, Kasım 2022 de tamamlanması hedeflenmektedir.

Proje ile sisteme ilişkin yazılımın geliştirilmesi, güncellenmesi, iyileştirilmesi ve 2011 yılından itibaren Bakanlıkça onaylanarak arşivlenen İmar Planına Esas Jeolojik, Jeolojik-Jeoteknik ve Mikrobölgeleme Etüt Raporlarının sisteme uygun olacak şekilde sayısallaştırılması amaçlanmaktadır.

Mekânsal Planlarda Esas Alınacak Sakınım Önlemleri Ve Risk Azaltım Kriterlerinin Geliştirilmesi Projesi

Proje Mart 2020 tarihinde başlamış Aralık 2021 tarihi itibari ile tamamlanmıştır. Proje kapsamında Hatay İli, Rize İli, Bursa İli Gemlik İlçesi ve Bolu İli Gerede İlçesi pilot alanlar olarak belirlenmiştir. Proje ile Bakanlığın sorumluluğunda olan her türde ve ölçekte gerçekleştirilen, mekânsal planlamada göz önünde bulundurulacak risk azaltım kriterlerinin belirlenmesi ve planlamalara yansıtılmasına ilişkin çalışmalar tamamlanmıştır.

Proje kapsamında; taslak bir mevzuat oluşturulmuş, risk azaltma (sakınım) kriterleri belirlenmiş, afet tehlikelerinin ve risklerin azaltılmasına yönelik alınacak önlemlerin nasıl hayata geçirileceğine, planlamaya nasıl aktarılacağına, plan notlarına nasıl işleneceğine yönelik mevzuat önerileri oluşturulmuş ve yol gösterici kılavuz dokümanlar hazırlanmıştır.

Mekânsal Planlama Sürecinde Aktif Fay Zonlarının 1/1.000 Ölçekli Haritalanması ve Fay Sakınım Zonu Oluşturma Kriterlerinin Belirlenmesi Projesi

Bakanlığın öncelikli görevleri arasında afet riskini önleme ve azaltma, ülkemiz vatandaşlarının ve her tür milli servetinin karşı karşıya kalabileceği afet tehlikelerini önceden belirleme, afet tehlikelerini bertaraf etme veya afet tehlikelerinin vereceği hasarı minimum seviyeye indirme bulunmaktadır. “Proje Ekim 2021 itibari ile başlamış olup projenin Nisan 2023 tarihinde tamamlanması hedeflenmektedir.

Proje ile yeni yerleşim alanlarının seçimi ve/veya yerleşim alanlarının genişleme bölgelerinin belirlenmesi sürecinde; aktif fay/fay zonlarının bu alanları etkileyip etkilemediğini, aktif fayların 1/1.000 ölçekte planlamaya altlık olacak nitelikte haritalanma koşullarını, aktif fay ya da fay zonları boyunca etrafında olası yapılaşma için uzaklık mesafesini tanımlayan “Fay Sakınım Zonunu” ve Fay Sakınım Zonu içerisindeki alanların kullanım kararlarını ve yapılaşmada esas alınacak kriterlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Mekânsal Planlara Esas Jeolojik-Jeoteknik/Mikrobölgeleme Etütlerine İlişkin Standartların Belirlenmesi ve Mevzuatının Geliştirilmesi Projesi

Proje Temmuz 2021’de başlamış olup çalışmalar Aralık 2021’ de tamamlanmıştır. Proje ile imar planına Esas Jeolojik-Jeoteknik/Mikrobölgeleme Etütlerini uluslararası normlara uyumlu hale getirilmesi, mevcut mevzuatımızın gelişen bilim ve teknolojiye göre güncellenmesi, güncel teknik çalışmaların mevzuata adapte edilmesi ve yapılacak uygulamaların metodlarını ortaya koyulması, etütlere ilişkin ilke ve standartları belirlenmesi, sürecin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi, günümüz teknoloji ve şartlarına uygun olarak yerleşme alanlarının seçimi ve yapılaşmaya gidilecek alanlardaki afet tehlike ve risklerini net bir biçimde ortaya koyulması, sağlıklı ve doğru bilimsel verinin elde edilmesi amaçlanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı 11. Kalkınma Planı Kapsamında 81 İlde Örnek İmar Uygulamalarının Yapılması Projesi

2021 yılında, Nevşehir İli, Acıgöl İlçesi İmar Uygulaması (194 Hektar), Kahramanmaraş İli, Dulkadiroğlu İlçesi İmar Uygulaması (107 Hektar), Bilecik İli, Söğüt İlçesi İmar Uygulaması (105 Hektar), Sinop İli, Boyabat İlçesi (157 Hektar) ile Saraydüzü İlçesi İmar Uygulamaları (27 Hektar), Eskişehir İli, Han İlçesi (110 Hektar), ve Kütahya İli, Simav İlçesi (85 Hektar) Örnek İmar Uygulama Projeleri, belediyelerimizle koordineli olarak çalışmalara devam edilmektedir. Ayrıca örnek imar uygulaması yapılan bölgelerde kentsel tasarıma yön verecek yapı mimari projeleri hazırlanarak yörenin dokusuna uygun kentsel tasarım kitapçıkları hazırlanmaktadır.

Temel Faaliyetler

Çevre Düzeni Planı Faaliyetleri

1. No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102. maddesi uyarınca yürütülen çalışmalar kapsamında bölge planlarına, stratejik planlara ve kalkınma planlarına uygun olarak genel arazi kullanım kararlarını belirleyen çevre düzeni planı çalışmalarının yaklaşık %99'u katılımcı bir süreçle tamamlanmıştır. Kütahya dışında, 80 ilimizin Çevre Düzeni Planları onaylanmıştır. Kütahya ilimiz de mevcutta çevre düzeni planı bulunan Uşak ve Afyonkarahisar illeri ile Afyonkarahisar-Uşak-Kütahya Planlama Bölgesi adı altında 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı çalışmasına dâhil edilerek hazır hale getirilmiş ve teknik detaylarda iyileştirme çalışmaları tamamlanmış olup onay aşamasındadır.

2021 yılında; organize sanayi bölgelerine, küçük sanayi sitelerine, enerji amaçlı kamu yatırımlarına, yerel yönetimlerin taleplerine, yargı kararlarının uygulanmasına ve alt ölçekli planların yönlendirilmesine yönelik olmak üzere toplam 131 adet çevre düzeni planı değişikliği ve revizyonu onaylanmıştır.

6360 sayılı Kanun uyarınca il sınırı büyükşehir sınırı olan illerde büyükşehir belediyelerince yürütülen yürütülecek planlama çalışmalarının Bakanlık ile koordinasyon içerisinde yürütülmesi konusunda gerekli işbirliği sağlanarak, ilgili büyükşehir belediyeleri ile varılan görüş birliği çerçevesinde, il ve planlama bölgesi genelinde yapılması gerekli görülen düzenlemeler Bakanlıkça onaylı çevre düzeni planlarında yapılarak onaylanmıştır.

İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği

İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında yapılan değişiklikler 16.03.2021 tarihinde Bakanlık tarafından onaylanmış olup Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği'nin 33. Maddesi uyarınca İstanbul Valiliği'nde (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) otuz gün süre ile 22.03.2021-20.04.2021 tarihleri arasında askıya çıkarılmıştır. Askı süresi içerisinde ve sonrasında yapılan itirazların değerlendirme süreci sonunda itiraz başvurularına yönelik çevre düzeni planında herhangi bir düzenleme yapılmamış olup anılan itiraz başvuruları 10.07.2021

tarihli Bakan Olur'u ile reddedilmiştir. 13.07.2021 tarihli ve 1337757 sayılı yazı ile plan değişikliğine konu alandaki uygulamaların 16.03.2021 tarihinde onaylanan "İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği" kararları çerçevesinde yürütülmesi hususu İstanbul Valiliğine (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) bildirilmiştir.

Bakanlık tarafından 22.06.2020 ve 16.03.2021 tarihlerinde onaylanan 1/100.000 ölçekli ÇDP Değişikliği, yeni bir plan onayı olmayıp, 23.12.2019 onay tarihli "İstanbul İli Avrupa Yakası Rezerv Yapı Alanı 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliğine yapılan itirazların değerlendirilmesi sonrasında Bakanlıkça yapılan kısmi düzenlemeleri içeren bir onama işlemidir.

Bütünleşik Kıyı Alanları Planlama Faaliyetleri

2021 yılında kıyı uzunluğu yaklaşık 146 km olan Kocaeli-Sakarya-Düzce İlleri Karadeniz Kıyıları Bütünleşik Kıyı Alanları Planı ile 410 km olan Zonguldak-Bartın-Kastamonu İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı ihale edilmiş olup söz konusu planlama çalışmaları kapsamında çalışma alanı sınırları ile plan yapım aşamasında katkı sağlayabilecek ve plandan etkilenebilecek paydaşlar belirlenmiş ve arazi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Bununla birlikte kıyı uzunluğu yaklaşık 400 km olan Ordu-Giresun-Trabzon İlleri Bütünleşik Kıyı Alanları Planı çalışmalarına 2020 yılı sonu itibariyle başlanmış olup söz konusu planlama çalışması 2021 yılı sonunda tamamlanmıştır. 2021 yılı içerisinde proje kapsamında kurum-kuruluş görüşleri toplanmış, yerinde anket çalışması yapılmış analiz-sentez çalışmaları tamamlanmış, ilgili uzmanlarca uzmanlık raporları hazırlanmış olup araştırma raporu tamamlanmıştır. Projenin 3. etabında alternatif plan taslakları oluşturulmuş olup eş zamanlı yürütülen stratejik çevresel değerlendirme süreci kapsamında önerilen alternatif seçilerek yılsonunda nihai plan oluşturulmuştur.

Mücvir Alan Faaliyetleri

2021 yılı içerisinde teklif edilen 13 adet mücvir alan teklifi ile 2020 yılında teklif edilmiş olup incelemesi devam eden 4 adet teklif değerlendirilerek 2021 yılı içerisinde 2 adedi resen olmak üzere 10 adet mücvir alan onaması yapılmıştır.

2020 yılında 3 adet teklif incelenerek uygun bulunmamıştır. Bunlardan 1 adedi İl İdare Kurulu Kararı olumsuz olması nedeniyle, 2 adedi ise Genelge kapsamında eksikliklerin 90 gün içerisinde tamamlanmamış olması nedeniyle uygun değerlendirilememiştir. 3 adet mücvir alan teklifine ilişkin incelemeler devam etmektedir.

Kırsal Alan Faaliyetleri

Tarım ve Orman Bakanlığı koordinasyonunda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu dışı paydaşların katkısıyla, uygulama süresi 2020 yılı sonunda sona eren ve 11. Kalkınma Planının (2019-2023) "2.4.6. Kırsal Kalkınma" başlığı altında yer alan amaç, politika ve tedbirler ile ortaya konulan politikalar çerçevesinde belirlenen strateji ve hedefleri gerçekleştirmek üzere güncellenecek olan 2021-2023 dönemi Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji belgesinin hazırlık çalışmaları kapsamında oluşturulan çekirdek gruba Bakanlık

tarafından katılım sağlanmış olup fiziki ve çevrimiçi düzenlenen hazırlık toplantıları ve görüşlerle hazırlanan 2021-2023 Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji Belgesi Haziran 2021’de yayınlanmıştır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 15-16 Aralık tarihlerinde Kırsal Kalkınma Sempozyumu düzenlenmiş olup söz konusu Sempozyuma Bakanlıkça katılım sağlanmıştır.

5 inci 180 Gün İcraat Programı’nda yer alan “Örnek köy planlarının hazırlanması” eylemi kapsamında “Düzce İli, Merkez İlçe, Gökçe Köyüne İlişkin 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı, Plan Araştırma ve Açıklama Raporu Hazırlanması İşİ” yapılmıştır. Elde edilen planların köylerde yapılacak imar planlarına yol gösterici olması için söz konusu plan; doğal çevreye, kırsal karaktere, kültürel ve tarihi yapıya duyarlı bir yaklaşım ile hazırlanmıştır.

Bakanlıkça imar mevzuatı uyarınca köy ve kırsal yerleşik alan ve civarı tespitlerinde tereddütte kalınan hususlarda görüş verilmektedir. Ayrıca 11 Temmuz 2021 tarihinde yapılan değişik kapsamında Plansız Alanlar İmar Yönetmeliği doğrultusunda yaşanan tereddütlere ilişkin görüş verilmektedir.

2020 Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (BM Habitat)

Bakanlık, BM Habitat Programının Ulusal Odak Noktası olarak BM Habitat İcra Kurulu üyesi olan Ülkemizi İcra Kurulu Toplantılarında, Daimî Temsilciliğimizle birlikte temsil etmektedir. 2021 yılında 8 Nisan’da çevrimiçi ve 16-18 Kasım’da hibrit formatta gerçekleştirilen İcra Kurulu toplantılarına katılım ve katkı sağlanmıştır. Ekim 2020’de Yeni Kentsel Gündem’in 4 yılda bir yapılacak olan Ulusal Uygulamaların İzlemesi kapsamında “Türkiye Cumhuriyeti Yeni Kentsel Gündemin Uygulanmasına İlişkin Ulusal Rapor” Mart 2021’de tamamlanarak BM Habitat Sekreteriyasına iletilmiş, İngilizce ve Türkçe baskı alınarak dağıtımı yapılmıştır.

İmar Planlama Faaliyetleri

2021 yılında tesis edilen faaliyetler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 29. 2021 Yılında Tesis Edilen Faaliyetler

Kapsam	Onay Sayısı
6306 sayılı kanun kapsamında	282
7269 sayılı kanun kapsamında	4
Enerji Santralleri	91
Kamu Tesis Alanları	92
Millet Bahçesi	7
Özel Teklifler	6
TOKİ Alanları	23
Toplam	505

Kıyı Alanları Planlama Faaliyetleri

3621 sayılı Kıyı Kanunu ve Cumhurbaşkanlığı 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında 6 kıyı koruma yapısı amaçlı, 5 kıyı ve sahil düzenlemesi amaçlı, 2 millet bahçesi amaçlı, 3 balıkçı barınağı amaçlı, 8 iskele amaçlı, 2 boru hattı-deşarj boru hattı-dolfen-platform amaçlı, 9 liman amaçlı, 2 askeri alan amaçlı, 7 tersane amaçlı, 3 fuar-panayır-festival alanı amaçlı, 2 adet feribot ve deniz iskelesi amaçlı, 2 adet teknik altyapı (arıtma-atık su) amaçlı, 2 adet hastane ve 1 adet doğal yaşam adası olmak üzere toplam 54 imar planı onayı yapılmıştır.

Kentsel Tasarım Projeleri Faaliyetleri

2021 yılında çalışmaları sürdürülen kentsel tasarım projeleri aşağıdaki gibidir:

- İstanbul İli, Esenler İlçesi, Güney (Metris) Rezerv Alanınının 2. Ve 3. Etap 8.8 ha alana ilişkin Hazırlanan Kentsel Tasarım Projesi
- Diyarbakır İli, Sur İlçesi, Hançepek Meydanı Ve Çevresi (B Bölgesi) İlişkin Hazırlanan Kentsel Tasarım Projesi
- Kocaeli İli, Çayırova İlçesi, Şekerpınarı Mahallesi Kentsel Tasarım Projesi
- İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi Atakent (Halkalı) Mahallesi 842 Ada 50, 51, 52, 53 parsellerde yer Alan Özel Proje Alanı (Tema Park)'a ilişkin Revizyon Kentsel Tasarım Projesi
- İstanbul İli, Küçükçekmece İlçesi Atakent (Halkalı) Mahallesi 842 Ada 50, 51, 52, 53 parsellerde yer Alan Özel Proje Alanı
- Gümüşhane ili, Kelkit İlçesi, Küçükcamii ve Bahçelievler mahallesi (7.08 ha) Kentsel Tasarım Projesi
- İzmir İli, Konak İlçesi, Umurbey Mahallesi Sınırları İçinde Kalan Alana İlişkin Hazırlanan Kentsel Tasarım Projesi

Yer Bilimsel Etüt Faaliyetleri

2021 yılında, gerek Bakanlıkça gerekse diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel şahıslar tarafından hazırlatılan İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik, Mikrobölgeleme Etüt Raporlarından; 286 adedi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, 1449 adedi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından incelenerek onaylanmıştır.

Bakanlık tarafından 2021 Yılında İhale Edilerek Tamamlanan İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etütler:

- Düzce İli, Çilimli İlçesi, Pırpır Köyü, Yaklaşık 137,7 Hektarlık Alana Ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Düzce İli, Merkez İlçesi, Yenitaş Köprü Köyü, Yaklaşık 107,74 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Düzce İli, Merkez İlçesi, Ozanlar Köyü Yaklaşık 81,13 Hektarlık Alana Ait İmar Planına Esas Mikro Bölgeleme Etüt İşi,

Bakanlıkça incelenerek onaylanan bazı önemli projelere ait imar planına esas jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporları:

- Balıkesir İli, Ayvalık İlçesi, Ali Çetinkaya Mahallesinde Yer Alan 4.56 Hektar Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Diyarbakır İli, Çermik İlçesindeki Yaklaşık 850 Hektar Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Çanakkale İli Çan İlçesi Merkezi ve Bağlı Mahallelerde Yaklaşık 1300 Hektar Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Kahramanmaraş İli, Onikişubat İlçesi Hasancıklı Mahallesi 512 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Aydın İli Germencik İlçesi Ortaklar Mahallesi İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Havran İlçesi, Kocadağ İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Ayvalık İlçesi, Sefa Çamlık ve Gazi Kemal Paşa Mahalleleri İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Yalova İli Termal İlçesi Akköy Mahallesi İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Yalova İli Çınarcık İlçesi Esenköy Belediyesi Rekreasyon Amaçlı Kıyı Dolgu Alanının İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Kahramanmaraş İli, Afşin Yeni Elektrik Üretim Tesisi İçin Sınırları Verilen Yaklaşık 332,93 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Erdek İlçesi, Hamamlı Mahallesinde Yer Alan Toplam 7.81 Hektarlık İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Altieylül İlçesi Halalca (Ovaköy) Mahallesinde Yer Alan 1.14 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- İzmir İli Çeşme İlçesi Dalyan Ve Sakarya Mahallesi Ayayorgi Mevkiinde Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- İzmir İli Çeşme İlçesi Şehit Mehmet Mahallesi Sınırında Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Kocaeli İli Dilovası İlçesi Köseler İmes Osb Alanı İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Dursunbey İlçesi Bozyokuş Mahallesinde Yer Alan 121.05 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Edremit İlçesi Zeytinli Mahallesinde Yer Alan 8.91 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- İzmir İli Urla İlçesi Yağcılar Mahallesi Sınırında Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Düzce İli, Çilimli İlçesi, Pırpır Köyü, Yaklaşık 137,7 Hektarlık Alana Ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Bursa İli Gürsu İlçesi Kumlukalan Mahallesi Sınırında Kalan Karesi Tekstil Fabrika Sahasının İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Erzurum İli Pasinler İlçesi Pasinler Kalesi 1. Ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanının Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi

- Yalova İli Armutlu İlçesi Karşıyaka Mahallesinde Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Düzce İli, Merkez İlçesi, Yenitaş Köprü Köyü, Yaklaşık 107,74 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Kayseri İli, İncesu İlçesi İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Yalova İli Armutlu İlçesi Bayır Mahallesinde Kalan Sanayi Alanının İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Zonguldak ili, Muslu (Kilimli) Belediyesi İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Edremit İlçesi, Güre Mahallesinde Yer Alan 9099.13 metrekare Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Şanlıurfa İli, Viranşehir Organize Sanayi Bölgesi Koruma Amaçlı İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Mikrobölgeleme Etüt İşi
- İzmir İli Dikili İlçesi Salihler Mahallesi Sınırında Kalan 1992-1993 Parsel No'lu Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Aydın İli, Ortaklar İlçesi Osb Alanı İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Erzurum İli, Karaçoban İlçe Merkezi Ve Kopal Mahallesi Nazım ve Uygulama İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Antalya İli Muratpaşa İlçesi Sınırında Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- İzmir İli Dikili İlçesi Uzunburun Mahallesi 331 Ve 270 Parsellere Ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- İstanbul İli, Tuzla Osb Alanı İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Edremit ilçesi Camivasat (Turhanbey) Mahallesinde Yer Alan 9.25 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Balıkesir İli, Bandırma İlçesi, Çalışkanlar Mahallesinde Yer Alan Toplam 2.63 Hektarlık Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Manisa İli Turgutlu İlçesi Osb Sınırında Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Düzce İli, Merkez İlçesi, Ozanlar Köyü Yaklaşık 81,13 Hektarlık Alana Ait İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Bursa İli, Nilüfer İlçesi Deri İhtisas ve Karma Organize Sanayi Bölgesi Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi
- Bursa İli, Karacabey İlçesi Teknoloji Organize Sanayi Bölgesi (Teknosab) Sınırında Kalan Alanın İmar Planına Esas Mikrobölgeleme Etüt İşi

Harita ve Emlak Faaliyetleri

2011 yılında Van İlinde meydana gelen deprem afeti nedeniyle, güvenli, sağlıklı ve yaşanabilir yeni yerleşim yerleri oluşturarak şehrin marka değerini artırmak, gelişimine katkı sağlamak ve oluşturulacak yeni yerleşim yerinde kamu yatırımlarının gerçekleşmesini sağlamak amacıyla, Van İli sınırları içerisinde bulunan koordinatları belirli alanda imar planları ile her türlü arazi ve arsa düzenlemelerini yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Bakanlık 3 yıl süre ile yetkilendirilmiştir.

Bu amaçla; çevre yolu projesi kapsamında çevre yolunun imar planı sınırları içerisinde kalan alanının, Van ili ve çevresinde belirlenen alanlarda imar planı sınırları içinde 3194 sayılı İmar Kanununun 18.maddesi Uyarınca Yapılacak Arazi ve Arsa Düzenlemesi sonucu Düzenleme Ortaklık Payı kesintisinden karşılanmasına ilişkin devam etmekte olan imar uygulaması işi 3 adet (6000 ha'lık alan) imar uygulaması devam etmekte olup Elmalık etabı sonuçlandırılmış tapuları vatandaşlarımıza dağıtılmıştır. Kuzey Edremit etabı tescil işlemleri sonuçlandırılmış olup, parsellerin tapuları vatandaşlarımıza dağıtılmıştır. İpekyolu etabının kadastro teknik kontrolleri devam etmekte olup, 2022 yılı içerisinde tamamlanacaktır.

Diyarbakır, Sur İlçesi, Suriçi Bölgesinde Bakanlar Kurulunca riskli alan olarak ilan edilen 187 hektarlık alanda Koruma amaçlı İmar Planı dikkate alınarak hazırlanıp onanan Kentsel Tasarım Projesi doğrultusunda Gazi Caddesinin doğu kısmında ve sur içi bölgesinin tamamında 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılan tescil işlemlerine esas olacak tevhid, ifraz, yola terk ve ihdas işlemleri Bakanlık tarafından yapılmaktadır.

MESLEKİ HİZMETLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Enerji Verimliliği Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Binalar İle Yerleşmeler İçin Yeşil Sertifika Uygulama Tebliği 09.06.2021 tarihli Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanmıştır.

Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği kapsamında, Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarının Eğitim ve Denetimlerine Dair Tebliğ 07.01.2021 tarihli 31357 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yapı Araştırmaları Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Binaların Yıkılması Hakkında Yönetmelik 13 Ekim 2021 tarihli ve 31627 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup 01.07.2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

İmar Hizmetleri Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Daire Yönetmelik, 23.01.2021 tarihli ve 31373 sayılı, 11.07.2021 tarihli ve 31538 sayılı, 01.08.2021 tarihli ve 31555 sayılı, 09.10.2021 tarihli ve 31623 sayılı Resmi Gazetelerde yayımlanmıştır.

22.02.2018 tarih ve 30340 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Otopark Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Daire Yönetmelik, 25.03.2021 tarih ve 31434 sayılı, 21.10.2021 tarih ve 31635 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklikler yapılmıştır.

27.12.2021 tarihli ve 2556293 sayılı yazımız ile 2021/23 Nolu Bakanlık Genelgesi yayımlanmıştır.

Belgelendirme Hizmetleri Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Yapı müteahhitlerinin ekonomik, mali, mesleki ve teknik yeterliklerine göre sınıflandırılarak yetki belgesi numarası verilmesi, kayıtlarının tutulması, belge numaralarının veya gruplarının iptaline ilişkin usul ve esaslar, "Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiş olup, 05.08.2021 tarihli ve 31559 sayılı, 13.11.2021 tarihli ve 31658 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikler ile değişikliğe gidilmiştir.

Mesleki Düzenleme Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Tebliğ'e göre son iki yıllık süre içerisinde yapılan başvurular dikkate alındığında, bazı uzmanlık alanlarında belge sahibi sayısı istenilen düzeye ulaşmamıştır. Bu itibarıyla yapı ruhsat süreçlerinin olumsuz etkilememesi bakımından Tebliğ'de değişiklik yapılması gerekli görülmüş ve geçici sicil ile yapılan hizmet sunumunda süre sınırlaması 21.01.2021 tarih ve 31371 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile kaldırılmıştır.

Yapı Kooperatifleri Alanında Yapılan Mevzuat Çalışmaları

21.10.2021 tarihli ve 7339 sayılı Kanunla 1163 sayılı Kooperatifler Kanununda değişiklik yapılmıştır.

Yürütülen Projeler

Bilişim Sistemleri İdame ve Yenileme Yapı Müteahhitliği Bilişim Sistemi (YAMBİS) ve E-Şantiye Bakım, Onarım ve Güncellenmesi Projesi

Özel sektörde yapı ruhsatına tabi yapım işlerini üstlenecek gerçek ve tüzel kişilerin belirli ekonomik, mali, mesleki ve teknik yeterliliklerinin kayıt ve takibinin yapıldığı yeterlik sisteminde geliştirme yapılmış ve uygun sınıfta yetki belgesi grubu almak üzere başvuran yapı müteahhitleri yeterlik sisteminde 15 sınıfta gruplandırılmaya başlamıştır. Ayrıca; Yönetmelikte belirtilen hükümler doğrultusunda belge iptal işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Binalarda Enerji Verimliliği Uygulamaları ve Yazılımları Projesi

Binalarda Enerji Performansı Yazılımı (BEP-TR) Uygulaması 2. Versiyon Bakım, Destek ve İyileştirme İşi Hizmet Alımının kabulü yapılarak tamamlanmıştır. Ulusal Yeşil Sertifika Bilgi Sistemi (YES-TR) Yazılımı İşi tamamlanarak devreye alınmıştır. Yazılımın 2022 yılı bakım ve destek hizmetleri garanti kapsamında yüklenici tarafından verilecektir.

Yapı Kooperatifleri Otomasyonu ve Denetleme Projesi

Proje kapsamında merkez ve taşra teşkilatlarımız ile kooperatif ortakları ve yöneticilerinin kullanımına sunulan e-kooperatif yazılımı için 2021 yılı “Bakım, Onarım, Güncelleme ve İyileştirme ve Destek Hizmetleri Alımı İşi” gerçekleştirilmiştir.

Yapı Malzemelerine İlişkin Ürün Güvenliğinin Sağlanması Projesi

Yapı malzemeleri alanında ürün güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak piyasa gözetim ve denetimi faaliyetleri yürütülmüş, bu kapsamda TSE’den deney ve muayene hizmetleri alınmış; Yapı Malzemeleri Denetim Sistemi yazılımı Bakanlığın güncel altyapısına uygun olarak yeniden hazırlatılarak devreye alınmıştır.

Temel Faaliyetler

Yapı Malzemeleri Alanındaki Temel Faaliyetler

2021 yılında yapı malzemeleri alanındaki çalışmalar kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 30. 2021 Yılında Laboratuvar Deney Hizmetleri Alanı İle İlgili Veriler

	Sayı
Beton Deney Raporu Sayısı	521
Çelik Deney Raporu Sayısı	27
Agrega Deney Raporu Sayısı	10
Karot Deney Raporu Sayısı	3
Diğer Deney Raporu Sayısı	4

Enerji Verimliliği Alanındaki Temel Faaliyetler

Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isınma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmelik kapsamında başvuru yapan 159 adet şirkete “Yetkilendirilmiş Ölçüm Şirketi” yetki belgesi verilmiştir.

Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarına ve Eğitici Kuruluşlara Verilecek Eğitimlere Dair Tebliğ kapsamında enerji kimlik belgesi (EKB) düzenleyecek uzmanlara eğitim veren yetkilendirilmiş eğitici kuruluşlar tarafından eğitim verilen ve eğitim sonucu başarılı olan EKB Uzmanları ve firmaları BEP-TR yazılım programına tanımlanır. 2021 yılı sonuna kadar toplam 9.485 adet EKB Uzmanı BEP-TR 2 yazılım programına tanımlanmıştır. Enerji Kimlik Belgesi Uzmanlarının Eğitim ve Denetimlerine Dair Tebliğ kapsamında 61 adet ilgili meslek odası ve Enerji Verimliliği Danışmanlık firmasına eğitici kuruluş yetkisi verilmiş, bu kuruluşlardan toplam 264 kişi BEP-TR 2 yazılımı için EKB Uzmanı eğitici olarak eğitilerek yetkilendirilmiştir.

Tablo 31. 2021 Yılında Enerji Verimliliği Alanı İle İlgili Veriler

	Sayı
Enerji Kimlik Belgesi Düzenlenen Bina Sayısı	1.222.736
BEP-TR 2 Yazılımda Tanımlı EKB Uzmanı Sayısı	9.485
BEP-TR 2 Yazılımı için (EKB) Uzmanı Eğitici Sayısı	264
Yetki Belgeli Eğitici Kuruluş Sayısı	61

Yapı Kooperatifleri Alanındaki Temel Faaliyetler

2021 yılında yapı kooperatifleri çalışmaları kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 32. 2021 Yılında Yapı Kooperatifi Alanı ile İlgili Veriler

	Sayı
Kuruluşu Yapılan Kooperatif Sayısı	621
Ana Sözleşme Değişikliği Sayısı	208
Katılım Sağlanan Genel Kurul Sayısı	11.969
Denetimi Sonuçlanan Kooperatif Sayısı	49
Verilen Görüş Sayısı	331

Belgelendirme Alanındaki Temel Faaliyetler

2021 yılında belgelendirme çalışmaları kapsamında aşağıdaki faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Tablo 33. 2021 Yılında Belgelendirme ile İlgili Veriler

	Sayı
Yurtdışı Müteahhitlik Belgesi Sayısı	38
Yurtdışı Geçici Müteahhitlik Belgesi Sayısı	87
Müteahhitlik Karnesi Sayısı	4
Yapı Müteahhidi Yetki Belgesi Numarası	33.955

Mesleki Düzenleme Alanındaki Temel Faaliyetler

İmar Kanunu ve diğer kanunlar ile yapılması öngörülen her ölçekteki ve türdeki plânların hazırlanması, onaylanması, uygulanması ve denetlenmesine ilişkin iş ve işlemleri yürüten kamu kurumlarında görev yapan ve özel sektörde planlama bürolarında çalışan plan müelliflerinden gelen talepler üzerine Plan Yapımı Yeterlilik Belgesi düzenlenmektedir. Ayrıca belgesi bulunan müelliflerin grup yükselme ve yenileme talepleri de komisyon tarafından değerlendirilmektedir. Bu kapsamda 2021 yılı içerisinde 447 adet başvuru için belge düzenlenmiştir.

Bakanlıktaki iş süreçlerinin dijitalleşmesi ile ilgili çalışmalar da dikkate alınarak, verimli ve yenilikçi iş anlayışı kapsamında E-Plan Otomasyon Sistemi üzerinden plan müelliflerine ait bilgilerin ve kare kodun yer aldığı bir elektronik belge oluşturulması, sistemden bu belgenin verilmesi ile ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Tebliğ kapsamında inşaat mühendislerine Özel Binalar Tasarım Gözetmenliği Belgesi, komisyon tarafından yapılan yeterlilik incelemesi sonucunda verilmektedir. Özel Binalar Mühendislik Komisyonunca 2021 yılı içerisinde 3 adet TGUA-2/a, TGUA-3 ve TGUA-2 uzmanlık alanlarında belge düzenlemiştir. Toplam Özel Binalar Tasarım Gözetmenliği Belge sayısı 33' e yükselmiştir.

İmar Alanındaki Temel Faaliyetler

Bakanlık denetçi belgesini haiz denetim elemanları ile etkin bir şekilde imara aykırılıkların denetimlerin yapılabilmesi için imar denetçilerinin artırılmasına yönelik eğitimler sonucunda Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı olmak üzere mevcut denetçi sayısı 2.021'e ulaşmıştır.

Yapı Araştırmaları Alanındaki Temel Faaliyetler

Yapı sistemleri ve yapım tekniklerine ilişkin araştırma faaliyetleri yürütülmekte olup, teknolojik gelişmeler izlenerek ileri yapım teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılması ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar ile ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlanarak fikir alışverişinde bulunulmuştur. Her türlü yapılara ilişkin yapı sistemine ait uygulamalara dair genel ilke ve standardı belirlemek adına çalışmalar yapılmaktadır. Binalarda ileri yapım teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılması ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.

2021 Programında yer alan; "Tedbir 703.1. Yaya trafiğinin kesintisiz hale getirilmesi için yaya yolları ve kaldırımlar ile ilgili standartlar oluşturulacaktır." tedbiri kapsamında kamu kurum ve kuruluşlar ile ilgili paydaşlardan alınan görüşler alınarak "Yaya Yolları ve Kaldırımlar Hakkında Yönetmelik Taslağı" hazırlanmıştır.

30.04.2021 tarihli ve 31470 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İnsan Hakları Eylem Planı (2021-2023) konulu 2021/9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde; İnsan Hakları Eylem Planının uygulanması sürecinde tüm bakanlıklar ile kamu kurum ve kuruluşlarının, görev

ve sorumluluklarını uygulama takvimi çerçevesinde ve hassasiyetle yerine getirmeleri talimatlandırılmıştır. Bu doğrultuda; özellikle dış mekânlardaki yaya hareketine güvenli bir ortam tesis edilmesini teminen yetkili idarelerin sorumluluğu altında bulunan taşıt yolu, bisiklet yolu, yaya kaldırımı, yaya yolu, park, meydan, millet bahçesi vb. alanlarda can güvenliği bakımından tehlike arz eden veya etmesi muhtemel olan hususlara yönelik olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine meri mevzuat ve standartlar kapsamında fen ve sanat kurallarına uygun olarak öncelikle gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması, akabinde ivedilikle aksaklıkların giderilmesi ve tehlikeli durumun bertaraf edilmesi hususunda talimat gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı 180 Gün İcraat Programında yer alan “Daha yeşil ve yaşanabilir şehirler hedefi kapsamında bisiklet yolu (3000 km) ve yeşil yürüyüş yolu (3000 km), 60 km çevre dostu sokak ve 60.000 m² gürültü bariyeri yapılması” eylemi kapsamında Bisiklet Yolları Yönetmeliği’ne uygun olarak yapılması planlanan bisiklet yolları için İller Bankası Genel Müdürlüğü bünyesinde tesis edilen komisyona Bakanlıktan personel desteği verilmektedir.

MİLLİ EMLAK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

11.03.2021 tarihli ve 7297 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 29.06.2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununa eklenen geçici 27 nci madde ile ilgili düzenlemelere yer verilmekte olup bu Kanun 20.03.2021 tarihli ve 31429 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

20.05.2021 tarihli ve 7319 sayılı Sigortacılık İle Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4706 sayılı Hazineye ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununa eklenen geçici 28 inci maddesine yönelik düzenlemelere yer verilmekte olup, bu Kanun 25.05.2021 tarihli ve 31491 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

03.06.2021 tarihli ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 10 uncu maddesinin on üçüncü fıkrasında; 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 25 inci, geçici 26 ncı ve geçici 28 inci maddelerine yönelik düzenlemelere yer verilmiş olup, bu Kanun 09.06.2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmış ve bu Yönetmelik 01.08.2021 tarihli ve 31555 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmış ve bu Usul ve Esaslar 01.08/2021 tarihli ve 31555 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Hazine Taşınmazlarının Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Yatırımlarına Tahsisine İlişkin Yönetmelikte değişiklik yapılmış ve bu Yönetmelik 26.10.2021 tarihli ve 31640 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılmış ve bu Yönetmelik 30.12.2021 tarihli ve 31705 (2. Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bakanlığın 300, 345, 355, 382 ve 396 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliğlerinde değişiklik yapılmış ve bu değişiklik Tebliğleri 1/8/2021 tarihli ve 31555 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

402 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği 06.01.2021 tarihli ve 31356 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

403 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği 12.06.2021 tarihli ve 31509 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

404 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği 11.06.2021 tarihli ve 31508 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

405 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği 17.05.2021 tarihli 31542 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

406 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği 04.09.2021 tarihli ve 31588 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

407 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliği 31.12.2021 tarihli ve 31706 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Temel Faaliyetler

Hazine Taşınmaz Portföyü

Hazine taşınmazlarının tiplerine göre dağılımı ile Hazinenin özel mülkiyetinde olan taşınmazların cinslerine ve yıllarına göre dağılımı aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 34. Taşınmazların Tiplerine Göre Dağılımı

Taşınmazın Tipi	Adedi	Toplam Adet İçindeki Payı(%)	Yüzölçümü (m ²)	Toplam Yüzölçümü İçindeki Payı
Tescilli	4.137.622	94	276.926.896.347	89
Devletin Hüküm ve Tasarrufu Altında	160.886	4	28.343.255.662	9
İlişkili	101.289	2	6.443.672.575	2
Toplam	4.399.797	100	311.713.824.584	100

Tablo 35. Hazinesinin Özel Mülkiyetindeki Taşınmazların Cinslerine Göre Dağılımı

Taşınmaz Cins Adı	Adedi	Adet Bazında Oranı (%)	Yüzölçümü (m ²)	Yüzölçümü Bazında Oranı (%)
Arazi	1.125.715	25,58	51.777.449.060	16,59
Arsa	548.466	12,46	2.616.144.314	0,84
Bağ-Bahçe	296.453	6,74	1.140.631.329	0,37
Bina	148.545	3,38	662.378.148	0,21
Kıyı ve Dolgu Alanları	11.747	0,27	149.060.084	0,05
Orman	502.843	11,44	220.262.515.796	70,70
Orta Malları	99.389	2,26	6.696.238.831	2,15
Su ve Su Ürünü Alanları	57.453	1,31	1.519.094.179	0,49
Tarihi ve Kültürel Alanlar	5.066	0,12	97.930.182	0,03
Tarla	1.528.692	34,74	19.378.745.127	6,21
Diğer	75.428	1,71	7.413.637.533	2,38
Genel Toplam	4.399.797	100,00	311.713.824.584	100,00

Tablo 36. Hazine Adına Tescilli Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Önceki Yıla Göre Adet artış Oranı (%)	Önceki Yıla Göre Yüzölçümü Artış oranı (%)
2017	3.896.126	252.940.312.745	1,42	3,01
2018	3.955.511	255.534.701.171	1,52	1,02
2019	3.957.037	267.298.795.447	0,04	4,60
2020	4.121.681	272.391.856.893	4,16	1,91
2021	4.399.797	311.713.824.584	6,7	14,4

Edinim Faaliyetleri

6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun Hükümleri Kapsamında Yapılan Satın Alma İşlemleri: 2021 yılında, 6183 sayılı Kanunun Geçici 8. maddesine göre 2.091.925.586,86 TL bedelli 1.563.459,91 m² yüzölçümlü 417 adet taşınmaz vergi borcuna mahsuben satın almaya konu edilerek kamu idarelerine tahsis edilmiştir. Böylelikle, hem kamu hizmetleri için ihtiyaç duyulan taşınmazlar temin edilmiş hem de 2.091.925.586,86 TL vergi alacağının tahsili sağlanmıştır.

Trampa işlemleri: 2021 yılında belirtilen Kanunlar kapsamında toplam 3.333.982.401,04 TL bedelli ve 3.440.116,17 m² yüzölçümlü 596 adet taşınmaz trampa yoluyla edinilmiştir. Diğer yandan, yıllara göre 2886 sayılı Kanuna göre trampası gerçekleştirilen taşınmazlara ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 37. Yıllara Göre 2886 Sayılı Kanun Uyarınca Yapılan Trampa İşlemleri

Yıllar	Hazineye Ait Taşınmazlar			Edinilen Taşınmazlar		
	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Bedeli (TL)	Adet	Yüzölçümü (m ²)	Bedeli (TL)
2016	94	5.180.541	404.191.595	183	408.675	412.769.075
2017	182	3.147.365	1.388.496.495	157	1.235.176	1.609.466.529
2018	215	2.100.244	1.070.791.218	156	639.451	1.386.526.208
2019	321	2.217.500	932.333.273	253	1.162.398	932.567.625
2020	672	6.180.321	1.471.925.533	261	927.109	1.404.378.500
2021	657	6.816.259	3.757.589.164	596	3.440.116	3.333.982.401

İdari Yoldan Tescil İşlemleri: Bakanlıkça kullanılan “İş Zekâsı” web yazılımından Edinme Sebebi “İdari Yoldan Tescil, İhdasen Tescil, Kayıt Dışı Kalmış Yerlerin Tescili” olan taşınmazlara ait raporlama yapılmıştır.

Tablo 38. Yıllara Göre İdari Yoldan Tescil İstatistiği

Yıl	İdari Yoldan Tescil İstatistiği	
	Adet	Tescil Edilen Yüzölçümü (m ²)
2016	3.621	61.177.698,46
2017	2.929	82.166.816,66
2018	3.685	52.234.496,73
2019	7.281	990.821.557,00
2020	7.978	328.309.104,28
2021	6.653	76.151.012,81

Yönetim Faaliyetleri

Tespit İşlemleri: Teknik iş ve işlemlerde koordinasyonu ve yıllar itibarıyla hazırlanacak plan ve program dâhilinde yapılacak tespit çalışmalarının koordinasyonu kapsamında Türkiye Genelinde 2016 – 2021 Yılları içerisinde yapılan taşınmaz tespitleri 3'er aylık dönemler halinde listelenmiştir.

Tablo 39. Yıllara Göre Tespit İstatistiği

Yıl	1. Çeyrek	2. Çeyrek	3. Çeyrek	4. Çeyrek	Toplam
	(Adet)	(Adet)	(Adet)	(Adet)	
2016	62.945	113.910	67.845	66.235	310.935
2017	29.592	71.079	69.937	87.681	258.289
2018	48.901	67.283	42.385	45.959	204.528
2019	66.005	63.303	68.259	51.445	249.012
2020	41.744	35.421	59.070	38.858	175.093
2021	45.701	45.781	57.331	57.094	205.907

Kiraya Verme İşlemleri

Tarım Arazilerinin Kullanıcılarına Kiralanması: Uygulama kapsamında bugüne kadar 79 ilde 54.643 çiftçimize toplam 882.139.305,49 m² yüzölçümlü Hazine taşınmazı arpa,

buğday, yulaf, mısır, çeltik, ayçiçeği, narenciye bahçeleri, zeytinlik vb. amaçlarla kullanılmak üzere kullanıcılarına kiraya verilmiştir.

Ağaçlandırma Amaçlı Kiralamalar: 2021 yılında ceviz, badem, antepfıstığı, zeytin başta olmak üzere ağaçlandırma için 22,3 milyon m² taşınmaz ilana çıkarılmış bunlardan 15,9 milyon m²'si kiralanmıştır.

Tablo 40. Ağaçlandırma Yapılmak Üzere Kiraya Verilen Hazine Taşınmazları

Yıllar	Adet	Yüzölçümü (m ²)
2016	28	3.883.220
2017	27	1.990.155
2018	44	3.576.180
2019	70	9.129.671
2020	121	4.839.885
2021	139	15.986.832

Tıbbi, Aromatik ve Süs Bitkilerini Yetiştirmek Amaçlı Kiralamalar: 2021 yılında 8.5 milyon m² Hazine taşınmazı www.milliemlak.gov.tr adresinde yayımlanarak vatandaşlarımıza sunulmuş olup 32 ilimizde 6.7 milyon m² taşınmaz üzerinde kira sözleşmesi yapılmıştır.

Topraksız veya Yeterli Toprağı Olmayan Çiftçilere Tarımsal Üretim Yapılmak Amaçlı Kiralamalar: Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak yapılan incelemeler sonucunda, çalışmaları neticelenen 8 pilot ilde belirlenen 1.565 adet toplam 64 milyon m² yüzölçümlü Hazineye ait taşınmazın tarımsal üretim yapılmak amacıyla kiraya verilmesine esas olmak üzere, 400 sayılı Millî Emlak Genel Tebliğinin 7 nci maddesine göre taşınmazların bulunduğu il, ilçe, belde, mahalle ve köyde 20 gün süreyle ilan edilmesi sağlanmış ve kiralama işlemleri gerçekleştirilmekte olup, 400 sayılı Millî Emlak Genel Tebliği kapsamında Hazineye ait taşınmazların tarımsal üretim yapılmak amacıyla bugüne kadar toplam 19 milyon m² yüzölçümlü Hazine taşınmazı kiraya verilmiştir.

Tarımsal Üretim Yapan Kooperatiflere Sera ve Jeotermal Kaynaklı Teknolojik Seracılık Yapmak Da Dahil Tarımsal Amaçlı Kiralamalar: Sera ve jeotermal kaynaklı teknolojik seracılık amaçlı tarımsal üretim yapmak üzere kiralanması için, <http://www.milliemlak.gov.tr> ve ilgili İdarelerin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Emlak-Millî Emlak Müdürlüğü/İlçe Millî Emlak Müdürlüğü/Millî Emlak Şefliği) web adreslerinde 2021 yılı için toplam 66 adet 2.2 milyon m² yüzölçümlü Hazine taşınmazı ilan edilmiş olup, 1.7 milyon m² yüzölçümlü Hazine taşınmazının kiralama işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Ecrimisil İşlemleri

2021 yılında toplam 82.846 adet taşınmaz için ecrimisil ihbarnamesi düzenlenmiş olup 681 milyon TL ecrimisil geliri tahsil edilmiştir.

İrtifak Hakkı Tesisi, Kullanma İzni ve Ön İzin İşlemleri

2021 yılında yürütülen işlemlerin ana başlıklar bazında dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 41. 2021 Yılında Verilen İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Talimatları

İrtifak Hakkı ve Kullanma İzni Talimatları	Taşınmaz Adedi	Yüzölçümü (m ²)	Bedeli (TL)
Kıyı İşlemleri	79	5.058.934,4	24.530.816,00
Liman	1	1.468.997,8	Bedelsiz
İskele	1	286,00	Bedelsiz
Yat Limanı	1	84.898,86	Bedelsiz
Gümrük Kapıları	1	104.228,00	Bedelsiz
Enerji Nakil Hatları	1	1.327.275,75	Bedelsiz

3996 sayılı Bazı yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun çerçevesinde; Edirne İlinde 104.228,00 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde gümrük kapısı bina ve altyapı tesisleri amacıyla, İzmir İlinde 84.898,86 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde yat limanı olarak kullanılmak amacıyla, Çanakkale İlinde ise 1.327.275,75 m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde enerji nakil hattı olarak kullanılmak amacıyla irtifak hakkı tesisi/kullanma izni işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Genel İrtifak Hakları İşlemleri: Genel irtifak haklarına ilişkin işlemler kapsamında 2021 yılında yapılan işlemlerin sektörler bazında dağılımını gösteren tablo aşağıdadır.

Tablo 42. Genel İrtifak Hakkı İşlemleri

İrtifak / Kullanma İzni Amacı	Taşınmaz Adedi	Yüzölçümü (m ²)	İrtifak / Kullanma İzni Bedeli (TL)
Eğitim Amaçlı	36	374.085,42	4.564.879,00
Sanayi Amaçlı	45	936.730,14	1.053.696,83
Sosyal Amaçlı	89	693.038,98	3.312.679,00
Tarım ve Hayvancılık Amaçlı	96	20.554.392,17	6.674.525,37
Turizm Amaçlı	12	52.811,02	893.572,43
Diğer	187	2.872.932,17	8.021.698,84
Toplam	465	25.483.989,88	24.521.051,47

Hayvancılık Yatırımları İşlemleri: 20 ilde, 3 milyon 900 bin m² yüzölçümlü taşınmaz ilana çıkarılmış, 176 bin m² yüzölçümlü taşınmaz üzerinde irtifak hakkı tesis edilerek hayvancılık yatırımlarının yapılmasına imkân sağlanmıştır.

Yatırım ve Teşvik Faaliyetleri

4706 sayılı Kanunun Ek 3 üncü maddesi ile Kamu Taşınmazlarının Yatırımlara Tahsisine İlişkin Usul ve Esaslar doğrultusunda ön izin, kullanma izni verilmesi veya irtifak hakkı tesis edilmesine ilişkin işlemleri yapmak, Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Karar ile ilgili işlemleri yürütmek, büyük ölçekli, katma değeri yüksek, yeni teknoloji gerektiren ve özellik arz eden yatırımlara konu olabilecek Hazine taşınmazlarını tespit ederek portföy oluşturmaktır.

Tablo 43. Yatırım ve Teşvik Dairesince Teşvik Mevzuatı Kapsamında Ön İzin Verilen Taşınmazların 2016-2021 Yılları İtibariyle Dağılımı

Yıllar	Taşınmaz Sayısı	Yüzölçümü(m ²)	Yatırım Tutarı (TL)	İstihdam Sayısı
2016	13	370.594,83	152.121.349,00	559
2017	23	1.175.362,97	273.915.533,21	1.194
2018	33	9.164.061,84	457.990.957,00	1.556
2019	28	1.874.992,53	315.326.132,50	1.476
2020	24	4.253.124,33	407.068.661,09	1.770
2021	25	1.653.656,49	455.028.255,00	1.888
Toplam	154	19.402.284,26	2.108.131.543,60	8.766

Proje Bazlı Teşvik İşlemleri

2021 yılında 4706 Sayılı Kanunun Ek-3 üncü maddesi kapsamında toplam 1.653.656,49m² yüzölçümlü, 25 adet taşınmaz üzerinde, 18 proje için 455.028.255,00 TL yatırım tutarlı 1.888 kişi istihdam öngören proje için ön izin talimatı verilmiş olup, Kamu taşınmazlarının yatırımlara tahsisine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde 2010 yılından günümüze kadar yatırım teşvik kapsamında yaklaşık 248,5 milyon m² yüzölçümlü, 2.501 adet taşınmazı ilana çıkarılmıştır.

Tahsis İşlemleri

Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların, kamusal hizmet üretiminin bir unsuru olarak kamu idarelerinin kullanımına bırakılması ve gerektiğinde bu kullanımın sona erdirilmesi konusunda Bakanlık yetkilendirilmiş olup, bu hizmetin toplum ihtiyaçlarına en uygun şekilde sunulması için politika belirlenmesi ve geliştirilmesi Bakanlık tarafından yürütülmektedir.

Tablo 44. 2021 Yılında Tahsis Edilen Taşınmazların İdarelere Göre Dağılımı

Tahsis Yapılan İdareler	Tahsis Edilen Taşınmaz Adedi	Tahsis Edilen Taşınmaz Toplam Yüzölçümü (m ²)
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri	10.315	2.619.884.781
Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler	917	38.703.481
Belediyeler	1.283	30.317.458
Diğer Mahalli İdareler	174	2.034.148
Genel Yönetim Kapsamı Dışındaki Kamu İdareleri	6	86.602
Sosyal Güvenlik Kurumları	2	9.742
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	2	230
Genel Toplam	12.699	2.691.036.444

Organize Sanayi Bölgesi Tüzel Kişiliklerine 2021 yılı içinde toplam 10.465.551,45 m² yüzölçümlü 66 adet taşınmazın bedelsiz devir işlemi yapılmıştır.

Kamu Konutları Tahsis İşlemleri

Kamu konutları, 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu ve bu kanuna dayanılarak çıkarılan Kamu Konutları Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde idare edilmektedir.

Tablo 45. Genel Bütçeli Kuruluşlara Ait Lojman Adetlerinin Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Lojman Adedi
2016	209.139
2017	207.435
2018	207.812
2019	218.575
2020	238.037
2021	195.114

2021 yılı içerisinde 758.487 bin TL lojman kira geliri elde edilmiştir.

Taşınmaz Geliştirme İşlemleri

Şehirlerimizin doğal afetlere dayanıklı ve daha sağlıklı alanlara dönüştürülmesi için rezerv yapı/riskli alan ve toplu konut yapılmak üzere arsa üretim alanı ilan edilen veya küçük sanayi sitesi yapılmak üzere planlanan Hazine taşınmazları uygulayıcı kuruluşların kullanımına bırakılarak önemli bir destek sağlanmıştır. Rezerv yapı alanı olarak 16 milyon 500 bin m² taşınmaz tahsis edilmiştir. 1164 Sayılı Kanun Kapsamında TOKİ Başkanlığına 29 milyon 200 bin m² taşınmaz bedelsiz olarak devredilmiştir.

Elden Çıkarma Faaliyetleri

Satış İşlemleri: Konu ile ilgili mevzuat çerçevesinde satışı yapılan taşınmazlara ilişkin istatistiki bilgi aşağıda yer almaktadır.

Tablo 46. Satışı Yapılan Taşınmazların Yıllara Göre Dağılımı*

Satış Yılı	Satış Adedi	Taşınmaz Yüzölçümü (m ²)
2016	3.891	15.896.070
2017	6.110	14.811.990
2018	3.473	7.865.829
2019	2.456	24.061.259
2020	5.780	17.397.563
2021	10.043	25.825.000

*2B ve tarım arazileri satışları dahil değildir.

Belediyelere Satış Amaçlı Devir İşlemleri: 2021 yılında Genel Müdürlüğümüzce, 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin altıncı fıkrasına göre Hazineye ait 552 adet taşınmazın belediyeye devredilmesi için Valiliklere (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) talimat verilmiştir.

6441 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanuna Göre TCDD'ye Devir İşlemleri: 6461 sayılı Kanunun 7 nci maddesine göre Hazineye ait 331,71 m² yüzölçümlü 1 adet taşınmaz 2021 yılında TCDD'ye devredilmiştir.

İzale-i Şuyû Yoluyla Satış İşlemleri: Hazinesinin paydaş olduğu taşınmazlar hakkında diğer paydaşlar tarafından açılan izale-i şuyû (ortaklığın giderilmesi) davaları sonucunda mahkemelerce dava konusu taşınmazlardaki ortaklığın satış suretiyle giderilmesine dair verilen kararlar gereğince, mahkeme satış memurluklarınca yapılan izale-i şuyû satış ihalelerine Hazine tarafından iştirak edilmesi yönünde Valiliklere (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) verilen talimatlarımızı içeren istatistiki bilgiler aşağıda verilmiştir.

Tablo 47. 2021 Yılında İhalelere İştirak Edilmesi Yönünde Verilen İzale-i Şuyû Talimatları

Adedi	Yüzölçümü (m ²)	Hazine Hissesi (m ²)	Mahkemece Takdir Edilen Değer (TL)	İdarece Takdir Edilen Değer (TL)
27	101.679,56	33.690,18	165.977.680,63	172.135.019,75

01.01.2021-31.12.2021 tarihleri arasında yapılan izale-i şuyû ihaleleri sonucunda; 36.938.059,24-TL gelir elde edilmiştir. Hazine adına gerçekleşen satışlar için yapılan gider ise 3.407.189,46-TL'dir. Ancak, bu tutarlar gayri safi gelir-gider rakamları olup, KDV, tellaliye ve diğer satış masrafları bu tutarlara dahil değildir.

2/B Taşınmazlarının Değerlendirilmesi İşlemleri

2021 yılsonu itibarıyla 2/B taşınmazlarına ilişkin Bakanlıkça 1.092.216 satın alma başvurusu yapılmıştır. Bu başvurulardan; 843.019 hak sahibine 599.062 adet taşınmazın satış işlemi 2021 yıl sonu itibarıyla gerçekleştirilmiştir. Bu taşınmazların toplam rayiç bedeli 26.569.652.360 TL, toplam satış bedeli ise 13.698.398.687 TL'dir. Bu bedelin 10.771.928.748 TL'si tahsil edilmiş, geri kalan kısmı ise taksitler halinde ödenmektedir.

2021 yılında toplam 16.564 adet 2/B taşınmazının 25.429 hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı içerisinde 2/B taşınmaz satış geliri olarak 836.940.361 TL tahsil edilmiştir. Tahsil edilen bu tutarın yaklaşık 25.108.210 TL'si Vakıflar Genel Müdürlüğüne aktarılmış olup, 123.398.486 TL'si Bakanlığa özel gelir olarak kaydedilmiştir.

2021 yılsonu itibarıyla 6292 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında 2/B taşınmazlarının iade (tapuları 2/B gerekçesiyle iptal edilenlere bedelsiz devir) ve 6292 sayılı Kanunun 8 inci maddesi kapsamında proje alanı olarak belirlenen alanlarda proje sahibi idarelere 2/B taşınmazlarının devir işlemleri büyük oranda sonuçlandırılmış kalanların devir işlemlerine devam edilmektedir.

Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı İşlemleri

6292 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih olan 26.04.2012 tarihi itibarıyla belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan Hazineye ait tarım arazilerinin satışında 2021 yılı sonu itibarıyla toplam 739.34.737 m² yüzölçümlü 65.605 adet taşınmazın 85.336 hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiş olup, 2021 yılı sonu itibarıyla satışı gerçekleştirilen

taşınmazların toplam satış bedeli 1.467.990.867 TL'dir. Bu bedelin 663.083.023 TL'si tahsil edilmiş, geri kalan kısmı ise taksitler halinde ödenmektedir.

6292 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre Hazineye ait tarım arazilerinin satış işlemlerinde 2021 yılında 5.778 adet taşınmazın 7.831 hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı içinde satışı yapılan taşınmazların toplam satış bedeli 292.065.263 TL olup, bu bedelin 146.548.794 TL' si tahsil edilmiştir. Tahsil edilen bu tutarın yaklaşık 4.179.334 TL' si Vakıflar Genel Müdürlüğüne aktarılmış olup, 21.640.157 TL' si Bakanlığa özel gelir olarak kaydedilmiştir.

Belediye ve Mücavir Alan Sınırları İçinde Bulunan Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satış İşlemleri: 2021 yılı sonu itibarıyla 105.211 adet başvuru yapılmış olup, bunlardan 21.682'si Kanunda belirtilen şartları sağlamamaları nedeniyle reddedilmiştir. Kalan 83.529 başvurunun değerlendirilme işlemleri devam etmektedir.

26.04.2012 tarihi itibarıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan Hazineye ait tarım arazilerinin satışında 2021 yılı sonu itibarıyla toplam 105.826.457 m² yüzölçümlü 4.905 adet taşınmazın 7.080 hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiş olup, 2021 yılı sonu itibarıyla satışı gerçekleştirilen taşınmazların toplam satış bedeli 471.235.328 TL'dir. Bu bedelin 158.870.158 TL'si tahsil edilmiş, geri kalan kısmı ise taksitler halinde ödenmektedir.

4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin onikinci fıkrasına göre Hazineye ait tarım arazilerinin satış işlemlerinde 2021 yılında 1.647 adet taşınmazın 2.532 hak sahibine satış işlemi gerçekleştirilmiştir. 2021 yılı içinde satışı yapılan taşınmazların toplam satış bedeli 156.497.711 TL olup, bu bedelin 66.133.939 TL' si tahsil edilmiştir.

Kamu Konutlarının Satış İşlemleri

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunun 58 inci maddesiyle eklenen beş ilâ on birinci fıkralarında, kamu konutlarının ekonomiye kazandırılması düzenlenmiştir.

Toplam 76 ilimizde 3 milyar 533 milyon TL değerinde 14.162 adet kamu konutunun satış talimatı verilmiştir. Satış talimatı verilen kamu konutlarından toplam satış bedeli 3 milyar 197 milyon TL olan 10.877 adet kamu konutunun satışı tamamlanmış olup 1 milyar 930 milyon TL tahsil edilmiştir. Kamu konutlarının satışı işlemlerinde 2021 yılında 3.252 adet taşınmazın satış işlemi gerçekleştirilmiş ve satışı yapılan taşınmazların toplam satış bedeli 1 milyar 262 milyon TL olup, bu bedelin 645 milyon TL' si tahsil edilmiştir.

Arsa (Hazine Taşınmazları) Karşılığında Okul Yapımı İşlemleri

Milli Eğitim Bakanlığınca okulların yapılacağı taşınmazlar ile proje ve maliyet bedelleri bildirilen okulların yaptırılması karşılığında bu okulların maliyet bedellerini karşılayacak miktarda yüklenicilere devredilecek Hazine taşınmazları Bakanlıkça belirlenmektedir. 2021 yılında da bu kapsamda işlemlere devam edilmiştir.

Terk İşlemleri

2016–2021 Yılları içinde yapılan terkler terk edildiği hizmet sınıfına göre aşağıdaki gibi sınıflandırılmıştır.

Tablo 48. 2016-2021 Yıllarında 3194 Sayılı İmar Kanununun 11 inci Maddesi Uyarınca Terk Talimatı Verilen Taşınmazların Dağılımını Gösterir Tablo

Yıl	Adet	Taşınmazın Terk Amacı					Toplam (m ²)
		Yol (m ²)	Park - Çocuk Parkı (m ²)	Yeşil Alan (m ²)	Otopark (m ²)	Diğer (m ²)	
2016	153	391.797,84	428.799,41	27.144,57	23.658,08	16.431,72	887.831,62
2017	95	201.526,61	112.853,10	-	1.455,81	5.801,46	321.636,98
2018	122	411.184,31	189.473,38	932,13	10.268,90	4.270,37	616.129,09
2019	99	255.454,60	208.029,61	215,39	7.848,33	7.305,52	479.189,80
2020	181	404.589,82	135.189,67	451,71	6.381,91	24.921,80	571.535,14
2021	94	517.837,22	96.915,53	662,16	788,74	36.042,88	652.246,53
Toplam	744,00	2.182.390,40	1.171.260,70	29.405,96	50.401,77	94.773,75	3.528.385,58

HUKUK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2021 yılında Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünde açılan idari dava sayısı 7.108, adli dava sayısı ise 4.636'dır. 370 adet mevzuat taslağına görüş verilmiş, 412 adet mütalaa bildirilmiştir. 230 adet 89/1 haciz ihbarnamesinin gereğı yerine getirilmiştir. Ayrıca 228 adet ilamlı ve ilamsız icra takibi başlatılmış, 28 adet tedbir koyma/kaldırma müzakeresine cevap yazılmıştır.

PERSONEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

Türkiye Çevre Ajansının Teşkilatı ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik 15.07.2021 tarihli ve 31542 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığında Afet Riski Altındaki alanların Dönüştürülmesi Uygulamalarında Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına Dair Esaslarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Esaslar 14.07.2021 tarihli ve 4300 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Çevre ve Şehircilik Uzmanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 15.07.2021 tarihli ve 31542 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İrcilik Bakanlığı Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 15.07.2021 tarihli ve 31542 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir

Milli Emlak Uzmanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 15.07.2021 tarihli ve 31542 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Milli Emlak Denetmenliği Yönetmeliği 07.10.2021 tarihli ve 31621 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

49 numaralı ve 64 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile ihdas edilen kadrolar bulunduğundan Bakanlık Teşkilat şemasının yapılan değişikliklere uyum sağlaması amacıyla hazırlanan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Disiplin Amirleri Yönetmeliği 18.12.2021 tarihli 31693 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Temel Faaliyetler

2021 yılında Personel Genel Müdürlüğünün gerçekleştirdiği bazı faaliyetler aşağıda sıralanmıştır.

- 2021 yılında; Kurum dışı nakil 61, 1416 sayılı kanun 7, özelleştirme kanunu 229, terörle mücadele kanunu 52, sosyal hizmetler çocuk esirgeme kanunu kapsamında 19, EKPS 10 ve 66 sözleşmeli olmak üzere toplam 444 personel alımı yapılmıştır.
- Her türlü atama, unvan ve kadro değişikliği yapabilmek için boş kadro olmaması durumunda tenkis-tahsis yapılmak suretiyle kadro temin edilebilmekte ve bu süreçte tenkis-tahsis işlemleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kamu e-uygulama sistemine on-line girişi yapılmıştır.
- Bakanlık Merkez/Taşra Teşkilatında görev yapan sözleşmeli personelin 2021 yılında da istihdamlarına devam etmeleri için hizmet sözleşmeleri yenilenmiştir.

- Hazine ve Maliye Bakanlığına e-bütçe ile ilgili üçer aylık dönemler halinde yılda 4 kez Bakanlığa ait tüm kadroların dolu, boş durumu ile personel hareketlerinin bildirilmesi sağlanmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının internet sitesinde bulunan Kamu e-uygulama bölümüne Bakanlık tüm kadroları kadın-erkek ve dolu-boş bazında giriş işlemleri yapılmış olup, bu siteden günlük kadro işlemleri güncellenmektedir.
- Yıl içerisinde başka kurum ve kuruluşlardan Bakanlığa naklen atanan personel ve Bakanlıktan başka teşkilata naklen giden personelin özlük dosyalarının devir teslim işlemleri yapılmıştır.
- Bakanlık personelinden isteğiyle emeklilik talebinde bulunan Memur personelin emeklilik işlemleri yapılarak emekli aylığı bağlanmış ve İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmıştır.
- Yıl içerisinde 65 yaşını dolduran Memur personelin takibi yapılmış, yaş haddinden emekliye sevk işlemleri yapılarak ve emekli maaşı bağlanması sağlanmış ve İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmıştır.
- Memur statüsündeki personelin kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde (Sigorta ve Bağ-Kur'a tabi) olarak geçen hizmetlerinin değerlendirilmesi yapılarak hizmet belgesine yansımaları için İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmış ve ünitelerine de bilgi verilmiştir.
- Bakanlığa yeni katılan 657 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan personelin durum tespitleri yapılarak derece, kademe ve kıdem aylığı terfileri hizmet belgesine yansımaları için İnsan Kaynakları Bilgi Sistemi Programına veri girişi yapılarak Hizmet Takip Programına gerekli veri aktarımı sağlanmış ve ünitelerine de bilgi verilmiştir.
- Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından talep edilen hizmet belgesi v.b. bilgi ve belge talebine ilişkin işlemler yerine getirilmiştir.
- Memur personelin hangi yaşta kaç hizmet yılı üzerinden emekli olabileceklerinin takibi yapılmıştır. Personelin, emekliliğe esas fiili hizmet süreleri, emekli olabilecekleri yaş ve hizmet yılı hizmet süreleri hakkında gerekli bilgiler verilmiştir.
- Bakanlık Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği" hükümleri çerçevesinde Görevde Yükselme Sözlü Sınavı yapılmıştır.
- Milli Emlak Uzmanlığı Yeterlik Yazılı ve Sözlü Sınavı ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Uzmanlığı Yeterlik Sınavı yapılmıştır. Ayrıca Coğrafi Bilgi Sistemi Uzman Yardımcılığı alımı için ilana çıkmıştır.
- Şube Müdürü (Teknik) tercih alma işlemi sonrasında boş kalan kadrolar için başarı sırası dikkate alınarak tercih alma işlemi gerçekleştirilmiştir.

TABİAT VARLIKLARINI KORUMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yürütülen Projeler

Patara Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür Ve Habitat Koruma Ve İzleme Projesi

Alanda tespit edilen deniz kaplumbağası yuvalarının tamamı iribaş deniz kaplumbağasına (Caretta Caretta L.) aittir. Patara kumsalında 2021 üreme sezonunda toplam 957 adet C. caretta ve 1 adet Chelonia midas olmak üzere toplam 958 adet deniz kaplumbağası çıkışı tespit edilmiştir. Yuvalı ergin çıkışlarının GPS kayıtları alınmış ve denizden uzaklıkları ölçülerek kaydedilmiştir. Toplamda 69 birey markalanmıştır. Kumsaldaki 316 yuvaya 22.123 yumurta bırakılmış bunlardan 17.154'ünden yavru çıkışı gerçekleşmiştir. Ortalama yavru çıkış başarısı %89.96 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca kumsalda koruma ve izleme çalışmaları yanında, bilgilendirme çalışmaları da yapılmıştır.

Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür ve Habitat Koruma ve İzleme Projesi

Belek ÖÇKB kumsalındaki 15 Mayıs- 30 Eylül 2021 döneminde toplam 5.227 adet Caretta ceratta çıkışı saptanmıştır. Bu çıkışların 1.942 si yuva ile sonuçlanmıştır. Bunun dışında 12 adet Chelonia mydas ve 3 adet Nil kaplumbağası (Trionyx triunguis) yuvası saptanmıştır. Belek kumsalında yapılan Caretta caretta yuvalarının % 83.5'inde yavru çıkışı gerçekleşmiş, yavruların % 86,8'i denize ulaşmıştır. Denize giderken ölme oranları %13.2 olarak saptanmıştır.

Göksu ÖÇKB Tür ve Habitat Koruma ve İzleme Projesi

Göksu kumsalında 2021 üreme sezonunda toplam 207 adet C. caretta yuvası tespit edilmiştir. Bunlarda 184'ü C. caretta 23'ü ise Chelonia mydas türüne aittir. Kumsaldaki 207 yuvaya 11.636 adet yumurta bırakılmış bunların % 58'i denize ulaşmış denize ulaşan yavru sayısı 5.195 olarak tespit edilmiştir. 2021 yılı üreme sezonu boyunca 31 ergin birey markalanmıştır. Ayrıca kumsalda koruma ve izleme çalışmaları yanında, bilgilendirme çalışmaları da devam etmiştir.

Köyceğiz-Dalyan Çevre Koruma Bölgesi Tür ve Habitat Koruma ve İzleme Projesi

Köyceğiz kumsalında tespit edilen deniz kaplumbağası yuvalarının tamamı iribaş deniz kaplumbağasına (Caretta caretta L.) aittir. Dalyan Kumsalında 2021 üreme sezonunda toplam 2.022 C.caretta çıkışı tespit edilmiş ve bunların 735'i (%36,4) yuva ile sonuçlanırken 1.287'si ise (%63,6) yuvasız çıkış olarak sonuçlanmıştır. Yuvalama döneminde 206 iribaş deniz kaplumbağası kumsalda gözlenmiştir. Bu bireylerden 144'ü markalanmıştır. Kumsaldaki 735 yuvaya toplam 62.311 yumurta bırakılmış, bunlardan 37.803'ünden (%60,7) yavru çıkışı gerçekleşmiştir. Yumurtadan çıkan yavruların 28.301'i denize ulaşmıştır (%78,9).

Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi Tür ve Habitat Koruma ve İzleme Projesi

Deniz kaplumbağa yuvalarının tamamı iribaş deniz kaplumbağasına (Caretta caretta) ait olup, 642 adet C. caretta çıkışı saptanmıştır. Yuvalı ergin çıkışlarının GPS kayıtları alınarak denizden uzaklıkları ölçülmüş ve kaydedilmiştir. 10 birey markalanmıştır.

markalanmıştır. C.caretta yuvalarının 82'si predasyona ve olası insan zararlarına karşı prizma ve kumaltı kafeslerle kafeslenmiştir. Yapılan C.caretta yuvalarının 80'inde (%72,7) yavru çıkış gerçekleşmiş Fethiye Kumsalındaki C.caretta yuvalarına bırakılan toplam 7.698 yumurtadan 4.154 yavru çıkmıştır. Bu yavrulardan 3.192 (%76,8)'i denize ulaşmıştır. Fethiye Kumsalında deniz kaplumbağalarının korunması hakkında otellerde her ay düzenli olarak personel ve turistlere yönelik bilgilendirici sunumlar yapılmıştır. Mevcut uyarı ve bilgilendirme tabelalarının bakım ve onarımları yapılmıştır.

Tuz Gölü Ö.Ç.K Bölgesi Sulak Alanlarda Yaşayan Kuş Türlerinin ve Tuzcul Bozkır Steplerin, Popülasyonlarının Araştırılması, Korunması ve İzlenmesi Projesi

Proje kapsamında, toplam 109 ada ve bu adalarla eşdeğer alana sahip iki kıyı alanında çalışılmıştır. Tüm Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırında 213 tohumlu bitki türü ve tür altı taksonu bilinirken, nispeten çok küçük olan çalışma bölgesinden toplam 135 tür ve tür altı taksonu tespit edilmiştir. Ayrıca yapılan bu çalışmayla Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi florasına tür ve tür altı takson ilk kez kaydedilmiştir.

Adalar ve kıyı arasındaki floristik çeşitliliğin karşılaştırılabilmesi için kıyı bölgesinde adalara yakın ve eş büyüklükte alanlar belirlenerek, bu alanların da florası çalışılmıştır. Bu çalışma sonucunda adalarda 128 tür ve tür altı takson bulunurken, bu sayı kıyıda 56 olarak tespit edilmiştir. Sadece Konya, Hadim ve Taşkent civarlarından bilinen IUCN koruma kategorilerine göre "EN-tehlike" statüsüne sahip nadir endemik *Allium goekyigitii* (Gökyiğit soğanı) türünün adalarda ilk kez tespit edilmiştir.

Tuz Gölü çevresindeki "Büyük Düden, Küçük Düden, Bolluk, Tersakan Gölleri" Flamingoların önemli beslenme alanlarıdır. Bu göllerdeki su seviyeleri ve kuşların beslenme durumları da gözlemlenmiştir. 2021 yılında yapılan Ergin Flamingo sayımları; Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Eylül ve Ekim aylarında tek bir günde gerçekleştirilmiş olup, Nisan ayında toplamda 11.557 Flamingo, Mayıs ayında toplam 8.649 Flamingo, Haziran ayında 9.234 Flamingo, 15 Temmuz tarihinde 8.099 Flamingo, 20 Temmuz tarihinde 14.604 Flamingo, Eylül ayında 4.561 Flamingo, Ekim ayında 2.639 Flamingo kaydedilmiştir.

Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde Bozkır kartalı tespit etmek amacıyla Bozkır kartalı için uygun alanlar taranmıştır. 2021 yılında 23 Nisan tarihli arazi çalışmasında uçan ergin birey kaydedilmiştir. Yavruların yuvadan uçtuğu Temmuz ayında 2 noktada yuvadan yeni uçmuş, bu senenin yavrusu 2'şer birey olmak üzere; toplam 4 birey tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra, biri Büyük Düden, diğeri ise Tavşançalı'da olmak üzere 1'er tane daha yavru gözlenmiştir. Aynı gün farklı alanlarda toplamda 6 birey kaydedilmiştir.

2021 yılı Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde bulunan Toyları tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen arazi çalışmalarında, Haziran ayının ilk haftasında 3 Toy Akin Köyü yakınlarında gözlemlenmiştir. Ayrıca Gölyazı Belediyesi itfaiye çalışanları tarafından da Mayıs ayının son haftasında 5 Toyu Gölyazı Köyü – Sağlık Köyü – Tersakan Gölü arasında kalan bölgede gördükleri bilgisi tarafımıza iletilmiştir.

Gölbasi Özel Çevre Koruma Bölgesi Sevgi Çiçeği Koruma ve İzleme Projesi

Proje kapsamında çiçek gelişimi gözlemlenmiş, çiçek tohumlarının toplanması ve muhafazası sağlanmış, sevgi çiçeği rezerv alanında yabancı ot baskısını azaltmak için alandaki yabancı otlarla mücadele edilmiş, ekimi yapılacak olan alanın sürülerek tohumların rezerv alanına ekimi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca çalışma kapsamında çiçeğin tanıtımına yönelik olarak dağıtılmak üzere broşür ve magnet bastırılmış, 10 adet sevgi çiçeği fotoğrafının çerçeveselenecek Genel Müdürlüğe teslimi yapılmıştır.

Göksu Deltası Özel Çevre Koruma Bölgesi Sulak Alan ve Karasal Alan Ekosistem Rehabilitasyon Projesi

Göksu Deltası ÖÇK Bölgesinde koruma önceliği bulunan canlı türleri ve hassas ekosistemleri için rehabilitasyon ve restorasyon uygulamalarına yönelik kısa ve orta vadeli çözüm önerilerinin ortaya konduğu fizibilite çalışmasının yapılması ve fizibilite raporunun hazırlanması sağlanmıştır.

Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Yaşayan Sürüngenlerin Popülasyonlarının Araştırılması, Korunması, İzlenmesi Projesi

09.09.2021 tarihinde sözleşme imzalanarak başlayan projede halihazırda Kasım ve Aralık aylarında 2 adet arazi çalışması gerçekleşmiştir. Köyceğiz –Dalyan Özel Çevre Koruma (ÖÇK) alanında 76 adet birey gözlemlenmiş ve 55 adet birey markalanmıştır. Fethiye-Göcek ÖÇK alanında ise 17 birey gözlemlenmiş ve 11 adet birey markalanmıştır. Projeye kapsamında çalışmalar devam etmektedir.

Mogan Dip Çamuru Tarama Projesi

Bakanlık ile Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı ile 15.09.2020 tarihinde yapılan protokol kapsamında 2020-2022 yılları arasında da gölden dip çamuru çekilme işlemi Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yapılması protokol çerçevesinde belirlenmiştir. Protokol kapsamında, Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı tarafından 2020-2022 yılları arasında gölden 3.3 milyon m³ miktarında tarama faaliyeti gerçekleştirilecek olup, taranan malzemenin dozajlanması ve %50 kurulukta susuzlaştırılması sonrası 580.000m³ malzeme elde edilerek arboretum alanına taşınarak serilmesi hedeflenmektedir. 2. Etap proje Kasım 2020 tarihi itibarıyla başlamış olup 2021 yılı sonuna kadar 3.000.000m³ tarama gerçekleştirilmiştir.

Meke Gölü Ekolojik Restorasyon Fizibilite Projesi

Proje kapsamında Meke Gölü'nün sahip olduğu çevre değerlerinin korunması, ekolojik restorasyonu amacıyla, Meke Gölünün beslenmesinde alternatif su kaynaklarının değerlendirilmesi, Karapınar atıksu arıtma tesisi arıtılmış atıksuları, bölgedeki diğer yüzeysel ve/veya yeraltı su kaynakları ile beslenmesini değerlendirmek ve belirlenen en uygun alternatif için nihai bir fizibilite çalışması yapılmıştır. Ayrıca, alandaki yer altı suyu, yüzey suyu ve Karapınar Atıksu Arıtma Tesisinden çıkan arıtılmış suyun Meke Gölü'nün beslenmesinde kullanılabilirliği teknik, ekonomik ve ekolojik etkileri açısından değerlendirilmiştir. Proje kapsamında Meke Gölünün beslenme alternatifleri detaylı

olarak değerlendirilmiş ve uygulanabilecek yöntemler belirlenmiştir. 25.11.2021 tarihinde tamamlanan proje neticesinde, nihai raporda önerilen alternatifler tek tek değerlendirilmiş ve bilimsel açıdan en uygun yöntem üzerinde mutabık kalınmıştır.

Deniz Kaplumbağalarına Uydu Takip Cihazı Takılarak İzlenmesi Projesi

Proje kapsamında, 2021 yılında 10 adet deniz kaplumbağasına uydu izleme cihazı takılarak takip edilmektedir. Uydu takip cihazı takılan Deniz Kaplumbağalarının göç, beslenme ve kışlama alanlarının belirlenmesi için izleme çalışmaları yapılmakta olup, uydu sinyalleri proje bitiminden sonra da cihazdaki piller bitene kadar devam edecektir.

Deniz Kaplumbağaları Yuvalama Alanları ve Sınırlarının Belirlenmesine Yönelik Ahşap Bariyer Oluşturma ve Alan Standartlarının Sağlanması Projesi

Proje alanını kapsayan Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki kumsal alanlarına 15 cm çapında ve 1,4-2,0 metre uzunluğunda 5,10,15 veya 20 metre (alanın özelliğine göre) aralıklarla yaklaşık 1.650 adet empenye edilmiş çam kazık dikilmiş, 46 adet bilgilendirme tabelaları yaptırılmış, 500 adet yuva koruma kafesi ve 550 adet yuva belirleme çubuğu proje kapsamında yapılmıştır.

Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve Doğal Sit Alanlarındaki Yangınların Biyolojik Çeşitlilik Üzerindeki Etkisinin Tespiti Projesi

Proje kapsamında Datça Bozburun ile Köyceğiz Dalyan ÖÇKB sınırları içinde kalan yanan ormanlık alanlarda uzmanlar tarafından arazi çalışmaları yürütülmüştür. Proje ile yangın alanlarındaki hasarın durumu, alanların doğal yoldan yenilenme kapasiteleri ve yangın sonrası biyoçeşitliliğin ilk üç aydaki durumu tespit edilmiş, yangına maruz kalmış alanlarda yapılan ekolojik kurtarma operasyonu ile çok sayıda bitki taksonuna ait tohumlar tohum bankalarında muhafaza edilmek amacıyla toplanmıştır. Ayrıca, bu proje kapsamında, alanların yangından önceki kızılçam ve maki vejetasyonlarının durumu belirlenerek yangın sonrası restorasyon önerilerinin farklı tipteki vejetasyon sınıflarına göre geliştirilerek, orta ve uzun vadede alanlarda uygulanması gereken faaliyetler listelenmiştir. Bu araştırmalar arazi ve uydu görüntülerinden elde edilen verilerin, çeşitli araç ve yöntemlerle analiz edilmesi ve haritalandırılması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Proje sonucunda elde edilen tüm veriler dikkate alınarak, gelecekte bu alanlarda yapılması gereken bilimsel temelli izleme çalışmaları konusunda öneriler sunulmuştur.

Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesi (Boncuk Koyu) Kum Köpek Balığı Türünün Korunması ve İzlenmesi Projesi

Proje kapsamında türün alan içerisindeki zamana bağlı hareketleri ve davranışları, alanı kullanan türe ait populasyonun tahmin edilmesi, türü tehdit eden faktörlerin belirlenmesi, su sıcaklığı, oksijen oranı propları ile abiyotik faktörlerin türün alan kullanım davranışları üzerindeki etkisinin izlenmesi, türün korunması için vatandaşların bilinç düzeyinin ve farkındalığı artırılması çalışmaları yürütülmüştür. Nisan 2021 tarihinde su altı kamera sistemi kurulmuş olup Nisan-Ekim 2021 tarihlerinde toplam 1.372 gözlemede 2.225 birey kaydedilmiştir.

Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti Doğal Değerleri Koruma, İzleme Projesi-3
Koruma faaliyetlerinde görev almak üzere hayata geçirilen özel güvenlik birimi 2021 yılında da faaliyetlerine devam etmiştir. Korumada öncelikli türler ve yaşam alanlarının koruma ve kontrolüne yönelik (avcılık, hayvancılık, balıkçılık, kum alımı, bitki toplanması ve turistik ziyaretler vb.) faaliyetler, istihdam edilen özel güvenlik birimi tarafından uyarma, bilgilendirme, yönlendirme, vazgeçirme, önleme, tutanak, haber verme, görüntüleme, kayıt tutma, raporlama yöntemleri kullanılarak engellenmiştir.

Finike Denizaltı Dağlarında Yunus ve Balina Çeşitliliği Durum Tespiti Projesi

2021 yılında projenin çalışmaları tamamlanmıştır. Finike Denizaltı Dağları Setase türleri için önemli bir yaşam alanıdır. Bölgede bulunan Setase türleri sadece derin dalış yapan kaşalot ve gagalı balina olmayıp, Delfinidae familyasına ait çizgili yunus, grampus, afalina, kabadişli yunus gibi küçük türleri de içermektedir. Bölgedeki kıyısız ve açık deniz biyoçeşitliliğine ilişkin türlerin ortaya çıkarılması büyük önem taşımaktadır. Özellikle Doğu Akdeniz’de derin deniz ve açık deniz türleriyle ilgili bilgi eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir. Kıyısız bölge bulunan yabancı türlerin dağılımı ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bölgede çalışmalar sırasında 14 istasyonun hepsinde mikro plastik örneklerine rastlanılmıştır. Ayrıca 2.200 m derinlikten alınan dip çamuru örneğinden bile plastik bulunmuştur. Seyir sırasında kaydedilen % 89’u plastik olan 490 adet yüzen çöpün, gemi hattı trafiğinin olduğu bölgelerde arttığı görülmüştür.

Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Su Kalitesinin ve Atıksu Arıtma Tesislerinin Verimliliğinin İzlenmesi Projesi

Özel Çevre Koruma Bölgelerinde işletilmekte olan atıksu arıtma tesislerinin verimliliklerinin izlenerek varsa sorunların tespit edilmesi ve gereken önlemlerin alınması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, Haziran-Temmuz-Ağustos aylarında Türkiye genelinde 11 ilimizde 17 adet özel çevre koruma bölgesinde toplamda 258 adet deniz (84 nokta), göl (30 nokta), akarsu (101 nokta) ve atıksu arıtma tesisi (43 nokta) noktasından üç ay boyunca numuneler Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş akredite laboratuvar tarafından alınarak analizleri yapıp üç aylık rapor halinde sunulmuştur. Ayrıca, Salda Gölü ve Havzası Arıtılmış Suyun Geri Kazanılması Projesine Yönelik Yapılacak Analizler kapsamında 9 adet noktadan anlık ve kompozit olmak üzere 2’şer adet numune alınmış olup toplam 16 parametre bazında ölçüm ve analizleri yapılmıştır.

Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesinde İklim Değişikliğinin Denizel ve Karasal Ekosistemler Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması ve Uyum Kapasitesinin Artırılması Projesi

Proje ile iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı kara, deniz ve kıyı ekosistemlerinin etkilenebilirlik derecesinin belirlenmesi ve iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasında önemli bir yeri olan karasal ve deniz ekosistemi hizmetlerinin sürdürülebilir kalkınma açısından etkisini içeren bir değerlendirme yapılabilecektir. Ayrıca, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesinin hem karasal hem de deniz alanı ölçeğinde uyum kapasitesinin güçlendirilmesi, iklim değişikliğinin etkilerinin

azaltılmasında önemli bir yeri olan korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sürecinde izlenecek yol haritasının belirlenmesi, anayasal bir hak olan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının güvence altına alınması adına ülke geneline yaygınlaştırılacak projeler için tecrübe/veri tabanı oluşturulacaktır.

Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Yönetim Planını Hazırlama Projesi

Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi'ndeki doğal güzellikleri, tarihi ve kültürel kaynakları, biyolojik çeşitliliği, sualtı, su üstü canlı ve cansız varlıkları korumak ve bu değerlerin gelecek nesillere aktararak, sürdürülebilirlik anlayışı çerçevesinde bölgenin ekonomik gelişmesini sağlamak ve çevre bilincini artırmak amacıyla yönetim planı hazırlama çalışmaları yapılmıştır.

Fethiye Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi Göcek Körfezi Mapa Şamandıra Sayılarının ve Yerlerinin Belirlenmesi Projesi

Proje kapsamında gerçekleştirilen arazi çalışmaları sonucu bölgede yer alan; Ayten Koyu, İnce Burun, Osman Ağa Koyu, Günlük Koyu, Boynuz Bükü, Kille Bükü ve Kille Koyu, Bedri Rahmi Koyu, Sıralı Bük, Sarsala Koyu, Hamam Koyu, Binlik Koyu, Martı Koyu, Merdivenli Koyu, Göbün Koyu, Domuz Adası, Tersane Adası, Zeytin Adası, Şeytan Adası, Yassıca Adaları, Göcek Adası'nda, toplam 226 şamandıra, 557 mapa belirlenmiş ve mapa ve şamandıra yapım işi için teknik şartname ve yaklaşık maliyet hazırlanmıştır.

Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi Sosyoekonomik Araştırma ve Yönetim Planını Hazırlama Projesi

Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi sosyoekonomik araştırma ile yönetim planını hazırlama çalışması; literatür taraması, arazi incelemesi, paydaş analizleri, anket çalışmaları, odak grup toplantıları, ikili görüşmeler, paydaş toplantıları ve sorun analizleri, hedef analizleri, ekolojik, hidrolojik, hidrojeolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel analizler, sentez çalışması, vizyon, ideal hedefler, uygulama hedefleri, faaliyet ve faaliyet planlarının oluşturulması, yönetim planı kitabının hazırlanması, basımı ve uygulanmasına yönelik izleme, bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarını kapsamaktadır. Sosyo-ekonomik araştırma çalışması tamamlanmış olup, çalışma ile Yönetim Planına altlık teşkil edecek, bölgenin temel demografik, ekonomik ve sosyal yapısı tespit edilmiştir. Belek Özel Çevre Koruma Bölgesinin Yönetim Planı hazırlama çalışmaları devam etmektedir.

Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti ÖÇK Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Flora araştırmaları kapsamında; proje alanında, arazi ve literatür verilerine göre 92 familyaya ait 352 cins ve 577 taksonun yayılış gösterdiği tespit edilmiştir. 577 taksonun 31'i sadece literatür kayıdır ve arazi çalışmalarında kaydedilmemiştir. 546 tür ise doğrudan arazi çalışmalarında tespit edilmiştir. 10 bitki türü Kızılırmak Deltası için yeni kayıttır. 1 tür *Linaria corifolia* Desf. (Tarlanevruzotu) endemiktir. Fauna araştırmaları kapsamında yapılan çalışmalarda 3 Şubeye ait toplam 549 tür tespit edilmiştir. Bu türlerden 137'si arazi çalışmaları ile 412'si ise sadece literatür verilerine göre

belirlenmiştir. 137 tür arazi veri kaydından 69'u literatürde de mevcuttur. 67'si ise Kızılırmak Deltası için yeni kayıt olarak tespit edilmiştir.

Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti ÖÇK Bölgesi Otlatma Yönetimi Projesi

Projenin amacı; Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cenneti Doğal Sit Alanı; UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer almakta olup UNESCO Dünya Mirası Listesine adaylık süreci devam etmektedir. Bu kapsamda Kızılırmak Deltası Sulak Alan ve Kuş Cennetinde; sürdürülebilir koruma ve kullanım kararlarına esas olmak üzere, otlatma yönetim planının hazırlanması, mevcut durumun ortaya konulması, tehditlerinin ve korunmasına esas verilerin ortaya konması, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesi ve etkin yönetimini sağlamak üzere karar vericilere yol göstermesidir.

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Karasal Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Projenin amacı çevre koruma bölgesi olarak tespit ve ilan edilen Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇKB'de sürdürülebilir koruma ve kullanım kararlarına esas şekilde; karasal biyolojik çeşitliliğin (flora-fauna) tespiti, mevcut durumun ortaya konulması; endemik, nadir, nesli tehdit altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, haritalandırılması, tehditlerinin ve korunmasına esas verilerin ortaya konması, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesi ve yönetilmesini sağlamak üzere karar vericilere yol göstermesidir.

Proje kapsamında; 3. Ara Raporda 2. Ara Rapor ile 3. Ara Rapor teslimi arasındaki süreçte yapılan arazi çalışmalarından elde edilen verilerin 2. Ara Rapordaki veriler ile bütünleştirilerek sunulduğu tespit edilmiştir.

Proje süresince yapılan arazi çalışmalarından elde edilen verilere göre; ÖÇKB'de EUNIS Habitat sınıflandırmasına göre 18 adet farklı habitat tipi tespit edilmiştir. Habitat tiplerinin tespiti için çalışmalar devam etmektedir. Bununla birlikte literatür araştırmaları ve ÖÇKB'de gerçekleştirilen arazi çalışmalarından elde edilen verilere göre alanda; 2 adet tohumuz bitki, 499 adet tohumlu bitki, 40 adet memeli, 259 adet kuş, 5 adet çift yaşar, 21 adet sürüngen, 6 adet iç su balığı ve 269 adet omurgasız hayvan taksonu bulunduğu tespit edilmiştir. Botanik uzmanları 182 adet tohumlu bitki taksonu tespit etmiştir. Memeli uzmanı arazi çalışmalarında 20 adet tür tespit etmiştir. Kuş uzmanı arazi çalışmalarında 123 adet kuş türünü kayıt altına almıştır. Bu türlerden 15 tanesi ÖÇKB için yeni kayıt niteliği taşımaktadır. Herpetofauna uzmanı arazi çalışmalarında 4 adet çift yaşar türünü kayıt altına almıştır. İç su balıkları uzmanı, gerçekleştirdiği arazi çalışmalarında 6 adet iç su balığının tespitini yapmıştır. Omurgasız hayvanlar uzmanı arazi çalışmalarında 21 tür tespiti yaparak kayıt altına almıştır. Bu 21 türün 15'i ÖÇKB için yeni kayıttır.

Uzman ekibin 3. Ara Rapora kadar yaptığı arazi çalışmalarından elde edilen veriler ile ilgili teşhis çalışmaları devam etmektedir. Bu kapsamda 3. Ara Rapora kadar teşhisi tamamlanarak kayıt altına alınan toplam 1.101 adet flora ve fauna taksonu

bulunmaktadır. Bu 1.101 adet flora ve fauna taksonununun 100'ü, Karaburun-Ildır Körfezi ÖÇKB için daha önce yapılmış bilimsel çalışmalarda yer almayan ve ÖÇKB için yeni kayıt niteliği taşıyan taksonlardır.

Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesi Denizel Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Proje kapsamında; alan yönetimi yaklaşımı ile sürdürülebilirlik anlayışına uygun şekilde planlayarak korumak ve yönetmek stratejisinden hareketle, Karaburun-Ildır Körfezi Özel Çevre Koruma Bölgesinde yapılacak fiziki plan ve yönetim planlarına altlık oluşturmak üzere, 1.503,23km²lik denizel ve yaklaşık 181,70km'lik deniz kıyı şeridinde supralittoralzon'dan başlayarak 40 m derinliğe kadar biyolojik açıdan kıyı ve deniz ortamı değerlendirilerek önceliklerin belirlenmesi için mevcut denizel biyolojik çeşitlilik çalışmaları kapsamında endemik, nadir, nesli tehdit ve tehlike altında olan tür ve habitatlarının sınıflandırılması, bölgeleşmesi tehditler ve koruma önlemleri ortaya konulacaktır. Proje çalışmaları devam etmektedir.

Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi Proje Alanı

Projenin amacı çevre koruma bölgesi olarak tespit ve ilan edilen Salda ÖÇK Bölgesinde sürdürülebilir koruma ve kullanım kararlarına esas olmak üzere; biyolojik çeşitliliğin (flora-fauna) tespiti, mevcut durumun ortaya konulması; endemik, nadir, nesli tehdit ve tehlike altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, bölgeleşmesi, tehditlerinin ve korunmasına esas verilerin ortaya konması, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesi ve yönetilmesini sağlamak üzere karar vericilere yol göstermesidir.

Proje kapsamında alan yönetimi yaklaşımı ile sürdürülebilirlik anlayışına uygun şekilde Salda Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesinde yapılacak Yönetim Planlarına ve Fiziki Planlama çalışmalarına altlık oluşturulacak, dolayısıyla, bölgenin biyolojik zenginliğinin gelecek nesillere aktarılması ve tanıtılması, bölge halkı için ekolojik ve ekonomik sürdürülebilir bir geleceğin yaratılması sağlanmış olacaktır.

Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Proje ile Foça ÖÇKB'de sürdürülebilir koruma ve kullanım kararlarına esas şekilde; karasal biyolojik çeşitliliğin (flora-fauna) tespiti, mevcut durumun ortaya konulması; endemik, nadir, nesli tehdit altında olan tür ve habitatların sınıflandırılması, haritalandırılması, tehditlerinin ve korunmasına esas verilerin ortaya konması, koruma ve kullanma ilkelerinin belirlenmesi ve yönetilmesini sağlamak üzere karar vericilere yol göstermesi amaçlanmaktadır.

Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi

Proje ile Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesinin biyolojik çeşitlilik envanterinin ortaya çıkarılması, Avrupa Birliği ve Habitat Direktifi ve IUCN (Dünya Doğa Koruma Birliği) doğrultusunda bölgedeki tür ve habitatların belirlenmesi, EUNIS (European Union Nature Information System) sınıflamasına göre sınıflandırılması; IUCN çalışmaları göz önüne alınarak mevcut tehditlerinin ve koruma önlemlerinin alınması amaçlanmaktadır.

Köyceğiz-Dalyan Özel Çevre Koruma Bölgesi'nde gerçekleştirilen arazi çalışmalarına dayalı olarak 110 familyaya ait 470 cins, 924 tür ve tür altı takson tespit edilmiştir ve tespit edilen endemik ve ekonomik türler listeler halinde verilmiştir. Şapkalı Mantarlara ait 8 tür, Karayosunlarına ait 6 tür tespit edilmiştir. İletim Demetli Bitkiler (Vasküler Bitkiler) grubuna ait endemik ve ekonomik bitkiler listeler halinde verilmiştir. Habitat sınıflamasına yönelik gerçekleştirilen arazi çalışmaları sonucu "Habitat Grupları" belirlenmiştir.

2021 yılında yürütülen ekolojik temelli bilimsel araştırma projeleri aşağıdaki gibidir:

- Karabük ili, Safranbolu ilçesi, Dedeler Deresi Kanyonu Potansiyel Doğal Sit Alanı Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Kırıkkale ili, Keskin ve Karakeçili ilçeleri, Çeşnigir Kanyonu Potansiyel Doğal Sit Alanı Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Tunceli ili, Pülümür, Merkez ve Ovacık ilçeleri, Munzur ve Pülümür Vadileri Potansiyel Doğal Sit Alanı Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Şanlıurfa Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Ankara, Balıkesir, Bursa, Edirne, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kocaeli Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Antalya, Kayseri, Konya, Mersin, Muğla, Nevşehir Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi,
- Erzurum, Karabük, Samsun, Trabzon Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu İlleri Mevcut ve Potansiyel Doğal Sit Alanlarının Ekolojik Temelli Bilimsel Araştırma Projesi.

2021 yılında yürütülen anıt ağaçların budanması ve rehabilitasyonu projeleri aşağıdaki gibidir:

- Edirne, Kırklareli, Tekirdağ İllerinde Bulunan Anıt Ağaçların Budanması ve Rehabilitasyonu Projesi Hizmet Alım İşİ,
- Muğla ve Manisa İllerinde Bulunan Anıt Ağaçların Budanması ve Rehabilitasyonu Projesi Hizmet Alım İşİ.

2021 yılında mağaraların tesciline esas teknik değerlendirme raporlarının hazırlanmasına ilişkin "Mağaraların Araştırılması Projesi" yürütülmüştür.

Temel Faaliyetler

Tablo 49. Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü 2021 Yılı Yatırım Faaliyetleri

Sektör	No	İşin Adı	İli
İÇMESUYU	1	Çamlıhemşin Belediyesi Kavak ve Sırt Mahalleleri İçmesuyu İsale ve Şebeke Hattı Yapım İşi	Rize
	2	Burdur İli Salda ÖÇKB ve Doğal Sit Alanları İçmesuyu Temini	Burdur
	3	Yeşilova Belediyesi Muhtelif İçmesuyu Ekipmanı Mal Alımı İşi	Burdur
TURİZM	1	Frigya Vadisi Çevre ve Medeniyet Uygulama Projesi (Ayazini Etabı) Yapım İşi (Karşılama Merkezi)	Afyonkarahisar
	2	Frigya Vadisi Çevre ve Medeniyet Uygulama Projesi Ayazini Mevki (İhsaniye) Karşılama, Merkezi Çevre Düzenleme Projesi	Afyonkarahisar
	3	Kaş (Ova-Kınık Mahalleleri Arası) Bisiklet Yolu 2.Etap Yapım İşi	Antalya
	4	Tarihi Obrukhan Çevre Düzenleme Projesi Yapım İşi	Konya
	5	Ula Belediyesi Akyaka ve Gökova Mahalleleri 2 Adet Park Yapım İşi	Muğla
	6	Hafik Gölü Çevre Düzenlemesi Yapım İşi	Sivas
	7	Dalyan (Ortaca) Kanalı Kıyı Düzenlemesi Yapım İşi	Muğla
	8	Ihlara Vadisi Karşılama Merkezi Yapım İşi	Aksaray
	9	Uzungöl (Çaykara) Sokak Sağlıklılaştırma Uygulama Projeleri ve İhale Dokümanının Hazırlanması İşi	Trabzon
	10	Sarsala Koyu (Dalaman) Çevre Düzenlemesi Uygulama Projeleri ve İhale Dokümanının Hazırlanması İşi	Muğla
	11	Dalyan Kanalı (Ortaca) Tekne Bağlama İskelesi Uygulama Projeleri ve İhale Dokümanının Hazırlanması İşi	Muğla
	12	Sarıgerme (Ortaca) Millet Bahçesi Uygulama Projeleri ve İhale Dokümanının Hazırlanması İşi	Muğla
	13	Uzungöl ÖÇK Bölgesi Otopark Projesi İşi	Trabzon
	14	Ihlara Karşılama Merkezi Projesi Hazırlanması İşi	Aksaray
	15	Salda Gölü Bisiklet Yolları Projesi	Burdur
	16	Salda Gölü Havzası Arıtılmış Suyun Geri Kazanılması Projesi İşi	Burdur
	17	Salda Gölünün Mikrobiyal Ekolojisinin İleri Moleküler Yöntemlerle (Metabarkodlama)Belirlenmesi ve Jeomikrobiyolojik Karakteristiklerinin Haritalanması İşi	Burdur
	18	Salda Gölü Bisiklet Yolu Hâlihazır Harita Alımı	Burdur
	19	Salda Gölü Bilim Merkezi Projesi	Burdur
	20	Salda Gölü Koruma Projesi Kapsamında Giriş Tabelaları Yapımı İşi	Burdur
	21	Salda Gölü Koruma Projesi Kapsamında Mimari Proje Temini	Burdur
	22	Datça-Bozburun ÖÇK Bölgesi Bayır Köyü Rehabilitasyon Projesi Ve Uygulama İşi	Muğla
	23	Salda ÖÇK Bölgesi Burdur Halk Plajı Bilgilendirme Tabelası	Burdur
KANALİZASYON	1	Cihanbeyli İlçesi Merkez ve Gölyazı Mahalleleri İle Kulu İlçesi Ömeranlı ve Tuzyaka Mahallelerinde 4 Adet Atıksu Arıtma Tesisi Yapım İşi	Konya

Planlama ve İmar Planına Esas Faaliyetleri Jeolojik/Jeoteknik Etüt Faaliyetleri Korunan Alanlarda İmar Planı Yapımı Faaliyetleri

- Antalya İli Kaş İlçesi Çayköy Üzümlü İslamlar Köyleri 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP Jeolojik-Jeoteknik Etüd İşi
- Kaş İlçesi, Çayköy Üzümlü İslamlar Köyleri 1/5000 NİP ve 1/1000 UİP işi
- 1Antalya İli Manavgat ve Serik İlçeleri Belek ÖÇKB 1/25.000 Nazım İmar Planına Esas Jeolojik Etüd Raporu hazırlanması işi
- Belek ÖÇKB 1/25.000 Nazım İmar Planı hazırlanması işi
- Antalya İli Kaş İlçesi ve Muğla İli Seydikemer İlçeleri Patara ÖÇKB 1/25.000 Nazım İmar Planına Esas Jeolojik Etüd Raporu Hazırlanması İşi
- Antalya İli Kaş İlçesi ve Muğla İli Seydikemer İlçeleri Patara ÖÇKB 1/25.000 Nazım İmar Planı hazırlanması işi
- Antalya İli Kaş-Kekova ÖÇKB 1/25.000 Nazım İmar Planı hazırlanması işi
- Burdur İli Salda Gölü ÖÇKB Yeşilova İlçesi İmar planına esas Jeolojik-jeoteknik etüd raporu hazırlanması işi
- Salda Gölü ÖÇKB Yeşilova İlçesi ve Salda Köyü Alt ölçekli imar planları işi
- Burdur İli Salda Gölü ÖÇKB Salda Köyü İmar planına esas Jeolojik-jeoteknik etüd raporu hazırlanması işi
- Karaman Yenidünya (Göz) Mağarası İmar Planına Esas Jeolojik Etüt işi
- Sivas Hafik Gölü Çevresi İmar Planı ve İmar Planına Esas Jeolojik Etüt işi 1. Kısım İmar Planına Esas Jeolojik Etüt işi
- Ihlara ÖÇKB 1/25.000 ÇDP Revizyon İmar Planı İşi.
- Muğla İli Bodrum İlçesi Kızılağaç 1/5000-1/1000 İmar Planı Revizyonuna Esas jeolojik Etüd İşi
- Muğla İli Fethiye ilçesi Fethiye-Göcek ÖÇKB Günlükbaşı İmar Planı Revizyonu işi
- İzmir İli Çeşme İlçesi Aya Yorgi Koyu Jeolojik Jeoteknik Etüt ve KAİP Değişikliği işi
- Ankara İli Gölbaşı ÖÇKB Yağlıpınar Mahallesi 1/5000 1/1000 İmar Planına esas jeolojik-jeoteknik etüd raporu işi
- Ankara İli Gölbaşı ÖÇKB Gerder Mahallesi 1/5000 1/1000 İmar Planına esas jeolojik-jeoteknik etüd raporu işi
- Karaman Yenidünya (Göz) Mağarası İmar Planı işi
- Yalova İli Termal ilçesi Gökçedere Mahallesi 102 ada 11 Parselin Muhtelif alanlarında KAİP ve Plan Hükümleri Değişikliği Hazırlanması İşi

YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

22.01.2021 tarihli ve 31372 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Laboratuvar İzin Belgesi Almak İçin Yapılan Müracaatların Değerlendirilmesi ve Sıralamaya Alınmasına Dair Tebliğ” ile 11.12.2020 tarihli ve 31331 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliğinin 6’ncı maddesi kapsamında laboratuvar izin belgesi almak için yapılan müracaatların; sıralamaya alınması ve değerlendirme esaslarının belirlenmesine, askıya alınan laboratuvarların durumu, sıralamada bulunan kuruluşların sıralamadan çıkarılma esaslarının belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Zemin ve Temel Etüdü Uygulama Esasları ve Rapor Formatına Dair Tebliğ: Zemin ve Temel Etütlerinin planlaması, bölgenin zemin özellikleri ve deprenselliği, yapı bileşenleri ile inşa edilecek yapının civar yapılarla ilişkisi, yeraltı suyu durumu ve çevre koşullara bağlı olarak değişkenlik gösterdiğinden, Bakanlıkça etütlerin gerektirdiği bilimsel çalışmalara yönelik, gerek kentsel, gerekse de kırsal yerleşim alanlarında güvenli yapılaşmanın sağlanması hususlarında olası en uç uygulama örnekleri göz önünde bulundurularak düzenlemeler yapılmıştır. İlgili idarelerin, kamu kurumlarının ve kuruluşların; belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan, planı bulunan veya bulunmayan alanlarda yapılacak yapılar ile mevcut yapılarda yapılacak güçlendirme çalışmaları için fen, sağlık ve sürdürülebilir çevre şartlarına uygun yapı inşasının sağlanmasını teminen 17.02.2021 tarihli ve 31398 sayılı Resmî Gazete’de ‘Zemin ve Temel Etüdü Uygulama Esasları ve Rapor Formatı’ yayınlanmıştır.

4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun kapsamında yer alan yapıların izlenmesinin kolaylaştırılması amacıyla Ulusal Yapı Denetim Sisteminde iş bitirme aşamasına gelen yapılara bina kimlik sertifikası verilmesine ilişkin usul ve esasların belirlenerek örnek bir format oluşturulması için Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin bazı maddelerinde 23.06.2021 tarih ve 31520 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile düzenlemeye gidilmiştir.

Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin bazı maddelerinde 01.08.2021 tarih ve 31520 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile düzenlemeye gidilmiştir.

Bakanlıkça yedekte bulunan yapı denetim kuruluşlarına posta yoluyla tebligat yapılmaktaydı. Ancak uygulama sürecinde posta yoluyla yapılan tebligatların ulaşmasında yaşanan aksaklıkların ilgililerin hak mahrumiyetine yol açtığı görüldüğünden 22.01.2021 tarihli ve 31372 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yapı Denetimi İzin Belgesi Almak İçin Yapılan Müracaatların Değerlendirilmesi ve Sıralamaya Alınmasına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ’de yapılan düzenlemeyle, yapı denetim izin belgesi almak için sıralamada bekleyen kuruluşların elektronik tebligat

adresli almalari ve belge vermek için Bakanlık tarafından yapılacak tebligatların ilgililerin elektronik tebligat adresine yapılması sağlanmıştır.

27.08.2021 tarih ve 31581 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yapı Sahipleri ile Yapı Denetimi Hizmet Sözleşmesi İmzalayacak Yapı Denetim Kuruluşlarının Elektronik Ortamda Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ ile Yapı Sahipleri ile Yapı Denetimi Hizmet Sözleşmesi İmzalayacak Yapı Denetim Kuruluşlarının Elektronik Ortamda Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğin bazı maddelerinde değişikliğe gidilmiştir.

Bakanlık 12.08.2021 tarihli ve 1505078 sayılı 2021/17 nolu Genelgesi yayımlanmış olup, söz konusu Genelge ile Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde 23/6/2021 tarih ve 31520 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve 01.08.2021 tarih ve 31555 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik kapsamında yapılan yeni düzenlemelere ilişkin uygulamaların nasıl yürütüleceğine dair hususlar açıklığa kavuşturulmuştur.

Yürütülen Projeler

Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Uygulamaları Projesi

Proje kapsamında 2021 yılında Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Tadilatı İnşaat İşi İhalesi, Enerji Verimliliği Etüdü, Tadilat Uygulama Projeleri ve İnşaat Müşavirliği Danışmanlık Hizmeti İhaleleri ve Enerji Performans Sözleşmesi işleri yapılmıştır. Söz konusu sözleşme kapsamında Türkiye’de uygulaması gerçekleştirilen ilk Enerji Performans Sözleşmesi Bursa Anadolu Kız Lisesi için yapılmış olup Mart 2022 tarihinde tamamlanacaktır.

Kamu Binalarında Deprem Dayanımı ve Enerji Verimliliği Projesi

Proje, 18.05.2021 tarihli ve 24776198-903.02-291 sayılı Cumhurbaşkanlığı Oluru ile uygun görülmüş ve 2021 yılı yatırım programına alınmıştır. Proje ile 140’a yakın Kamu Binasında (hastane, okul, yurt, vb.) güçlendirme veya yeniden inşa çalışmaları yapılarak, deprem ve afet risklerine karşı dayanıklı hale getirilmesi ve bununla birlikte kamu binalarının enerji verimliliği yönünden iyileştirilmesi sağlanacaktır. Projenin bitiminde kanıtlanabilir enerji tasarrufu gerçekleştirilecektir. Kamu binalarını kullanan yaklaşık 26.000 kişi projeden doğrudan faydalanacaktır.

Temel Faaliyetler

Kamu Kurumlarına Ait Binaların Etüt-Projelerinin Tamamlanarak Yapımlarının Gerçekleştirilmesi ve Yapı Denetimi Kanunu Uygulamaları Faaliyeti

2021 yılında;

- Bakanlık tarafından ülkemiz genelinde merkez ve il ihaleli (yapım, proje, onarım, güçlendirme, zemin etüdü, kesin hesap vb. işler kapsamında) 120 adet iş yürütülmüş olup 71 adet işin geçici kabulü yapılmıştır.
- İhalesi yapılan işlere ait 10 adet kesin hesap dosyası incelenmiştir. İhalesi İl Müdürlüklerinde yapılan işlere ait 31 adet kesin hesap dosyası incelenmiştir. Kamu ihalelerine katılmaktan 12 adet firma ve şahıs hakkında yasaklama işlemi, 4 adet firma ve şahıs hakkında yasaklama kaldırma işlemi gerçekleştirilmiştir.
- İcra dairelerinden gelen Bakanlık tarafından işi olan/olmayan olmak üzere toplam 88 adet icra ve fek (icra kaldırma) yazısı yazılmıştır.
- Kesin kabulü yapılan işlere ait toplam 16 adet teminat mektubunun %100'ünün iadesi gerçekleştirilmiştir. 10 adet teminat mektubunun %50'si iade edilmiştir.
- Merkezde toplam 777.496.615.92 TL sözleşme bedelli 26 adet yapım işinin ihalesi yapılarak sözleşmesi imzalanmıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimize ise 48 adet yapım işi için ihale talimatı verilerek yetkilendirme yapılmıştır.
- Merkezde toplam 19.637.265 TL sözleşme bedelli 25 adet proje işinin ihalesi yapılarak sözleşmesi imzalanmıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimize ise 35 adet proje işi için ihale talimatı verilerek yetkilendirme yapılmıştır.
- Kanun Kapsamında Yapı Denetim Kuruluşları Hakkında Uygulanan İdari Para Cezasına İlişkin İdari Müeyyide İşlem Sayısı 705'dir. Yapı Denetim Kuruluşları Hakkında Uygulanan Yeni İş Almadan Men Cezasına İlişkin İdari Müeyyide İşlem Sayısı 210'dir.
- Belgesi İptal Edilen Yapı Denetim Kuruluşu 22'dir. Yapı denetim kuruluşlarınca denetlenen toplam inşaat alanı 787 milyon 724 bin 684 m²'dir.
- Toplam faal yapı denetim kuruluşu sayısı 2.361'dür.
- Ulusal Yapı Denetimi Sistemi'ne kayıtlı denetçi sayısı 33.822, yardımcı kontrol elemanı (Mühendis/Mimar) sayısı 65.876 ve yardımcı kontrol elemanı sayısı ise 9.502'dir.
- 233 adet yapı denetim kuruluşuna Yapı Denetim İzin Belgesi verilmiştir. 1.300 adet mimar ve mühendise Denetçi Belgesi verilmiştir.
- 35 adet laboratuvar kuruluşuna Laboratuvar İzin Belgesi verilmiştir. Laboratuvar Kuruluşları Hakkında Uygulanan İdari Para Cezasına İlişkin İdari Müeyyide İşlem Sayısı 37'dir. 4708 sayılı Kanun Kapsamında Belgesi İptal Edilen Laboratuvar Kuruluşu 6'dır.
- 6.182 adet şantiye denetimi ve 2.236 adet büro denetimi gerçekleştirilmiştir.
- Elektronik Beton İzleme Sistemi ile 222.536 inşaatın 16.897.132 adet taze beton numunesi alınmış ve incelemeye tabi tutulmuştur.

Tablo 50. Yapı Denetim Faaliyetleri

Faaliyetler	Adet
İzin Belgesi Verilen Yapı Denetim Kuruluşu	233
İzin Belgesi Verilen Laboratuvar Kuruluşu	35
Denetçi Belgesi Verilen Mühendis ve Mimar Sayısı	1.300
Kanun Kapsamında Yapı Denetim Kuruluşları Hakkında Uygulanan İdari Para Cezasına İlişkin İdari Müeyyide İşlem Sayısı	705
Kanun Kapsamında Yapı Denetim Kuruluşları Hakkında Uygulanan Yeni İş Almaktan Men Cezasına İlişkin İdari Müeyyide İşlem Sayısı	210
Kanun Kapsamında Belgesi İptal Edilen Yapı Denetim Kuruluş Sayısı	22

İklim değişikliğine bağlı olarak Ülkemizde yaşanan taşkınlar ve sel afetlerine karşı vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini temin etmeye yönelik yerleşim merkezlerindeki dere güzergâhları üzerinde bulunan risk altındaki yapıların ivedilikle tespit edilmesine ihtiyaç duyulması nedeniyle Karadeniz, Marmara, Ege, Akdeniz ve Trakya Bölgelerinde yer alan iller genelinde Dere Güzergâhlarındaki Riskli Yapıların tespiti yapılmaktadır.

Bu doğrultuda Karadeniz Bölgesinde; 1.803.930 m² oturma alanı ve 16.503 bağımsız bölüm; Marmara Bölgesinde; 1.403.320 m² oturma alanı ve 8.083 bağımsız bölüm, Ege Bölgesinde; 2.722.314 m² oturma alanı ve 18.300 bağımsız bölüm, Akdeniz bölgesinde 24.527 m² oturma alanı ve 3.836 bağımsız bölüm, Trakya bölgesinde 120.751 m² ve 1.793 bağımsız bölüm tespit edilmiştir.

Rize, Artvin, Bartın, Kastamonu, Sinop ve Van illerimizde meydana gelen sel afetleri sebebiyle 8.079 bina ve 29.752 bağımsız bölüm incelenmiştir. Antalya, Muğla, Adana, Osmaniye, Burdur, Mersin ve Isparta illerimizde meydana gelen orman yangınları sebebiyle 6.580 bina ve 12.190 bağımsız bölüm incelenmiştir.

Konya ilinde 5.1 (Mw) ve 4.7 (Mw), Ankara ilinde 4.5 Mw, Erzurum ilinde 5.1 (Mw), Kütahya ilinde 5.0 (Mw) ve Kayseri ilinde 4.6 (Mw) büyüklüğünde meydana gelen deprem afetleri nedeniyle 2.261 bina ve 3.842 bağımsız bölüm incelenmiştir.

Meydana gelen deprem, sel vb. afetler nedeniyle bu zamana kadar 25.420 binanın yıkımı gerçekleştirilmiş olup, yaklaşık 24.000 binanın daha yıkım işlemleri devam etmektedir.

Kırsal Konut Projelerinin Üretilmesi ve İskân Kanunu Uygulamaları Faaliyeti

579 adet Geleneksel Diyarbakır Evinin (293 adet yapı TOKİ, 44 adet yapı AKGM, 241 adet yapının yapım çalışmaları devam etmektedir. Diyarbakır Suriçi Bölgesinde; 2022 yılına kadar 1.200 adet Diyarbakır Evi projeleri ile 376 adet tescilli yapıya ait rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri tamamlanmış olup, 2020 yılında 50 adet tescilli yapıya ait rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri tamamlanmıştır.

2021 Yılı Yatırım Programı, 02.03.2021 tarih ve E.358145 sayılı Bakan Olur'u ile onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Devlet Eliyle İskân Çalışmaları kapsamında 7 ilde 8 adet iş, Kırsal Alanda Fiziksel Yerleşim (KEYY) Çalışmaları kapsamında da 26 ilde 96 iş olmak üzere; toplamda 104 adet iş, 2021 Yılı Yatırım Programında yer almaktadır. 2021 yılında

kırsal alanda fiziksel yerleşimin düzenlenmesi kapsamında muhtelif illerde (26 il) toplam 96 adet iş/2.100 aileye 17.500.000 TL kredi tahsisi gerçekleştirilmiştir. Devlet eliyle iskân kapsamında 8 adet proje için 139.430.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Kamulaştırma ödeneği olarak 9.862.000 TL, hane halkına yapılan ödemeler için (Kira Yardımı v.s.) ise 597.000 TL ödenek ayrılmıştır. Ayrıca Altyapı çalışmaları kapsamında 2 ilde Ilisu barajından etkilenen köyler için yürütülen altyapı işlerinde 2 adet iş (240 hane/10 köy) yatırım programında yer almıştır. 2021 Yılı Kredili işler kapsamında toplamda 9.107.181 TL ödenek harcanmıştır. 2021 Yılı İhaleli İşler kapsamında ise harcanan toplam ödenek miktarı da, 43.703.369 TL olmuştur. Ayrıca, kamulaştırma ödeneği olarak 8.667.137 TL ile toplam da 60 adet konut 9.1.(ç) maddesi kapsamında satın alınmıştır. 2021 yılında toplam olarak 594 ailenin iskânı gerçekleştirilmiş ve hak sahiplerine ait olan konutlar tamamlanmıştır.

Yürütülen önemli projeler arasında; Karyağmaz Ormanı Köyü Nakli, (Bursa) Ilisu Barajı İskânı, (Batman), Yusufeli Barajı İskânı, (Artvin), Bozkır Barajı İskânı (Konya), Sarıkeçili Göçebe Grubu İskânı (Karaman) gibi projeler yer almaktadır. 1 adet köy nakli, 5 adet kamulaştırmadan etkilenen aileler ve 2 adet de göçebe grubu aileler olmak üzere yatırım programımızda yer alan 9 adet proje de toplam 1.660 aile bulunmaktadır.

Hasankeyf-Ilisu Barajı iskânı için iskân duyurusuna çıkmış olup başvurular alınmıştır. 100 hak sahibi bulunmaktadır. Yusufeli Barajında hak sahipliği başvuruları alınmış olup inceleme çalışmaları tamamlanma aşamasına getirilmiştir. 300 hak sahibi bulunmaktadır. Konutlar TOKİ tarafından yapılacak olup ödeneği DSİ tarafından temin edilecektir.

Balıkesir İli, Dursunbey ilçesi, Karyağmaz köyünün yerinde kalkındırılması mümkün görülmeyen köylerden olduğunun tespit edilmesi üzerine; 405 hak sahibi ailenin Bursa ili, Mustafa Kemal Paşa ilçesi, Yalıntaş beldesi sınırları içerisindeki 6831 sayılı Orman Kanununa göre hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan 74 hektarlık alana nakli gerçekleştirilmiştir. 405 hak sahibine ait olan konutlar tamamlanmış ve işin geçici kabulü yapılmıştır.

Konya ilinde DSİ Genel Müdürlüğünce yapılmakta olan Bozkır Barajı nedeniyle, etkilenen 428 aile 2021 Yılı harcaması 100.428.000 TL olarak gerçekleştirilmiştir. Projede toplam 113.558.000 TL'lik imalat yapılmıştır. Projede yer alan 428 konutun imalatları tamamlanmış olup işin geçici kabulü yapılmıştır.

Kredili işlerde ise Muhtelif illerde (26 il) toplam da 95 Köyde yaklaşık 3.000 aile 17.500.000 TL ödenekle yatırım programında yer almıştır. Yatırım Programında yer alan 95 köyde yürütülen çalışmalarda 2021 yılı tasarruf tedbirlerinden ötürü fiziki gerçekleşmesi %50'nin üzerinde olan konutların bitirilme çalışmalarına ağırlık verilmiş ve bu bağlamda toplam 9.107.181 TL ödenek harcanarak 129 hak sahibinin konutu tamamlanmış ve teslim edilmiştir.

YEREL YÖNETİMLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mevzuat Çalışmaları

7327 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (19.06.2021 tarihli ve 31516 sayılı Resmi Gazete)

7328 sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (19.06.2021 tarihli ve 31516 sayılı Resmi Gazete)

7349 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmi Gazete)

7350 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (25.12.2021 tarihli ve 31700 sayılı Resmi Gazete)

2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (14.04.2021 tarihli ve 31454 sayılı Resmi Gazete)

Elektrikli Skuter Yönetmeliği (14/4/2021 tarihli ve 31454 sayılı Resmi Gazete)

Kırsal Mahalle Ve Kırsal Yerleşik Alan Yönetmeliği (15.04.2021 tarihli ve 31455 sayılı Resmi Gazete)

İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (17.04.2021 tarihli ve 31457 sayılı Resmi Gazete)

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (29.4.2021 tarihli ve 31469 sayılı Resmi Gazete)

İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (03.07.2021 tarihli ve 31553 sayılı Resmi Gazete)

Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (01.08.2021 tarihli ve 31555 sayılı Resmi Gazete)

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (01.08.2021 tarihli ve 31555 sayılı Resmi Gazete)

Belediye Su Ve Kanalizasyon Hizmetlerinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (26.10.2021 tarihli ve 31640 sayılı Resmi Gazete)

Belediye Zabıta Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (18.12.2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete)

Belediye İtfaiye Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (18.12.2021 tarihli ve 31693 sayılı Resmî Gazete)

Yürütülen Projeler

Yerel Yönetim Reformu Projesi-3 (LAR-3)

2020 -2021 yıllarında projenin üç bileşeninde çeşitli faaliyetler tamamlanmış ve yerel yönetimlerin borç sistemi, gelirlerinin artırılması, vergi ve alacak tahsilatı, işletme ruhsatları, kırsal altyapıya ayrılan bütçe, belediye iştirakleri, su ve kanalizasyon idareleri, şeffaflık ve hesap verebilirlik, belediye meclislerinin güçlendirilmesi gibi çeşitli alanlarda karşılaştırmalı değerlendirme ve mevzuat önerilerine ilişkin raporlar tamamlanmıştır.

Halk Sağlığı, Toplu Taşımada Halk Sağlığı, Tarımsal Destekleme, Önleyici ve Koruyucu İtfaiye Hizmetleri, Evde Yaşlı Bakım Hizmetleri olmak üzere 5 ayrı hizmet alanında hizmet standartları önerileri hazırlanmıştır. Ayrıca etkin insan kaynakları yönetim sistemi için standart ve prensip önerileri geliştirilmiştir. Toplamda 37 farklı eğitim başlığında çevrimiçi eğitimler 3.500'den fazla personele verilmiştir. Ayrıca belediyelerin sosyal hizmetler departmanları ile kadın, çocuk, gençlik, yaşlı ve engelli bakım merkezlerinden toplamda yaklaşık 500 sosyal hizmetler personelinin katılımıyla çevrimiçi kentsel farkındalık eğitimleri başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Verilen çevrimiçi eğitimlerin tamamı ayrıca uzaktan eğitim modüllerine dönüştürülmüştür. 70'den fazla konu başlığında belediyeler arası deneyim paylaşım sunumları yapılmış ve 2.000'den fazla yerel yönetim temsilcisinin katılımı sağlanmıştır. Katılımcı mekanizmalara ilişkin uygulama rehberi geliştirilerek pilot belediyelerde uygulanmaya başlanmıştır. 21 Ekim 2021 tarihinde, yaklaşık 200 kişinin (Merkezi kurum ve kuruluşlar, büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyeleri, kent konseyleri, muhtarlar, STK'lar, akademisyenler) katılımıyla Ulusal Konferans gerçekleştirilmiştir.

Şehir Eşleştirme Projesi-2

2019-2023 yılları arasında uygulanacak projenin ana faydalanıcısı olan Türkiye Belediyeler Birliği olup, üç kilit paydaşı ise Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ve Vilayetler Birliği'dir. "Türkiye ve AB Arasında Şehir Eşleştirme-II: Yeşil Bir Gelecek İçin Eşleştirme Hibe Programı Çağrısı" Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından 10 Aralık 2021 tarihinde yayınlanmıştır. Hibe bilgilendirme toplantıları 21 Aralık 2021 tarihinde Ankara'da başlamış olup, 27 Aralık 2021-18 Ocak 2022 tarihleri arasında ikisi çevrimiçi olmak üzere İstanbul, İzmir, Trabzon, Malatya, Antalya ve Şanlıurfa'da yapılacak ve 1 Mart 2022 tarihinde başvuru süresi sona erecektir.

Yerel Yönetimlerde Etik Farkındalık Projesi

Projenin ana faydalanıcısı Kamu Görevlileri Etik Kurulu olup, Bakanlık ve İçişleri Bakanlığı, İller İdaresi Genel Müdürlüğü eş faydalanıcı konumundadır. Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Proje çerçevesinde Almanya'da gerçekleştirilen çalışma ziyaretlerine ve Gaziantep, Trabzon, Erzurum, Diyarbakır, İzmir, İstanbul ve Ankara'da gerçekleştirilen çalıştay ve toplantılar ile 10 Haziran 2021 tarihinde yapılan kapanış toplantısına katılım sağlanmıştır.

Belediyeler İçin Hizmet Önceliklendirme Rehberi Geliştirilmesi Projesi

11. Kalkınma Planında 797, 797.1. ve 797.2. politika ve tedbirlerine yer verilmiş olup bu doğrultuda hazırlanan Bakanlık Stratejik Planında 2021 yılı son çeyreğine kadar nüfusu elli binin (50.000) üzerinde olan belediyeler için hizmet önceliklendirilmesine ilişkin rehber hazırlanması öngörülmüştür. Rehber çalışmaları kapsamında Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi ve nüfusu 50 binin üzerinde olan 30 belediyenin temsilcilerinin katılımıyla Mart ve Nisan aylarında çevrimiçi toplantılar yapılmıştır. Odak grup toplantılarına katılım sağlayan belediyelerden Bursa Büyükşehir Belediyesi pilot belediye olarak seçilmiştir. Pilot belediye ile yürütülen çalışmalar sonucunda rehber tamamlanmış olup 2022 yılında yapılacak pilot çalışmalar sonucunda rehberin uygulanmasına ilişkin kılavuz hazırlanacaktır.

E-Belediye Bilgi Sistemi Projesi

E-belediye bilgi sistemi projesi, belediyelerin tek veri tabanında ortak bir altyapıda, standart yazılımlarla tüm iş ve işlem süreçlerini elektronik ortamda yapabilmelerini ve yerel hizmetlerin elektronik ortamda vatandaşa sunulmasını sağlayan bir projedir. Proje toplamda 67 modülden oluşmaktadır. 45 modül İçişleri Bakanlığı, 22 modül de Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılacaktır. 767 yerel yönetim, sistem kapsamında yer alan EBYS modülünü kullanmaktadır. E-Plan Otomasyon Sistemi bünyesinde; Plan onaması yapan tüm kurumlar, 1390 belediye, 51 il özel idaresi, plan müellifleri, değerlendirme uzmanlarından oluşan 16.500 kullanıcı bulunmaktadır. Bulut Kent Bilgi Sistemi bünyesindeki coğrafi uygulamalar hızla yaygınlaştırılmaktadır. Bu sistem üzerinden tüm belediyelere özelleştirilmiş kent rehberi hazırlanmıştır. Sistem yaklaşık 790 belediyede 1.300 kullanıcı tarafından kullanılmaya başlanmış olup yaygınlaştırma çalışmaları devam etmektedir.

Yerel Bilgi Sistemi Projesi

Yerel Bilgi Projesi yerel yönetimlerle ilgili güncel, etkin, kapsayıcı, güvenilir, kolayca erişilebilir, hesap verilebilir ve çok yönlü sorgulanabilir bilgiye sahip olmayı amaçlamakta olup, Yerel Yönetim Reformu Aşama 3 (LAR 3) Projesi kapsamında YERELBİLGİ Sisteminin güncellenmesine yönelik çalışmalar tamamlanma aşamasına gelmiştir. Sistemin 2022 yılında aşamalı olarak kullanıma açılması planlanmaktadır.

Temel Faaliyetler

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) Kapsamında Gerçekleştirilen Faaliyetler

KÖYDES Projesi kapsamında bugüne kadar (2005-2021) 16 Milyar 830 Milyon 216 Bin TL ödenek tahsis edilmiştir. 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda KÖYDES Projesi için 1.604.308,00 TL ödenek tahsis edilmiştir. 2021 Yılında KÖYDES Projesi kapsamında yapılan işler aşağıdaki gibidir:

- 2.131 km asfalt yol, 332 km beton yol,
- 735 km stabilize yol, 10 km ham yol,

- 43 km tesviye, 3.006 km onarım,
- Sanat yapısı(köprü, menfez) sayısı:496 (18+478),
- Köy içi yapılan parke miktarı: 2.599.357 m²,
- İçme suyu tesisi yenilenen ünite sayısı: 1.816 adet,
- Sulu tarıma açılan alan büyüklüğü: 38.083 ha,
- Sulama tesisi tamamlanan proje sayısı: 87 adet.

Personel Atama Onayları

01.01.2021 tarihinden itibaren 3 Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter kadrosuna, 7 Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Genel Müdür kadrosuna, 11 Su ve Kanalizasyon İdarelerinin Yönetim Kurulu Üyesi kadrosuna atanmasına ilişkin izin onayı işlemi yapılmıştır.

İlk Defa Zabıta Memuru, İtfaiye Eri ve Diğer Memur Kadrolarına Atama İzni Verilmesi İşlemi

01.01.2021 tarihinden itibaren 1.798 atama izni verilmiştir.

İstihdam İzni İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 136 atama izni verilmiştir.

Yerel Yönetim Şirketlerinde Personel İstihdamına Dair İşlemler

01.01.2021 tarihinden itibaren 1.013 atama izni verilmiştir.

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınav İşlemleri

2021 yılında Yerel Yönetimler tarafından Bakanlığa gönderilen 3.482 kişiye ait sınav başvuruları incelenerek uygun bulunanlar Anadolu Üniversitesine gönderilmiş olup, 26.09.2021 tarihinde Anadolu Üniversitesi aracılığı ile yerel yönetimler personeli görevde yükselme ve unvan değişikliği yazılı sınavı yapılmıştır.

Sendika Üye Sayısı Tespiti

2021 yılında Yerel Yönetimlerde çalışan 124.776 personelden 113.638 personelin sendika üyesi olduğu belirlenerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına gönderilmiştir.

Yerel Yönetim Personel Mevzuatına İlişkin Görüş Verilmesi

Belediyelerimize 2021 yılı içerisinde 788 adet görüş verilmiştir.

Sözleşmeli Personele İlişkin İşlemler

2021 yılı içerisinde 25.114 sözleşme incelenmiştir.

İkinci Görev Ücretinin Tespiti

Yerel yönetimlerde görevlendirilen personelin ikinci görev ücretine ilişkin 16 adet ücret tespiti yapılmıştır.

Yerel Yönetim Birliklerinin Kurulması Konusundaki İş ve İşlemler

2021 yılında birlik kurulmasına ilişkin 2 adet Cumhurbaşkanlığı Onayı alınmıştır.

Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporunun Hazırlanması

2020 Yılı Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu Genel Müdürlüğümüzce hazırlanmış olup önceki yıllara ait faaliyet raporlarıyla birlikte web sayfamızda yayımlanmıştır.

Tarım ve Orman Bakanlığından Gelen Su Protokollerine Uygun Görüş Verilmesine İlişkin İş ve İşlemler

Belediye Başkanlığı, Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü arasında yapılması teklif edilen protokollerden 01.01.2021 tarihinden itibaren 16 adet (Protokol) uygun görülmüştür.

Yerel Yönetimlerin Kurdukları Birliklerin Tüzük Değişikliği Onayları

01.01.2021 tarihinden itibaren 23 adet birlik tüzük değişikliği incelenerek Bakanlık Makamı Oluru alınmıştır.

İhalelere Katılmaktan Yasaklama İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 714 adet Bakanlık Makamı Oluru alınarak ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmiştir. Ayrıca 117 dosya hakkında yasaklama gerekçeleri tekemmül etmediğinden iade edilmiştir.

Şirket Kurulması İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 28 adet şirket kurulmasına ilişkin dosya incelenerek onay alınmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Bütçe İçi İşletme Kurulması İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 52 adet bütçe içi işletme kurulması işlemine onay verilmiştir.

Borçlanma İzin İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 216 adet borçlanma İzin Oluru alınmıştır.

Tahsis İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 7 adet tahsis talebine Onay verilmiştir.

Belediye Birleşme/Katılma İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 7 adet işlem tesis edilmiştir.

Tasarruf Tedbirleri İzin İşlemleri

30.06.2021 tarihinden itibaren tereddütte kalınan 67 adet dosyaya görüş bildirilmiş ve tasarruf tedbirleri kapsamında 167 adet izin onayı verilmiştir.

Belediye Çocuk Bakımevleri Kurulması İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 3 adet çocuk bakımevleri kurulmasına izin verilmiştir.

Kooperatif Kurulması İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 10 adet Kooperatif Kurulmasına ilişkin dosya incelenerek onay alınmak üzere Cumhurbaşkanlığına gönderilmiştir.

Belediye, Mahalli İdare Birlikleri ve Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Görev Tereddüt Ettiği Noktalarda ile Mevzuat Taslaklarına Görüş Verilmesi

Bu çerçevede 01.01.2021 tarihinden itibaren mevzuat taslakları ile ilgili 254 adet, tereddüt edilen noktalarla ilgili ise 660 adet görüş yazısı oluşturulmuştur.

Yurt Dışı İlişkileri

01.01.2021 tarihinden itibaren 94'ü kardeş kent ilişkisi kurma talebi, 24'ü uluslararası kuruluşlara üyelik talebi ve 23'ü ortak faaliyet olmak üzere 141 adet izin verilmiştir.

Karayolu Trafik Güvenliği Kapsamında Yürütülen Çalışmalar

03.02.2021 tarihli ve 31384 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2021/2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile "Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030)" ve "Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı (2021-2023)" yürürlüğe girmiştir. Eylem Planında 38'i performans göstergesi sorumlusu, 48'i Sorumlu, 80'inde İşbirliği olmak 166 adet performans göstergesinde çalışmalar yürütülmektedir. PG Sorumlusu olduğumuz göstergelerle ilgili olarak 18 Ekim – 30 Kasım tarihleri arasında toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Eylem Planı kapsamında, belediyelerce yapılması öngörülen faaliyetlerle ilgili gerekli planlamaların yapılarak önceliklendirilmesi, gerek Bakanlık gerekse diğer merkezi idare kurumları tarafından belediyelere gönderilen konulara ilişkin yapılacak çalışmaların hassasiyetle takip edilmesi hususunda belediyelere gerekli duyurunun yapılması amacıyla il müdürlüklerimize 20.12.2021 tarihinde yazı yazılmıştır. Ayrıca, Eylem Planında gerek Bakanlığın performans programı sorumlusu olduğu gerekse diğer kurumlar tarafından belediyelerin yürüteceği işlemlere ilişkin verileri toplamak üzere yazışmalar yapılmakta olup gelen bilgilerin sağlıklı verilere dönüşmesi için süreç takibi yapılmaktadır.

Mezarlıktan Yol Geçirme İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 15 adet Onay oluşturulmuştur.

5403 sayılı Kanuna Göre Alınan Kamu Yararı Kararı Alınması İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 171 adet Onay oluşturulmuştur.

Acele Kamulaştırma İşlemleri

01.01.2021 tarihinden itibaren 20 adet işlem tesis edilmiştir.

Kamu Yararı Kararına İlişkin İş ve İşlemler

01.01.2021 tarihinden itibaren 226 adet onay oluşturulmuştur.

REHBERLİK VE TEFTİŞ BAŞKANLIĞI

Genel Teftiş Faaliyetleri

2021 yılında adan, Antalya, Denizli, Kocaeli, Manisa, Balıkesir, Mardin, Bursa, Kırklareli, Uşak, Edirne, Çanakkale, Afyon, Çankırı, Isparta, Kırşehir, Kütahya, Düzce olmak üzere 18 ilde genel teftiş yapılmış olup, yapılan genel teftişler sonucunda genel teftiş raporları Başkanlığa sunulmuştur. Raporlarda yer alan eleştiri ve önerilerin yerine getirilmesini teminen raporlar ilgili Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğüne gönderilmiştir. Ayrıca, raporlarda yer alan eleştiri ve önerilerin takibi için raporlar Bakanlığın ilgili birimlerine gönderilmiştir.

Özel Teftiş Faaliyetleri

2021 yılında milli emlak işleri ile ilgili olarak 12 adet özel teftiş görevi yapılarak, rapor düzenlenmiştir. Sonucu ile ilgili işlem yapılmak üzere Milli Emlak Genel Müdürlüğü ve ilgili Valiliklerine gönderilmiştir. Ayrıca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri milli emlak işlemlerinin müfettişler tarafından teftiş sırasında Edirne’ de 21, İzmir’ de 5, Kırklareli’nde 20, Kahramanmaraş ‘ta 113 ve Mersin ‘de 31 adet ekonomiye kazandırılacak atıl durumda taşınmaz olduğu ve bunların rayiç bedelleri toplamının 281.410.965,38 TL olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma –İnceleme Faaliyetleri

3 adet imar barışı, 4 adet OHAL (tamamlandı), 36 adet milli emlak işleri ile ilgili, 30 adet diğer muhtelif konularda olmak üzere 2021 yılında toplam 73 adet araştırma-inceleme görevi verilmiş olup, 2020 yılından devam eden 41 adet görev ile birlikte toplam 101 adet araştırma görevi rapora bağlanmıştır. 2021 yılına ait devam eden 28 araştırma görevi 2022 yılına devretmiştir.

Ön İnceleme Faaliyetleri

2021 yılında 30 adet ön inceleme görevi verilmiştir. 2020 yılından devreden 2 görev ile birlikte 27 adet görev teslim edilmiş olup, 5 adet Ön İnceleme görevi devam etmektedir.

Disiplin Faaliyetleri

2021 yılında 15 görev verilmiş olup, 2020 yılından 2 adet devam eden görevden 15 adet rapor teslim edilmiştir. 2 adet görev devam etmektedir.

Şikâyet Faaliyetleri

76 adet Kamu Denetçiliği, 14 adet CİMER, 9 adet Cumhuriyet Başsavcılığı, 183 adet bilgi edinme ve postalama, 15 adet diğer kurum ve kuruluşlar, 11 adet Bakanlık birimlerince olmak üzere 2021 yılında toplam 314 adet şikâyet olmuştur. Bu şikâyetlerden 6 adedi Başkanlığımızca işe dönüşmüş, inceleme – araştırma yapılmak üzere müfettiş görevlendirilmiştir.

İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI

Denetim/Danışmanlık/İzleme Faaliyetleri

2021 Yılı İç Denetim Programı kapsamına 10 adedi denetim, 4 adedi de danışmanlık olmak üzere toplam 14 görev alınmıştır. Bu görevlerden 9 'u yılsonuna kadar tamamlanmıştır.

2021 Yılı İç Denetim Programı kapsamında yürütülen ve tamamlanan görevlere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 51. İç Denetim Kapsamında Yapılan Denetim/Danışmanlık/İzleme Faaliyetleri

İlgili Birim	Görevin Konusu	Görevin Türü
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	ABDİGM.01- Avrupa Birliği Mali Yardımları (Programlama)	Sistem ve uygunluk denetimi
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	YİGM.08-Afet Koordinasyon	Sistem ve uygunluk denetimi
Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	ÇEDGM.02 -ÇED İzleme ve Çevre Denetimi	Sistem ve uygunluk denetimi
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	ÇYGM.01 Sıfır Atık ve Atık İşleme	Sistem ve uygunluk denetimi
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	ORT.01- Satın Alma	Sistem ve uygunluk denetimi
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	YYGM.05-Projeler ve Teknik Hizmetler	Sistem ve uygunluk denetimi
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	ORT.04- Taşınrlar	Sistem ve uygunluk denetimi
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	DHDB.05-İşçi İşlemleri ve Tahakkuk	Sistem ve uygunluk denetimi
Strateji Geliştirme Başkanlığı	SGB.01 -Stratejik Yönetim ve Planlama (Stratejik Planın ve Performans Programının Hazırlanması ve İzlenmesi)	Sistem ve uygunluk denetimi
Personel Genel Müdürlüğü	PGM.03 -Bütçe ve Sözleşmeli Personel İstihdam (İnsan Kaynakları Bilgi Sisteminin ve Personel Bilgi Sisteminin Yönetimi)	Sistem ve uygunluk denetimi
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü	İlama Bağlı Borçlar	Danışmanlık
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	Genel Müdürlüğün iş ve işlemleri	Danışmanlık
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	Kimyasallar yönetiminin Avrupa Birliği mevzuatıyla uyumlaştırılması ve mevzuat güncelleme çalışmaları	Danışmanlık
Strateji Geliştirme Başkanlığı	E- Tebligat Yöntemi	Danışmanlık
Strateji Geliştirme Başkanlığı Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	Taşınrlar	İzleme

İlgili Birim	Görevin Konusu	Görevin Türü
Nevşehir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Satın Alma ve Yolluk-Avans	izleme
Personel Genel Müdürlüğü	Yolluk-Avans	izleme
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm (Kira Yardımları)	izleme
İzmir Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm (Kira Yardımları)	izleme
Bursa Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm (Kira Yardımları)	izleme

Eğitim Faaliyetleri

2021 yılında aşağıda belirtilen konularda eğitimler alınmıştır:

- İnsan Hakları,
- İnsan Hakları Çerçevesinde Etik,
- İnsan Hakları ve Kamu Denetçiliği Kurumu Bağlamında İyi Yönetim İlkeleri,
- İnsan Hakları Temelinde İş Yerinde Cinsiyet Eşitliği.

Ayrıca 2021 yılında verilen eğitimler ise aşağıdaki gibidir:

- Kamu Görevlileri Etik Davranış İlke ve Kuralları ile Etkili İletişim,
- İç Denetim, İç Kontrol ve Risk Yönetimi,
- İş Hayatında Başarılı Olmak İçin Etkili İletişim.

STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı İzleme Çalışmaları

Kurum içi tüm birimler ile dış paydaşlarımızın Bakanlıktan beklentilerini de kapsayacak şekilde katılımcı bir yaklaşımla hazırlanan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının 2019-2023 Stratejik Planının 2021 yılını tamamlamıştır.

Planın izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; tüm birimler çeyrek dilimler bazında performans göstergelerinin gerçekleşme düzeylerini raporlamışlardır. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2022-2023 Stratejik Planı Hazırlık Çalışmaları

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 85) ile "Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği" olarak yeniden yapılandırılmış ve Bakanlığın teşkilat, görev ve yetkilerine; "çölleşme ve erozyonla mücadele" görevlerinin eklenmesiyle, "Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Stratejik Planının 2022-2023" yıllarını kapsayacak şekilde yenilenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Bakanlık Makamının 24.11.2021 tarihli ve 2287883 sayılı Olur'u ile "Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2022-2023 Stratejik Planı" yenileme çalışmaları 31.01.2022 tarihi itibarıyla tamamlanmak üzere başlatılmıştır. Bu kapsamda, "Stratejik Plan Çalışma Ekibi" oluşturulmuştur. Stratejik planın hazırlanması için yapılması gereken ön çalışmaları ve zaman planlamasını içeren "Hazırlık Programı" kapsamında çalışmalar yapılmıştır. Bu kapsamda, mevzuat analizi, dış paydaşlarımızla yapılan anketler ile elde edilen PESTLE ve GZFT analizleri, üst politika belgelerinin analizi, faaliyet alanları, ürün ve hizmetlerin belirlenmesi çalışmalarını içeren mevcut durum analizi yapılmıştır.

Stratejik plan hazırlıklarının kapsamı ve yöntemi "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu (Taslak) 3.1 Sürüm" ile "Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik" dikkate alınarak belirlenmiştir.

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) ve Dünya Bankası Çalışmaları

YOİKK çalışmaları ve Dünya Bankası çalışmaları, ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile kamu özel sektör iş birliği çerçevesinde yürütülmektedir. YOİKK kapsamında Yatırım yeri, çevre ve imar izinleri çalışma gurubu uhdesinde 5 adet eylem Bakanlık sorumluluğunda yürütülmüştür.

Yatırım ortamının iyileştirilmesi çalışmalarında yatırımcılar tarafından referans kaynak olarak görülen Dünya Bankası İş Ortamı Raporu uluslararası görülmesi sebebiyle önemli bir kaynak konumundadır. Söz konusu Rapor, 190 ülkeyi 10 alt başlık altında 2003 yılından bu yana kıyaslamalı olarak değerlendirmektedir.

Ülkemizin İş Yapma Kolaylığı Endeksi sıralamasının yükseltilmesine ilişkin olarak Dünya Bankası Eylem Planı'nda "İnşaat İzinleri" "Tapu Kaydı" ve "Vergi Ödeme" başlıklarında 9 adet eylem yer almış ve tamamlanmıştır.

Ayrıca, 2021 yılı YOIKK gündeminde "Türkiye Gümrük Bölgesi giriş kapılarında Tarım ve Orman Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından yapılan denetimlerin, Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü eşgüdümünde ve yönetiminde gümrük idaresinin mesai saatlerine bağlı olarak yapılması" eylemi yer almıştır.

Eylem kapsamında, hazırlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi taslağına ilişkin Bakanlığın ile Tarım ve Orman Bakanlığının görüşleri alınmış olup söz konusu görüşler ile birlikte Genelge Taslağı Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere, 16 Kasım 2021 tarihinde Cumhurbaşkanlığına sevk edilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı İcraat Programlarında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesinin ardından, İcraat Programları çerçevesinde 2021 yılında İkinci 180 Günlük İcraat Programı ve Üçüncü 180 Günlük İcraat Programı olmak üzere 2 program dönemi tamamlanmıştır.

Dördüncü 180 Günlük İcraat Programı 01.01.2021 tarihinde başlamış ve 30.06.2021 tarihinde bitmiştir. Dördüncü 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Planlanan Bütçe İçi Maliyet 12.247.485 TL ve Planlanan Bütçe Dışı Maliyet 634.078.227 TL olmak üzere toplam Planlanan Maliyet 646.325.712 TL'dir. Dördüncü 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Gerçekleşen Bütçe İçi Maliyet 2.784.169 TL ve Gerçekleşen Bütçe Dışı Maliyet 560.837.340 TL olmak üzere toplam Gerçekleşen Maliyet 563.561.506 TL'dir. Parasal gerçekleşme %87'dir. Dördüncü 180 Günlük İcraat Programı kapsamında 18 eylem bitirilmiş ve 12 eylem devam etmektedir. Eylem performans gerçekleşmesi %94'tür.

Beşinci 180 Günlük İcraat Programı 01.07.2021 tarihinde başlamış ve 31.12.2021 tarihinde bitmiştir. Beşinci 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Planlanan Bütçe İçi Maliyet 1.450.000 TL ve Planlanan Bütçe Dışı Maliyet 2.303.225.540 TL olmak üzere toplam Planlanan Maliyet 2.304.675.540 TL'dir. Beşinci 180 Günlük İcraat Programı kapsamında Gerçekleşen Bütçe İçi Maliyet 1.450.000 TL ve Gerçekleşen Bütçe Dışı Maliyet 2.242.670.321 TL olmak üzere toplam Gerçekleşen Maliyet 2.244.120.321 TL'dir. Parasal gerçekleşme %97'dir. Beşinci 180 Günlük İcraat Programı kapsamında 15 eylem bitirilmiş ve 7 eylem devam etmektedir. Eylem performans gerçekleşmesi %92,80'dir.

Yeni Ekonomi Programı

2020-2022 Yeni Ekonomi Programı kapsamında ise Bakanlığa ait politika ve tedbirler (7 adet) eylemler halinde belirlenmiştir. Bu eylemler aşağıdaki gibidir:

- Kentsel Dönüşüm uygulamaları kapsamında tarihi ve geleneksel kent merkezlerinin kimliği korunarak yenileme ve dönüşüm çalışmaları yapılacaktır.
- Sıfır Atık Projesi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.
- Taşınmaz değerlendirme sistemi kurularak gayrimenkul envanteri tamamlanacak, tapu harçları ve emlak vergilerinin gerçek değerleri üzerinden alınması sağlanacak şekilde gayrimenkul vergilendirme sistemi yeniden düzenlenecektir.
- İmar planı revizyonları ile oluşan değer artışlarından kamuya gerçekçi oranda pay alınması ve artışların adaletli paylaşımı sağlanacaktır.
- İnşaat Sektöründe yerel üretim, ithal ikameci politikalarla desteklenecektir.
- Türkiye Emlak Katılım Bankası bünyesinde uzun vadeli tasarrufu teşvik edecek ve düşük maliyette konut edinimini sağlayacak Yapı Tasarruf Sandığı Sistemi kurulacaktır.
- Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı doğrultusunda, ülkemizdeki akıllı şehir ekosisteminin sağlıklı, kapsamlı ve sürdürülebilir biçimde oluşturulması ile bu alanda yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi için gerekli rekabet ortamı, teknoloji altyapısı ve etkin veri güvenliği sağlanacaktır.

Mevzuat Çalışmaları

2021 yılında; 130 adet Cumhurbaşkanlığı Kararı, 64 adet yönetmelik ve yönetmelik değişikliği, 31 adet tebliğ ve tebliğ değişikliği, 26 adet genelge, 3 adet yönerge olmak üzere toplam 254 adet mevzuat çalışması yürütülmüştür. Bakanlık tarafından çıkarılan mevzuatlara ilişkin bilgilere <https://mevzuat.csb.gov.tr/> adresinden erişilebilmektedir.

Bürokrasinin Azaltılması ve E-Devlet Uygulamaları Çalışmaları

Bakanlığın tüm hizmetlerini ve bu hizmetlere ilişkin bilgileri içeren ve KAYSİS ile uyumlu olan "HEYS-Hizmet Envanteri Yönetim Sistemi" (heys.csb.gov.tr) üzerinden çalışmalar devam etmektedir. E-devlet entegrasyon süreci dinamik bir süreç olup KAYSİS'e yeni hizmetler eklenebilmekte ve e-devlet üzerinden sunulan hizmet sayımız artmaktadır. Bakanlığa Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü ve İklim Değişikliği Başkanlığının katılımıyla hizmet sayılarımız yükselmiştir. Bu hizmetlerin 299'u e-devlet üzerinden paydaşlara sunulmaktadır.

Alo 181 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çağrı Merkezi Faaliyetleri

2021 yılında toplam çağrı sayısı 800 bin civarındadır. Yapılan geri dönüş aramalarında memnuniyet oranı %88,16 olarak tespit edilmiştir. Çağrı sayısı, 2020 yılına göre yaklaşık %104.86 artarak 815.459'a yükselmiştir. Bu husus vatandaşlarımızda çevresel duyarlılığın her geçen sene daha da yükseldiğini işaret etmektedir. Alo 181 Çağrı Merkezine yapılan ihbarlardan dolayı başlatılan inceleme ve denetimler kapsamında Çevre Kanunu ve ilgili mevzuata aykırı iş ve işlemlerden dolayı kişi ve kuruluşlara 2021 yılında toplam 35.661.122 ₺ idari para cezası uygulanmıştır.

Tablo 52. 2020-2021 Yılları Alo 181 Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Hattına Ait İstatistiksel Veriler

	2019 Toplam Çağrı	2021 Toplam Çağrı	2020 Yılına Göre Değişim Yüzdesi (%)
Toplam Çağrı Sayısı	398.052	815.459	104,86
Alo 181 Üzerinden Kesilen Ceza Miktarı (₺)	16.290.277₺	35.661.122₺	54,32
Geri Dönüş Arama Sayısı	35.007	35.583	1,65
Bilgi Çağrı Sayısı	323.344	411.335	27,21
Şikâyet Çağrı Sayısı	36.129	26.203	-27,47
İhbar Çağrı Sayısı	8.727	7.274	-16,65
Tapu Randevu Sayısı	29.852	370.647	1141,62
Kentsel Dönüşüm Çağrı Sayısı	104.950	72.249	-31,16
Milli Emlak	2.210	2.890	30,77
Tapu ve Kadastro Çağrı Sayısı	127.687	520.094	307,32
Çevre Yönetimi Çağrı Sayısı	97.874	163.297	66,84
Mesleki Hizmetler Çağrı Sayısı	6.624	4.589	-30,72
ÇED Çalışmaları Çağrı Sayısı	20.362	28.195	38,47
Belediye, İl Özel İdare, Diğer Çağrı Sayısı	8.841	9.426	6,62
Mekânsal Planlama Çağrı Sayısı	348	522	50,00
Yapı İşleri Çağrı Sayısı	17.861	2.647	-85,18
Tabiat Varlıklarını Koruma Çağrı Sayısı	274	458	67,15
Coğrafi Bilgi Sistemleri Çağrı Sayısı	10.862	10.735	-1,17
TOKİ	159	357	124,53
En Çok Çağrı Gelen İl	İstanbul (117.760)	İstanbul (133.620)	-
En Az Çağrı Gelen İl	Tunceli (206)	Tunceli (268)	-

Bütçenin Uygulanması

Ayrıntılı Harcama Programının Hazırlanması ve Revizesi İşlemleri: Bakanlık 2021 Yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin, AHP-AFP Çalışmaları Hakkında Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 1) doğrultusunda aylar itibarıyla dağılımını düzenlemek üzere, birimlerin teklifleri alınarak Ayrıntılı Harcama Programı (teklif) hazırlanmış ve Bakanlık Makamı Olur'una sunulmuş ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na gönderilmiştir. 5018 Sayılı Kanunun 20 nci maddesine göre 8 adet revize talebi Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına onaylanmıştır.

Ödenek Aktarma İşlemleri: 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nun 21 inci maddesine göre 78 adet Aktarma; Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Başkanlığımızca gerçekleştirilmiştir. 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 5 inci maddesi, aynı Kanunun E cetveli 52 inci maddesi ile 5018 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi gereğince Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığından 19 adet yedek ödenek talebinde bulunulmuştur. 2021 yılı sonunda ödenek üstü harcama yapılan tertipler birimler itibarıyla tespit edilerek gerekli ödeneği temin etmek amacıyla değerlendirmeler yapılmış ve fazla olduğu tespit edilen ödeneklerden, kurum içi aktarma yapılmak suretiyle ihtiyaçlar karşılanmaya çalışılmıştır.

Ödenek Ekleme İşlemleri: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 40 ıncı maddesi ile 7258 sayılı 2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 6 ncı maddesinin 7-f bendine göre diğer kurum ve kuruluşlar tarafından Merkez Saymanlık Müdürlüğümüze yatırılan şartlı bağış ve yardım tutarları ödenek kayıtları ile geliri ödenek kayıtlarının yapılarak 63 adet ekleme işlemi gerçekleştirilmiştir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri Bütçe Uygulama İşlemleri

Ödenek Gönderme/Tenkis Belgesi İşlemleri: Başkanlığımızca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerimizin ödenek ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla toplam 5.768 adet ödenek gönderme belgesi düzenlenmiş ve toplam 615 adet icmal belgesi ile onay alınarak ödenek gönderilmiştir. Ayrıca ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla 373 adet tenkis belgesi düzenlenmiş ve toplam 40 adet icmal belgesi ile onay alınarak ödenek geri çekilmiştir.

Mefruşat ve Makine-Teçhizat Alımı: İl Müdürlüğü hizmet binalarının büro mefruşat, makine teçhizat, bilgisayar, yazıcı, cors cihazı ihtiyaçları ve compact arşiv sisteminin kurulmasına yönelik ihtiyaçları 2021 yılı içerisinde karşılanmıştır. Mefruşat Makine ve Teçhizat Alımı için 2021 yılında tahsis edilen 6.100.000 TL ödeneğin, 5.772.866 TL si harcanmıştır.

Hizmet Binası Bakım ve Onarımı: Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri hizmet binalarında ihtiyaç duyulan tadilatların yapılması için kullanılmıştır. Hizmet binası bakım ve onarımı için 2021 yılında tahsis edilen 5.850.000 TL ödeneğin 5.623.098 TL si harcanmıştır.

Lojman Onarımı: Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri tarafından kullanılan lojman binalarındaki ortak alan ve lojman dairelerindeki zorunlu tadilatların yapılması için kullanılmıştır. Lojman onarımı için 2021 yılında tahsis edilen 2.300.000 TL ödeneğin 1.268.786 TL si harcanmıştır. Aradaki farkın sebebi ise kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasının hızlanması sebebiyle lojman onarımına tahsis edilen ödenek tutarı kadar ihtiyaç duyulmamıştır.

Hizmet Binası İnşaatları: 2021 Yılı Yatırım Programında Ankara ve Siirt Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü hizmet binası yapımları proje maliyeti Bakanlığın döner sermaye kaynaklarından karşılanmak üzere ve Elazığ, Manisa, Afyonkarahisar ve Kocaeli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlükleri hizmet binası yapımları proje maliyeti 298 Sıra Sayılı Milli Emlak Genel Tebliğine istinaden arsa verilmek suretiyle karşılanmak üzere yer almaktadır. Söz konusu İl Müdürlüğü binalarının yapımına ilişkin olarak Yapı İşleri Genel Müdürlüğü ile koordineli, bir şekilde işlemler yürütölmekte olup, projelendirme çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Aynı zamanda, söz konusu il müdürlüğü binalarının yapımı için 2021/14 sayılı Genelge kapsamında Cumhurbaşkanlığından izin talep edilmiştir.

Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrolle İlişkin Usul ve Esasların 17'nci maddesi gereğince, Bakanlığın harcama birimlerince ihalesi yapılan mal ve hizmet alımlarından bir milyon Türk Lirasını, yapım işlerinde ise üç milyon Türk Lirasını aşan 104 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısı Başkanlığımıza Ön Mali Kontrolü yapılmak üzere gönderilmiştir. Ayrıca 20 adet mal alımı, 44 adet hizmet alımı ve 40 adet yapım işi olmak üzere toplam 104 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısının ön mali kontrolü yapılmıştır.

Ön Mali Kontrolü yapılan taahhüt evrakı ve sözleşme tasarılarında; ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan incelemeler neticesinde uygun görülen 87 adet ihale dosyasına "uygun görüş yazısı" düzenlenmiştir. Mevzuatına uygun olmayan 3 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısına "uygun olmayan görüş yazısı" düzenlenmiştir. Düzeltilebilecek nitelikte eksiklikleri bulunan 14 adet taahhüt evrakı ve sözleşme tasarısına eksikliklerin giderilmesi şartıyla "uygun görüş" yazısı düzenlenmiştir. Harcama birimlerince düzenlenen ve Ön Mali Kontrolü yapılmak üzere Başkanlığımıza gönderilen 1.195 adet ödenek gönderme belgesinin, 59 adet ödenek aktarma belgesinin ve 119 adet tenkis belgesinin ön mali kontrolü yapılmıştır.

Parlamento İş ve İşlemleri

2021 yılı faaliyetleri kapsamında; TBMM 27. Döneminde, Sayın Bakan Murat KURUM'a 1.625 adet yazılı soru önergesi yöneltilmiştir. Yazılı soru önergelerinin 1.404 adedi yanıtlanmış, 85 adedi imzaya sevk edilmiş ve 2 adedi Bakanlığı ilgilendirmemesi nedeniyle iade edilmiştir. 134 adet yazılı soru önergesi ile ilgili çalışmalar devam etmekte olup, süreleri içerisinde cevap verilmeye çalışılacaktır.

YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞI

Mevzuat Çalışmaları

18 Temmuz 2021 tarihli ve 31545 sayılı Resmi Gazete’de; Duvar İşleri Genel Teknik Şartnamesi ve Gürültü Bariyeri İşleri Genel Teknik Şartnamesi bölümüne “19.13. Cam Elyaf Takviyeli Polimer Kompozit Gürültü Bariyeri İşleri Genel Teknik Şartnamesi” eklenerek yayımlanmıştır.

11 Eylül 2021 tarihli ve 31595 sayılı Resmi Gazete’de; Yığma Bina İşleri Genel Teknik Şartnamesi yayımlanmıştır.

11 Eylül 2021 tarihli ve 31595 sayılı Resmi Gazete’de; Elektrik Panoları Genel Teknik Şartnamesi yayımlanmıştır.

16 Aralık 2021 tarihli ve 31691 sayılı Resmi Gazete’de; Yangın Algılama ve Alarm Sistemleri Genel Teknik Şartnamesi yayımlanmıştır.

Temel Faaliyetler

Yıllık Rayiç ve Birim Fiyat Belirleme Çalışmaları

2021 İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatlarının yayımlanması ile 2022 yılı birim fiyatlarının hazırlık çalışmaları için yıl boyunca, yaklaşık 4000 Üretici ve pazarlayıcı firma ile resmi yazışma veya elektronik yoldan temas kurularak yaklaşık 250.000 güncel fiyat verisine ulaşılmıştır. Ayrıca, 55 Sivil Toplum Kuruluşu, 29 Sanayi ve Ticaret Odası, 30 Büyükşehir Belediye Başkanlıkları, 14 Kamu Kurumları ile resmi yazışmalar yapılmış gerek piyasadan ve gerekse internet ortamından binlerce veri sağlanmış ve bu süreçte Başkanlığımızda, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları imalatçı ve pazarlayıcı firma temsilcileri ile toplantılar düzenlemiştir.

Kaliteli yapı inşası için standart dışı malzemelerin kullanılmasının engellenmesi ve bu sayede kamunun zarara uğramaktan korunması ile kaliteli, standartlara uygun üretim yapan üretici ve dağıtıcıların haksız rekabete maruz kalmasını önlemek amacıyla yayımlanan 2021 Yılı İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları ve analizleri 17.201 adede ulaşan rayiç ve birim fiyatlarla birlikte Bakanlığın internet sitesinde ve kitap halinde kullanıma sunulmuştur. Ayrıca yoğun talep üzerine İngilizce ve Rusça tercümesi de yapılmıştır.

Birim fiyat analizlerinin yenilenmesi ve güncellenmesi çalışmaları kapsamında: teknolojik gelişmeler ve yeni uygulamalar dikkate alınarak inşaat işlerine ait 175 adet yeni imalat analizi, alt analizleriyle birlikte oluşturulmuş ve ihtiyaç duyulan tesisat kalemleri yenilenmiş ve güncellenmiştir.

Genel Teknik Şartname Çalışmaları

Bu kapsamda. İnşaat İşleri Genel Teknik Şartnameleri. Makine Tesisatı Genel Teknik Şartnamesi ve Elektrik Tesisatı Genel Teknik Şartnamelerinin 2017 yılı öncesinde yenilenmiş ve yayımlanmış olan. diğer bölümler ile gerek duyulan yeni şartnamelerin ve revizyon hazırlıklarına 2021 yılı boyunca Üyeler, Müşavirler ve Teknik personellerin ve diğer Kamu Kurum ve Sivil Toplum Kuruluşlarının katkıları ile toplantılar, çalıştaylar ve konferanslarla devam edilmiş, taslak çalışmaları tamamlanmıştır.

Ortak Terminoloji ve Teknik Şartların Oluşturulması

Kurul tarafından, inşaat sektörünün proje ve yapım işleri uygulamalarında kullanılmak üzere, ortak terminoloji ve teknik şartlar ile maliyetlere ilişkin tespitler yapılmakta ve bu kapsamda; “Rayiç, Birim Fiyat, Tarif ve Analizler”, “Yapım Uygulamalarına İlişkin Tebliğler” ve “Genel Teknik Şartnameler” hazırlanarak yayımlanmaktadır.

Anlaşmazlıkların Çözümüne Katkı Sağlanması

Kamu Kurum ve Kuruluşları. Üniversiteler ve Belediye Başkanlıkları gibi birçok idareden intikal eden başta birim fiyat anlaşmazlıkları olmak üzere çeşitli konularda, yapım ve yapımla ilgili hizmet sözleşmeleri ile çevre ve imar mevzuatı uygulamalarında ortaya çıkan anlaşmazlıklarla ilgili çözüme yönelik Kurul Kararı veya Kurul Görüşü oluşturulmaktadır. Ayrıca, örnek karar ve görüşler internet ortamında ve kitap halinde yayımlanmak suretiyle uygulamalar yönlendirilmektedir.

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) tarafından 2021 yılında Bakanlığa yönlendirilen yaklaşık 206.920 adet başvuruya işlem yapılmıştır.

TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanlığı tarafından 2021 yılında Bakanlığa yönlendirilen 33 adet başvuruya işlem yapılmıştır.

Yazılı, görsel basın ve internet medyasındaki Sayın Bakanımız ile Bakanlığın bağlı ve ilgili genel müdürlüklerinin faaliyetleri ile ilgili haber sayıları aşağıdaki gibidir.

Tablo 53. Yazılı, Görsel Basın ve İnternet Medyasındaki Haber Sayıları

	Sayın Bakanımız Hakkında	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Hakkında
Yazılı Basın Haber Sayısı	18.155	10.346
Görsel Basın Haber Sayısı	13.842	25.036
İnternet Haber Sayısı	126.740	267.280
Toplam	158.737	302.662

DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından 2021 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdaki gibidir.

Tablo 54. Yemek Servisi Hizmetinden Yararlanan Birimler

Birimler	Yıllık Kişi Sayısı	Günlük Kişi Sayısı
Bakanlık Merkez Birimleri	276.697	1.646
Ankara Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	19.041	144
ÇED. Genel Müdürlüğü Ölçüm İzleme Daire Başkanlığı	16.809	87
Başkent Milli Emlak	22.883	98
Kreş	21.105	80
Mutfak Personeli	16.480	86
Toplam	373.015	2.061

Kreş ve Gündüz Bakımevine İlişkin Faaliyetleri

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Kreş ve Gündüz Bakımevinin 195 öğrencilik kapasitesi bulunmaktadır. Mevcut 195 öğrenci kaydıımız bulunmaktadır. Bakanlık Kreş ve Gündüz Bakımevi 2021-2022 eğitim programına sıfır atık çalışmaları kapsamında 3,4 ve 5 yaş gruplarına göre sıfır atık müfredatı hazırlamış olup öğrencilerle bu çalışmalara devam edilmektedir. 2 - 5 Haziran Dünya Çevre Gününde Bakanlık hizmet binasında Kreş ve Gündüz Bakımevi Geri Dönüşüm Sergisi personelin ziyaretine açılmıştır.

COVID-19 Tedbirleri Kapsamında Alınan Önlemler

Bakanlık ana hizmet binası, ek hizmet binaları ve kreş içerisinde bulunan kullanım alanlarında Sağlık Bakanlığı onaylı alkol bazlı dezenfeksiyon ürünleri ve gümüş-iyon teknolojisine sahip uzun süre dezenfeksiyon olanağı sağlayan ve insan sağlığı için risk oluşturmayan dezenfeksiyon amaçlı ürünler belirli aralıklarla kurum personelimiz tarafından uygulanmış ve kayıt altına alınmıştır.

Bakanlığın hizmet binası ofislerinde virüs ve bakteri yoğunluğunu ölçebilmek ve bu hususta tedbirler alabilmek için 3M Clean-Trace Hijyen Monitör Sistemi ile sık kullanılan yüzeylerden alınan sürüntü numunesi (Surface ATP Test) ile saniyeler içerisinde ölçüm yapılmakta ve bu sayede kullanılan dezenfeksiyon ürünlerinin etkinliği de gözlemlenebilmektedir.

Covid-19 tedbirleri kapsamında Kamu Kurumlarında esnek çalışma sistemine geçilmiş ve bu hususta belirlenen nöbet sırasına göre personelimizin çalışması sağlanmıştır. Covid-19 tedbirleri kapsamında, Bakanlığın bina girişleri dâhil tüm alanlara toplamda 340 adet el dezenfektan üniteleri yerleştirilmiştir. Tüm ziyaretçilerimizin kullanması amacıyla maske tedarik üniteleri kurulmuştur. Kullanılmış maske ve eldivenler tıbbi atık olarak değerlendirildiğinden diğer atıklara karışmaması için maske-eldiven atık üniteleri oluşturularak katlara ve koridorlara yerleştirilmiştir. Covid-19 tedbirleri kapsamında,

Bakanlığın Kurum Tabipliği personeli tarafından sürüntü (PCR) test numunesi alımına başlanmıştır.

Covid-19 tedbirleri kapsamında, Bakanlık personelinin Sağlık Bakanlığı sistemi ile entegreli günlük otomatik olarak güncellenen HES kodu sorgulama sistemine geçilmiş ve bu sistem Bakanlığın turnike sistemi ile uyumlu hale getirilerek riskli grupta bulunan personelin kurum içerisine girişi engellenmiştir.

Sıfır Atık Projesi Faaliyetleri

2021 yılı ilk çeyreğinde 2020 yılını etkisi altına alan Covid 19 salgını tedbirlerini aynen korumuş ve uygulamış olup, Haziran 2021 ayından itibaren normalleşme ile birlikte tedbirleri elden bırakmadan tüm faaliyetlerine eksiksiz olarak devam etmiştir. Bu yıl da atıklarımız kaynağında ayrıştırılarak geri dönüşüme kazandırılmış, katlarda biriken atık maskeler 2020 yılında yayınlanan Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünün 2020/12 sayılı genelgesi ile bertaraf edilmektedir.

Bakanlık bünyesinde faaliyete başlayan Kreş ve Gündüz Bakımevi Sosyal Tesisi için mevcut öğrenci kapasitesine göre 4'lü (Kâğıt, Plastik, Metal, Evsel) ve yine 4'lü (Kâğıt, Plastik, Cam, Organik) setler, sınıflar için tekli kâğıt atık ünitesi ve kreş yemekhanesine kâğıt, plastik, metal, cam, organik, ekmek, yemek atıkları için ayrıştırma üniteleri yerleştirilmiştir.

Bakanlık parkı, Kreş ve Gündüz Bakımevi Sosyal Tesisi ile birlikte hizmete açılmış ve parka atık toplama üniteleri yerleştirilmiştir. Kâğıt, cam, plastik ve metal bölümlerinden oluşan atık biriktirme ünitelerinde biriken atıklar, ilgili bakanlık personelleri tarafından günlük toplanarak geçici depolama alanına getirilmekte ve geri dönüşümü sağlanmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Ana Hizmet Binasında Sıfır Atık Yönetim Planı doğrultusunda gerçekleştirilen uygulama sonucunda 2021 yılında 12.840 kg kâğıt – karton atık, 2.130 kg plastik atık, 1.240 kg cam atık, 790 kg metal atık ve 52 kg pil atık türlerine göre kaynağında ayrı ve sistemli bir şekilde toplanarak öncelikle atık geçici depolama alanına daha sonra ise belirli periyotlar ile geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmiştir.

Yemekhane 2021 yılı içinde Covit-19 tedbirleri kapsamında 2020 yılında başlatılmış olan paket yemek uygulamasına devam etmektedir. Bu uygulama neticesinde atık olarak çıkan ambalaj atıkları geri dönüşümde değerlendirilip ekonomiye yeniden kazandırılmaktadır. 2021 yılı yemekhaneden ve çay ocaklarından 4.003 kg organik atık, 1.075 kg bitkisel atık yağ toplanmış olup, atık bitkisel yağlar geri dönüşüme diğer atıklar ise hayvan barınaklarına gönderilmiş ve kompost ürün eldesin de kullanılmıştır. 2021 yılı tehlikeli atıklardan;

- Elektronik Atıklar: 200 kg
- Atık Motor Yağları: 400 kg
- Tıbbi Atık: 443 kg

- Tehlikeli Madde İçeren Antifriz Sıvıları: 1000 Kg
- Kontamine olmuş Ambalaj Atığı: 27 kg
- Toner- Kartuş Atığı: 104 kg
- Floresan Atıklar: 150 kg
- Yağ Filtreleri ve Hava Filtreleri:71 kg olarak biriktirilmiş olup, Bakanlık bünyesinde kurulmuş olan Atık Yönetim Sistemi (MOTAT) uygulamasına başkanlığımızda görevli personel tarafından atık toplama talepleri girilerek ilgili lisanslı atık toplama firmalarına geri dönüşüm veya bertaraf edilmek için gönderilmiştir.

2021 yılında da kompost ünitesi, yemekhaneden ve çay ocaklarından gelen organik atıklar, bahçe çimleri ve talaş ile kompost üretim faaliyetlerine devam etmektedir. 2021 yılı için; 4.003 kg besleme yapılan toplam atık (Bahçe Çimi, Çay Posaları, Yemekhane Organik Atıklar ve Talaş), 1.605 kg elde edilen ürün kompost olarak değerlendirilmiştir. Elde edilen bu kompost Bakanlığın yeşil alanlarında toprak şartlandırıcısı olarak kullanılmakta olup, ayrıca Sıfır Atık projesi kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarında yeni kurulan kompost makinalarının ilk çalıştırılması sırasında kompost ürün eldesinin daha kolay üretilmesi için aşılama amacıyla verilmektedir.

Başkanlığın Sıfır Atık Faaliyetleri sonucunda 2021 yılında yaklaşık olarak 12,5 ton kağıt atığından 212 ağaç, 2,1 ton plastikten 34,37 litre petrol, 1,2 ton cam atığından 1,46 ton hammadde, 1 ton metal atığından 1,26 ton hammadde tasarruf edilmiş olup 1.075 kg bitkisel atık yağdan 1.075 litre biodizel, 400 kg atık motor yağlarından 256 litre madeni yağ elde edilmiştir.

2021 yılı içinde sıfır atık projesi kapsamında geri dönüşüm farkındalığını arttırmak için atıklardan üretilmiş geri dönüşüm sergileri düzenlemiştir. Bununla birlikte Atık dönüşümünü etkin ve verimli hale getirmek adına lisanslı atık firmasıyla 1.07.2021 tarihinden geçerli olmak üzere yeni bir protokol yapılmıştır.

13811 Hijyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi Faaliyetleri

2021 yılı 06-12 Aralık ayı haftası içinde TS ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belge Yenilemesi Tetkiki gerçekleştirilmiş ve belgenin yenilenmesine karar verilmiştir. Ayrıca 09.12.2021 günü Covid-19 Güvenli Hizmet Belgesi tetkiki de yapılmış olup; Belgenin 2022 yılı içinde devamına karar verilmiştir. 2021 yılında Bakanlıkta Covid-19 salgını ile birlikte başlayan tedbir faaliyetlerinin yürütülmesi ile konuya ilişkin uygulamalarımızın sürekliliğine yönelik olarak başlatılan Hijyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi çalışmalarının TSE yetkilileri tarafından denetlenmesi sonucunda Bakanlık, 01.04.2021 tarihinde TSE 13811 Hijyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi Belgesi almaya hak kazanmıştır.

TSE 13811 Hijyen ve Sanitasyon Yönetim Sistemi Belgesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa VARANK tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Murat KURUM'a bizzat takdim edilmiştir.

EĞİTİM VE YAYIN DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Eğitim Faaliyetleri

- 2021 yılı bahar döneminde 24 adet eğitim planlaması yapılmış olup, bunlardan 13 tanesi uzaktan, 11 tanesi ise yüz yüze olarak planlanmıştır. Güz döneminde ise Bakanlık merkez ve taşra birimleri için 31 adet hizmet içi eğitim planlanmış olup, bunlardan ise 16 adedi uzaktan, 15 adedi ise yüz yüze yapılması için karar alınmıştır.
- Yüz yüze yapılması planlanan toplam 26 adet eğitimlerde 3.160 personele eğitim verilmesi planlanmış olup, salgın nedeniyle ancak 4 eğitim yapılarak 552 personele eğitim verilmiştir.
- Bakanlık ilgili ve bağlı kuruluşlarının insan kaynakları bilgi sistemleri ile Bakanlığın uzaktan eğitim portalı olan ue.csb.gov.tr arasında online entegrasyon çalışmaları tamamlanmıştır.
- Covid-19 pandemi salgını ile mücadeleyi kapsayan “Kamu Binalarında Salgın Sonrası Temizlik” eğitimlerine devam edilmiştir.
- Eğitim ve Etkinlik Portalı devreye alınarak, Bakanlığın kısa ve uzun dönemli amaç ve hedefleri doğrultusunda, eğitimlerin ve eğitimi alan personelin değerlendirme yapabileceği ve izlenim-deneyimlerini paylaşabileceği çevrim içi platform için geliştirme faaliyetleri tamamlanmıştır.
- Ayrıca Eğitim ve Etkinlik Portalı ile Eğitim ve Etkinliklere katılan tüm personelin harcırahlarının sisteme yüklenmesi sağlanmış ve eğitimlerin net maliyetlerini uygulama üzerinden takip edilmiş, ilgili bağlı kurum ve kuruluşlar bu uygulamaya entegre edilmiştir.
- Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü ile yapılan çalışmalar neticesinde Mahalli İdarelerde çalışmakta olan kamu çalışanları için uzaktan eğitim portalı “eğitim talep etme modülü” eklenerek Mahalli İdareler personelinin mesleki, kişisel gelişim, değişikliklere uyarılama, mevzuat vb. Konularda eğitim talep etmelerine imkân tanınmıştır.
- Bakanlık tarafından yapılan yazılı sınavlarda optik sistem kurularak, adaylara özel sınav kâğıdı basımı yapılmış olup sınav sonuçları aynı uygulama ile dijital olarak değerlendirilmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda aday memur sınavı ve riskli yapıların tespit edilmesine ilişkin eğitim sınavı gerçekleştirilmiştir.
- Atık Su Arıtma Tesisi Tesis Sorumlusu Tebliğine göre başvuruda bulunan kursiyerlere eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Tanıtım Faaliyetleri

- Bakanlığın Logosu ve Sıfır Atık Projesinin Logosunun kamu ve özel tüzel kişilerce kullanımı izne tabi olup gerekli izinler verilmiştir.
- Bakanlık tarafından kamuoyunu bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla temin edilen kamu spotları ve filmler ulusal kanallarda, Bakanlığın sosyal ve dijital medya kanallarında yayınlanmıştır.

- Bakanlık bünyesinde illerimizde geleceğimizin teminatı çocuklarımız için çevre bilincini aşlamak için çevre müfettişi ve “Sıfır Atık” ile ilgili etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.
- Sıfır Atık konusunda kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla TV etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.
- Müsilaj (Deniz Salyası) konusunda kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla sosyal medya mecralarından ve TV kanallarından bilgilendirici videoların paylaşımı gerçekleştirilmiştir.

Yayın Faaliyetleri

- “Sıfır Atık Gazetesi”, “Çevre ve Şehir” dergisi, “Çevre ve Çocuk” dergisi, “Doğa Çevremde” isimli çocuk kitabı, “İklim Krizi(İngilizce-Türkçe) ile “Sıfır Atık” isimli broşürlerin basımı gerçekleştirilmiştir.
- “Çevre Müfettişleri Çocuk Kitabı Seti(1-2-3)”, “Anıt Ağaçlar” ile “Mağaralar” prestij kitabı, Bakanlık “Haber Bülteni”, “Türkiye’nin Göz Bebekleri: Özel Çevre Koruma Bölgeleri Kitapçığı ve Türkiye’nin Eşsiz Mirası ÖÇK Bölgeleri prestij kitabının basımı yapılmıştır.
- Bakanlığın çeşitli birimlerinden gelen rehber, kitapçık ve el ilanı şeklindeki talepleri karşılanmıştır.

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ MÜDÜRLÜĞÜ

“Çevre, Şehircilik VE İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği”ne istinaden İşletme Müdürlüğü faaliyetlerine başlamıştır. İşletmenin hizmetleri; Yönetim Kurulu, işletme yöneticisi, harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, muhasebe yetkilisi, muhasebe birim personeli ve teknik eleman ile yeteri kadar diğer görevlilerden oluşan işletme idaresi tarafından yürütülür.

2021 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri ve Mali Durum Bilgileri

Gelir Bütçesi Gerçekleşmesi

Faaliyet konusu mal ve hizmetlerin fiyatlarından İşletme Müdürlüğümüz 2021 yılında gelir artışı sağlayarak 1.193.561.786,13 TL gelir gerçekleştirmiştir.

Gider Bütçesi Gerçekleşmesi

2021 yılında 1.188.320.667,63.-TL gider gerçekleştirmiştir.

Mali Durum Bilgileri

Döner sermaye İşletme Müdürlüğünün 31.12.2021 tarihi itibarıyla 45.970.906,26.- TL banka mevcudu bulunmaktadır.

2022 Yılı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü Bütçe Çalışmaları

İşletmenin 2022 Yılı Bütçesi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinin 22 inci maddesine göre, Bakanlığın stratejik plan ve performans programları göz önüne alınarak ve Maliye Bakanlığınca belirlenen analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak denk bütçe esasına göre hazırlanmıştır. Buna göre;

Tablo 55. 2021 Yılı Gider Bütçesi

	Gider Tutarı (TL)
01 Personel Giderleri	800.000
03 Mal ve Hizmet Alım Giderleri	423.640.000
05 Gelirlerden ve Karlardan Ayrılan Paylar	1.182.120.000
06 Sermaye Giderleri	75.990.000
07 Sermaye Transferleri	17.450.000
Giderler Genel Toplamı	1.700.000.000

Tablo 56. 2021 Yılı Gelir Bütçesi

	Gelir Tutarı (TL)
03 Mal ve Hizmet Gelirleri	1.610.664.128
09 Diğer Gelirler	89.335.872
Gelirler Genel Toplamı	1.700.000.000

EK 1. İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanan amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli, bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfın önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

28.02.2022

Murat KURUM
Bakan

EK 2. MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dahilinde;

İç kontrol sisteminin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nda oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Mali kaynaklarla ilgili mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu raporun "III/A-Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

28.02.2022

Sadi KIZIK
Strateji Geliştirme Başkanı